

Gemeenterekening 2013

Gemeente Maastricht

Colofon

Jaarstukken 2013

Samenstelling

Gemeente Maastricht
Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Inlichtingen

T: 043 3505802
M: 06 27 85 05 96
F: 043 350 42 30
E: valerie.sweelssen@maastricht.nl

VOLGNUMMER
53-2014

DATUM
13-05-2014

TEAM
Concernzaken

CORRESPONDENTIENUMMER
2014-16927

BIJLAGEN
Jaarstukken 2013
Informatie onroerend goed
transacties

RAADSCOMMISSIE
Algemene Zaken & Middelen

ONDERWERP RAADSVORSTEL
Jaarstukken 2013

STELLER
Sweelssen/350 5802
valerie.sweelssen@maastricht.nl

AAN DE GEMEENTERAAD,

1. Samenvatting

De jaarstukken vormen het sluitstuk van de jaarlijkse gemeentelijke planning & control cyclus. In de jaarstukken 2013 legt het college eindverantwoording af over de realisatie van de prestaties uit de programmabegroting 2013. Hierin opgenomen is de programmaverantwoording die antwoord geeft op de onderstaande drie vragen: "wat hebben we bereikt?", "wat hebben we daarvoor gedaan?" en "wat heeft het gekost?".

Uit de jaarstukken 2013 blijkt dat het merendeel van de voorgenomen prestaties uit de programma-begroting 2013 daadwerkelijk is gerealiseerd, dan wel zodanig op de rails is gezet dat realisatie is gewaarborgd.

Wat betreft de financiën kan worden gemeld dat het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering € 0,177 mln. positief bedraagt. Dit is exclusief het incidenteel resultaat van € 5,853 mln. positief betreffende Rijksmiddelen voor het project Frontière, middelen voor nog uit te voeren werkzaamheden IBOR en bespaarde gelden Beter Benutten. De financiële positie is beschreven in hoofdstuk 4 Jaarrekening en hoofdstuk 5 Verplichte paragrafen.

Conform artikel 7 van de financiële verordening moet het college de raad periodiek informeren over alle privaatrechtelijke onroerend goedtransacties (aankopen, verkopen, erfpachten). Deze informatie over de jaren 2012 en 2013 is opgenomen in de drie toegevoegde bijlagen.

2. Beslispunten

Wij stellen voor:

1. De jaarstukken 2013 vast te stellen.
2. Het totaal saldo van baten en lasten vast te stellen op € 37,018 mln. voordelig ten opzichte van de bijgestelde begroting.
3. In te stemmen met de resultaatbestemming in afwijking van de bijgestelde begroting conform paragraaf 4.4.2. van de jaarstukken 2013.
4. In te stemmen met het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 0,177 mln. voordelig te storten in de algemene reserve en het incidenteel resultaat van € 5,853 mln. te storten in respectievelijk de reserve Frontière € 0,853 mln., de reserve IBOR € 2,9 mln. en mobiliteitsfonds € 2,1 mln.
5. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties.

De wettelijke verslaggevingsregels die zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) maken dat de besluitvorming over de financiële jaarrekening is opgenomen zoals hierboven.

Raadsvoorstel

3. Aanleiding

De jaarstukken zijn de consolidatie/samenvatting van de jaarstukken van de organisatieonderdelen. De producten uit deze jaarstukken zijn samengevoegd tot programma's. De gemeentebrede jaarstukken bestaan uit 5 hoofdstukken. In hoofdstuk 1 is op hoofdlijnen aangegeven wat we hebben gerealiseerd in 2013. In hoofdstuk 2 richten we ons op de beleidsaccenten en de financiële vertaling van bezuinigingen en intensiveringen/voortzettingen. Dat wil zeggen hoe de stand van zaken is per 31 december 2013. We geven aan in welke mate we op koers liggen, mede in relatie tot grote nieuwe ontwikkelingen. In de programmaverantwoording (hoofdstuk 3) worden de verschillende onderwerpen in detail uitgewerkt. De financiële rekening is opgenomen in hoofdstuk 4. Ten slotte worden in hoofdstuk 5 de verplichte paragrafen weergegeven.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

In de programmabegroting 2013 heeft de raad de kaders aangegeven waarbinnen het college de uitvoering ter hand heeft genomen. Door middel van de managementrapportage (Marap) is de raad tussentijds op de hoogte gesteld over de stand van zaken van de in de begroting 2013 voorgenomen prestaties, de bedrijfsvoering en de financiële randvoorwaarden. In deze jaarstukken 2013 legt het college daarom eindverantwoording af over het gevoerde beleid in 2013. Voor een compleet overzicht verwijzen wij naar hoofdstuk 3 Programmaverantwoording van de jaarstukken 2013.

Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering

De totale begroting van de gemeente Maastricht bedraagt circa € 442 mln. door strakke sturing en management sluiten we het jaar 2013 af met een positief resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 0,177 mln.

Een aantal opvallende posten die onderdeel uitmaken van dit resultaat zijn:

- Als gevolg van een onderuitputting van de rijksuitgaven een aanzienlijke neerwaartse bijstelling van de AU/gemeentefonds: € 5,1 mln.
- Tegenvallende niet beïnvloedbare inkomsten zoals bouwleges, IGOR, bewaakte fietsenstallingen, riolen, rente/lening e.d. € 1,2 mln.
- Een negatief resultaat vastgoed en (grondexploitatie) projecten) € 4,1 mln. inclusief reserve grond- en vastgoed.
- Door autonome ontwikkelingen per saldo meevallers in de open-einde regelingen met name Wmo, budget bijstandsuitkeringen € 4,6 mln.
- Bezuinigingen, overige maatregelen (vrijval reserves en voorzieningen), restant risicobuffer, onderuitputting kapitaallasten, voordelen op materiële/inhoudelijke budgetten (afval en openbare verlichting) in totaal € 6,0 mln.

Incidenteel resultaat

Het positief incidenteel resultaat bestaat uit middelen project Frontière € 0,853 mln., nog uit te voeren werkzaamheden groot onderhoud IBOR € 2,9 mln. en bespaarde gelden Beter Benutten € 2,1 mln.

Het project Frontière is in 2012 gestart. Van het Rijk hebben we middelen ontvangen voor de jaren 2012 en 2013. Een verzoek voor de periode 2014 e.v. is afgewezen door het Ministerie. Door inzet van eigen middelen en het multifunctioneel inzetten van medewerkers is nog € 0,853 mln. beschikbaar van de Rijksmiddelen (= incidenteel resultaat). Hiermee kan het project nog 2 jaar worden voortgezet. Bekostigd hiervan worden de extra kosten voor bemensing van het drugsmeldpunt, bestaande uit de disciplines communicatie, informatiemanager, handhaving. Verder

kosten communicatie en onderzoek. Daarom wordt voorgesteld deze middelen in 2014 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Frontière.

Nog beschikbare IBOR-gelden ad € 2,9 mln. voor nog uit te voeren werkzaamheden groot onderhoud IBOR ontstaan door vertragingen in de uitvoering. Daarom wordt voorgesteld deze middelen in 2014 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden IBOR.

De € 2,1 mln. is onderdeel van de bijdrage en dekking van de gemeente Maastricht voor het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar 2015-2017. De getekende bereikbaarheidsverklaring behelst een inspanningsverplichting, geen resultaat verbintenis. Op 6 maart is de raad geïnformeerd over de hoofdlijnen van de intentieverklaring. De definitieve uitwerking van het programma inclusief kosten en dekking worden eind 2014 aan de raad voorgelegd. Voorgesteld wordt deze middelen in afwachting daarvan in 2014 toe te voegen aan de reserve mobiliteitsfonds.

Resultaatbestemming

We sluiten het jaar 2013 af met een positief resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 0,177 mln. (=resultaat na bestemming). Dit is exclusief het incidenteel resultaat van € 5,853 mln. positief betreffende Rijksmiddelen voor het project Frontière.

Het BBV schrijft voor dat zowel bij de begroting als bij de jaarrekening eerst een overzicht wordt gegeven van de baten en de lasten. Daarna wordt het resultaat bestemd, d.w.z. wordt aan reserves toegevoegd of onttrokken. De mutaties in de reserves vormen dus de resultaatbestemming. De stortingen en onttrekkingen zijn in belangrijke mate al voorzien bij de begroting of gebaseerd op specifieke raadsbesluiten.

Het overzicht baten en lasten per programma is opgenomen in paragraaf 4.4. In paragraaf 4.4.1 wordt het saldo baten en lasten (=resultaat voor bestemming) ad € 37,018 mln. voordelig nader toegelicht en in paragraaf 4.4.2 wordt de resultaatbestemming (=mutaties in reserves) toegelicht. In onderstaande tabel een samenvatting van de resultaatbestemming.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Rekening	Resultaat
Totaal van saldo van baten en lasten	9.738	-27.280	37.018 V
Toevoeging reserves	44.517	67.641	23.124 N
Onttrekking reserves	54.255	46.391	7.864 N
Resultaat	0	6.030 V	6.030 V

Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering	177 V	177 V
Incidenteel resultaat	853 V	853 V

Toelichting nieuwe reserves

Reserve Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost ad € 11,411 mln. Dit betreft de gemeentelijke bijdrage (conform raadsbesluit) voor de gebiedsontwikkeling die in 2013 wordt gestort in een nieuwe reserve gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost.

Reserve Riolen ad € 4,911 mln. In 2013 is de voorziening Riolen opgeheven (zie raadsbesluit 24 september 2013). De vrijval in het resultaat ad € 4,911 mln. betreft middelen voor het uitvoeren van achterstallig onderhoud gedurende de planperiode 2013-2017. Deze middelen worden in 2013 gestort in een reserve Riolen.

Accountant

De accountant heeft zijn controlewerkzaamheden afgerond. Op basis van zijn bevindingen heeft de gemeente Maastricht een goedkeurende controleverklaring gekregen voor zowel het onderdeel getrouwheid als rechtmatigheid.

De accountant legt zijn bevindingen vast in een controleverslag. Dit controleverslag wordt door de accountant op 4 juni 2014 besproken in de Kleine Rekeningcommissie. Het controleverslag en de rapportage van de Kleine Rekeningcommissie worden geagendeerd voor de collegevergadering van 17 juni 2014.

6. Voorstel

Wij stellen voor:

1. De jaarstukken 2013 vast te stellen.
2. Het totaal saldo van baten en lasten vast te stellen op € 37,018 mln. voordelig ten opzichte van de bijgestelde begroting.
3. In te stemmen met de resultaatbestemming in afwijking van de bijgestelde begroting conform paragraaf 4.4.2. van de jaarstukken 2013.
4. In te stemmen met het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 0,177 mln. voordelig te storten in de algemene reserve en het incidenteel resultaat van € 5,853 mln. te storten in respectievelijk de reserve Frontière € 0,853 mln., de reserve IBOR € 2,9 mln. en mobiliteitsfonds € 2,1 mln.
5. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

P.J. Buijtels.

De Burgemeester,

O. Hoes.

BIJLAGE

I

VOLGNUMMER

53-2014

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 13 mei 2014, team Concernzaken
, no. 2014-;

gehoord de commissie Algemene Zaken & Middelen

BESLUIT:

1. De jaarstukken 2013 vast te stellen.
2. Het totaal saldo van baten en lasten vast te stellen op € 37,018 mln. voordelig ten opzichte van de bijgestelde begroting.
3. In te stemmen met de resultaatbestemming in afwijking van de bijgestelde begroting conform paragraaf 4.4.2. van de jaarstukken 2013.
4. In te stemmen met het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 0,177 mln. voordelig te storten in de algemene reserve en het incidenteel resultaat van € 5,853 mln. te storten in respectievelijk de reserve Frontière € 0,853 mln., de reserve IBOR € 2,9 mln. en mobiliteits-fonds € 2,1 mln.
5. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van .

De Griffier,

De Voorzitter,

Raadsbesluit

Gemeenterekening 2013

Inhoudsopgave

KERNGEGEVENS	5
VOORWOORD	7
HOOFDSTUK 1 INLEIDING EN SAMENVATTING	9
HOOFDSTUK 2 BELEIDSVERANTWOORDING	13
2.1 Inleiding	13
2.2 Beleidsaccenten	13
2.3 Financieel	19
HOOFDSTUK 3 PROGRAMMAVERANTWOORDING	21
Progr 1 Bestuur en dienstverlening	23
Progr 2 Integrale veiligheid	37
Progr 3 Economie en werkgelegenheid	49
Progr 4 Sociale zekerheid en re-integratie	65
Progr 5&6 Samenleven	73
Progr 7 Sport en Recreatie	91
Progr 8 Kunst en cultuur	97
Progr 9 Onderwijs	105
Progr 10 Stadsontwikkeling	115
Progr 11 Wonen	137
Progr 12 Verkeer en mobiliteit	143
Progr 13 Beheer openbare ruimte en Buurtgericht Werken	151
Progr 14 Natuur, milieu en afval	161
Progr 15 Algemene inkomsten en uitgaven	173
HOOFDSTUK 4 JAARREKENING	179
4.1 Inleiding	179
4.2 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen	179
4.2.1 Waarderingsgrondslagen balans	180
4.2.2 Resultaatbepalingsgrondslagen	182
4.3 Balans	183
4.3.1 Toelichting balans activa	185
4.3.2 Toelichting balans passiva	188
4.3.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	193
4.3.4 Wet normering topinkomens	194
4.4 Overzicht baten en lasten	195
4.4.1 Toelichting overzicht van baten en lasten	196
4.4.2 Resultaatbestemming	200
HOOFDSTUK 5 VERPLICHTE PARAGRAFEN	203
5.1 Lokale lastenparagraaf	203
5.1.1 Beleid	203
5.1.2 WOZ/OZB	203
5.1.3 Reclamebelasting	204
5.1.4 Lokale lastendruk	204
5.1.5 Opbrengsten belastingen	204
5.1.6 Kwijtschelding	205
5.2 Bedrijfsvoering	205
5.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma's/projecten	205
5.2.2 Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's	207
5.2.3 Onderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet	209
5.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	210
5.3.1 Weerstandscapaciteit	210
5.3.2 Risico-inventarisatie	211
5.3.3 Ratio weerstandsvermogen	215

5.4	Financiering	215
5.4.1	Inleiding.....	215
5.4.2	Risicobeheer	216
5.4.3	Renteverwachting	217
5.4.4	Renteresultaat.....	217
5.4.5	Samenstelling leningenportefeuille	217
5.4.6	Vervroegde aflossingen en renteherzieningen	218
5.5	Verbonden partijen	219
5.5.1	Deelnemingen	219
5.5.2	Publiek-private samenwerking (PPS)	230
5.5.3	Gemeenschappelijke regelingen.....	233
5.6	Duurzame kapitaalgoederen.....	238
5.6.1	Onderhoud openbare ruimte.....	238
5.6.2	Sociaal-culturele accommodaties (maatschappelijk vastgoed)	240
5.6.3	Overig gemeentelijk vastgoed.....	241
5.6.4	Ontwikkelingen.....	242
5.6.5	Kengetallen/samenstelling vastgoedportefeuille.....	243
5.7	Grondbeleid	244
5.7.1	Grond- en vastgoedbeleid algemeen.....	244
5.7.2	Vigerende beleidskaders	244
5.7.3	Ontwikkelingen.....	245
5.8	Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) gemeentelijke middelen.....	248

BIJLAGEN	249
BIJLAGE 1: ACCOUNTANTSVERKLARING	251
BIJLAGE 2: SAMENSTELLING VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS	253
BIJLAGE 3: ORGANISATIESCHEMA IN 2013	256
BIJLAGE 4: RESERVES EN VOORZIENINGEN	258
BIJLAGE 5: OVERZICHT GEWAARBORGDE GELDLeningen	262
BIJLAGE 6: OVERZICHT BOUWGRONDEXPLOITATIE; PLANNEN IN EXPLOITATIE	264
BIJLAGE 7: OVERZICHT EU-SUBSIDIES.....	266
BIJLAGE 8: SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA).....	268
BIJLAGE 9: STAND VAN ZAKEN BURGERINITIATIEVEN	272
BIJLAGE 10: FINANCIEEL PRODUCTENOVERZICHT	276
BIJLAGE 11: LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN	278

Kerngegevens

	Rekening 2012	Begroting 2013	Rekening 2013
A. Sociale structuur			
<i>Aantal inwoners</i>			
0 - 14 jaar	13.928	14.120	13.775
15 - 19 jaar	7.591	7.110	7.844
20 - 24 jaar	15.159	14.760	15.528
25 - 29 jaar	9.074	9.170	9.353
30 - 49 jaar	28.104	28.425	27.587
50 - 64 jaar	24.751	24.895	24.623
65 jaar en ouder	23.206	23.350	23.771
Totaal	121.813	121.830	122.481
Aantal cliënten Wet werk en bijstand	3.181	3.150	3.525
Uitkeringsgerechtigden IOAW, IOAZ, WWIK ¹	127	122	149
B. Fysieke structuur			
Oppervlakte gemeente in hectare	6.006	6.006	6.006
• Waarvan binnenwater	324	324	324
• Historische stads- of dorpskern	101	101	101
Oppervlakte van de wegen in hectare	590	500	500
Oppervlakte openbaar groen in hectare	486	468	468
Lengte van de riolering (kilometer)	570	570	570
Lengte van de waterwegen (kilometer)	20	20	20
Aantal woningen (exclusief wooneenheden)	57.271	57.190	57.170
C. Financiële structuur (bedragen x €1.000)			
Totale lasten	445.265	442.910	390.457
Algemene uitkering gemeentefonds	143.412	146.138	141.012
Opbrengst OZB, honden- en toeristenbelasting	31.433	31.508	33.271
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	487.621	520.772	544.062
Omvang reserves	268.020	260.068	289.270
Vaste schuld (exclusief doorverstrekte leningen)	35.554	33.000	40.932

¹ De WWIK is vervallen per 30 juni 2012.

Voorwoord

Aan de raad,

Hierbij bieden wij u ter vaststelling de jaarstukken 2013 aan. In de programmabegroting 2013 heeft u de kaders aangegeven waarbinnen het college de uitvoering ter hand heeft genomen. Door middel van de managementsrapportage (marap) heeft het college u tussentijds op de hoogte gesteld over de stand van zaken van de in de Begroting 2013 voorgenomen prestaties, de bedrijfsvoering en de financiële randvoorwaarden. In deze jaarstukken 2013 legt het college daarom eindverantwoording af over het gevoerde beleid in 2013. Deze stukken vormen hiermee ook het sluitstuk van de gemeentelijke planning- en controlcyclus.

De jaarstukken bestaan uit de volgende onderdelen:

Jaarverslag

1. Programmaverantwoording
2. Verplichte paragrafen

Jaarrekening

3. Toelichting op baten en lasten
4. Toelichting op de balans

In de programmaverantwoording staan de geleverde prestaties: wat hebben we gedaan en wat heeft het gekost - waarbij ook voor zover mogelijk inzicht wordt gegeven in de gerealiseerde effecten - wat hebben we bereikt. Hierbij plaatsen we de kanttekening dat effectbereiking ook van factoren afhankelijk is die door ons slechts gedeeltelijk beïnvloedbaar zijn. In de verplichte paragrafen worden onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie. De paragrafen bevatten de beleidsuitgangspunten en lokale heffingen.

De jaarrekening is de financiële uitwerking en verdere detaillering van wat in het verslag als beeld is geschetst. Ernst & Young Accountants controleren, in opdracht van u, de rekening en hun conclusies zullen zij rapporteren via het accountantsverslag dat wordt behandeld in de kleine rekeningcommissie.

Het jaarverslag is niet alleen belangrijk als terugblik op het afgelopen jaar. Het resultaat van het jaarverslag kan gevolgen hebben voor de inhoudelijke beleidsvorming van het volgend jaar. De jaarstukken ondersteunen u daarom ook in uw kaderstellende rol en vormen mede de basis voor het begin van de begrotingscyclus met de kaderbrief.

De jaarstukken beogen u voldoende informatie te verschaffen om uw controlerende en kaderstellende taken adequaat uit te voeren. Wij gaan er van uit dat dit ook nu weer is gelukt.

Het college van burgemeester en wethouders,

13 mei 2014

Hoofdstuk 1 Inleiding en samenvatting

Het jaar 2013 was in vele opzichten een uitdagend jaar. Een tegenvallende rijksuitkering confronteerde onze stad met een miljoenentekort. De economische tegenwind, ingegeven door de financiële en bankencrisis, hield aan. En tegelijkertijd vereisten de ontwikkelingen in het sociale domein, met de overheveling van majeure rijkstaken in 2015, dat de gemeente zich klaarstoomde voor haar nieuwe taken op het gebied van zorg, jeugd en werk.

Het stadsbestuur is de uitdagingen in het verslagjaar tegemoet getreden door koers te houden. Door te vertrouwen in investeren en te investeren in vertrouwen. Door vast te houden aan de in 2010 ingezette marsroute. Een route die stoelt op solide financieel beleid, koerst op het behoud van het sociale gezicht van de stad en met realiteitszin investeert in het Maastricht van morgen. Met een maximale inspanning is gewerkt aan een sociaal, duurzaam en economisch weerbaar Maastricht; aan een stad waar de kwaliteit van leven hoog is en waarin iedereen meetelt en meedoet. Steeds vanuit de overtuiging dat de stad en haar inwoners met elkaar en met de (eu)regio tot onschatbaar veel in staat zijn.

Om de economische stabiliteit van Maastricht verder te verstevigen, is een nieuwe economische visie opgesteld: Made in Maastricht. Deze economische agenda 2020 borduurt voort op de speerpunten kennis, cultuur en Maastricht ontmoetingstad en moet zorgen voor extra arbeidsplaatsen in de kenniseconomie en creatieve industrie. Ook het sociale domein is met de kaders voor nieuwe sociale visie voorzien van handvatten voor de toekomst. Uitgangspunt is en blijft dat iedereen kan meedoen aan het sociaal, economisch en cultureel leven en dat iedereen de kans heeft zijn talenten te ontplooiën en zijn ambities te realiseren. Samenwerken en het aanboren van eigen kracht en ook de wil van iedereen om bij te dragen aan de kwaliteit van (samen)leven van anderen zijn nodig om de grote opgaven die de gemeente te wachten staan, te kunnen invullen. Om de vitaliteit van ouderen zo veel mogelijk te behouden en te benutten voor de Maastrichtse samenleving is extra geïnvesteerd in ouderenbeleid. Er is een integrale aanpak ontwikkeld om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen en leven.

In 2013 werd het MECC weer een Maastrichts bedrijf en kreeg het bruisende winkelhart van Maastricht een impuls met de verruiming van de winkeltijden. Met de vestiging van de Muziekgieterij in de Timmerfabriek en het begin van de casco restauratie van de Eiffel ontstond in het Belvédère-gebied nieuwe dynamiek. Aan de westzijde werd de voormalig brandweerkazerne herontwikkeld tot een levendig gebouw met ruimte voor creatieve ontmoetingen en kreeg de restauratie van het Frontenpark verder vorm. Met onder meer de verplaatsing van UNU-MERIT, de afronding van eigentijdse woningbouwprojecten aan het Lindenkruis en de Maagdendries en de grootschalige detailhandelsontwikkeling aan de noordzijde in het vooruitzicht ontpopt het gebied zich stilaan tot een bruisende, internationale stadswijk met een 24 uur kennis- en cultuureconomie.

De grote (infrastructurele) projecten zoals de ondertunneling van de A2 en de voorbereiding voor de verlegging van de Noorderbrug werden in het verslagjaar slagvaardig voortgezet. Dat geldt ook voor de doorontwikkeling van de Health Campus en het Maastricht-LAB. De stedelijke infrastructuur is duurzaam verstevigd met onder meer het Geusseltbad en de aankoop van de Tapijnkazerne voor uitbreiding van het stadspark en onderwijsfuncties.

Samen met inwoners en sportverenigingen heeft de gemeente in het verslagjaar een nieuwe sportnota opgesteld met als belangrijkste doel het verhogen van de sport- en beweegdeelname. Met het begin van de verzelfstandigde uitvoeringsorganisatie Maastricht Sport is de dienstverlening aan sporters, verenigingen en zwemmers professioneler en klantvriendelijker georganiseerd. Naar tevredenheid van velen is een interactief en vernieuwend proces opgestart om te komen tot een integrale visie op de binnenstad.

De titel Culturele Hoofdstad van Europa 2018 werd helaas niet binnengehaald. Ondanks het niet behalen van de titel, zijn de stad en samenleving echt in beweging gebracht en zijn noodzakelijke fundamenten gelegd voor de sociaal-economische en culturele ontwikkeling van de Euregio. Dat het succes van die regio pas tot volle bloei kan komen als de grenzen worden geslecht, is een gedachte die ook dankzij de Maastrichtse kandidatuur is doorgedrongen tot in de haarvezels van de besluitvormers in de verschillende regio's.

Op het gebied van (eu)regionale samenwerking werden in 2013 dan ook de nodige stappen gezet. De Zuid-Limburgse RUD ging van start, er werd een regionaal transitiearrangement Jeugdzorg vastgesteld en

op Heuvellandniveau werden beleidsplannen voorbereid voor de drie grote decentralisaties. Het intensiveren van de samenwerking met de nabije gemeenten (Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg) is bekrachtigd in een convenant. Samen met de Provincie Limburg en de gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen is Maastricht begonnen met het bundelen van krachten op het gebied van bedrijfsvoeringstaken (ICT, inkoop en HRM-systeem) in een zogeheten Shared Service Center. Om de burger beter en goedkoper van dienst te kunnen zijn, heeft de gemeente zich bovendien aangesloten bij de Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). Met deze samenwerking kan een aanzienlijke financiële besparing worden gerealiseerd die oploopt tot 1,2 miljoen euro per jaar. Over de grenzen heen is, op operationeel niveau (reiniging, afvalbeheer, enzovoort), veelvuldig samengewerkt met Lanaken (en Riemst).

Het internationale karakter van de stad krijgt meer en meer vorm. Maastricht profileert zich steeds nadrukkelijker als een Europese en internationale stad, met volop ruimte voor ontmoeting en jeugdige dynamiek. Het aantal economisch actieve internationals dat woont en werkt in onze stad, is toegenomen tot een kleine drieduizend. Maastricht is daarmee de populairste woon- en werkbestemming voor internationals in Limburg. In het verslagjaar heeft het college de ambities van de stad op dit terrein bezegeld in een nota internationalisering. Het in april 2013 ingehuldigde koninklijk paar werd, onder veel aandacht van jong en oud, welkom geheten met een programma dat volledig in het teken stond van de culturele en internationale diversiteit van onze stad.

Het stadsbestuur heeft in het verslagjaar met financieel verantwoord beleid geanticipeerd op de moeilijke economische omstandigheden en de aanhoudende onzekerheid vanuit het Rijk. Het miljoenentekort is succesvol opgevangen onder meer door het handhaven van de nullijn voor ambtenaren, meevallers in het budget van bijstandsuitkeringen en de voorzetting van een effectief afvalbeleid (lagere verwerkingskosten dan geraamd). Alle efficiencydoelstellingen zijn behaald en de begrotings- en uitgavendiscipline is dankzij strakke sturing gehandhaafd. Maastricht presenteert over 2013 een rekening met een positief resultaat. In het verslagjaar is er net zoals in de voorgaande drie jaren geen extra lastendruk nodig geweest en zijn de belangrijke thema's veiligheid, economie en armoedebeleid ontzien.

Niet op de laatste plaats markeren de voorliggende jaarstukken het einde van een bestuursperiode. Het jaar 2013 was immers het laatste volledige bestuursjaar van het voormalige college. Met de verkiezingen in maart en het aantreden van een nieuw college wordt een volgende bestuursperiode van vier jaar begonnen waarin de stad Maastricht voorbouwt aan een bestendige en dynamische toekomst. Een bestuursperiode wordt afgesloten waarin Maastricht te maken kreeg met de gevolgen van de crisis en geconfronteerd werd met een nieuwe werkelijkheid. Een werkelijkheid waarin groei geen vanzelfsprekendheid meer was en de verworvenheden in het sociale zekerheidsstelsel geleidelijk op losse schroeven kwamen te staan. Mondiale (globalisering, digitalisering, bankencrisis), nationale (overheveling rijkstaken) en regionale ontwikkelingen (demografisch) stelden de stad voor grote opgaven.

Financieel moest er schoon schip worden gemaakt. De grondexploitatie moest op orde worden gebracht, forse bezuinigingen moesten het hoofd worden geboden en de nieuwe werkelijkheid vroeg om een ingenieuze kentering in het ruimtelijke-orderingsbeleid. Tegelijkertijd moest er blijvend geïnvesteerd worden in een vitale toekomst van de stad.

Het resultaat aan het einde van de bestuursperiode is dat de gemeente Maastricht financieel gezond is zonder dat ingeboet is in de aantrekkelijkheid en de economische weerbaarheid van de stad. De in het bestuursakkoord gedefinieerde ambities zijn bereikt zonder de lasten voor burger en bedrijfsleven onnodig, bovenop de inflatie, te verhogen en zonder de rekening neer te leggen bij toekomstige generaties. Maastricht heeft de afgelopen jaren een solide basis gelegd voor een perspectievolle toekomst. Dat uit zich cijfermatig onder meer in de relatief lage werkloosheidscijfers, in de nog steeds stijgende bevolkingsgroei en in de niet afgenomen bezoekersaantallen van onze stad. Maar ook kwalitatief in nieuwe verworvenheden als het United World College (UWC) en Brainsunlimited, in grootschalige revitaliserings van industrieterreinen Bosscherveld en Beatrixhaven of in de vooruitstrevende hervormingen binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Maar zeker ook in de zaken die nog in het verschiet liggen en onze stad in de nabij toekomst voorzien van nieuwe positieve impulsen: de groei van de Universiteit Maastricht, de verlegging van de Noorderbrug, de bouw van sporthal de Geusselt, de komst van de tram Hasselt-Maastricht, de ontwikkeling van het Belvédère gebied tot een tweede bruisend stadshart (onder meer: herontwikkeling Timmerfabriek, invulling Eiffel en Sphinxterrein) en het gereed komen van de A2.

De afgelopen vier jaren vonden investeringen plaats in grote en kleine projecten. In mensen en in stenen. Alle sectoren kwamen aan bod: bouw en infrastructuur, onderwijs, sport, duurzaamheid, cultuur, leefbaarheid, beheer, economie, welzijn, sociale zorg, kennis, samenwerking. Niettemin wachten de stad nieuwe grote opgaven, in het eigenstandig organiseren van de (jeugd)zorg, maar ook in het behoud van voldoende banen voor jong en oud en op alle niveaus. De vooruitzichten voor een bestendige en sociale toekomst zijn reëel, mits ook in de toekomst eendrachtig en efficiënt wordt samengewerkt met maatschappelijke partners, inwoners en bedrijven en met de euregio.

Hoofdstuk 2   Beleidsverantwoording

2.1   Inleiding

De beleidsverantwoording is het spiegelbeeld van hoofdstuk 2 uit de programmabegroting. Conform de wens van de raad laten we de spiegeling ook in de opbouw en lay-out van deze jaarstukken tot uiting komen. In dit hoofdstuk richten we ons op de beleidsaccenten (paragraaf 2.2) en de aandachtspunten voor financieel solide beleid (paragraaf 2.3). Dit alles per peildatum 31 december 2013. We geven aan in welke mate we op koers liggen, mede in relatie tot grote nieuwe ontwikkelingen. In de programmaverantwoording (hoofdstuk 3) worden de verschillende inhoudelijke onderwerpen in meer detail uitgewerkt. Hoofdstuk 4 gaat in meer detail in op de financiële vertaling.

2.2   Beleidsaccenten

Zoals gesteld in de begroting is de koers voor de stad vastgesteld. Een koers waarbij Maastricht haar troeven en mogelijkheden als kennisstad, cultuurstad en woonstad inzet om dynamiek in de stad te organiseren. Een koers die ondanks forse tegenwind ook haar vruchten afwerpt. Maastricht blijft een sociale stad die durft te investeren in de toekomst. Het Armoedebeleid, de OZB, de lasten voor het bedrijfsleven en veiligheid worden ontzien. Maastricht handhaaft de investeringsbudgetten waardoor we groeikansen voor de stad in het A2-plangebied De Groene Loper (oostelijk stadsdeel), in Bèlvèdere en op de Maastricht Health Campus optimaal kunnen benutten.

Deze koers heeft in de afgelopen jaren haar vruchten afgeworpen: de ondertunneling van de A2 is in volle gang, het United World College (UWC) is klaar en het nieuwe Geusseltbad is geopend. Er is aangehaakt bij LED en de ontwikkeling van de kennisas met de Maastricht Health Campus. Hiermee wordt de economie duurzaam versterkt. Ook naar de toekomst zien we volop kansen en mogelijkheden om samen met andere partijen investeren in een toekomstbestendig Maastricht. Bijvoorbeeld rondom de toekomstige verlegging van de Noorderbrug met de bijbehorende gebiedsontwikkeling Bèlvèdere en de ontwikkelingen rondom de kennisas vanuit de Maastricht Health campus.

Veranderende rol overheden

Onze koers staat nog steeds, maar vraagt om herbezinning op de wijze van realisatie. De kaders voor de veranderende rol van de overheid waren op het fysieke vlak al geland in de Structuurvisie. In 2013 zijn ook de Economische visie en de kaders voor Sociale visie vastgesteld. Ook veranderingen van 'bovenaf' zijn doorgevoerd, zo is een Zuid-Limburgse RUD opgericht en is voor de drie decentralisaties regionaal een transitiearrangement Jeugdzorg vastgesteld en zijn op Heuvellandniveau beleidskaders en beleidsplannen voor alle drie de decentralisaties voorbereid.

Kompas

Met Kompas als hét strategisch ontwikkelingsprogramma voor de samenwerking in Zuid-Limburg hebben we als belangrijkste doelstelling het bevorderen van welzijn en welvaart van de huidige en toekomstige inwoners, bezoekers en bedrijven. Dit doen we via het Actieprogramma Koers voor Limburg. De voortgang wordt jaarlijks geëvalueerd. De eerste keer (2013) heeft dat mede geresulteerd in de Kansentlas voor deze grensregio.

In 2013 zijn de processen om te komen tot een regionale structuur- en woonvisie opgenomen in het integrale POL-proces. Verder is provinciaal € 130 mln. vrijgemaakt voor investeringen in de beide campussen en zijn de eerste plannen voor concentratie en specialisatie van onderwijsvoorzieningen (regionaal en lokaal) inmiddels bekend en onderwerp van discussie.

Op Heuvellandniveau is in 2013 werk gemaakt van samenwerking vanuit brede gemeentelijke agenda. Vrijwillig, maar niet vrijblijvend. De colleges van de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg slaan de handen ineen om de samenwerking tussen deze gemeenten te intensiveren. De afgelopen 3 jaar is de samenwerking al actief opgezocht. Deze samenwerking is nu bekrachtigd in een convenant dat op 11 december 2013 door de burgemeesters van de gemeenten ondertekend is. De besturen spreken in het document uit dat de samenwerking:

- Berust op wederzijds vertrouwen tussen alle betrokken bestuurlijke partners;
- Een brede agenda betreft die het totale gemeentelijke beleid raakt;
- Betekent dat de partners zich tot elkaar bekennen en afspraken maken: samenwerking weliswaar op basis van vrijwilligheid, maar niet meer vrijblijvend;
- Bovenal verankerd is in het democratische bestel met zorgvuldige aandacht voor en inachtneming van de positie van de gemeenteraden.

Cultuur

Maastricht Culturele Hoofdstad

2013 is het jaar waarin niet Maastricht, maar Leeuwarden verkozen is tot culturele hoofdstad van Europa in 2018. Naast de praktische gevolgen in de vorm van liquidatie van de stichting is bij begrotingsbehandeling in oktober 2013 via een amendement het startsein gegeven voor het proces om de verworvenheden tot op heden te borgen en optimaal te benutten. Als onderdeel van het amendement is een nieuwe invulling gegeven aan de besteding van de gelden van Maastricht Culturele Hoofdstad nu het project beëindigd is. Een incidenteel bedrag van € 3 mln. wordt ingezet als cofinanciering voor projecten die zorgen voor werkgelegenheid. De rest wordt structureel ingezet voor de gemeentebrede bezuinigingsopgave. Bij de Provincie Limburg is een motie met vergelijkbare strekking aangenomen. Synergie-effecten worden betracht.

Ruimte

Structuurvisie

In 2012 is de nieuwe Structuurvisie van Maastricht vastgesteld als ruimtelijke vertaling van de ambities in de Stadsvisie van Maastricht. De Structuurvisie bevat een beschrijving en (kaart)beelden van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingsrichting voor de lange termijn. Op basis hiervan is in 2013 begonnen met de relevante uitvoeringsagenda's (deel II van de Structuurvisie).

Maastricht-LAB

Voor de accentverschuiving van grootschalige gebiedsontwikkeling naar een meer en meer geleidelijke transformatie van bestaand stedelijk gebied is nieuw instrumentarium nodig. Vanuit de trefwoorden cocreatie, tijdelijkheid en flexibiliteit en de behoefte om hiermee te experimenteren is het Maastricht-LAB opgericht. In 2013 zijn vier experimenten succesvol afgerond:

- Parken van de toekomst (Sphinx- en Frontenpark);
- Ontwikkeling oude brandweerkazerne Capucijnenstraat tot ontmoetingsplaats;
- Herbesteding van grote monumentale gebouwen;
- Duurzame energie.

De resultaten zijn tweeledig. Enerzijds fysiek zichtbaar in de stad, zoals de invulling van de oude brandweerkazerne en activiteiten en routes in het Frontenpark. Anderzijds inhoudelijk en procesmatig, zoals een nieuwe manier van werken voor het in de markt zetten van gemeentelijke panden en vroegtijdige samenwerking en afstemming met externe partijen en burgers bij gebiedsontwikkeling.

Andere experimenten lopen nog:

- Flexibel bestemmingsplan Tapijn: hierbij is inmiddels een ruwe schets gemaakt van het flexibele bestemmingsplan Tapijn. Dit wordt in dialoog met de stad verder uitgewerkt;
- Leegstand stadsbreed: dit heeft een eerste aanpak voor leegstand stadsbreed opgeleverd. Dit wordt nu publiekelijk getoetst en verder aangescherpt onder andere via Biënnale Leegstand en Herbesteding;
- Aanloopstraten: er wordt met pandeigenaren gesproken over een mogelijke strategie voor de invulling van leegstaande panden;
- Open oproep: de open oproep heeft een winnaar opgeleverd die druk aan de slag is met het openen van het eerste flexibele study lab in een leegstaand pand aan de Boschstraat.

Gebiedsontwikkeling

Naast de genoemde experimenten met minder grootschalige gebiedsontwikkeling, zijn bij de lopende (zeer) grote gebiedsontwikkelingen ook in 2013 stappen gezet. Bij de A2 is op infragebied een tweede bouwstroom opgestart. Op het vlak van de gebiedsontwikkeling hebben inhoudelijke verkenningen plaatsgevonden voor een gecombineerde, integrale ontwikkeling van de locaties AH, Gemeenteflat en

Oranjepark/Koningsplein. Aan de noordzijde van het plangebied (kavels Beatrixhaven bij de afslag) lopen haalbaarheidsverkenningen voor een conceptuele invulling die meerwaarde biedt aan de nieuwe P&R en Halte Maastricht-Noord.

In Maastricht-Noord (Belvédère) zijn in relatief korte termijn grote slagen gemaakt. De visie op het gebied is samen met veel partijen zowel inhoudelijk als financieel herijkt. De uitvoering van de projecten vindt binnen deze, door de raad vastgestelde, kaders plaats. De verlegging van de Noorderbrug ligt op koers. De voorbereidingen voor de aanbestedingen zijn in 2013 getroffen. In maart 2014 begint de aanbesteding en de gunning vindt naar verwachting in maart 2015 plaats. Daarna kan in 2016 de uitvoering beginnen. Verder is in nauwe samenspraak met de provincie begonnen met de voorbereiding van het cascoherstel van het Eiffelgebouw om dit gereed te maken voor nieuw ondernemerschap en innovatieve vormen van ontmoeting. Meteen na oplevering (medio eind 2015) begint de exploitatie. De PDV-ontwikkeling is inmiddels ter hand genomen en de eerste verkopen hebben plaatsgevonden. Met de revitalisering van het oude bedrijventerrein Bosscherveld is ook begonnen. Verder is ook een begin gemaakt met de ontwikkeling van het Frontenpark eerste fase. Ten slotte is begonnen met het bouwrijp maken van het voormalige terrein Nutsbedrijven.

In Randwyck hebben betrokken partijen begin 2013 hun samenwerking voor de Health Campus verankerd in de initiatiefnemers-overeenkomst (MHC BV - gemeente Maastricht). Het proces tot herijking van het Masterplan heeft medio 2013 geleid tot de vaststelling van een visiedocument waarin het ruimtelijk-functioneel concept is vastgelegd. Dat concept wordt gezamenlijk door partijen vertaald naar een nieuw ruimtelijk plan waarbij ook de mogelijkheden van een gezamenlijke grondexploitatie (grex) en een gemeenschappelijk parkeermanagement worden verkend. Afronding is voorzien in het voorjaar van 2014.

Frontenpark

Vooruitlopend op een integrale visie voor het Frontenpark is de eerste fase van de uitvoering (onder andere restauratie muren Lage Fronten) al begonnen. Aangaande de integrale visie en een tweede fase is 2013 uitgetrokken om participatie door burgers in het proces te verkrijgen. Hierbij is een coördinator ingeschakeld om burgers met activiteiten het gebied te laten leren kennen. Om mee te kunnen praten over de invulling van het park is het immers noodzakelijk dat burgers de plek kennen en bezoeken. In 2014 wordt de visie voor het park opgesteld.

Geusseltgebied

Maastricht investeerde in 2013 ook in sport. In het Geusselpark is een functioneel park en het meest duurzame zwembad van Nederland gerealiseerd. De realisering van een nieuwe multidisciplinaire sporthal als integraal onderdeel van het gebied is in 2013 door het opstellen van een plan van eisen voorbereid. Niet onvermeld mag blijven dat het United World College (UWC) Maastricht op 11 oktober 2013 zijn deuren voor in totaal ongeveer 950 studenten heeft geopend.

Sportaccommodatie Randwyck

Voor een sportaccommodatie in Randwyck is op 28 januari 2013 door gemeente UM en Servatius een intentieovereenkomst getekend. Deze is vertaald in een begin 2014 te tekenen vaststellings-overeenkomst. Hiermee hebben Randwyck en de UM binnen ongeveer anderhalf jaar een kwalitatief hoogwaardige sportaccommodatie met de nadruk op de studentensport, maar ook met ruimte en aandacht voor andere doelgroepen zoals basisscholen in de buurt.

Sociaal

Sociale innovatie en decentralisatie

Het hele sociale domein heeft in 2013 nadrukkelijk geopereerd onder het gesternte van de diverse grote rijkswijzigingen op dit beleidsveld. Den Haag maakte in 2013 plannen, overlegde, wijzigde, overlegde en wijzigde nogmaals. Inmiddels (2014) is het wetsvoorstel voor de Jeugdwet door de Eerste en Tweede Kamer aangenomen. De Participatiewet is in de Tweede Kamer aangenomen en ligt nu voor bij de Eerste Kamer. De Wmo 2015 moet nog in beide kamers behandeld worden. In maart 2014 weten we als gemeente – met andere woorden – dat er per 2015 in ieder geval veel en hoogst waarschijnlijk zelfs enorm veel op ons af komt. Er zijn echter ook nog steeds grote onzekerheden over details en hoofdlijnen van de opgave.

Beleidsmatig zijn er in 2013 bergen verzet. Niet alleen zijn de kaders voor de Sociale visie vastgesteld, maar ook beleidskaders voor de drie decentralisaties zijn (sub)regionaal voorbereid ter besluitvorming in

2014. Uitvoerend is voor de pilot toegangsfunctie jeugdzorg proefgedraaid met een vernieuwde samenwerkingswijze. Dit om in 2014 in aanloop naar de nieuwe Jeugdwet de samenwerking effectiever vorm te geven.

Een bijzondere inspanning is geleverd rond de decentralisatie Jeugd. Als trekkende gemeente in Zuid-Limburg heeft onze gemeente het voortouw genomen in het opstellen van een Regionaal Transitie-arrangement (RTA), waarmee de continuïteit van Jeugdzorg wordt geborgd voor 2015. Dit RTA heeft niet alleen voor veel vertrouwen gezorgd bij betrokken zorgvragers en instellingen, maar heeft ook als een van de weinige lof ontvangen van de Landelijke Transitiecommissie Jeugdzorg.

In juni 2013 zijn de kaders voor de nieuwe Sociale visie vastgesteld. Hierin wordt door missie, visie en strategische kaders richting gegeven - inhoudelijk en procesmatig - aan de uit te werken Sociale visie. Hierbij wordt aangegeven welke keuzes Maastricht maakt om onze stad in sociaal opzicht vorm te willen geven, wat we daarbij belangrijk vinden, waar we in geloven en welke strategieën we daarvoor kiezen. Dit ook gelet op de grote (transformatie)opgave in het sociale domein als gevolg van rijksbezuinigingen. De visie wordt nader uitgewerkt vanuit het centrale motief 'van systemen naar mensen' en langs vier ontwikkellijnen (Thuis in Maastricht, 100 procent Maastricht, Burgerkracht en Competenties en talenten). De gemeenteraad heeft via een groot aantal themasessies het voortouw genomen in het uitwerken van de Sociale visie. Dit heeft geresulteerd in een breed gedragen overdrachtsdocument.

Op de arbeidsmarkt hebben gemeenten via arbeidsmarktregio's een grotere regierol gekregen. Onderdeel hiervan is de werkgeversbenadering. In de regio Maastricht-Heuvelland wordt deze vormgegeven via Podium 24. Hierin werken Vebevo, MTB, gemeenten Maastricht-Heuvelland, ROC Leeuwenborgh en UWV samen vanuit een loket om de vraag van werkgevers op adequate wijze te beantwoorden. 2013 heeft vooral in het teken gestaan van de voorbereiding op de invoering per 1 januari 2015 van de Participatiewet en onderzoek om tot een gezamenlijke Sociale dienst te komen in Maastricht-Heuvelland.

Sportnota

Samen met de inwoners en verenigingen heeft de gemeente Maastricht in 2013 een nieuwe Sportnota opgesteld. Hierin worden de ambities op het gebied van sport en bewegen geduid en uitgangspunten voor het gemeentelijk beleid benoemd. Het nieuwe sportbeleid biedt een integrale aanpak voor sport en bewegen, gezondheid, onderwijs en leefbaarheid. Meer dan voorheen wil de gemeente gezamenlijk optrekken met andere organisaties bij het realiseren van de doelstellingen. Het nieuwe sportbeleid bestaat uit vier pijlers:

- Sport- en bewegingsstimulering;
- Verenigingsondersteuning;
- Accommodaties;
- Sportparkmanagement.

In 2014 en 2015 worden de concrete maatregelen beschreven via een aantal uitvoeringsnota's.

Onderwijs

Voor het primair onderwijs is de eerste concentratie van voorzieningen in Malberg binnenkort een feit. Versnelling op volgende locaties wordt in 2014 gezocht via het opstellen van een integraal huisvestingsplan samen met de schoolbesturen. De herinrichting van het voortgezet onderwijs is formeel de verantwoordelijkheid van LVO, maar vanwege het maatschappelijk belang en de huisvestingsplicht van de gemeente heeft er veel overleg plaatsgevonden met het schoolbestuur. Inmiddels is er overeenstemming met LVO over de herinrichting (clustering van onderwijsvormen) en de daarmee gemoeide gebouwen. Verdere uitwerking gebeurt in gezamenlijkheid, daarbij steeds inspeland op de actualiteit. Er is in dit proces nadrukkelijk aandacht voor (extern) draagvlak en communicatie. Voor het techniekonderwijs hebben vo- en mbo-bestuurders overeenstemming over de regionale herinrichting/concentratie van het techniekonderwijs in Zuid-Limburg. In de afstemming passend onderwijs en decentralisatie jeugdzorg is het eerste op overeenstemming gericht overleg (OOGO) gevoerd.

Proeftuin

Samen met een groot aantal partnerinstellingen is een proeftuin Sociaal Domein in Caberg-Malpertuis vormgegeven. In een intensief samenwerkingstraject met alle betrokken partijen wordt in deze buurten vormgegeven aan een nieuwe werkmethode en de wijze van toegang tot de nieuwe en al bestaande taken van de gemeente. De integratie van instrumenten als Geestelijk Gezond Maastricht (GGM) en de wijkservicepunten wordt verkend. De stand van zaken in de proeftuin is halverwege 2013 geëvalueerd en op veel tafels besproken. Aan de hand hiervan is de proeftuin verder aangescherpt en doorontwikkeld.

Wijkaanpak

Inhoudelijk kader voor de wijkaanpak in de eerste 3 jaar is het uitvoeringsprogramma Wijkaanpak 2013 tot en met 2015. Daarin zijn ongeveer 100 activiteiten en projecten gebundeld op het gebied van burgerregie, onderwijs, werk, veiligheid, gezondheid en wonen (ontwikkeling en beheer). Voor de verdere ontwikkeling van Mariaberg en Pottenberg zijn ambitiesdocumenten vastgesteld. Daarmee zijn alle herstructureringsbuurten voorzien van een lange termijn visie ingebed in het bredere kader van de wijkaanpak.

In 2013 is binnen de wijkaanpak ruimte gecreëerd voor verdere bewonersinitiatieven en proefprojecten zoals Burgers aan het Stuur in De Heeg. In Limmel heeft de gebiedsontwikkeling Hoolhoes/Kanjelzone verder vorm gekregen. Zo is de historische buitenplaats Jeruzalem in oude luister hersteld en is de cascorestauratie van het kasteel afgerond. In Malberg zijn de eerste grondgebonden gezinswoningen in verkoop gegaan. In Caberg en Malpertuis is de herinrichting van het wijkpark afgerond. In Mariaberg is de geleidelijke vernieuwing van Trichterveld voortgezet en zijn de woningen van Proosdijveld eerste fase gesloopt.

Het voortgangsbericht wijkaanpak 2013-2014 geeft een totaaloverzicht van de in 2013 behaalde resultaten en de voor 2014 geplande activiteiten.

Economie

Economische visie

Hoe vanuit de Stadsvisie om te gaan met de uitdagingen waar Maastricht de komende periode op economisch gebied voor staat, is uitgewerkt in de Economische visie. Deze is in januari 2013 vastgesteld. 'Made in Maastricht' markeert een overgang naar een nieuw tijdperk waarin flexibiliteit, ondernemersgerichtheid, proactiviteit en trots op het ondernemerschap centraal staan. De gemeentelijke rol ligt in het optimaliseren van het vestigingsklimaat, het faciliteren en stimuleren van ondernemerschap, het organiseren en stimuleren van netwerken en verbindingen in de regio, maar ook in het stellen van regels. De huidige bedrijven en instellingen vormen een stevig fundament in de economische structuur. Die structuur wil de stad graag optimaal faciliteren en ondersteunen.

De stad kiest voor 3 prioriteiten waarin de kansen voor economische ontwikkeling van de stad vooral liggen:

- Kennis en innovatie;
- Het versterken van de relatie tussen cultuur en economie;
- Het versterken van Maastricht als ontmoetingstad.

De Economische visie geeft aan hoe de stad, vanuit een eigen visie en verantwoordelijkheid, met partners gaat werken aan een economisch vitale en toekomstbestendige stad. De visie geeft aan met welk economisch beleid (aanpak/verdienmodel) een bijdrage kan worden geleverd aan de welvaart en het welzijn van de burgers van Maastricht. Werk is hiervoor een van de belangrijkste middelen.

Nadere uitwerking van de Economische visie is gebeurd via de vaststelling van de Visie op bedrijventerreinen die in november 2013 is vastgesteld. Verder uitwerking van de Economische visie gaat gebeuren in de op te stellen Visie op de binnenstad waarvoor een interactief proces is begonnen. Ook is in 2013 het actieprogramma Student en Stad vastgesteld.

Internationale kennisstad

Maastricht ambieert een duurzame positie in een internationaal georiënteerde kenniseconomie waarin voor burgers meer banen op alle niveaus worden gecreëerd en bereikbaar zijn. In 2013 is de nota Internationaal vastgesteld waarin de internationaliseringsstrategie van de gemeente Maastricht is vastgelegd op basis van de gemeentelijke ambities zoals deze zijn beschreven in de Stadsvisie 2030 en doorvertaald zijn in de Economische visie, Structuurvisie en Sociale visie. Deze nota formuleert geen nieuwe beleidsdoelen, maar geeft aan hoe internationalisering een bijdrage kan leveren aan het realiseren van de eerder geformuleerde ambities.

Concrete prestaties voor de internationale kenniseconomie zijn onder andere de formele oprichting van LED. En - als onderdeel van de Limburgse LED-agenda - de verdere uitbouw van de samenwerking met het Expatcenter Brabant in Eindhoven. Denk hierbij vooral aan samenwerking op het vlak van 'Formalities'

zoals de GBA-samenwerking met Eindhoven en de doorontwikkeling van de expatcenter-samenwerking met Maastricht als servicevestiging.

Chengdu

In 2012 is een stedenband met Chengdu aangegaan. Het doel van de stedenband is het uitwisselen van kennis op het gebied van economie, life sciences, cultuur, onderwijs en toerisme. Het werken aan dat doel heeft geleid tot het bezoek van een cultuur-, een sport- en een life-sciencesdelegatie uit Chengdu aan Maastricht.

Om de stedenband op bestuurlijk niveau te onderhouden en intensiveren is in september 2013 een Maastricht-Chengdu missie gehouden. Naast de bestuurlijke component richt deze missie zich op cultuur. De cultuurdelegatie heeft zich tot doel gesteld het 'Chengdu-Maastricht cultuurjaar 2015' onder de aandacht te brengen.

Voor life sciences sluiten Jan Kees Dunning, CEO Maastricht Health Campus en enkele bedrijven gevestigd op deze campus aan op de missie naar Chengdu. De deelname van deze life-sciencesdelegatie in september 2013 is een vervolg op het bezoek van een life-sciencesdelegatie uit Chengdu aan Maastricht in juni 2013.

In september 2013 is ook een Limburg handelsdelegatie, onder leiding van Maxime Verhagen namens de provincie Limburg, naar Chengdu gereisd. Deze delegatie bestond uit een brede vertegenwoordiging van bedrijven uit Limburg.

De Maastrichtse en Limburgse missies werden afgestemd op en geïntegreerd in het werkbezoek van minister Schippers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan Chengdu in september 2013. In samenspraak met het Chengdu Foreign Affairs Office, Netherlands Business Support Office Chengdu, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Provincie Limburg zijn erop 12 en 13 september 2013 een gezamenlijk life-sciencescongres en verschillende bestuurlijke ontvangsten georganiseerd.

Verbindingen

Hoewel formele inspraak pas in maart 2014 begint heeft in 2013 overleg met de Provincie plaatsgevonden inzake de nieuwe periode waarvoor een ov-concessie wordt afgegeven (vanaf 2016). Uitgangspunt voor Maastricht is een goed ov-product in afstemming met het doelgroepenvervoer.

Voor de tram is het ontwerp doorontwikkeld waarbij de halte bij Bélvédere is ingepast binnen het bestaande profiel. Het conceptbestemmingsplan is opgesteld en begin 2014 is vastgesteld. Ook is inhoud gegeven aan de ambitie om het parkeren van fietsen structureel in te passen in de stationsomgeving. Voorkeur is een ondergrondse oplossing. In 2014 wordt dit inhoudelijk en financieel verder uitgewerkt.

Niet onvermeld mag blijven dat Station Noord en het P+R-terrein eind 2013 zijn opgeleverd. Ook heeft tijdens Magisch Maastricht een (succesvolle) shuttledienst naar de Markt gereden. De shuttledienst is gefinancierd met middelen uit het programma Beter Benutten Maastricht-Bereikbaar. Via dit programma zijn veel projecten in samenwerking met het bedrijfsleven opgepakt en uitgevoerd. Doel van het programma is eind 2014 3.000 motorvoertuigen uit de spits te halen.

Maastricht Health Campus

Betrokken partijen hebben begin 2013 hun samenwerking voor de Health Campus verankerd in de initiatiefnemersovereenkomst (MHC BV- gemeente Maastricht). De herijking van het masterplan heeft medio 2013 geleid tot de vaststelling van een visiedocument waarin het ruimtelijk-functioneel concept is vastgelegd. Dat concept wordt al gezamenlijk door partijen vertaald naar een nieuw ruimtelijk plan waarbij ook de mogelijkheden van een gezamenlijke grondexploitatie en een gemeenschappelijk parkeermanagement worden verkend. De afronding is voorzien begin 2014.

Concrete campusgerelateerde projecten die verder zijn uitgewerkt:

- MECC als centrale ontmoetingsplek heeft een plaats gekregen in het ruimtelijk functioneel concept;
- Living Lab wordt onder de gewijzigde noemer 'Mosae Vitae' verder voorbereid, maar is nog niet in de realisatiefase;
- Brains Unlimited is officieel geopend en voor een belangrijk deel gevuld;
- Een gezamenlijke brandingvisie van Chemelot Campus en de MHC BV is begonnen (ook samen met LED en gebiedsbranding);

- Invulling van leegstaande kantoren (bijvoorbeeld Pathofinder);
- Gerichte acquisitie op medische speerpuntcongressen.

Overig

Naast de eerder genoemde beleidsaccenten voor 2013 zijn in de begroting twee andere ontwikkelingen geschetst: de RUD en het Veiligheidshuis.

RUD

Per 1 januari 2013 is met alle 18 gemeenten en de provincie een RUD opgericht met alleen basistaken (handhaven, milieu) en BRZO-taken (complexe milieubedrijven). Uitbreiding met overige vergunning- en toezichttaken kan dan in een later stadium worden onderzocht waarbij de 3 centrumsteden ernaar streven om per direct specialistische milieutaken (zowel handhaving als vergunning) in te brengen. Ondanks het uitgangspunt dat oprichting van de RUD budgettair neutraal verloopt, heeft de opstart van de RUD in de aanloop meerjarig ook financiële gevolgen. Bij de begroting 2014 zijn hierover afspraken gemaakt.

Veiligheidshuis

Vanaf 2012 drukt de volledige financiering van het Veiligheidshuis op de gemeentelijke begroting. Ook als gevolg daarvan is in 2013 het Veiligheidshuis naar Mosae Forum verhuisd. Daarnaast is ook de samenwerking met integrale veiligheid en Bureau Buurtgericht Werken geïntensiveerd. Vanaf 2015 vallen de gemeentelijke budgetten voor sociale veiligheid weg. Inhoudelijke en financiële heroverweging is in 2014 aan de orde.

2.3 Financieel

Het realiseren van onze ambities in deze financieel moeilijke en onzekere tijden is een zware opgave. We zijn ons daar van bewust. Daarom hebben we vastgehouden aan een strenge begrotings- en uitgavendisCIPLINE. We accepteren geen begrotingstekort en we schuiven geen financiële problemen naar de toekomst.

De afspraken die we daarvoor in de Programmabegroting 2013 maakten vanuit financieel solide beleid zijn gerealiseerd. We sluiten het jaar af met een klein positief resultaat: de lasten zijn niet gestegen (behoudens inflatie) en de efficiencytaakstelling voor 2013 is gerealiseerd. Daarbij zijn de zoekgebieden herontwerpen van processen (leanaanpak) en de versnelling van specifieke samenwerkingsverbanden om efficiencywinsten naar voren te halen in 2013 opgepakt.

Resultaat

De totale begroting van de gemeente Maastricht bedraagt ongeveer € 442 mln. Door strakke sturing en management sluiten we het jaar 2013 af met een positief resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 0,177 mln. Een aantal opvallende posten dat onderdeel uitmaakt van dit resultaat:

- Als gevolg van een onderuitputting van de rijksuitgaven een aanzienlijke neerwaartse bijstelling van de AU/gemeentefonds: € 5,1 mln.;
- Tegenvallende niet beïnvloedbare inkomsten zoals bouwleges, IGOR, bewaakte fietsenstallingen, riolen, rente/lening en dergelijke € 1,2 mln.;
- Een negatief resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten € 4,1 mln. inclusief reserve grond- en vastgoed;
- Door autonome ontwikkelingen per saldo meevallers in de open-einderegelingen vooral Wmo, budget bijstandsuitkeringen € 4,6 mln.;
- Bezuinigingen, overige maatregelen (vrijval reserves en voorzieningen), restant risicobuffer, onderuitputting kapitaallasten, voordelen op materiële/inhoudelijke budgetten (afval en openbare verlichting) in totaal € 6,0 mln.;

Stand van zaken efficiency 2013

Jaarlijks wordt bij jaarrekening gerapporteerd over de te behalen efficiencytaakstelling (hetzelfde doen, in kwantiteit en kwaliteit, met minder middelen). De totale efficiencytaakstelling 2013 bedraagt € 5,5 mln. (inclusief € 0,5 mln. schaalvoordelen regionalisering, € 1,0 mln. externe inhuur en € 0,7 mln. versoering arbeidsvoorwaarden) en is gerealiseerd. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 5.2 Bedrijfsvoering.

Hoofdstuk 3 Programmaverantwoording

Leeswijzer

Een overzicht van de betekenis van alle gebruikte afkortingen vindt u in bijlage 11.

Opbouw programmaverantwoording

Het hart van de Maastrichtse beleidsverantwoording wordt gevormd door de in dit hoofdstuk gepresenteerde programmaverantwoording. Deze programmaverantwoording bestaat uit 14 beleidsprogramma's en 1 financieel georiënteerd programma als tegenhanger van ons programmaplan in de programmabegroting 2013. Met de programmaverantwoording willen we een integrale verantwoording op hoofdlijnen neerzetten. Daarbij staan drie vragen centraal: wat wilden we bereiken, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost? We hebben geprobeerd om deze vragen in onderlinge samenhang te beantwoorden.

- **Wat wilden we bereiken?**

De vraag 'wat wilden we bereiken?' wordt in dit jaarverslag gelijk gesteld aan de vraag 'wat willen we bereiken?' Omdat we verwijzen naar beoogde maatschappelijke effecten op lange termijn. En die effecten worden niet behaald van het ene op het andere jaar. De beschreven effectdoelstellingen stemmen overeen met de genoemde doelen in de programmabegroting 2013.

- **Wat hebben we daarvoor gedaan?**

Bij de vraag 'wat hebben we daarvoor gedaan?' legt het college in deze rekening 2013 verantwoording af aan de raad over alle in de programmabegroting 2013 toegezegde prestaties.

- **Wat heeft het gekost?**

De derde vraag binnen elk programma luidt 'wat heeft het gekost?' Hierbij wordt aangegeven of we de geleverde prestaties hebben kunnen realiseren met de afgesproken middelen. Daarbij worden 3 verplichte onderdelen doorlopen:

- Een overzicht van lasten en baten en saldo voor resultaatbestemming (voor stortingen en onttrekkingen aan reserves);
- Een overzicht van stortingen en onttrekkingen aan reserves;
- Een overzicht van het saldo na resultaatbestemming.

Hierna worden voor deze 3 onderdelen de afwijkingen tussen programmabegroting 2013 en rekening 2013 (resultaat) toegelicht. Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en de daaruit voortvloeiende verplichte uitsplitsing van onttrekkingen en stortingen in reserves hebben de toelichtingen vooral een technisch karakter gekregen. De onttrekkingen en stortingen aan reserves blijken moeilijk te ramen, waardoor er afwijkingen ontstaan met de raming die voor de raad feitelijk een formaliteit zijn, omdat de raad voor deze bestemmingsreserves de doelen heeft vastgesteld. Terwijl het BBV probeerde om het inzicht voor de raad te vergroten is dit inzicht naar onze mening hierdoor eerder vertroebeld. Voor een totaal overzicht in de afwijkingen tussen programmabegroting en rekening wordt daarom verwezen naar hoofdstuk 4 (jaarrekening).

Er is ook een overzicht opgenomen van de gerealiseerde investeringen in een programma. Dit zijn uitgaven met een meerjarig nut die als activum op de balans zijn opgenomen en waarop de komende jaren wordt afgeschreven conform de geldende regels. Er is een indeling gemaakt in onrendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt uit algemene middelen) en rendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt door inkomsten bijvoorbeeld uit tarieven, huuropbrengsten of subsidies).

Op weg naar een verbeterde programmaverantwoording

Om de resultaat- en verantwoordingsgerichtheid van onze planning & control-documenten te verbeteren inclusief de daaraan gekoppelde kwaliteit van onze beleidsmatige informatie zijn het college en de gemeenteraad diverse malen met elkaar het gesprek aangegaan. Daardoor zijn veel verbeteringen doorgevoerd. Dit constateert ook de Rekenkamer in 2010 in haar rapport Quickscan jaarstukken 2008. Zoals ook de Rekenkamer ervaart, is er in dit verbeterproces een voortdurende afruil - een nooit helemaal op te lossen spanning - tussen het zo veel mogelijk op hoofdlijnen rapporteren en het zo volledig mogelijk willen informeren aan de raad.

Door het belang dat de raad en het college hechten aan het continu verbeteren van de programmabegroting en de daaraan gekoppelde jaarstukken is in 2010 afgesproken dat opnieuw samen wordt gekeken hoe verbeterstappen te zetten. Om de discussie te vergemakkelijken gaf de raad daarbij aan de raadswerkgroep Planning & Control te willen reactiveren. Het college heeft aangeboden deze werkgroep ambtelijk te willen ondersteunen. De door de werkgroep voorgestelde verbetermaatregelen hebben in maart 2011 geleid tot een bespreking in de raad. Tijdens de raadsvergadering is aangegeven dat de programmaverantwoording helder moet zijn omdat de programma's in de rekening de spiegel vormen van de programma's in de programmabegroting.

De raad heeft dan ook besloten dat de in de programma's van de rekening opgenomen vraag 'wat hebben we daarvoor gedaan?' wordt uitgewerkt zoals in onderstaand voorbeeld.

Creëren van mogelijkheden op de arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Uitvoeren Social Return</u> In 2013 worden 100 nieuwe mensen geplaatst via het project Social Return (inclusief A2-school).	Invullen wat gerealiseerd is in 2013.

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

1. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Werken aan het Maastricht van morgen. Maastricht is de ster onder de steden.

- **Beleidsmatige context**

Strategische nota's

- Regionale Rijksontwikkelingsagenda (gemeenteraad, 7 juni 2007);
- Programma Brainport Zuidoost Nederland 2020 (raadscommissie Economische en Sociale Zaken (ESZ), 2011);
- Burgerhandvest, gemeente Maastricht (gemeenteraad, december 2005);
- Governance gemeente Maastricht (gemeenteraad, 20 december 2011).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) bereiken:

1. Democratische besluitvorming door een daadkrachtig stadsbestuur. Regionaal perspectief en regionale mogelijkheden worden meegenomen;
2. Betrokkenheid en invloed van de burger op gemeentelijk beleid en besluitvorming;
3. Dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen.

ME	Indicatoren**	2009*	
		Maastricht	Gemiddelde 100.000+ gemeenten
1	Oordeel burger over invloed als kiezer	5,6	5,8
1	Oordeel burger over vertegenwoordiging door gemeenteraad	5,5	5,6
1	Oordeel burger over vertrouwen in college	6,4	6,5
1	Oordeel burger over waarmaken beloften college	5,9	5,8
1	Oordeel burger over gemeentebestuur	6,4	6,4
1	Oordeel burger over verhouding gemeentelijke belastingen en voorzieningenniveau	5,8	5,9
2	Oordeel burger: worden burgers betrokken bij de totstandkoming plannen?	5,1	5,7
2	Oordeel burger: heeft de gemeente interesse in mening burgers?	6,0	6,3
2	Oordeel burger: zijn er voor plannen voldoende inspraakmogelijkheden?	5,5	5,9
2	Oordeel burger: worden burgers betrokken bij de uitvoering van plannen?	5,2	5,5
2	Oordeel burger: hebben burgers voldoende invloed op wat de gemeente doet?	5,0	5,3

* Bron: www.waarstaatjegemeente.nl (laatste meting 2009; herhaalde meting in 2014)

Indicator	2011	2012	2013
Klanttevredenheid*			
Digitale aanvragen totaal	7,1	7,1	6,2**
Gebbruiksvriendelijkheid	69 procent	69 procent	57 procent
Eenvoud	68 procent	68 procent	47 procent
Duidelijkheid	63 procent	63 procent	56 procent

* Bron: TNS NIPO enquête bezoekers GemeenteLoket (enquête is onderdeel van de Benchmark Publiekszaken). Klanttevredenheid balie en telefoon is weergegeven elders in programma 1.

** Deze lagere waardering in vergelijking met 2012 wordt veroorzaakt door de verwachtingen die de burger heeft van deze vorm van dienstverlening. Burgers ervaren dat het kopen in een webshop, het betalen via internet of bijvoorbeeld een vakantie online regelen steeds eenvoudiger en sneller gaat. De uitdaging voor de gemeente is om digitaal geen grote achterstand op te lopen.

1. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- **Bestuurlijke en (eu)regionale samenwerking**

Samenwerking: effectief en flexibel	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Grensoverschrijdende samenwerking</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Grensregionale ontwikkelingen bieden grote kansen. Samen met de buurregio's in België en Duitsland wordt in 2013 gewerkt aan concrete maatregelen die inhoud geven aan de Europese samenwerking met Europese Culturele Hoofdstad 2018 als impuls; • Om groeikansen te benutten is het nodig het Maastricht-Aachen-Hasselt-Heerlen-Luik (MAHHL)-gebied economisch en infrastructureel te verknopen door: nadere uitwerking tram Vlaanderen-Maastricht, aanhaking intercity (IC)-verbinding Luik en Aken bij nieuwe aanbesteding Hoofdrailnet (Rijk) en voorbereiding regionaal Openbaar Vervoer (provincie). 	<ul style="list-style-type: none"> • Na het mislopen van de titel Europese Culturele Hoofdstad 2018 wordt er sinds eind 2013 gewerkt aan een vervolg van de in dat kader al in gang gezette acties en maatregelen. Op 31 mei heeft een MAHHL-gemeenteraadsvergadering plaatsgevonden met als thema Maastricht Culturele Hoofdstad 2018. Er zijn 5 werkgroepen gevormd met als thema's: Ruimtelijke Ordening, Grensoverschrijdend Openbaar Vervoer, Kenniseconomie, Klimaat en Zorg. • Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht Het ontwerp is doorontwikkeld waarbij voor de halte bij de Belvédère besloten is de halte in te passen binnen het bestaande profiel. Daarnaast is het conceptbestemmingsplan opgesteld dat in 2014 door de raad wordt vastgesteld. • Treinverbinding Maastricht-Luik De voertuigen op het traject zijn vervangen door nieuw materieel. Daarnaast is de provincie een studie begonnen naar de haalbaarheid van een IC-verbinding op dit traject. • Lightrail tussen steden in Zuid-Limburg De provincie heeft in het conceptprogramma van-eisen opgenomen dat de stoptreindiensten tussen de steden geïntegreerd worden in de nieuwe ov-concessie. Voor Maastricht betekent dit dat er een reëel perspectief is dat ook de halte Maastricht-Noord vanuit Sittard bediend gaat worden; • Aventislijn en verbinding naar Aken. In 2013 hebben geen bijzondere ontwikkelingen plaatsgevonden.
<p><u>Zuid-Limburgse samenwerking (publiek-privaat)</u></p> <p>Vertegenwoordigers van bedrijfsleven, onderwijs, maatschappelijke instellingen, provincie en gemeenten geven de samenwerking in Zuid-Limburg vorm. Dat gebeurt in de Taskforce Kompas voor Zuid-Limburg via de stuurgroepen Economie, Wonen, Zorg, en Onderwijs. Het betreft een <i>coalition of the willing</i>: afhankelijk van de voortgang van de ontwikkeling van concrete projecten in de Task Force en de inzet van middelen als gevolg daarvan worden voorstellen voorgelegd aan de individuele organen (gemeenteraden en staten). Dit Kompas is het strategisch ontwikkelingsprogramma voor de samenwerking in Zuid-Limburg met als belangrijkste doel het bevorderen van welzijn en welvaart van de huidige en toekomstige inwoners, bezoekers en bedrijven.</p> <p><i>Prestatie 2013</i></p>	<p>De structuur- en woonvisie zijn opgenomen in het POL.</p> <p>De provincie heeft € 30 mln. vrijgemaakt voor investeringen in de beide campussen.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • In 2013 wordt gewerkt aan de reeks van projecten die deel uitmaken van het Strategisch Ontwikkelingsprogramma; • Een structuur- en woonvisie op Zuid-Limburgse schaal; • Specialisatie in ziekenhuizen, maar ook meer zorg om de hoek; • Meer kansen voor het midden- en kleinbedrijf; • Maximale ondersteuning voor de campussen in Maastricht en Sittard-Geleen; • Versterking van het toeristisch aanbod ontwikkeld binnen de samenwerking tussen de Heuvellandgemeenten; • Concentratie en specialisatie van onderwijsvoorzieningen. 	
<p><u>Stedelijke samenwerking</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 wordt de samenwerking met de 3 Zuid-Limburgse steden versterkt voortgezet. Elk kwartaal is structureel gezamenlijk overleg voorzien van de 3 colleges. Elke stad is trekker van een aantal portefeuilles (Maastricht: cultuur, mobiliteit, onderwijs. Heerlen: wonen en zorg. Sittard-Geleen: economie en sport). Daarnaast is een aantal themaoverstijgende aspecten benoemd. Samenhang en focus zijn hierin sleutelbegrippen en belangrijke voorwaarden om een succesvolle Zuid-Limburgse lobby te kunnen voeren. De lobby moet niet alleen gericht zijn op het binnenhalen van externe middelen. De lobby moet ook gericht zijn op het behouden van middelen die eerder door provincie, Rijk en Europa beschikbaar werden gesteld; • Samenhang op de veelheid van beleidsdocumenten en agenda's waar bestuurders met elkaar over spreken. Op dit moment wordt gewerkt aan de kaders voor nieuwe Europese structuurfondsenprogramma's voor de periode 2014-2020. De uiteindelijke doelstelling is om te komen tot concrete nieuwe programma's die aansluiten bij de stedelijke en Zuid-Limburgse prioriteiten. Het is van belang dit standpunt in de bestuurlijke en ambtelijke discussies/werkgroepen over het nieuwe structuurfondsenbeleid uit te dragen. In de loop van 2013 worden naar verwachting de nieuwe programma-kaders vastgesteld; • De grote steden die samenwerken in het G32-verband, volgen het kabinetsbeleid voor de steden nauwgezet en voeren, waar nodig in afstemming met de VNG, lobby richting Rijk en Europa. In 2012 vormde bijvoorbeeld de lobby voor de nieuwe Europese structuurfondsenprogramma's 2014-2020 een belangrijk thema. Voor 2013 wordt die lijn doorgezet; • Focus op de prioriteiten die de 3 steden hanteren: Herstructurering van de woningvoorraad; 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2013 is de Zuid-Limburgse lobby voortgezet; • De nieuwe programmakaders voor de Europese structuurfondsenprogramma's 2014-2020 zijn eind 2013 grotendeels vastgesteld. Er is aansluiting gevonden bij de stedelijke en Zuid-Limburgse prioriteiten. In de loop van 2014 wordt een begin gemaakt met de concrete uitvoering van de programma's. Focus ligt daarbij op uitvoering van de LED-agenda; • In G32-verband is de lobby voor de nieuwe Europese structuurfondsenprogramma's 2014-2020 aan de orde geweest. In 2014 wordt deze lobby gevolgd door concrete acties om de uitvoering van de programma's ter hand te nemen; • De genoemde thema's komen aan bod in de programma's 3, 5 en 6, 7, 8 of 11.

<ul style="list-style-type: none"> ○ Decentralisaties jeugdzorg, AWBZ en 'onderkant arbeidsmarkt' (zie programma's 4, 5 en 6 en 9); ○ Internationale bereikbaarheid; ○ Projectrealisaties topsectoren chemie, materialen en health met sterke cross-overs; ○ Projectrealisatie Sportzone Limburg; ○ Maastricht Culturele Hoofdstad 2018. 	
<p><u>Maastricht centrumstad</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De Heuvellandgemeenten Vaals, Gulpen-Wittem, Valkenburg, Meerssen, Eijsden-Margraten en Maastricht haken aan bij de Zuid-Limburgse strategische agenda via Maastricht. De colleges van de Heuvellandgemeenten overleggen in het ritme van de bijeenkomsten van de 3 steden over de wijze waarop bundeling van beleid en uitvoering op diverse taakgebieden plaatsvindt. <p>Specifieke aandachtgebieden in de regio Maastricht zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Gebied Albertknoop/Lanakerveld (zie programma 10 Stadsontwikkeling, brandpunt Belvédère); ○ Opstellen regionale woonvisie (zie programma 11 Wonen); ○ Gebiedsontwikkeling Maastricht Meerssen Valkenburg (GOMV). De Provincie Limburg evalueert op dit moment het functioneren van de regiofondsen waar onder GOMV. Op basis van de resultaten worden nieuwe afspraken gemaakt voor de concrete ondersteuning van de provincie voor projecten. 	<ul style="list-style-type: none"> • In december 2013 hebben de 6 partners in Maastricht-Heuvelland een convenant vastgesteld over brede en vergaande samenwerking tussen de betrokken gemeenten op zowel beleidsmatig vlak als op het terrein van uitvoerende en praktische zaken. Dit convenant wordt ingebracht in de coalitiebesprekingen van de 6 deelnemende gemeenten.
<p><u>Bedrijfsvoering</u></p> <p>Naast de strategische samenwerking worden de Zuid-Limburgse partners opgezocht als het gaat om het stroomlijnen van de bedrijfsvoering.</p> <p>Regionale samenwerking is de volgende stap om een hoge kwaliteit tegen de laagst mogelijke kosten te blijven leveren: concentratie van middelen op regionale schaal. Daarnaast levert samenwerking een bijdrage aan de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening. De uitgangspunten voor samenwerking zijn gelijkwaardigheid van de partners en het bereiken van een win-winsituatie. De samenwerking moet in ieder geval leiden tot lagere kosten van ondersteunende diensten. Op korte termijn worden pragmatische samenwerkingsvormen opgezocht. Vooral op het gebied van ICT, personeel en organisatie, inkoop en aanbesteding en onderzoek en statistiek.</p>	<p>Op het niveau van de 3 steden en de provincie is gestart met een Shared Service Center (inkoop, ICT en HRM). De overige gemeenten kunnen nu aansluiten bij de gemaakte afspraken. Verder is de RUD van start gegaan en is gemeentelijke belastinginning ondergebracht bij BSGW.</p> <p>Ten slotte is een overzicht samengesteld van praktische samenwerkingsdossiers tussen de 6 Heuvellandgemeenten: het aantal afspraken varieert van 38 tot 52 tussen Maastricht en de individuele gemeenten in het Heuvelland.</p>

- **Burgerkracht**

Meer/beter aansluiten bij burgerkracht	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Verhogen van effectiviteit gemeentelijke inzet door meer aan te sluiten bij burgerkracht</u></p> <p>Om dit te realiseren gaan we in 2013 onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het organiserend en oplossend vermogen van de stad vergroten en daardoor ambities vaker en beter waarmaken door burgers een nadrukkelijker rol te geven bij beleidsvoorbereiding, besluitvorming en uitvoering; • Goede voorbeelden benutten; • Er komt een duidelijke sturing op de manier waarop de gemeentelijke organisatie vorm en ruimte geeft aan actief burgerschap. Onder andere door medewerkers te instrumenteren voor dit proces; • De adviesorganen worden gevraagd bij grote beleidsontwikkelingen te adviseren over de gewenste vorm van participatie en het vinden van de beoogde burgerkracht; • Hoe wij omgaan met actief burgerschap wordt getoetst aan nog te definiëren kaders. Deze kaders landen in de Sociale Visie waarmee deze beweging wordt verankerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd op een flink aantal dossiers. Voorbeelden zijn: Maastricht-LAB, BuitenBeter app, Sociale Visie, Innovatie Welzijn en Zorg, Wijkaanpak; • Nog niet gerealiseerd, in afwachting van de beleidsmatige kaders (zie verder). Wel zijn er stappen gezet, bijvoorbeeld door de invoering van het keukentafelgesprek in de Wmo en in de Proeftuin Caberg-Malpertuis (CaMa); • In 2013 zijn bijvoorbeeld de al op andere plekken succesvolle instrumenten EigenKrachtWijzer en WeHelpen.nl ingevoerd. Ook in Maastricht-LAB en Corporate Lives wordt veel gebruikgemaakt van goede voorbeelden van 'buiten'; • Bijdragen zijn onder andere geleverd op de volgende vlakken: het Wmo-beleid, de Sociale Visie, de 3 decentralisaties, sport, discriminatie, Stedelijk Kompas, ouderenbeleid, vrijwilligersbeleid en de inclusieve stad; • Burgerkracht is een van de 4 hoofdonderwerpen uit de algemene kaders van de Sociale Visie. Ook in de uitwerking richting deel II wordt hieraan veel aandacht besteed. Dit traject loopt door in 2014.
<p><u>Communicatie actualiseren</u></p> <p>Onze manier van communicatie aanpassen aan de wensen van de burger en de nieuwe ontwikkelingen en inzichten op dit terrein. Dit vertaalt zich in 2013 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 wordt het vernieuwde internet geoptimaliseerd voor de publieke dienstverlening; • Intranet , als belangrijke voorziening voor interne communicatie en ondersteuning van de organisatieontwikkeling, wordt opnieuw ingericht. Ook de andere interne communicatiemix wordt herijkt; • Er wordt onderzocht of social media niet alleen als communicatiemiddel kunnen worden ingezet, maar of deze ook kunnen bijdragen aan de digitale dienstverlening; • Schrijven en presenteren: ook in 2013 is er aandacht voor het verbeteren van de schrijf- en presentatiestijl van medewerkers van de gemeente Maastricht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Door vertraging bij een leverancier gaat de website in het voorjaar van 2014 live; • Mede door de internetvertraging is er vertraging bij het opleveren van intranet; • Social media en apps worden ingezet; • In de in 2014 op te leveren opleidingsgids komen opleidingen communicatieve vaardigheden.

- **Interne dienstverlening**

Voor dit onderdeel wordt verwezen naar paragraaf 5.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma/projecten 2014.

- **Publieke dienstverlening**

We willen gemakkelijk toegankelijk zijn voor burgers, bedrijven en instellingen

Publieke dienstverlening is de manier waarop en de snelheid waarmee de gemeente Maastricht met burgers, bedrijven en instellingen omgaat. In een gemeenschappelijke visie op dienstverlening verwoorden gemeenten, provincies, waterschappen, uitvoeringsorganisaties en het Rijk hun gedeelde ambitie²: één overheid die gemakkelijk toegankelijk is. Uitgangspunten hierbij zijn:

- De vraag centraal;
- Snel en zeker;
- Samenwerking;
- Geen overbodige vragen;
- Transparant en aanspreekbaar;
- Efficiënt.

De afgelopen jaren is gebouwd aan de basisinfrastructuur voor het elektronisch uitwisselen van gegevens tussen overheden onderling en tussen overheid, burgers, bedrijven en instellingen. De komende jaren staan in het teken van het gebruik hiervan. Hiertoe hebben de overheden met elkaar voor de periode tot 2015 een overheidsbrede implementatieagenda voor dienstverlening en e-overheid (i-NUP) opgesteld. De gemeente Maastricht is zelf verantwoordelijk voor de implementatie van i-NUP. De opzet van het implementatieprogramma is niet vrijblijvend; de opzet is gekoppeld aan resultaatverplichtingen.

I-NUP resultaatverplichting per 1 januari 2015	Beoogde prestatie 2013	Realisatie 2013
De gemeente Maastricht zorgt dat haar website volledig voldoet aan de webrichtlijnen. Dit leidt tot betere online toegang voor mensen met functiebeperking, gebruikers met mobiele telefoons en voor alle mogelijke browsers.	De gemeentelijke website voldoet aan de minimale eisen van de landelijke webrichtlijnen (fase 1 i-NUP). Deze webrichtlijnen hebben vooral betrekking op toegankelijkheid (opbouw pagina's en vormgeving), content (schrijfwijze) en vormgeving van de website.	Per 7-4-2014 is de nieuwe website in de lucht.
De gemeente Maastricht sluit aan op de berichtenbox van MijnOverheid.nl. (een persoonlijke website voor overheidszaken waar burgers kunnen zien hoe ze zijn geregistreerd bij de overheid, overheidsberichten kunnen ontvangen en overzicht houden over hun zaken met de overheid).	Zowel in test- als in productieomgeving is er een geaccepteerde technische koppeling tussen de midoffice en MijnOverheid.nl. Hierbij wordt gebruikgemaakt van een certificaat voor gewaarborgde informatie-uitwisseling.	Realisatie krijgt gestalte in tweede kwartaal 2014.
De gemeente Maastricht sluit aan op de lopende zakenfunctionaliteit van MijnOverheid.nl. Dit betekent dat statusinformatie van bijvoorbeeld vergunningsaanvragen door particulieren via de berichtenbox naar de aanvrager wordt gecommuniceerd.	We inventariseren welke producten kunnen worden gekoppeld met MijnOverheid.nl en beoordelen of dit wel of niet eenvoudig is. De als eenvoudig beoordeelde producten worden in 2013 daadwerkelijk met MijnOverheid.nl gekoppeld.	Realisatie krijgt gestalte in tweede kwartaal van 2014.

² Ambitie in Gemeenschappelijke visie op dienstverlening van gemeenten, provincies, waterschappen, uitvoeringsorganen en Rijk (vastgesteld door bestuurlijke regiegroep dienstverlening en e-overheid).

De gemeente Maastricht is aangesloten op eHerkenning (een dienst die de digitale herkenning van zakelijke afnemers van overheidsdiensten regelt). Alle eigen (niet eHerkenning-) voorzieningen voor het identificeren en autoriseren van bedrijven zijn uitgefaseerd.	We sluiten aan op de centrale voorziening voor online authenticatie van bedrijven. Een overeenkomst met een partij voor authenticatiedienst wordt afgesloten en de bestaande producten voor bedrijven waar authenticatie van toepassing is, worden aangepast.	Realisatie vindt plaats in het eerste kwartaal van 2014.
Voor 1 juli 2014 is de gemeente Maastricht aangesloten op het Nieuw Handelsregister (NHR) omdat het gebruik van het NHR wettelijk verplicht is. Het NHR is de basisregistratie van ondernemingen en rechtspersonen waarin ook alle andere organisaties die deelnemen aan het economisch verkeer staan.		Wordt gerealiseerd in eerste helft 2014.
De gemeente Maastricht zet 'Antwoord voor bedrijven' in voor haar dienstverlening aan bedrijven. De gemeente vult de bibliotheek van het platform van 'Antwoord voor bedrijven' met alle transacties die de ondernemer bij de overheid kan doen volgens de (open) standaarden die door het College Standaardisatie zijn vastgesteld.	We positioneren 'Antwoord voor bedrijven' op de gemeentelijke website. We vullen de bibliotheek 'Antwoord voor Bedrijven' en we passen onze producten- en dienstencatalogus (PDC) aan.	Staat gepland voor tweede helft 2014.
De gemeente Maastricht is aangesloten op het BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) omdat het een wettelijke verplichting is. Doel van het BGT is betere dienstverlening, administratieve lastenverlichting en kostenbesparing in ketens.	De gemeentelijke basiskaart is opgewaardeerd naar de specificaties van deze basisregistratie waardoor de brongegevens voldoen aan de auditnorm. De ICT-omgeving is ingericht om deze basisregistratie adequaat te beheren en te distribueren. Dit betekent onder andere realisatie van een uitwijkomgeving en -processen.	Op koers. Loopt door in 2014 en 2015.
De gemeente Maastricht is aangesloten op BRO (Basisregistratie Ondergrond) omdat het wettelijk verplicht is. De BRO bevat gegevens over de bodem en ondergrond.	De gemeentelijke milieugegevens zijn opgewaardeerd naar de specificaties van deze basisregistratie waardoor de brongegevens voldoen aan de auditnorm. De ICT-omgeving is ingericht om deze basisregistratie adequaat te beheren en te distribueren. Dit betekent onder andere realisatie van een uitwijkomgeving en -processen.	Voor dit i-NUP-resultaat wordt landelijk gezien uitstel verwacht. De specificaties om aan te kunnen sluiten, ontbreken op dit moment.

We hanteren normen voor kwaliteit van te leveren dienstverlening

De gemeente Maastricht heeft in het Burgerhandvest normen afgesproken over de kwaliteit van de dienstverlening. Het Burgerhandvest maakt voor de burger transparant welke servicenormen hij mag verwachten. Het Burgerhandvest is te vinden op www.gemeentemaastricht.nl.

• Balie

	2012	2013	Vershil
Totaal aantal balieklanten	122.805	121.897	- 908
Aantal balieklanten per product			
• Verstrekte paspoorten	14.025	11.435	- 2.590
• Aanvragen voor een GBA-afschrift	5.361	5.078	- 283
• Verklaringen omtrent gedrag	3.206	3.447	+ 241
• Parkeren	5.332	6.480	+ 1.148
• Verhuizingen	5.070	5.672	+ 602
• Burgerlijke stand	2.755	3.016	+ 261

Het aantal klanten aan de balie bedroeg in 2013 121.897, een waarde die ruim 900 lager ligt in vergelijking met 2012. In 2013 hebben 11.435 klanten een paspoort aangevraagd. Dat zijn er 2.590 minder dan in 2012. De aanvraag van afschriften uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) aan de balie daalde met 283, maar er werden 243 meer aanvragen via internet gedaan. Ook waren er meer klanten voor parkeren en voor een Verklaring omtrent gedrag (VOG).

Klanten op afspraak

We stimuleren het maken van een afspraak. Met een afspraak zijn mensen sneller aan de beurt en kunnen wij beter plannen. In 2013 hielpen we 24.525 klanten op afspraak. Dit waren er 645 meer dan in 2012.

Klanttevredenheid

Klanttevredenheid wordt jaarlijks gemeten in het klanttevredenheidsonderzoek (KTO). De klant waardeert onze baliedienstverlening met een 7.7. Dit is dezelfde waardering als in 2012.

De klant gaf het hoogste cijfer voor	De klant gaf het laagste cijfer voor
Uiterlijke verzorging van de medewerker: 8.4	Prijs van het product: 5.5
Vriendelijkheid van de medewerker: 8.3	Openingstijden: 7.0
Bereidheid om te helpen: 8.3	Parkeergelegenheid: 7.2

Wachttijd

	2012 Maastricht	2013	
		Maastricht	Gemiddelde 100.000+ gemeenten
Beleving wachttijd klant*			
• Duur wachttijd balie: minder dan 15 minuten	80%	90%	88%
• Duur wachttijd balie: meer dan 15 minuten	20%	10%	11%
• Duur wachttijd balie, gemiddeld in minuten	9,4	7,3	7,2
• Gemiddeld oordeel wachttijd (cijfer: 1-10)	7,7	8,2	8,1
Servicenorm balie			
• balie, vrije inloop: binnen 20 minuten aan de beurt	78% 61%	84% 93%	
• balie, op afspraak: binnen 5 minuten na de afgesproken tijd aan de beurt			

*Bron: Klanttevredenheidsonderzoek, Benchmarking Publiekszaken

90 Procent van onze klanten gaf in 2013 aan binnen 15 minuten te worden geholpen aan de balie. Een stijging van 10 procentpunten in vergelijking met 2012 en een hoger percentage in vergelijking met het gemiddelde van 100.000+ gemeenten.

De wachttijd aan de balie werd in 2013 door klanten gewaardeerd met een 8,2. Een goed rapportcijfer, dat niet alleen hoger is in vergelijking met 2012 maar dat ook iets ligt boven het gemiddelde van de 100.000+ gemeenten.

Aan de voor de balie geldende servicenormen is in 2013 beter voldaan in vergelijking met 2012. Was 84 procent van onze klanten zonder afspraak bij de balie aan de beurt in lijn met onze servicenorm, voor 'op afspraak' – waar we op sturen - bedroeg het percentage 93 procent.

Kunnen we de servicenormen voor 100 procent halen? Bij "vrije inloop" zijn er 21,5 uur verspreid over de week waarop klanten zonder afspraak kunnen binnenlopen, daar is moeilijk op te sturen. Komt iemand om 08.30 uur dan is hij direct aan de beurt. Komt hij om 10.00 uur of op donderdag om 13.30 uur dan is het drukker en moet hij langer wachten. Bij 'op afspraak' geldt dat sommige afspraken niet binnen de berekende normtijd kunnen worden afgehandeld. Dit is een soort van onvoorzien: papieren zijn niet in orde, het gaat om een complexe aanvraag of het gaat over twee personen in plaats van over één persoon. We blijven sturen op zo veel mogelijk afspraken bij voorkeur online gemaakt en we onderzoeken de mogelijkheden van een bredere receptiefunctie waar klanten bijvoorbeeld ook documenten kunnen afhalen.

Of het wenselijk is de servicenormen voor de balie aan te passen of te handhaven wordt bekeken bij het uitwerken van de bestuursopdracht dienstverlening.

• Telefoon

De top 3 van telefoongesprekken die binnenkomen via het callcenter/via het telefoonnummer 14 043 bestaat uit meldingen openbare ruimte, informatie over producten van burgerzaken en het maken van een afspraak.

	Maastricht 2012	Maastricht			Gemiddelde 100.000+ gemeenten
		2013	jan-juni 2013	juli- dec 2013	2013
Beleving klant* • Telefonische bereikbaarheid	7,1	7,2			7,3
Servicenorm • telefoon 14 043: binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn	44%	44%	40%	80%	

*Bron: Klanttevredenheidsonderzoek, Benchmarking Publiekszaken

Het wachten aan de telefoon, alvorens een medewerker aan de lijn te krijgen werd in 2013 door klanten gewaardeerd met een 7,2. Een lichte verbetering in vergelijking met 2012 en een cijfer dat iets ligt onder het gemiddelde van de 100.000+ gemeenten.

In de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen op 15 mei 2013 heeft het college tijdens het bespreken van de Jaarstukken 2012 aangegeven verbetermaatregelen te willen nemen om te komen tot het behalen van de servicenorm voor telefonie. Een onderzoek is hiertoe uitgevoerd. Hoofdconclusie van het onderzoek was dat de bezetting van het GemeenteLoket onvoldoende was om te kunnen voldoen aan de servicenorm. Als reactie hierop is de bezetting per 27 juni 2013 tijdelijk verhoogd met inzet van flexibele krachten. Mensen uit de eigen organisatie, van de Maastrichtse Toeleveringsbedrijven (MTB) en van uitzendbureaus zijn daarbij ingezet. De kosten van de tijdelijke personeelsuitbreiding met 3,6 fte bedroegen in 2013: €180.000. Ook is een nieuw telefoonsysteem (Unified Communications) ingevoerd, zijn interne afspraken gemaakt over de telefonische bereikbaarheid, is voor meldingen openbare ruimte de BuitenBeter app ingevoerd en zijn maatregelen genomen om de telefonische bereikbaarheid van de gemeente ook buiten kantoor tijden te verbeteren.

Resultaat van dit pakket aan maatregelen is, dat het aantal bellende klanten is verdubbeld die binnen 20 seconden een medewerker van het Callcenter aan de lijn krijgen. Schommelde dit aantal voor invoering van de maatregelen rond de 40%, na de invoering ligt dit aantal rond de 80%.

Interessante vraag is natuurlijk of dit aantal nog verder kan toenemen en wel zodanig dat de servicenorm voor telefonie volledig wordt gehaald. Ofwel is het mogelijk, dat meer dan 8 op de 10 bellers binnen 20 seconden een medewerker van het GemeenteLoket aan de lijn krijgen?

Net als aan de balie is er geen gelijke spreiding in binnenkomende gesprekken. Concreet betekent dit dat vooral op de rustigere momenten personeel niet efficiënt kan worden ingezet. Hier kunnen we niet op sturen. Om 9.30 uur en 16.30 uur bellen er minder mensen dan om 10.30 uur en 14.30 uur. Verder varieert het aantal telefoontjes per week. Er zijn weken van 2.500 gesprekken en er zijn weken van 3.200 gesprekken. Dit heeft te maken met patronen in menselijk handelen, maar ook met berichten in de media die plots voor veel telefoontjes zorgen. Voor de zomervakantie is het bijvoorbeeld druk door de aanvragen reisdocumenten. Daarna is het rustiger, omdat veel mensen op vakantie gaan. Na de vakanties wordt het weer drukker door bijvoorbeeld verhuizingen en de instroom van nieuwe studenten. We anticiperen hierop met een flexibele bezetting op basis van ervaringscijfers.

Of en in hoeverre het wenselijk is de servicenorm voor de telefoon aan te passen wordt bekeken bij de in 2014 uit te voeren evaluatie tijdelijke personeelsuitbreiding GemeenteLoket. Uitgangspunt hierbij is wel, dat de bezettingsgraad van het GemeenteLoket in elk geval niet meer toeneemt dan het aantal van 3,6 fte dat (tijdelijk) is toegevoegd per 27 juni 2013. Ander punt wat wordt meegenomen is, dat we klanten willen verleiden de gemeente bij voorkeur niet telefonisch, maar via het digitale kanaal te benaderen. Denk bijvoorbeeld aan de in 2014 nieuw geïntroduceerde gemeentelijke website, waarop klanten gemakkelijker dan voorheen een antwoord vinden op hun vragen.

Inhoudelijke beantwoording

Nu bellers in 80 procent van de gevallen binnen 20 seconden een medewerker aan de lijn hebben, is de wachttijd voor burgers flink verminderd. De totale waardering van burgers over de telefonische dienstverlening die jaarlijks wordt gemeten in een klanttevredenheidsonderzoek – dat nog werd uitgevoerd voor de (tijdelijke) personele uitbreiding van het callcenter - bedroeg in 2013 een 7,6.

83 procent van de alle vragen wordt direct door de medewerkers beantwoord. Daarbij waarderen onze klanten de vriendelijkheid van de medewerkers met een 8,1 en de deskundigheid met een 7,8.

De klant gaf het hoogste cijfer voor	De klant gaf het laagste cijfer voor
Vriendelijkheid medewerker: 8,1	Op de hoogte houden: 6,4
Bereidheid om te helpen: 7,9	Aandragen van oplossingen en ideeën: 6,6
Deskundigheid van de verkregen informatie: 7,9	Telefonische bereikbaarheid: 7,2

• E-mails en brieven

	2012	jan-juni 2013	juli–dec 2013
Servicenorm • e-mails naar post@maastricht.nl: antwoord binnen 2 weken • Brieven naar Postbus 1992 6201 BZ Maastricht: antwoord binnen 4 weken	57% 66%	56% 69%	89% 89%

In 2012 heeft het college opdracht gegeven een quick scan 'Tijdig afhandelen brieven en e-mails' uit te voeren als reactie op het amendement 'Handhaving servicenormen' van een aantal raadsfracties. Het onderzoek is in de raadsvergadering van december 2012 besproken. Hoofdconclusie van het onderzoek was dat het postregistratiesysteem onvoldoende mogelijkheden biedt goed inzicht te geven in de mate waarin de gemeente ontvangen brieven en e-mails – waarvoor geen wettelijke afhandeltermijn geldt - daadwerkelijk afhandelt in lijn met de servicenorm. Ter verbetering van het tijdig afhandelen van brieven en e-mails is per 1 juli 2013 een nieuwe werkwijze voor brief- en e-mailafhandeling ingevoerd. Een flinke verbetering voor het tijdig afhandelen van e-mails en brieven heeft hierdoor plaatsgevonden, maar we zijn er nog niet. Het volledig behalen van de servicenorm voor e-mails en brieven is realistisch en blijft ons streven. Reden voor het management om hier in 2014 nog sterker op te sturen.

- **Vergunningen**

	2012	2013
Aanvraag omgevingsvergunning		
• Reguliere procedure: antwoord binnen wettelijke termijn	100%	100%
• Uitgebreide procedure: antwoord binnen wettelijke termijn	100%	100%
Aanvraag drank- en horecavergeving		
• binnen 4-5 maanden (mits alle bescheiden en externe adviezen ontvangen)	100%	100%

2. Wat heeft het gekost?

Programma 1 (bedragen x € 1.000)	Bestuur en dienstverlening		A: Raad		
	Gemeente-rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	1.541	1.460	1.468	1.545	77 N
• Kapitaallasten					
• Apparaatskosten	1.005	904	912	1.009	97 N
• Storting in voorzieningen					
• Overige lasten	536	556	556	536	20 V
(b) Totale baten	28			30	30 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	1.513	1.460	1.468	1.515	47 N
• Storting in reserves					
• Onttrekking uit reserves					
Resultaat	1.513	1.460	1.468	1.515	47 N

Programma 1 (bedragen x € 1.000)	Bestuur en dienstverlening		B: College		
	Gemeente-rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	18.710	18.798	18.025	18.427	402 N
• Kapitaallasten	18	38	17	17	
• Apparaatskosten	15.495	15.399	15.201	15.467	266 N
• Storting in voorzieningen				324	324 N
• Overige lasten	3.197	3.361	2.807	2.619	188 V
(b) Totale baten	2.132	2.162	961	1.035	74 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	16.578	16.636	17.064	17.392	328 N
• Storting in reserves	903	401	902	931	29 N
• Onttrekking uit reserves	507	165	1.268	1.775	507 V
Resultaat	16.974	16.872	16.698	16.548	150 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
ICT	923
Aanpassing balie gemeenteloket	21

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Drukwerk/notulering raad € 0,047 mln. N
- Publieke dienstverlening € 0,400 mln. N
- Premies WAO WIA (eenmalige teruggave) € 0,506 mln. V
- Storting voorziening APPA € 0,324 mln. N
- Diversen € 0,110 mln. N

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

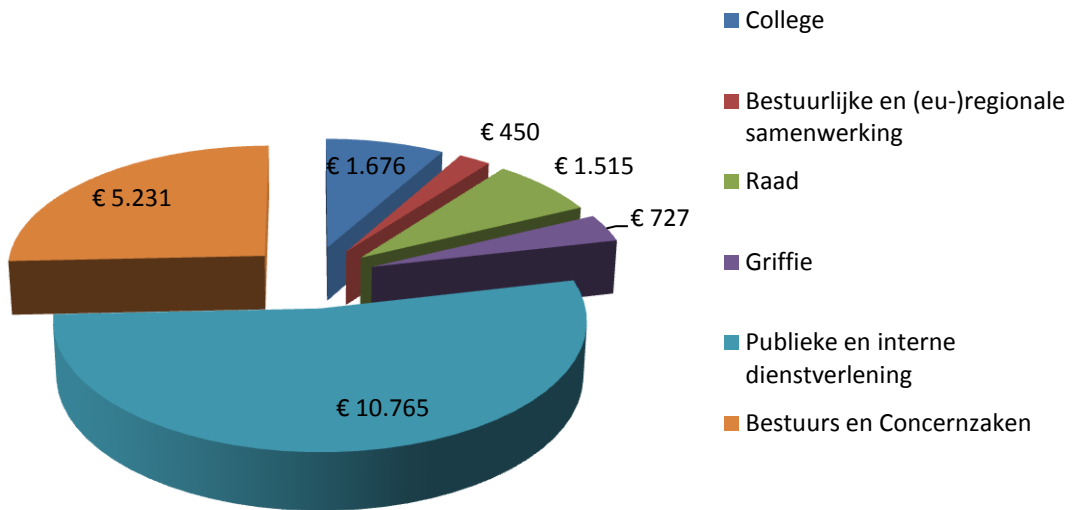
- Organisatieontwikkeling/frictie € 0,029 mln. N

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Organisatieontwikkeling/frictie € 0,282 mln. V
- Productiemiddelen € 0,225 mln. V

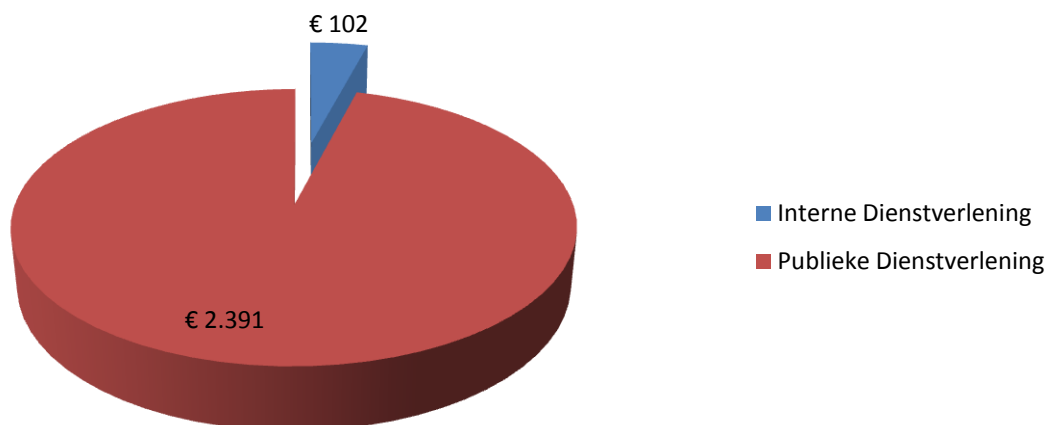
Programma 1: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 1: baten

Bedragen x 1.000

Programma 2 Integrale veiligheid

2. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Samen werken aan een veilige samenleving Maastricht. Dit betekent dat in- en externe partijen onder bestuurlijke regie van de gemeente intensief samenwerken aan elkaar versterkende actiepunten die niet alleen gericht zijn op het bestrijden van onveiligheid, maar ook op het voorkomen daarvan.

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: relatie van dit begrotingsprogramma met de Stadsvisie is het scheppen van een aantrekkelijk woon- en leefklimaat waarin veiligheid een kerntaak is van de overheid en een basisvoorwaarde voor een samenleving waarin mensen zich vertrouwd, vrij en verbonden voelen;
- Strategische nota's:
  - * Meerjarenprogramma Veiligheid in Maastricht 2010-2014 (vastgesteld in september 2009);
  - * Beleidsvisie externe veiligheid Maastricht (vastgesteld in mei 2012);

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma werkt aan het bereiken van de volgende maatschappelijke effecten (ME):

1. Verbeteren veiligheidsbeleving;
2. Verminderen slachtofferkans;
3. Meer actieve burgerbetrokkenheid;
4. Minder drugserelateerde overlast.

De strategische lijnen vroeg (voorkomen is beter dan genezen), samen (hechte samenwerking tussen relevante partijen) en open (goede communicatie) gelden daarbij als uitgangspunt.

ME	Indicatoren	Realisatie		Ambitie	Bron**
		2010	2011	2013	
1	Aantal burgers dat zich onveilig voelt in de eigen buurt (procent).	37	-	33*	1
2	Aantal burgers dat slachtoffer is geweest van overlast, diefstal, geweld, inbraak, vandalisme en/of verkeer in de eigen buurt (procent).	13,0	12,9	13,0	2
3	Aantal burgers dat het afgelopen jaar actief is geweest om eigen buurt te verbeteren (procent).	22	-	26*	1
4	Drugsoverlast, perceptie van voorkomen (1 betekent (bijna) nooit; 3 betekent vaak).	1,9	-	1,6*	1

* Ambitie is voor 2013 geformuleerd, hoewel er dan geen meting is.

** Bronnen:

- (1) Stads- en buurtpeiling (meting in 2010 en 2014);
- (2) Veiligheidsmonitor gemeente Maastricht.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- **Veilige woon- en leefomgeving**

Verbeteren veiligheid in Maastrichtse buurten	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Intensiveren Veilige Buurten Aanpak</u> Het project Veilige Buurten wordt uitgebreid naar vier teams in vijf buurten (2012: drie teams in vier buurten). Het project wordt verder verankerd in de reguliere aanpak.	Er zijn inmiddels vier Veilige-Buurtenteams (VBT). In samenwerking met bewoners wordt vanuit deze teams gewerkt aan het verbeteren van de leefbaarheid en daarmee ook de veiligheid in de buurten.

<p><u>Veiligheidshuis</u></p> <p>Ondanks het wegvallen van de Van-Montfransgelden hebben wij de continuïteit van het Veiligheidshuis kunnen zekerstellen door extra middelen in te zetten. Daarnaast zijn er enkele versoberingen doorgevoerd en was er de bijdrage door partners. De samenwerking tussen het Veiligheidshuis en het Bureau Buurtgericht Werken wordt in 2013 geïntensiveerd. Daarbij wordt de cliënt nadrukkelijk geplaatst in zijn omgeving waardoor de omgeving van de cliënt zichtbaar baat heeft bij de aanpak.</p>	<p>De samenwerking tussen het Veiligheidshuis en Bureau Buurtgericht Werken vindt waar nodig op casus- en buurtniveau plaats. Dit is aan de orde bij cliënten waarvan de directe omgeving veel last ondervindt. Het Veiligheidshuis is in september 2013 naar Mosae Forum verhuisd. Daarnaast zijn het Veiligheidshuis en Integrale Veiligheid per oktober samengevoegd tot één team. In het najaar is gestart met teamvorming. Er vindt sturing plaats op de samenwerking op het gehele veiligheidsdossier. Hierdoor kunnen sneller matches gemaakt worden, wat een voordeel oplevert voor de burgers.</p>
<p><u>Pilot aanpak verkeersovertredingen 30-kilometerzones</u></p> <p>Als de minister daarvoor toestemming verleent, wordt in 2013 in Maastricht een proef gehouden waarbij BOA's bevoegd worden ook tegen snelheidsoverschrijdingen in 30-kilometerzones te kunnen optreden. Daarmee kan de gemeente overlastsituaties in de wijken beter aanpakken. Daarnaast wordt invulling gegeven aan de noodzaak dat de regiopolitie zich – van rijkswege – meer moet beperken tot haar kerntaken.</p>	<p>De aanvraag is door minister Opstelten niet positief gehonoreerd. Hij vindt handhaving op rijdend verkeer een exclusieve taak van de nationale politie.</p>
<p><u>Aanpak <i>High Impact Crime (HIC)</i></u></p> <p>Het aantal strafbare feiten met een <i>high impact</i> waaronder vooral overvallen en straatroven, moet worden teruggedrongen. Hiervoor is een integrale aanpak nodig door de gemeente in samenwerking met haar partners, zoals de politie, het openbaar ministerie en het georganiseerde bedrijfsleven. Deze aanpak is in 2012 uitgewerkt en wordt, conform afspraken in het veiligheidsbestuur, in de gemeenteraden van alle Zuid-Limburgse gemeenten aan de orde gesteld. Vanaf 2012 tot en met 2014 wordt de aanpak uitgevoerd.</p>	<p>De aanpak van <i>High Impact Crime (HIC)</i> vindt plaats vanuit een regionale afstemming. De van hieruit ontwikkelde integrale aanpak van overvallen heeft in 2013 geleid tot een halvering van het aantal overvallen in Maastricht. Vanaf 2013 wordt ook een dergelijke aanpak voorbereid voor de aanpak van straatroven en woninginbraken om ook deze HIC's aanzienlijk terug te dringen. Het aantal straatroven is in 2013 gestegen ten opzichte van 2012 terwijl het aantal woninginbraken min of meer gelijk gebleven is.</p>
<p><u>Invoering nieuwe Drank- en Horecawet</u></p> <p>In 2013 wordt het takenpakket van de medewerkers toezicht en handhaven uitgebreid door wijziging van de Drank- en Horecawet per 1 januari 2013. De voornaamste taakuitbreiding is het toezicht houden op en verbaliserend optreden tegen drankgebruik door en/of aanwezigheid van minderjarigen in horecazaken en winkelbedrijven. Door een spreiding van de nieuwe taken over alle beschikbare gekwalificeerde handhavende medewerkers (na een ingroei- en opleidingsperiode) en een integrale aanpak van controles is de verwachting dat volstaan, kan worden met een beperkte uitbreiding van de formatie om op een minimale, maar verantwoorde wijze, aan de nieuwe taak te kunnen voldoen.</p>	<p>Invoering is gerealiseerd per 1 januari 2013. Controles en handhaving conform plan. Verordening schenktijden paracommerciële instellingen treedt per 1 januari 2014 in werking. Per die datum wordt de minimum leeftijd voor alcohol verhoogd van 16 naar 18 jaar.</p>

<p><u>Actualisering Meerjarenprogramma Veiligheid in Maastricht 2010-2014</u></p> <p>Actuele ontwikkelingen en nieuwe regelgeving, in het bijzonder in (in)directe relatie met de openbare orde, vergen een andere bestuurlijke aanpak en/of prioritering. Ook de gewenste regierol en samenwerkingsrelaties met politie en brandweer (ook tegen de achtergrond van wijzigingen in het politie/brandweerbesteding) vragen om actualisatie van het programma. Hiertoe gaan we het Meerjarenprogramma Veiligheid tussentijds actualiseren voor de periode 2013-2014.</p>	<p>Vanaf medio 2013 is begonnen met de actualisering van het Meerjarenprogramma Veiligheid 2010-2014. Deze actualisering mondt in 2014 uit in besluitvorming van de raad over het strategisch veiligheidsbeleid voor de periode 2015-2018. Op basis van een (momenteel in voorbereiding zijnde) veiligheidsanalyse vindt prioritering plaats en wordt stilgestaan bij de gewenste gemeentelijke regierol.</p>
<p><u>Continuering Flexteam</u></p> <p>Het Flexteam is een operationeel handhavingsteam dat aanvullend aan de reguliere handhaving panden bezoekt waarmee 'wat aan de hand' is (woonoverlast, drugsoverlast, vergunningovertreding). Het Flexteam is, door samenwerking van de diverse partners op verschillende fronten en afgezet tegen de ingezette capaciteit, een effectief handhavingsinstrument. Voor het jaar 2013 wordt het Flexteam gecontinueerd en worden er tussen de 120 en 150 panden gecontroleerd.</p>	<p>Er zijn in 2013 ruim 120 panden bezocht door het Flexteam. Dit zijn grotendeels overlastpanden, maar ook (publiek toegankelijke) lokalen waar strijdig gebruik plaatsvindt en/of mogelijk criminele activiteiten plaatsvinden. In het overgrote deel van de gevallen leidt een dergelijk bezoek tot civielrechtelijke, strafrechtelijke en/of bestuursrechtelijke acties, terwijl ook in een klein aantal gevallen zorgpartners worden ingeschakeld.</p>

Verminderen drugsoverlast in Maastricht**Beoogde prestaties 2013**Uitvoeren project Frontière

Voor de aanpak van drugsoverlast is in 2012 het project Frontière begonnen. In dit project is de organisatorische inbedding van het Drugsmeldpunt geregeld en de operationele afstemming tussen gemeente en politie. De reactie op de meldingen hangt af van de analyse van de melding tegen de achtergrond van beschikbare beleids- en sturingsinformatie (politiegegevens over *hotspots*, *hotshots*). In 2013 gaan we voor een snelle en goede afhandeling van de meldingen en 100 procent bestuurlijke actie waar sprake is van een overtreding. De aanpak van de drugsrunners gebeurt in 2013 nog meer op basis van integrale samenwerking. Naast het opleggen van de gebiedsontzettingen wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om zowel bij de uitkeringsinstanties als de Belastingdienst na te gaan of de betrokkenen aangepakt kunnen worden. Ook wordt er meer ingezet op een sluitende aanpak met de steden van herkomst van de drugsrunners.

Realisatie 2013

Bij het drugsmeldpunt zijn 2.987 meldingen van burgers binnengekomen (2012: 2.727 meldingen). Op basis van deze meldingen worden, in intensieve samenwerking met politie en andere (gemeentelijke) partners acties uitgezet. In alle gevallen wordt een bestuurlijk rapport opgemaakt en/of vindt een bestuurlijke actie plaats in de vorm van waarschuwing, dwangsom of sluiting. Burgers die melden worden, indien mogelijk en gewenst, teruggebeld om feedback te geven op hun melding. Deze terugkoppeling vindt, afhankelijk van de inhoud van de melding, binnen maximaal 3 weken plaats.

In buurten waar acties tot resultaten hebben geleid worden burgers middels pinpoint-communicatie geïnformeerd over behaalde resultaten op basis van meldingen. Buurtkaders worden op vraag bezocht en er worden informatieavonden gehouden voor buurtkaders over de aanpak van de drugsoverlast. Sinds de zomer van 2013 is er hierbij extra aandacht en capaciteit voor (buurt)gerichte communicatie.

In de zomer van 2013 zijn 11 coffeeshops tijdelijk gesloten geweest vanwege (bewuste) overtreding van het ingezetenen criterium. Daarnaast is de aanpak van drugsoverlast (incl. illegale handel) geïntensiveerd middels extra inzet van politiecapaciteit. Het opleggen van GBO's wordt hierbij frequent toegepast. Samenwerking met Rotterdam is gezocht voor de aanpak van de Rotterdamse runners. Hiertoe is in Maastricht is een top-x samengesteld die binnen het RIEC verder opgepakt wordt. Een sluitende aanpak wordt de komende tijd door gemeente, politie en OM verder uitgewerkt.

Het project Frontière, mede gefinancierd door het Rijk, zou per 1 januari 2014 aflopen. Medio 2013 hebben we een hernieuwd financieringsverzoek ingediend bij het ministerie voor de periode 2014-2018. Deze is afgewezen. Echter doordat we pas medio 2012 zijn gestart en een aantal zaken binnen de reguliere capaciteit hebben kunnen opvangen is een groot gedeelte van de Rijksmiddelen 2012-2013 nog beschikbaar. Deze middelen worden nu ingezet voor de periode 2014-2015. In 2015 zal dan worden gekeken of het project nog moet worden voortgezet en zo ja hoe we de kosten zullen moeten dekken.

	<p>Daarnaast is de inzet van Frontière geïntensiveerd door extra inzet van politie-capaciteit die gericht is op de aanpak van de illegale handel op straat en in panden. Het opleggen van GBO's wordt frequent toegepast. Er is een begin gemaakt met samenwerking met Rotterdam waar runners die in Maastricht actief zijn een woonadres hebben. Een sluitende aanpak wordt de komende tijd door gemeente, politie en het OM verder uitgewerkt.</p> <p>Het meest levendig onderdeel van Frontiere is het drugsmeldpunt. Hier kunnen de inwoners van Maastricht melding maken van overlast en criminaliteit. Op verzoek van de raad wordt maandelijks een rapportage opgesteld met daarin een overzicht van het aantal meldingen per buurt, panden die gesloten worden, een sfeer-rapportage van de politie etc. Wekelijks worden prioriteiten gesteld in de lokale driehoek Frontière. Op basis van deze informatie wordt gekeken welke acties op de meldingen uitgezet kunnen worden en welke gebieden in de stad prioriteit krijgen.</p> <p>Uit genoemde rapportages blijkt dat het project succesvol is. Vanuit de lokale driehoek wordt dit succes beaamd, maar wordt tevens aangegeven is dat het een proces van lange adem is en is continuering noodzakelijk. Eind 2014 zal het project geëvalueerd worden om na te gaan om continuering na 2015 gewenst is.</p>
<p><u>Spreidingsbeleid coffeeshops</u></p> <p>In 2013 moet de spreiding daadwerkelijk gerealiseerd worden op de Köbbesweg. Voorwaarden zijn dat de procedures die nu lopen tot een goed einde worden gebracht en dat de coffeeshophouders, ondanks het gewijzigde landelijke coffeeshopbeleid, hun huidige vrijwillige medewerking aan het spreidingsbeleid doorzetten. De 2 andere locaties, Beatrixhaven en Brusselseweg, zijn in 2013 in procedure.</p>	<p>In augustus 2013 heeft de Raad van State het bestemmingsplan voor de coffeecorner Köbbesweg in stand gelaten. De coffeeshophouders willen de opzet van deze coffeecorner verkleinen. Hier vindt momenteel afstemming over plaats (aanpassing Wabo-aanvraag/terugkoop grond), waarna vergunningverlening en aanleg van de locatie daadwerkelijk invulling kan krijgen. Voor wat betreft de locaties Beatrixhaven en Brusselseweg is in september 2013 in afstemming met de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen afgesproken te wachten op de uitspraak van de Raad van State (procedure ingezetencriterium) en vervolgens in het voorjaar van 2014 over de verdere voortgang te besluiten.</p>

Vermindering overlast veelplegers, overlastplegers en plegers van huiselijk geweld	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013

<p><u>Persoonsgerichte aanpak in het Veiligheidshuis</u></p> <p>Het Veiligheidshuis als netwerkorganisatie heeft 2 belangrijke basiskenmerken: vastpakken en niet meer loslaten en de levensloopbenadering. Onder dit motto worden in 2013 naar schatting rond de 3.500 meldingen verwerkt waarvan er voor ongeveer 350 personen een intensief persoonsgebonden aanpak via het Veiligheidshuis worden georganiseerd. Door het goed gebruiken van dit instrument wordt een vermindering van terugval (recidive) en overlast nagestreefd door ex-gedetineerden, veelplegers, plegers van huiselijk geweld, risicojeugd, harde-kernjongeren, OGGZ-cliënten en personen en/of gezinnen met complexe meervoudige problematiek.</p>	<p>In 2013 zijn in totaal ruim 3.300 meldingen ontvangen. Dit is lager dan verwacht doordat de daling van het jaarlijkse aantal jeugdmeldingen ook in 2013 heeft doorgezet.</p> <p>Het aantal van 350 persoonsgebonden aanpakken voor personen/gezinnen is gerealiseerd.</p>
---	--

- **Bedrijvigheid en veiligheid**

Ondersteuning bieden voor meer veiligheid rondom bedrijvigheid	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Stimuleren van en participeren in het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)</u></p> <p>In 2013 wordt, ook om het aantal overvallen terug te dringen, een KVO opgesteld voor de winkelgebieden in Heer, Scharn en Mosae Forum. Daarnaast wordt het KVO voor de bedrijventerreinen in Maastricht voortgezet en wordt hier het Geusselpark aan toegevoegd. Ondersteuning in het proces om te komen tot verlening van KVO's is een belangrijke impuls voor het bieden van meer veiligheid rondom bedrijvigheid.</p>	<p>In 2013 is voor de winkelgebieden Heer, Scharn en de Stokstraat een KVO tot stand gekomen. Voor Mosae Forum is dit nog niet gelukt (te weinig draagvlak). Het bedrijventerrein Geusselpark is in 2013 ook voorzien van een KVO.</p>

- **Jeugd en veiligheid**

Voorkomen en verminderen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit en het verbeteren van de beleefde veiligheid	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Opstellen schoolveiligheidsplannen</u></p> <p>Zorgen dat Onderwijs en Halt schoolveiligheidsplannen opstellen en uitvoeren volgens de landelijke richtlijnen en het regionale convenant veilige school.</p>	<p>De opstelling van schoolveiligheidsplannen is, via Halt, in uitvoering. De opstelling hiervan is een wettelijke verplichting. Vanuit het convenant Veilige scholen is daarnaast in 2013 begonnen met het project om te komen tot borging van schoolveiligheid in de vorm van zelfevaluatie, auditing en zelfs certificering. Daarnaast heeft de werkgroep sociale media een protocol mediawijsheid ontwikkeld en is aandacht besteed aan incidentenregistratie.</p>
<p><u>Continuering pilot vernieuwing Halt-preventie</u></p> <p>In 2013 wordt de ingeslagen vernieuwing bij Halt-preventie doorgezet. Aandachtspunt is een specifiekere invulling met meer diepgang. Samen met Halt en de andere partners wordt dit opgepakt. Daarbij wordt rekening gehouden met de landelijke ontwikkelingen voor eventuele centralisatie Halt.</p>	<p>Op 1 januari 2013 is Halt Limburg Zuid overgegaan in een Halt-organisatie. De preventieactiviteiten zijn conform bestuurlijke afspraak met de 18 Zuid-Limburgse gemeenten uitgevoerd.</p>

<p><u>Aanpak overlastgevende jeugdgroepen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak volgens Beke Shortlist-systematiek. Daarbij wordt samengewerkt door gemeente, politie en Trajekt. Operationele werkzaamheden worden ingepast in het tactisch en strategisch gewenst beleid. • Voortzetting Jeugdbuurtbemiddeling door Trajekt. Zodat in toenemende mate jeugdigen kunnen worden geactiveerd als bemiddelaar in conflicten op buurniveau en binnen scholen. Hierdoor wordt een doorlopende lijn gerealiseerd waarin buurtbewoners (jong en oud) steeds meer eigen verantwoordelijkheid nemen voor de leefbaarheid in hun buurt. • Continuering Mentoren op Straat door Trajekt. De bedoeling is dat het hele jeugd- en jongerenwerk met deze methodiek aan de slag gaat / is. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2013 heeft de aanpak van overlastgevende jeugdgroepen volgens de Beke shortlist plaatsgevonden. • Het instrument Jeugdbuurtbemiddeling is opgenomen in de opdracht aan Trajekt voor 2013 en conform opdracht uitgevoerd. • In samenhang met het instrument Jeugdbuurtbemiddeling is voor 2013 ook de methodiek van Mentoren op Straat opgenomen in de opdracht aan Trajekt. Deze methodiek is conform opdracht uitgevoerd en verder verbreed.
<p><u>Persoonsgerichte aanpak jeugd binnen het zorg- en Veiligheidshuis</u></p> <p>Het Veiligheidshuis zet in op vermindering van de jeugdoverlast en doet dat door de organisatie van procesmanagement voor jeugd. In 2013 mag verwacht worden dat naar schatting 1.500 meldingen verwerkt worden die al naar gelang de zwaarte in mindere of meerdere mate in een persoonsgerichte aanpak opgepakt worden. Verder worden door Trajekt de instrumenten Jeugdbuurtbemiddeling en Mentoren op Straat ingezet waardoor de aanpak direct op straat wordt georganiseerd.</p>	<p>In 2013 zijn ruim 1.600 jeugdmeldingen verwerkt die al naar gelang de zwaarte in mindere of meerdere mate tot een persoonsgerichte aanpak hebben geleid. Het aantal ingestroomde meldingen is groter dan verwacht, maar wel lager dan in 2012. De daling van het aantal jeugdmeldingen heeft zich in 2013 voortgezet. De instrumenten Jeugdbuurtbemiddeling en Mentoren op Straat zijn casusafhankelijk door Trajekt ingezet.</p>

- **Fysieke veiligheid**

Voldoen aan de nieuwe Wet veiligheidsregio's	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Voortgang herinrichting crisis- en rampenbestrijdingsorganisatie</u></p> <p>Door de Wet veiligheidsregio's stond 2012 in het teken van het implementeren van de nieuwe regionale/ gemeentelijke crisis- en rampenorganisatiestructuur met als doel te voldoen aan de wettelijke regelgeving. Het jaar 2013 staat in het teken van het opleiden van de medewerkers, het actualiseren van processen, het verder vorm geven van het regionaliseringproces en het actualiseren van multidisciplinaire plannen. Daarnaast wordt op basis van een evaluatie bekeken of en in hoeverre de processen nog meer geregionaliseerd kunnen worden.</p>	<p>In 2013 is begonnen met een regionaal team bevolkingszorg. Dit jaar stond daarom vooral in het teken van het uniform opleiden van alle functionarissen die deelnemen in dit team. In relatie hiermee zijn alle gemeentelijke processen verder geactualiseerd en waar nodig vormgegeven.</p>

<p><u>Veiligheidsregio/brandweer</u></p> <p>De Veiligheidsregio Zuid-Limburg bestaat uit 4 kolommen: de politie (de blauwe kolom), de GHOR (witte kolom), de brandweer (rode kolom) en de gemeente (oranje kolom). In 2013 wordt invulling gegeven aan de versterking van de gewenste gemeentelijke regierol/samenwerkingsrelaties met de andere betrokken partijen.</p>	<p>Vanuit een continu proces wordt gewerkt aan optimalisering van de gemeentelijke regierol en de samenwerkingsrelaties.</p>
--	--

Ontwikkelen Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Oprichting Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)</u></p> <p>In de Kaderbrief 2012 is aangegeven dat bij de begroting 2013 teruggekomen zou worden op de invoering van de RUD. De invoering van een RUD is immers verplicht gesteld. In 2012 heeft door een extern bureau onderzoek plaatsgevonden naar de vorming van een RUD van alle Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie Limburg op het gebied van bouw en milieu, zowel vergunnen als handhaven. Diverse varianten werden onderzocht, van basispakket tot een volledig vergunning- en toezichtpakket. Het heeft niet tot consensus geleid tussen alle deelnemers. Dat was aanleiding om een aanvullend onderzoek te beginnen. De conclusie van dit aanvullend onderzoek is om met alle 18 gemeenten en de provincie een RUD op te richten met alleen basistaken (handhaven milieu) en BRZO- taken (complexe milieubedrijven) zodat wordt voldaan aan de verplichting om per 1 januari 2013 een RUD te hebben. Uitbreiding met overige vergunning- en toezichttaken kan dan in een later stadium worden onderzocht waarbij de drie centrumsteden er naar streven om per direct specialistische milieutaken (zowel handhaving als vergunning) in te brengen.</p>	<p>De RUD Zuid-Limburg is per 1 juli 2013 operationeel. Het personeel is vooralsnog bij de RUD ingezet op detacheringbasis totdat aan alle arbeidsvoorwaarden kan worden voldaan. Dat is naar verwachting zo per 1 april 2014.</p> <p>De gemeenschappelijke regeling tot oprichting van de RUD Zuid-Limburg is door de raad per 1 januari 2013 vastgesteld.</p> <p>De conceptbegroting van de RUD is aan de raad voorgelegd. De raad besloot hierover geen zienswijzen in te dienen.</p>

- **Integriteit en veiligheid**

Realiseren ketenaanpak georganiseerde criminaliteit	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Samenwerking Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC)-Limburg</u></p> <p>Het RIEC is als permanent ondersteunende organisatie in het leven geroepen met als hoofddoel het faciliteren van het collectief optreden van het openbaar bestuur in Limburg tegen de georganiseerde misdaad. Door het verzamelen van informatie van de diverse convenantpartners en het analyseren daarvan, wordt een geïntegreerde bestuursrechtelijke aanpak en regierol van het bestuur mogelijk gemaakt en/of versterkt. In 2013 staat het verlengen van het regionaal convenant met alle partners centraal. In dit kader wordt aandacht gevraagd voor een verdere professionalisering van de samenwerking.</p>	<p>Vanuit het RIEC Limburg is in 2013 verder gewerkt aan het voorkomen/bestrijden van georganiseerde criminaliteit. In 2013 is een systematiek ontwikkeld voor de opstelling van een bestuurlijke criminaliteitsbeeldanalyse. In 2014 zal dit leiden tot een integraal Limburgs criminaliteitsbeeld.</p> <p>Er zijn concrete afspraken ter versterking van de bestuurlijke sturing en de informatiedeling. Dit vergroot de effectiviteit van de bestuurlijke handhaving.</p> <p>Eind 2013 nam de regionale stuurgroep het besluit om het interventieoverleg door te ontwikkelen naar een integrale stuurgroep en zo de integrale sturing te versterken.</p>

<p><u>Regionale aanpak mensenhandel</u></p> <p>Vanaf 2013 verschuift de regie op de ketenaanpak mensenhandel naar de gemeente. Hierbij worden de gemeenten verantwoordelijk voor dossieropbouw en de bestuurlijke aanpak van mensenhandel (onder andere gedwongen prostitutie en arbeidsuitbuiting). Ook in navolging van de raadsnotie loverboys is namens de 33 gemeenten in Limburg een subsidie aangevraagd bij de provincie Limburg voor een driejarige pilot mensenhandel. Doel hiervan is het met ingang van 2013 regionaal realiseren van ketenregie. Niet alleen voor loverboys, maar mensenhandelbreed, zodat preventie, opsporing en begeleiding/opvang van slachtoffers goed worden georganiseerd. Zo wordt het al bestaande samenwerkingsverband in de ketenaanpak mensenhandel (casusoverleg ketenpartners regio Limburg Zuid) verder uitgebreid en geprofessionaliseerd.</p>	<p>Er is in 2013 een convenant Bestrijding Mensenhandel Limburg opgesteld met een bijbehorend uitvoeringsprotocol om informatie met zorgpartners te kunnen delen. Daarnaast zijn in 2013 een ketenregisseur en een regiocoördinator benoemd om het samenwerkingsverband verder te professionaliseren en te verbeteren. Ook is aandacht besteed aan de bekendheid van meldingsmogelijkheden van burgers van vermeende mensenhandel/loverboys.</p>
<p><u>Doorvoeren wijzigingen Wet Bibob</u></p> <p>Naar verwachting wordt de Wet Bibob per 1 januari 2013 uitgebreid met een aantal sectoren. Zo zullen vastgoedtransacties waarbij de overheid betrokken is als civiele partij onder de Wet Bibob komen te vallen. Ook het exploiteren van speelautomaten of van een headshop, het importeren van vuurwerk en het organiseren van lokaal vergunningplichtige vechtsportgala's komen onder de reikwijdte van de Wet Bibob te vallen.</p> <p>De regering wil de doelstelling van de Wet Bibob, die nu toeziet op het bewaren van de integriteit van de overheid, op die manier verruimen tot de preventieve bestuurlijke aanpak van criminaliteit. Afhankelijk van de wijzigingen wordt onderzocht of het lokale Bibob-beleid moet worden aangepast en uitgebreid.</p>	<p>Halverwege 2013 is de nieuwe Wet Bibob n.a.v de evaluatie over de afgelopen 10 jaar van kracht geworden. Dit betekent dat het huidige gemeentelijke Bibob-beleid herzien moet worden. De nieuwe Wet Bibob biedt een breder toepassingsbereik voor wat betreft de toepassing van Bibob bij kwetsbare branches. Daarnaast is een belangrijke wijziging dat RIEC gevraagd en ongevraagd de bestuursorganen kan ondersteunen bij de uitvoering van het eigen Bibob-onderzoek.</p> <p>Door de uitbreiding van het toepassingsbereik van de Wet Bibob krijgen ook andere gemeentelijke organisatieonderdelen te maken met de Wet Bibob. Vooral de uitbreiding richting vastgoedtransacties kan beleids- en beheersmatige gevolgen hebben. Sinds augustus vindt hiervoor afstemming met het team Vastgoed plaats. Daarnaast is een regionale werkgroep Bibob in het leven geroepen – waar Maastricht deel van uitmaakt – om het Bibob-beleid zoveel mogelijk regionaal af te stemmen.</p>
<p><u>Invoering Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche</u></p> <p>Naar verwachting zal in 2013 de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche van kracht worden. Dat betekent dat de gemeenten een grotere rol gaan spelen in de bestrijding van mensenhandel in de prostitutiebranche. Volgens de nieuwe wet zijn prostituees verplicht om zich in te schrijven in een landelijk register van prostituees. De gemeente moet deze registratie uitvoeren en is verplicht om een intakegesprek te voeren bij de inschrijving. Ook is de gemeente verantwoordelijk voor het verstrekken van vergunningen op basis van deze wet.</p>	<p>De inwerkingtreding van de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche heeft vertraging opgelopen. Naar verwachting volgt in 2014 inwerkingtreding. Wanneer dat precies is, is op dit moment nog onduidelijk.</p>

3. Wat heeft het gekost?

Programma 2 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	13.451	14.284	14.177	13.094	1.083 V
• Kapitaallasten	73	69	69	69	
• Apparaatskosten	4.142	3.922	3.936	4.268	332 N
• Storting in voorzieningen	100				
• Overige lasten	9.136	10.293	10.172	8.757	1.415 V
(b) Totale baten	1.713	1.777	1.382	1.430	48 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	11.738	12.507	12.795	11.664	1.131 V
• Storting in reserves	595				
• Onttrekking uit reserves			241	241	
Resultaat	12.333	12.507	12.554	11.423	1.131 V

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

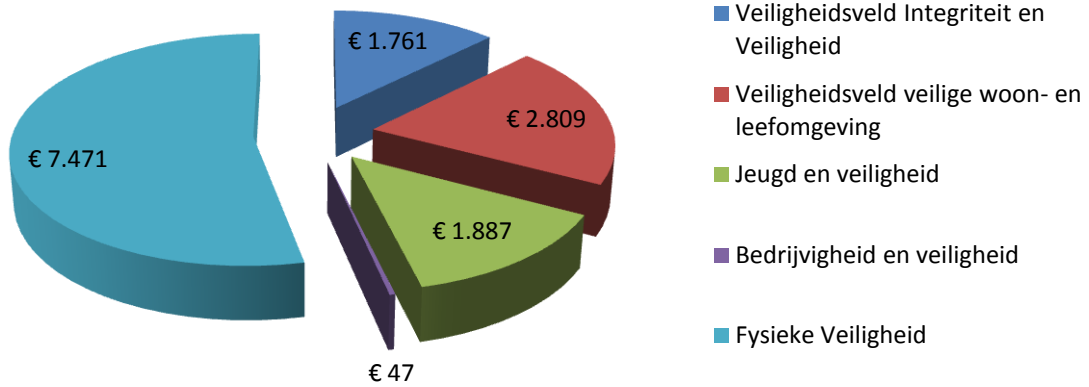
- Onderuitputting materiële budgetten € 0,227 V
- Resultaat Brandweer € 0,075 V
- Resultaat GHOR € 0,029 V
- Extra middelen € 0,010 V
- Verlaging bijdrage Burgernet € 0,070 V
- Minder inkomsten Mulderbonnen € 0,093 N
- Achterblijven bijdrage regio's € 0,040 N
- Project Frontière € 0,853 V

Het project Frontière is in 2012 gestart. Van het Rijk hebben we middelen ontvangen voor de jaren 2012 en 2013. Een verzoek voor de periode 2014 e.v. is afgewezen door het Ministerie. Door inzet van eigen middelen en het multifunctioneel inzetten van medewerkers is nog € 0,853 mln. beschikbaar van de Rijksmiddelen (= incidenteel resultaat). Hiermee kan het project nog 2 jaar worden voortgezet. Bekostigd hiervan worden de extra kosten voor bemensing van het drugsmeldpunt, bestaande uit de disciplines communicatie, informatiemanager, handhaving. Verder kosten communicatie en onderzoek. Daarom wordt voorgesteld deze middelen in 2014 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Frontière.

NB De onderuitputting apparaatskosten wordt volledig gedekt door de daarvoor bestemde budgetten die verantwoord zijn onder de overige lasten.

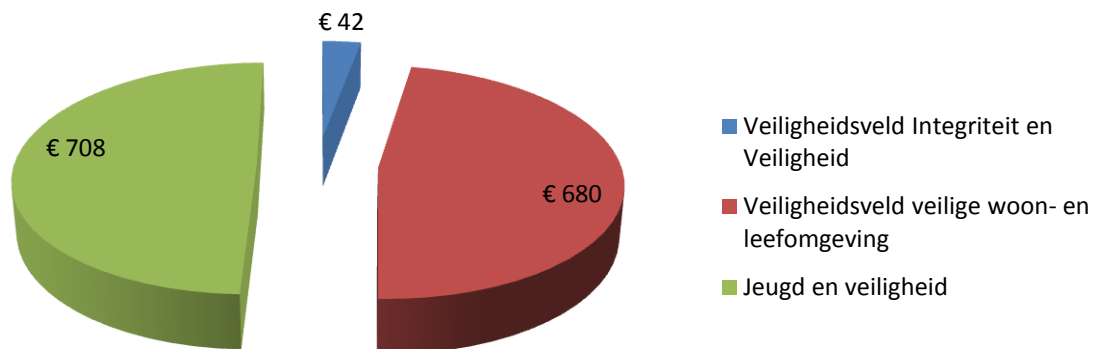
Programma 2: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 2: baten

Bedragen x 1.000

Programma 3 Economie en werkgelegenheid

1. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Het bevorderen van de economische vitaliteit en weerbaarheid in Maastricht en de regio en het waarborgen van de aansluiting bij de toenemende mate van kennisintensiteit van economie en maatschappij.

- **Beleidsmatige context**

Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: relatie van dit begrotingsprogramma met de Stadsvisie is de uitdaging om een economische dynamiek op gang te brengen die Maastricht weerbaar maakt en die een robuuste toekomst garandeert als internationale kennisstad;

- **Strategische nota's:**

- Economische visie Made in Maastricht (2013);
- Masterplan Maastricht Health Campus (2011);
- Evaluatie en herijking evenementenbeleid 2011-2014 (mei 2011);
- Plan van aanpak citybranding Maastricht (december 2010);
- Detailhandelsnota 2008 (16 september 2008);
- Hotelnota 2009-2013 (26 mei 2009);
- Horecanota 2008 (januari 2008).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) bereiken:

1. Behoud van werkgelegenheid;
2. Toename arbeidsparticipatie Maastrichtse beroepsbevolking;
3. Toename gemiddeld inkomen Maastrichtse burgers;
4. Toename weerbaarheid stad en regio op lange termijn;
5. Toename vitaliteit stad en regio op lange termijn;
6. Toename kennis en innovatie in de regio.

ME	Indicatoren**** (Maastricht, tenzij anders aangegeven)	2010	2011	2012 **	2013	Ambitie 2013-2014	Bron #
1	Aantal arbeidsplaatsen	73.610	73.496	71.615	71.197	Handhaven	1
1, 2	Netto arbeidsparticipatie in procent van de potentiële beroepsbevolking	57,7 %	58,4 %	n nb	n nb	59,0 %	2
1,2	Werkloosheid*** per 1 januari: o 15-64 jaar in % o 14-64 jaar in aantal o Gemiddelde G32 15-64 jaar	10,1 % 5.233 8,1 %	9,9 % 5.066 7,8 %	8,5 % 4.255 7,4 %	8,6% 4.563 8,7%	Dichter bij G32	3
3	Gemiddeld persoonlijk inkomen	€ 27.200	€ 27.600	n nb	n nb		CBS
4,5	Aantal starters	1.007	954	1.319	947	Handhaven	1, 4
4 5 6	Bedrijvendynamiek *# o netto aantal nieuwe vestigingen o netto aantal werknemers nieuwe vestigingen	447 159	447 -135	209 - 876	78 -197	Toename	1, 4
6	Aantal hoogopgeleiden	21.000	n nb	n nb	n nb	Toename	2
6	Aantal internationale kenniswerkers in Zuid- Limburg ##	4.000	2.098	2.107	n nb	Toename	2

Bronnen:

- (1) Vestigingsregister Limburg;
(2) Centraal Bureau voor Statistiek (CBS);
(3) UWV;
(4) Etil.

** n.n.b.=nog niet bekend. N.n.t.o.=nog nader te onderzoeken.

*** Werkloosheid is aantal niet-werkende werkzoekenden in percentage van de beroepsbevolking.

* Voorlopig percentage CBS. Zodra recentere informatie van het CBS beschikbaar is, wordt dit bijgesteld.

*# Periode van 1 jaar lopend van 1 april tot 1 april, aantal starters minus aantal opheffers en aantal vestigers minus aantal vertrekkers en het corresponderende werkgelegenheidseffect.

Tot en met 2010 zijn de cijfers nog gebaseerd op generieke CBS gegevens. Vanaf 2011 is de definitie aangescherpt. Op basis van door de IND opgestelde inkomenscriteria vond in 2013 voor het eerst analyse plaats voor de periode 2007 t/m 2012. Hierdoor is er een betere uitsplitsing naar doelgroepen mogelijk. Ter vergelijking; het totaal aantal economisch actieve internationals in Zuid-Limburg in 2012 bedraagt 9.188.

**** Vanuit kosteneffectiviteit wordt gebruikgemaakt van bestaande onderzoeken en gegevens. De onderzoeken worden niet door de gemeente zelf uitgevoerd. Derden zijn verantwoordelijk hiervoor vanuit de eigen kerntaak en/of in opdracht van derden (niet zijnde de gemeente).

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- **Economische kaderstelling**

Vernieuwen economisch beleid	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Uitwerkingen Economische visie</u> De Economische visie (deel 1) is gepland voor eind 2012 waarna de uitwerking in deelnota's in 2013 (deel 2) plaatsvindt. De Economische visie en het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma hebben niet alleen gevolgen voor de prioritering van de invulling van het programma in 2013 en verder, maar ook voor aanpalende beleidsterreinen die bijdragen aan het realiseren van nieuw economisch beleid.	Economische visie is vastgesteld in januari 2013. Visie op bedrijventerreinen is in november 2013 vastgesteld. De Visie op de binnenstad is van start gegaan en loopt op schema.

- **(Internationale) kenniseconomie**

Participeren in Brainport 2020	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Voortzetting campusteam en projecten Maastricht Health Campus (MHC)</u> Op 1 januari zal de MHC-BV officieel worden opgericht. De MHC-BV wordt opgericht om de groei van het aantal bedrijven op de campus en het aantal banen te versnellen. Ook betekent dit een nadrukkelijke koppeling van de MHC-BV met de Chemelotcampus. Op basis van de op te stellen samenwerkingsovereenkomst van de gemeente Maastricht met de MHC-BV wordt in 2013 vooral de gebiedsontwikkeling in Randwyck geïntensiveerd. Acquisitie en promotie blijven gehandhaafd. Daarbij is de relatie met de Brainport 2020-agenda en de prioritaire projecten vanuit LED aan de orde. Op basis van het convenant voor de MHC gaan we in 2013 aan de slag met de uitvoering van de prioritaire projecten zoals vastgesteld in het Masterplan van de MHC: <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie van het Living Lab (voorheen PLC-MOVE); • Invulling van het Brains Unlimited-project met nieuwe bedrijvigheid; • Zichtbaarheid van de campus; • Rol van het MECC als centrale ontmoetingsplek voor zowel de MHC als voor de Brainportregio; • Samenwerkingsprojecten tussen de Chemelot-campus en de MHC; • De invulling van leegstaande kantoren. 	In 2013 is de gebiedsontwikkeling opgepakt als masterplan met het MECC als centrum. Living Lab is nog niet in realisatiefase (heet nu Mosae Vitae). Brains Unlimited is officieel geopend en voor een belangrijk deel gevuld. Chemelot Campus en de MHC-BV zijn begonnen met een gezamenlijke brandingsvisie (ook samen met LED en regiobranding). Met de invulling van leegstaande kantoren is begonnen (bijvoorbeeld Pathofinder).
<u>Continuering projecten Bèta en Techniek</u> Hoewel het landelijke programma Bèta en Techniek geëindigd is, zetten wij de succesvolle projecten voort, zoals: <ul style="list-style-type: none"> • Het verder inrichten van 2 topscholen mbo en hbo binnen de projecten Centrum voor Innovatief Vakmanschap en het Centre Of Expertise; • License to Operate (LtO). Dit programma kent de 	TechnoCentrum Zuid-Limburg (TC ZL), ProcesTechniek Limburg (PTL) en License to Operate (LtO) gaan fuseren, zodat met één programma (Techniekpact Zuid-Limburg) onderwijs-arbeidsmarkt kan worden aangestuurd. Gezamenlijke actie op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt loopt vooral via de

<p>pijlers: scholieren, werkzoekenden en werkenden.</p>	<p>programmacommissie people van LED.</p>
<p><u>Aanhaken bij organisatie Brainport</u></p> <p>LED jaagt het onderdeel Economie van de Zuid-Limburgse (Kompas) agenda aan. In 2013 is het sturingsmodel in Zuid-Limburg operationeel en krijgt de samenwerking met de Brainportorganisatie in Eindhoven steeds meer gestalte via de uitvoering van de (in 2013 te prioriteren) projecten die genoemd zijn in de Brainport 2020-agenda.</p> <p>In 2013 is de Stichting LED formeel opgericht en kan de netwerkorganisatie meer gestroomlijnd gaan opereren. Vooral de communicatie over de prioritaire projecten, de relatie met de topsectoren en de rol van LED daarin krijgen prioriteit in 2013.</p>	<p>LED is formeel opgericht. Er zijn diverse projecten uitgevoerd met goede resultaten en de structuur is steeds meer komen te staan. De jaarrapportage 2012 gereed (die van 2013 ontvangt raad separaat).</p>

Invulling convenant UM	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Convenantacties 2013</u></p> <p>In 2013 is de actualisatie van de nota Student en stad aan de orde. De opdracht tot actualisatie en de verdere uitwerking betreft een gezamenlijke opdracht van de universiteit en de gemeente. In de uitwerking van de nota Student en stad worden de diverse thema's uit het convenant pragmatisch vertaald. Het betreft de dossiers sport, huisvesting, maar ook de integratie van studenten in de stad.</p> <p>Voor een betere communicatie en stroomlijning van processen is naast het tweejaarlijkse bestuurlijke overleg tussen beide colleges een gezamenlijk directeurenoverleg opgestart.</p> <p>In 2013 wordt een gezamenlijke opdracht uitgewerkt. Hierin staat hoe kennis en kunde van de UM meer kunnen worden toegepast in de (beleids)processen van de gemeente Maastricht door stages, afstudeeropdrachten, studentjobs en promotieplaatsen.</p>	<p>Het actieplan Student en stad is in december aan de raad gepresenteerd: het is een pragmatisch actieplan over sport, huisvesting, integratie van studenten in de stad, verkeer en vervoer en behoud van kenniswerkers, fysieke voorzieningen en communicatie gericht op acties die in 2013 al in gang zijn gezet, maar ook in 2014 een vervolg krijgen.</p>

Stimuleren internationalisering	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Inzet op European and Public affairs (fondsenwerving)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Positionering van Maastricht in relevante netwerken/draagvlak voor Maastrichtse projecten creëren door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Systematisch, proactief en strategisch opbouwen en in stand houden van voor de stedelijke en regionale lobby relevante netwerken op regionaal, nationaal en Europees niveau; ○ Verkennen nieuwe Euregionale en Europese contacten, intensiveren opbouw en onderhoud relevante netwerken; • Verwerven externe geldstromen/subsidies op basis van de strategische projectagenda van de stad Maastricht; • Specifiek aandachtspunt in 2013 is grensoverschrijdend openbaar vervoer. Verbetering van de aansluiting van Maastricht en Zuid-Limburg op het Belgische vervoersnetwerk (Maastricht-Luik-Brussel-Parijs en Maastricht-Hasselt). 	<p>Gerealiseerd, voor het laatste punt is de inzet met Provincie Limburg gericht op verbetering euregionaal vervoer in de nieuwe nota van uitgangspunten voor de concessie 2016. Ook is begonnen met de voorbereiding op de Europese subsidieprogrammaperiode 2014-2020.</p>

<p><u>Versterking internationaal imago Maastricht</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Actief benutten aanwezigheid internationale instellingen en instituten door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voortzetten bestaand accountmanagement; ○ Internationale instellingen en instituten nadrukkelijk betrekken bij het programma om de gemeente dienstbaarder te maken aan de internationale gast/inwoners. • Inspelend op de nieuwe economische visie wordt in 2013 verkend hoe 'Maastricht internationaal' beleidsmatig sterker gepositioneerd kan worden en welke prioriteiten in de uitvoering gesteld moeten worden. Daarbij wordt ook aangehaakt bij Maastricht Culturele Hoofdstad 2018. 	<p>Conform</p>
<p><u>Verdere uitwerking International Service Desk</u></p> <p>In 2013 wordt de samenwerking met het Expatcenter Brabant in Eindhoven verder uitgebouwd. Dit vooral op het vlak van <i>formalities</i> waaronder de GBA-samenwerking met Eindhoven en de doorontwikkeling van de expatcentersamenwerking met Maastricht als servicevestiging.</p> <p>Gebaseerd op een format van het Expatcenter Eindhoven worden ook in de regio Zuid-Limburg private partners voor een Zuid-Limburgs partnerprogramma geworven. De International Service Desk moet worden gezien als een onderdeel van de agenda van LED. Op het vlak van <i>Living In</i> wordt het Euregion Hospitality Programme verder vormgegeven. Voor het provinciale grenspendelbeleid wordt samen met de Provincie Limburg onderzocht wat de mogelijkheden van dienstverlening voor grenspendelaars tussen België en Nederland via de International Service Desk zouden kunnen zijn. Afhankelijk van de resultaten wordt al dan niet tot uitbreiding besloten.</p>	<p>Conform</p>

- **Economische structuurversterking**

Stimuleren starters	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Continueren ondernemend Maastricht (steunpunt Wittevrouwenveld)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het steunpunt Wittevrouwenveld/het project ondernemend Maastricht wordt in 2013 gecontinueerd. • Aan de hand van de evaluatie Stichting Starterscentrum 2011/2012 en de nieuwe taakstelling voor de Kamer van Koophandels wordt de manier van voortzetting in verbinding met de reguliere activiteiten van Stichting Starterscentrum bepaald. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het project is succesvol afgesloten in 2013. • De beoogde doelstellingen (impulsen) zijn gerealiseerd.

<p><u>Begeleiden zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers)</u></p> <p>Een zeer grote groep van de bedrijvigheid in Maastricht is zzp'er (13 procent). Dat betekent dat we (na Amsterdam) de tweede zzp-stad van Nederland zijn. Er zijn daarbij geen tekenen dat dit tot een lager gemiddeld inkomen of meer aanvragen Bijzondere bijstand zelfstandigen (Bbz/IOAZ) leidt in vergelijking met landelijk. Een verkennend onderzoek laat zien dat we in deze ontwikkeling vooroplopen in de overgang van onze economie. De dienstverlening aan deze groeiende groep wordt in 2013 verbeterd door een te formuleren aanpak die aansluit op de dienstverlening aan starters en die past in de nieuwe Economische visie.</p>	<p>In 2013 is de vereniging ZZZP-fabriek in Maastricht opgericht en zijn 4 programmalijnen opgezet om in gezamenlijkheid deze groep verder te versterken.</p>
<p><u>Monitoring en opdrachtverstrekking dienstverlening Stichting Starterscentrum</u></p> <p>De Stichting Starterscentrum is verhuisd naar Roermond. Het proces van de taakstelling aan de nieuwe Kamer van Koophandels (KvK's) is afgerond. De KvK Limburg trekt zich terug uit de Stichting Starterscentrum (financiering nu nog alleen maar 'in kind'). Dat betekent nog meer dan eerst dat voor de jaarprogrammering van de stichting helder wordt geformuleerd welke activiteiten voor Maastrichtse beginnende ondernemers worden georganiseerd en dat de uitvoer van deze jaarprogrammering door monitoring, waar nodig, bijgestuurd wordt. Ook de opdracht aan de Stichting Starterscentrum wordt in dit licht opnieuw overwogen.</p>	<p>De doelstelling van Stichting Starterscentrum 2013 is behaald. In 2014 is wederom een subsidie verstrekt. De dienstverlening is verder aangescherpt en uitgebreid (voor bedrijven in moeilijkheden).</p>
<p><u>Faciliteren specifieke projecten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling waarderingsinitiatieven starters door gemeente Maastricht; • Het stimuleren van ondernemerschap bij studenten en scholieren door het ondersteunen van de stichting Jong Ondernemen/uitreiking van de 'Jong Ondernemer Prijs'; • Het eenmaal jaarlijks ontvangen van alle starters in het Stadhuis van Maastricht door de portefeuillehouder als teken van waardering; • Het organiseren van het netwerk van intermediairs voor starters/zelfstandigen; • Het organiseren van een intermediairemarkt voor starters/zelfstandigen; • Voor oudere zelfstandigen: het aanbieden van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ). 	<p>Conform</p>

Inzetten op acquisitie en accountmanagement	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Acquisitie</u></p> <p>Met een gerichte inzet van acquisitie willen we het (deels regionaal) aantrekken van nieuwe bedrijvigheid met specifieke aandacht voor de clusters: Life Sciences, Contact & Customer, Service Centers, Topwinkels, Financiële industrie en China.</p> <p>In 2013 geven we hier onder andere invulling aan door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentatie van Maastricht op relevante nationale evenementen en beurzen; • Ontvangen/informereren van potentiële nieuwe ondernemingen; • Deelname aan clusternetwerk- en informatiebijeenkomsten (nationaal en internationaal) om Maastricht te promoten; • Versterkte samenwerking met alliantiepartners (LIOF, EVD, KvK, UM, azM). 	<p>Conform: Maastricht als vestigingsstad werd gepresenteerd op (inter)nationale beurzen en tijdens ontvangsten specifiek gericht Life Sciences, Customer Services en Topwinkels. Dat droeg ook bij aan de vestiging van nieuwe bedrijven. Hierin werd samengewerkt met partners LIOF en MHC. Stedenband Chengdu werd verder verdiept op het gebied van cultuur, onderwijs, toerisme en economie door een bezoek aan Chengdu en de ontvangst van diverse delegaties.</p>
<p><u>Accountmanagement</u></p> <p>Met accountmanagement willen we het bestaande bedrijfsleven verankeren, behouden en stimuleren. Dit gebeurt vooral door zowel proactieve als reactieve bedrijfscontacten. Bedrijfscontacten die zowel op individuele als collectieve basis kunnen plaatsvinden. In 2013 geven we hier onder andere invulling aan door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Bedrijfscontactpunt (BCP) van de gemeente Maastricht. Dat blijft de brug tussen gemeente en het bedrijfsleven. Het geeft invulling aan de ontwikkelfunctie van gemeentelijke projecten, te formuleren economisch en ruimtelijk beleid en verwervingen door marktonderzoek; • Individuele bedrijfscontacten, zowel proactief als reactief; • Netwerkevents; • Versterkte samenwerking met alliantiepartners (SIM, MKB Limburg, LIOF, KvK, UM, Syntens, Hogeschool Zuyd) voor specifieke ondernemersprojecten en vraagstukken. 	<p>Conform: op basis van de Economische visie vindt continu doorontwikkeling BCP plaats.</p>

Verbeteren profilering Maastricht door <i>city branding</i>	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Lokale samenwerking branding</u></p> <p>In 2012 zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente Maastricht, UM, Health Campus, VIA2018, Avenue A2 en Belvédère over samenwerking rond de branding van de stad.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 worden de afspraken omgezet in een actieplan, met als uitgangspunt werk met werk maken en wordt dit plan tot uitvoering gebracht; • In 2013 wordt gewerkt aan het verbreden van het draagvlak voor de samenwerking bij andere partners; • In 2013 wordt de in 2012 ontwikkelde stadsportal Maastricht (stad om te wonen, te werken en te bezoeken) geëvalueerd en doorontwikkeld. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actieplan is ontwikkeld. • In 2014 en daarna wordt de branding verbreed met andere partners. • De portal is aangepast op de branding aanpak.
<p><u>Regionale samenwerking branding</u></p> <p>In 2012 heeft de evaluatie van Regiobranding Zuid-Limburg plaatsgevonden. De ontwikkeling van voorstellen voor Limburgbrede branding is vertraagd. De regio Zuid-Limburg kiest voor de economische LED-agenda en Maastricht Culturele Hoofdstad 2018 als basis voor regiobranding. Deze sporen moeten effectief en efficiënt bij elkaar gebracht worden. Door de vertraging is dat niet in 2012 gerealiseerd. In 2013 wordt de raad een voorstel voorgelegd over de continuering van regiobranding.</p>	<p>Conform</p>
<p><u>Facilitering unieke evenementen/gebeurtenissen</u></p> <p>In 2013 worden TEFAF en Flikken Maastricht gefaciliteerd.</p>	<p>Conform</p>
<p><u>Gastvrijheid van de stad</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 wordt het banieren- en vlaggenbeleid geëvalueerd en als nodig aangepast; • In 2013 worden TEFAF en binnen het budget haalbare andere imagoversterkende evenementen via banieren en/of vlaggen welkom geheten; • In 2013 wordt verkend hoe de <i>hospitality</i> van de stad verder (dan met banieren/vlaggen) versterkt kan worden naar bestaande en potentiële bezoekers en bedrijven. 	<p>Banieren- en vlaggenbeleid worden onderdeel van de evaluatie van het reclamebeleid in 2014. In 2013 is de Jumping Indoor Maastricht (JIM) nieuwe stijl ook verwelkomd met banieren. De pilot 'gastvrij Maastricht' is uitgevoerd.</p>

Regievoering bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Nieuwe Bedrijventerreinenvisie</u> Aan de hand van het rapport Visie bedrijventerreinen en kantorenlocaties, de consultatieronde met marktpartijen, de raadsconferentie industrie, de ingrijpende huidige ontwikkelingen op de terreinen (zoals herstructurering Beatrixhaven, locatie perifere detailhandelsvesting en Ruimtelijk mobiliteitspakket Maastricht (RMP)) en de nieuwe Economische visie komt begin 2013 een nieuwe Bedrijventerreinenvisie tot stand. Vervolgens worden ook uitgangspunten voor kantorenlocaties geformuleerd over zaken als programmering en eventueel benodigde kwaliteitsimpulsen.	Conform
<u>Verdere professionalisering Stichting Bedrijventerreinmanagement Maastricht (SIM)</u> Een verdere doorontwikkeling van het parkmanagement is, ook gezien de ingrijpende ontwikkelingen (revitalisering Beatrixhaven, A2-ondertunneling, RMP) die de stad de komende jaren doormaakt, van belang.	Conform
<u>Revitalisering Beatrixhaven</u> Zie programma 10.	
<u>Regievoering detailhandel</u> Wij zetten in op: <ul style="list-style-type: none"> • Regievoering detailhandelsbeleid wijk- en buurtwinkelcentra door toetsing initiatieven; • De ontwikkeling en versterking van de detailhandelsfuncties rondom de Noorderbrug (Belvédère). 	Conform

Regionale aanpak aanbodzijde arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Uitvoer innoverend arbeidsmarktbeleid</u> Arbeidsmarktbeleid is een belangrijk instrument voor de ontwikkeling van sociaaleconomisch vitale steden in een sterke regio. Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen zijn zich hiervan bewust en nemen samen hun verantwoordelijkheid vanuit de uitvoering van de kadernota Innoverend arbeidsmarktbeleid. Concrete prestaties 2013: <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan het zogeheten 'people fiche' van de Brainportnota 2020; • Uitvoering van lokaal en regionaal economisch beleid in sectorconvenanten; • Gecoördineerde serviceverlening International Service Desk (ISD) die drempels verlaagt; • Specifieke dossiers zoals het behoud van werknemers voor Nedcar. 	De LED people-agenda is ontwikkeld tot het organiserend vermogen op Zuid-Limburgse schaal. Het sectorconvenant Techniek is opgegaan in het Techniekpact.

<p><u>Vertalen Arbeidsmarktinformatie (RAIL) naar acties van de 3 O's (Overheid, Onderwijs en Ondernemingen):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertalen relevante arbeidsmarktinformatie naar acties/innovaties zoals doorgaande leerlijnen en herschikking opleidingslocaties Techniek in Zuid-Limburg, Bèta en Techniek, License to Operate, Zorg en Techniek, Expertisecentra Chemie en Campusvorming, Werkplekcleren in de zorg en detailhandel. • Faciliteren van de pilot Macrodoelmatigheid die als doel heeft om de aansluiting van Onderwijs-Arbeidsmarkt meer vanuit de vraagsturing in te vullen. 	<p>Conform</p>
<p><u>Verbeteren Werkgeversbenadering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basis van de gewijzigde Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (SUWI) heeft het UWV de taakstelling gewijzigd en zijn 35 arbeidsmarktregio's gevormd. Daardoor heeft de gemeente het voortouw genomen in een format voor werkgeversdienstverlening. Samen met andere partijen wordt de markt benaderd (zie ook programma 4). • In de netwerksamenleving is de overheid een van de partijen. Als overheid brengen we in speerpuntsectoren regie op de arbeidsmarkt door sectorconvenanten. Deze sectoren zijn de contactcenters, de horeca, de zorg, de techniek en de operators. Deze convenanten worden in 2013 voortgezet. De sector detailhandel volgt. • In december 2012 wordt het Brain gain II-onderzoek opgeleverd. Dit is het vervolg op het Brain gain I-onderzoek waaruit bleek dat Maastricht een brain gain in hbo en wo heeft. In deel 2 wordt gefocust op woon-, werk- en carrièrewensen. De aanbevelingen uit dit onderzoek worden in 2013 op beleidsrelevantie beoordeeld en geïmplementeerd. Ook wordt onderzocht wie, wanneer, waarom en hoe als hogeropgeleide (hbo'er en wo'er) een bedrijf begint. • Invoeren van een regionale visie op werkgeversdienstverlening/strategisch HR-beleid bedrijfsleven vanuit de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg. 	<p>Conform</p>
<p><u>Uitvoer van het programma License to Operate (LtO)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het programma License to Operate (LtO) is bedoeld om het tekort aan procesoperators aan te vullen. De programma-uitvoering van alle projecten binnen de 5 kolommen 2012 loopt op schema. Formeel eindigt dit programma in december 2012. In 2013 blijft een kleine administratieve eenheid over als vliegwiel voor lopende en nieuwe projecten. • Eind 2012 wordt het advies verwacht over de opdracht om te onderzoeken of de samenvoeging van de organisaties van TechnoCenter Zuid-Limburg (TC ZL), LtO en ProcesTechniek Limburg (PTL) leidt tot beter management met minder overhead en versterking in de uitvoering (projecten). 	<p>Het programma LtO is beëindigd en wordt nu voortgezet in de nieuwe organisatie PTL, LtO en TC ZL.</p>

<p><u>Uitvoering zorgconvenant Maastricht Onderwijs, Arbeidsmarkt en Zorg (MOAZ).</u></p> <p>In het zorgconvenant gingen MOAZ en Parkstad (POAZ) (Parkstad) in 2012 samen in (Limburg Onderwijs, Arbeidsmarkt en Zorg (LOAZ). In 2013 treden Sittard-Geleen en overige gemeentes – waarschijnlijk – toe. In het convenant wordt binnen de programmatische peilers in projecten gewerkt aan onder andere verbetering van stages, faciliteren van oudere werknemers op inzetbaarheid (WAI), scholingsafspraken.</p>	<p>De doorontwikkeling van de zorgconvenant (manageriek en inhoudelijk) is overgenomen door Zorg aan Zet.</p>
---	---

- **Vrijtijdseconomie**

Stimuleren recreatief toerisme	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p>Vanuit onze regie- en faciliterende rol zetten wij voor 2013 in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regievoering centrumbeleid (onder andere Detailhandelsnota, Hotelnota, Horecanota) door toetsing van initiatieven; • Versterken van de rol van het centrum voor de vrijetijdseconomie; • Werken aan een toekomstbestendige binnenstad (continu proces). Voor 2013 betekent dit: <ul style="list-style-type: none"> ○ In overleg met de ondernemers en vastgoedeigenaren worden de aanbevelingen uit het onderzoek van de Rabobank en BRO naar de kansen en bedreigingen en de weerbaarheid van de retail in de stad verder uitgewerkt en zo nodig geïmplementeerd; ○ De resultaten van de evaluatie winkeltijden en koopzondagen in combinatie met de resultaten van de enquêtes onder ondernemers en bewoners worden eind 2012 aan uw raad gepresenteerd. Eventuele uitwerking volgt in 2013; ○ Op basis van geactualiseerd onderzoek wordt de aandacht voor de aanloopstraten gefocust op de clusters: Brusselsestraat, Sint Pieterstraat en omgeving en Hoogbrugstraat/Rechtstraat. Daarbij wordt gekeken naar branching, marktsegmenten, openbare ruimte en bewegwijzering. Na de in 2012 afgeronde herinrichting van de Brusselsestraat wordt in 2013 begonnen met de aanpak van de Grote Gracht en de Koestraat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform; • Op basis van plan van aanpak aanloopstraten in uitvoering. Gekoppeld aan Visie op binnenstad; <p>De aangekondigde uitwerking in heeft in april 2013 geleid tot een pilot voor de duur van twee jaar, op basis waarvan zondagsopenstelling voor winkels gedurende het gehele jaar mogelijk is geworden. Na één jaar vindt een tussentijdse beperkte evaluatie plaats, na twee jaar gevolgd door een uitgebreide evaluatie.</p> <p>I.o.m. ondernemers Vrijthofstraatjes, centrummanagement en eigenaren worden rond de Tweebergenpoort panden aangepakt, in combinatie met de openbare ruimte, gebaseerd op een gezamenlijk gedragen plan. Voor de Grote Gracht is in 2013 een breed gedragen ontwerp voor de herinrichting gemaakt, dat in 2014 wordt uitgevoerd. Voor de Koestraat-OLVplein is dat proces eveneens in gang gezet. De Cortenstraat wordt daarbij betrokken.</p>
<p><u>Actualiseren centrummanagement</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 worden de resultaten van de evaluatie van het centrummanagement verwerkt in het jaarprogramma; • In 2013 wordt met de centrummanager aandacht gegeven aan de verdere uitvoering van de prioritaire aanpak van de aanloopstraten; • In 2013 wordt met centrummanagement en de VVV ondersteuning gegeven aan de organisatoren van Magisch Maastricht; • In 2013 wordt vormgegeven aan de nieuwe organisatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform; • Conform; • Het nieuwe bestuur is geïnstalleerd; de Raad van advies wordt in 2014 geïnstalleerd.

<p>van het Centrummanagement om beter in staat te zijn sturing te geven aan de ontwikkeling van de binnenstad.</p>	
<p><u>Actualiseren convenant VVV Maastricht</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 treedt het nieuwe convenant tussen de gemeente en de VVV Maastricht in werking; vanuit gemeentelijk beleid wordt sturing gegeven aan de uitvoering van dit convenant; • In 2013 worden met de betreffende regionale partners voorstellen ontwikkeld hoe uit de regionale samenwerking van Maastricht, Valkenburg, Gulpen, Kamer van Koophandel Limburg, VVV Zuid-Limburg, VVV Maastricht, Parkstad Limburg en Westelijke Mijnstreek (IGOT) concreet kan worden bijgedragen aan de LED-agenda en de sector vrijetijdseconomie . 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform, focus ligt op verblijf; • Visie is ontwikkeld, nu wordt projectmatig bekeken waar de kans ligt.
<p><u>Sturen en toetsen hotelontwikkelingen Maastricht</u></p> <p>Op basis van de Hotelnota 2009-2013 sturen en toetsen wij hotelontwikkelingen in de stad. Deze nota wordt in 2013 geëvalueerd. Daarnaast is voor ons en voor de regiogemeenten een regionaal onderzoek naar hotelvoorzieningen een belangrijk punt van aandacht.</p>	<p>Gekoppeld aan Visie op binnenstad.</p>
<p><u>Integrale uitvoering evenementenbeleid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 wordt de op draagvlak gerichte communicatiestrategie voor het evenementenbeleid tot uitvoering gebracht; • In 2013 wordt het platform evenementen (organisatoren) doorontwikkeld als platform voor implementatie van en feedback op beleid en ter versterking van de samenwerking tussen organisatoren van evenementen rond thema's van beleid (zoals duurzaamheid, bereikbaarheid, communicatie en hinder); • In 2013 wordt het Jaarprogramma Evenementen 2014 opgesteld. Hierbij wordt gebruikgemaakt van het programmateam en de Programmaraad evenementen; • In 2013 worden nieuwe initiatieven afgestemd en als dat opportuun is, gefaciliteerd; • In 2013 wordt bijgedragen aan de evaluatie van de pilot deregulering evenementen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform: de bewonersbrief is onderdeel van de vergunning; • Platform evenementen is opgezet; • Jaarprogramma Evenementen is vastgesteld; • Diverse initiatieven zijn gefaciliteerd; • De pilot deregulering is positief geëvalueerd.
<p><u>Doorontwikkeling Magisch Maastricht</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 blijven we werken aan de doorontwikkeling van de gemeentelijke rol bij Magisch Maastricht. Van organiserend naar faciliterend, in overleg met de partners VVV en Centrummanagement; • De bemoeienis met het evenement Magisch Maastricht wordt meer en meer via de lijn uitgevoerd en meer op afstand gezet, waardoor de organiserende ondernemers meer aan zet zijn; • Samen met de organisatoren wordt er een denktank opgericht om de organisatoren te helpen het evenement kwalitatief te blijven ontwikkelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform • Bemoeienis in de lijn; op afstand zetten is in ontwikkeling. • Hier is geen draagvlak voor.

<p><u>Ontwikkeling toerisme Grensmaas</u></p> <p>In 2009 is er een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de 5 andere Grensmaasgemeenten, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Regionaal Landschap Kempen-Maasland, Rijkswaterstaat en de Nederlandse en de Belgische provincies Limburg. Hierin is vastgelegd dat samen wordt gewerkt aan een gemeenschappelijk ontwikkelingsperspectief voor het 'nieuwe' Grensmaasgebied, in het bijzonder voor de thema's extensieve recreatie en vermaatschappelijking. De in 2012 bestuurlijk vast te stellen kaders dienen in 2013 (en verder) als raamwerk voor de uitwerkingsprojecten.</p>	<p>Conform</p>
--	----------------

Stimuleren zakelijk toerisme	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Versterken regie en facilitering van congressen</u></p> <p>Om Maastricht als congresstad door te ontwikkelen sturen wij op een versterkte organisatie rondom congressen in de stad die zich richt op speerpunten van beleid. Ook gaan we zorgen dat de diensten die de congresorganisator vraagt van de stad (maatwerk), kunnen worden aangeboden. In 2012 is hiervoor het driejarig project 'congresstad plus' opgestart. Hierin werken gemeente, Maastricht Congresbureau, MECC, UM en Maastricht Health Campus (MHC) samen bij het ontwikkelen en acquireren van medische speerpuntcongressen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 wordt de uitvoering/samenwerking met de partners verder aangescherpt; • In 2013 wordt met de partners de inbedding in de LED-agenda versterkt en wordt ingezet op de doorontwikkeling richting Chemelot Campus; • In 2013 worden niet-medische imago- en beleidsversterkende (spin-off) congressen gefaciliteerd. 	<p>Conform</p>

3. Wat heeft het gekost?

Programma 3 (bedragen x € 1.000)	Gemeente- rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	7.219	6.896	7.243	6.638	605 V
• Kapitaallasten	868	1.010	1.013	1.013	
• Apparaatskosten	2.100	2.127	2.318	2.319	1 N
• Storting in voorzieningen	8				
• Overige lasten	4.243	3.759	3.912	3.306	606 V
(b) Totale baten	106	85	403	321	82 N
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	7.113	6.811	6.840	6.317	523 V
• Storting in reserves	84		71	215	144 N
• Onttrekking uit reserves	434		71		71 N
Resultaat	6.763	6.811	6.840	6.532	308 V

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Lagere afrekening acquisitiekosten en congressen € 0,090 mln. V
- Onderuitputting werkbudget startersbijdragen € 0,040 mln. V
- Onderuitputting werkbudget evenementen € 0,044 mln. V
- Onderuitputting communicatie bedrijvigheid € 0,030 mln. V
- Onderuitputting werkbudget kenniseconomie € 0,042 mln. V
- Afwikkeling economie voorgaande jaren € 0,130 mln. V
- Diversen producten programma 3 € 0,147 mln. V

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Wervingsfonds acquisitie € 0,144 mln. N

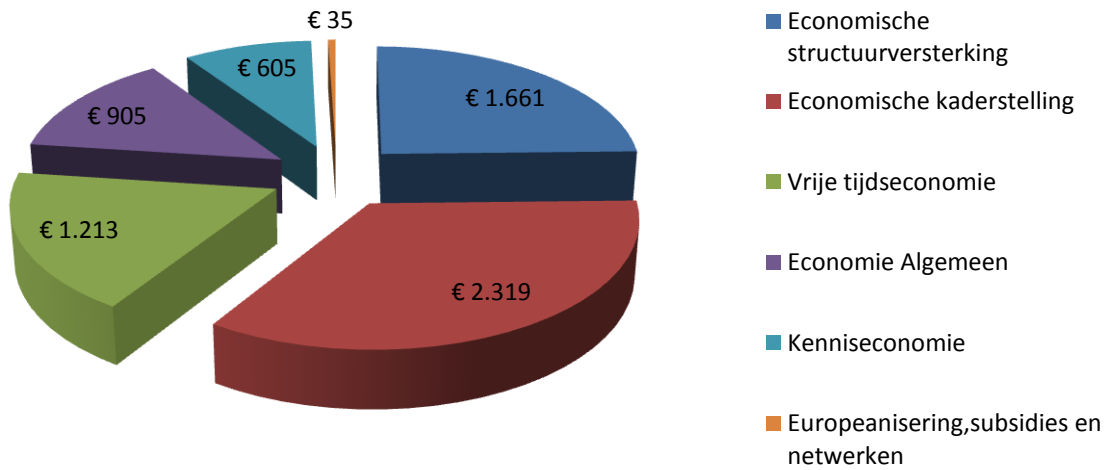
In 2013 zijn de volgende twee bedragen terugontvangen en teruggestort in de reserve: de verplichting voor H&M-customer service is niet doorgegaan ad € 0,100 mln. en het niet doorgaan van Maastricht Airlines € 0,044 mln.

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Wervingsfonds acquisitie € 0,071 mln. N

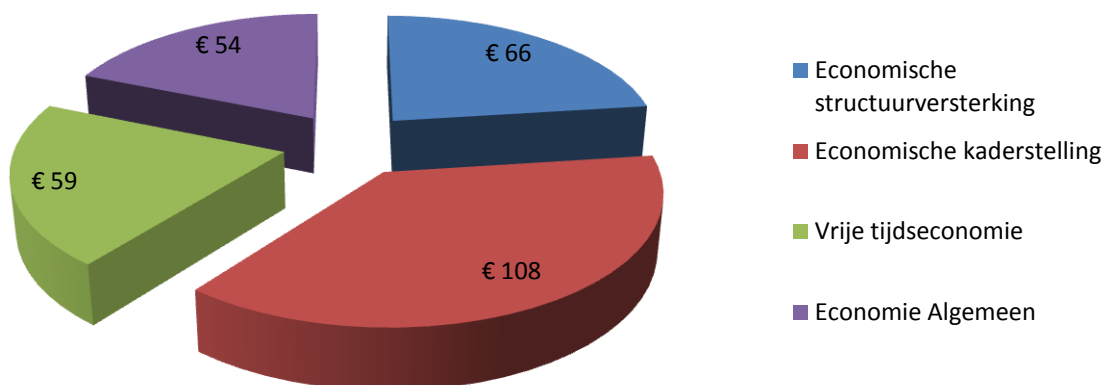
Programma 3: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 3: baten

Bedragen x 1.000

Programma 4 Sociale zekerheid en re-integratie

1. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Maastricht is een stad waar alle inwoners de kans wordt geboden erbij te horen en volwaardig mee te doen op sociaal, cultureel en economisch gebied.

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: de programmadoelstelling levert een bijdrage aan het tot stand komen van Maastricht internationale kennisstad, stedelijke woonstad en cultuurstad vooral door de bevordering van participatie en het verbeteren van de mogelijkheden van sociale stijging;
- Strategische nota's:
  - * Economische visie Made in Maastricht (vastgesteld 19 februari 2013);
  - * Armoedeplan 2006-2010 (vastgesteld 19 september 2006);
  - * Onderwijsvisie Onderwijs als troefkaart 2005-2010 (vastgesteld 22 maart 2005);
  - * Invoering Wet werk en bijstand 2004 (vastgesteld 21 september 2004);
  - * Invoering Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (vastgesteld 1 juni 2010);
  - * Invoering nieuwe Wet sociale werkvoorziening 2008 (vastgesteld 27 mei 2008);
  - * Raadsbesluit tijdelijke regels aanscherping Wet werk en bijstand 2012 (vastgesteld 20 november 2011);
  - * Raadsbesluit vaststelling aangepaste bijstandsverordeningen en intrekking raadsbesluit tijdelijke regels aanscherping Wet werk en bijstand 2012 (vastgesteld 22 januari 2013);
  - * Sociale visie Maastricht (18 juni 2013).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) bereiken:

1. Meer arbeidsparticipatie;
2. Minder werkloosheid;
3. Minder armoede;
4. Minder uitkeringen.

ME	Indicatoren	2012	2013	Ambitie 2013	Bron*
1, 2	Aantal niet-werkende werkzoekenden van de beroepsbevolking** per 1 januari: <ul style="list-style-type: none"> o Maastricht 15-64 jaar (in %); o Maastricht 15-64 jaar (in aantal); o Gemiddelde G32 15-64 jaar (in %). 	8,5 % 4.255 7,4 %	8,6 % 4.563 8,7 %	Gelijk aan G32	1
	Langdurige werkloosheid (langer dan 1 jaar) per 1 januari: <ul style="list-style-type: none"> o Maastricht, aantal; o Maastricht, percentage van beroepsbevolking; o Gemiddelde G32, in %. 	2.502 5,0 % 3,7 %	2.254 4,3 % 3,5 %	Dichter bij G32	1
	Netto arbeidsparticipatie in Maastricht in % van de potentiële beroepsbevolking (jaartotaal)	61,4 %	Nog niet bekend	59,0 %	2
3	Aantal huishoudens met inkomen tot 110 % van het sociaal minimum.	8.100	8.270 (prognose)	Niet van toepassing ***	3
2,4	Uitkeringen Wet werk en bijstand per 1 januari: <ul style="list-style-type: none"> o Maastricht, aantal uitkeringen; o Maastricht, toe-/afname uitkeringen percentage; o Gemiddelde G32. 	3.000 1,7 % + 2 %	3.070 +2,3 % +4,1 %	Niet hoger dan G32	2

* Bronnen:

(1) UWV;

(2) CBS;

(3) Minimascan Stimulansz/wordt achteraf gecorrigeerd.

** Aantal bij UWV geschreven werkzoekenden, minder dan 12 uur per week werken en beschikbaar zijn voor baan van ten minste 12 uur per week.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

• Werk

Creëren van mogelijkheden op de arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Uitvoeren social return</u> In 2013 worden 100 nieuwe mensen geplaatst via social return (inclusief A2-school). Bij deze taakstelling is rekening gehouden met de crisis in de bouw, het feit dat de gemeenten steeds minder aanbesteden en het feit dat steeds meer werkzaamheden bij de gemeente door MTB worden uitgevoerd.	In 2013 zijn 123 mensen geplaatst via social return waarvan 10 via de A2-school.

Werk voor uitkering: voorkomen instroom in de Wet werk en bijstand	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013

<p><u>Sluitende aanpak</u></p> <p>Alle nieuwe instroom in een WWB-, IOAW en IOAZ-uitkering wordt sluitend via <i>work first</i> opgepakt in een traject (terug) naar de arbeidsmarkt. Hierbij vindt de diagnose plaats in het Transferium werk en bijstand (TWB). Mensen die op een werkplek (arbeid, participatie, dagbesteding) actief zijn, doen dat met behoud van uitkering. Bekeken wordt of op Tripoolniveau een diagnose-instrument ontwikkeld kan worden.</p>	<p>In 2013 zijn in totaal 441 mensen geplaatst in het TWB.</p>
<p><u>Vraaggerichte werkgeversbenadering</u></p> <p>In 2013 wordt de werkgeversbenadering via het Werkgeversservicepunt Heuvelland vormgegeven in het project Start2work. Hierin werken UWV, gemeenten, uitvoeringsorganisaties, onderwijs en private partijen samen vanuit een loket naar werkgevers, waarbij de vraag van de werkgevers leidend is. De basis hiervan ligt in de gewijzigde Wet SUWI, waarin het Rijk heeft bepaald dat 30 arbeidsmarktregio's worden gevormd. Daarnaast trekt het UWV zich door deze wetswijziging steeds meer terug en is de dienstverlening nog slechts beperkt. Bij de werkgeversbenadering zoeken we de afstemming op Tripoolniveau.</p>	<p>In 2013 is Podium24 verder vormgegeven en zijn de eerste resultaten geboekt. Door deze aanpak hebben 1.802 mensen een bemiddelingsprofiel opgesteld en daarmee kunnen zij worden bemiddeld naar vacatures.</p> <p>Podium24 heeft in 2013 150 vacatures vervuld.</p>

Verhogen arbeidmarktparticipatie	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Begeleiding via Servicepunten werk en bemiddeling</u></p> <p>Via de Servicepunten werk en bemiddeling worden in de buurten Malberg, Limmel-Nazareth, Wittevrouwenveld-Wyckerpoort en Mariaberg 100 werkzoekenden begeleid naar een baan (voor de buurten Wittevrouwenveld-Wyckerpoort en Limmel/Nazareth gaat het om 23 mensen die begeleid worden naar werk en 37 mensen naar participatie).</p>	<p>In 2013 zijn in totaal 172 mensen geplaatst in alle wijken. Van deze 172 mensen zijn in Wittevrouwenveld/Wyckerpoort en Limmel/Nazareth 113 mensen geplaatst in werk. Daarnaast zijn in Wittevrouwenveld/Wyckerpoort en Limmel/Nazareth 33 mensen geplaatst in participatie.</p>
<p><u>Inburgering</u></p> <p>Omdat 2013 een transitiejaar is richting nieuwe wetgeving rondom inburgering krijgen in 2013 minimaal 40 inburgeraars (140 in 2012) een inburgeringstraject aangeboden. Dit is gericht op taal en participatie/werk.</p>	<p>70 inburgeraars kregen in 2013 een inburgeringstraject aangeboden.</p>

Toeleden naar regulier werk	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Aanbieden re-integratietrajecten</u></p> <p>In 2013 worden minimaal 530 re-integratietrajecten opgestart, waarvan minimaal 175 trajecten voor 45+'ers.</p>	<p>In 2013 zijn in totaal 770 re-integratietrajecten opgestart en hiervan waren er 434 voor 45+'ers.</p>

Toeleiden naar gesubsidieerd werk	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Realiseren groeibanen</u> In 2013 zijn 225 groeibanen (150 in 2012) ingevuld met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Als gevolg van de forse bezuinigingen door het Rijk heeft noodgedwongen een afbouw van het instrument plaatsgevonden. In 2013 zijn gemiddeld 98 groeibanen ingevuld met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
<u>Realiseren landelijke taakstelling Wet sociale werkvoorziening (Wsw)</u> Wsw: realisatie aantal arbeidsplaatsen in de Wsw gelijk aan de landelijke taakstelling 2013 (2012: 1.048).	Gerealiseerd

Werken met behoud van uitkering	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Realiseren plaatsingen Werken met behoud van uitkering</u> In 2013 zijn minimaal 425 mensen (2012: 425 mensen) aan de slag in het kader van werken met behoud van uitkering. Het betreft alle vormen van werken met behoud van uitkering, waaronder vrijwilligerswerk/mantelzorg en participatieplaatsen. Het instrument tegenprestatie, dat wettelijk mogelijk is, wordt niet ingezet, omdat financiering hiervoor ontbreekt.	In 2013 waren in totaal 1.175 mensen aan de slag. Door de drastische verlaging van het re-integratiebudget is gekozen voor een intensieve inzet op werken met behoud van uitkering omdat dit instrument relatief gemakkelijk en goedkoop is in te zetten.

- **Inkomen**

Verstrekken inkomensondersteunende voorzieningen: WWB, Bbz, IOAW, IOAZ	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Beperken uitkeringsvolume</u> Sturing op het uitkeringsvolume gebeurt voornamelijk door beperking van de instroom (poortwachtersfunctie), handhaving en toeleiding naar arbeid. Het streven is om de ontwikkeling van het Maastrichtse volume ook in 2013 minimaal gelijke tred te laten houden met de ontwikkeling van het gemiddelde van de G32.	Uit de indicatoren tabel valt af te leiden dat Maastricht eind oktober 2013 een WWB- bestandstoename had van 7,7 %. Voor de G32 was dit 6,6% terwijl de landelijke stijging 6,7% bedroeg. Ondanks deze sterke stijging kon net als in 2012 ook in 2013 en groot overschot op het I-deel worden gerealiseerd. Enerzijds omdat het bijstandsvolume ook landelijk flink is gestegen en anderzijds door de verhoudingsgewijs betere volumeresultaten in voorgaande jaren. Het aantal NWW is in 2013 ook in Maastricht gestegen maar minder dan gemiddeld in de G32. Ook het aantal langdurige NWW-ers is toegenomen. Maar ook hier zien we dat dit aantal in Maastricht minder stijgt dan gemiddeld binnen de G32. Maastricht scoort hier nu beter. Neemt niet weg dat de gevolgen van de crisis ook in Maastricht voelbaar zijn.

<p><u>Uitvoering verscherpt handhavings- en sanctiebeleid</u></p> <p>Door de aanscherping van het landelijke handhavings- en sanctiebeleid WWB per 1 januari 2013 moeten wij de afstemmingsverordeningen WWB, IOAW en IOAZ en de Handhavingsverordening aanpassen. Dit betekent onder andere dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alle ten onrechte genoten uitkeringen worden teruggevorderd; • bij fraude voortaan een boete wordt opgelegd; • zwaarder wordt gesanctioneerd bij niet-naleving arbeidsverplichtingen. 	<p>Gerealiseerd: het zwaarder sanctioneren bij niet-naleving van arbeidsverplichtingen is ook weer onderdeel van de Wet maatregelen WWB die per 1 januari 2015 in werking moet treden.</p>
---	--

• **Zorg/bijzondere bijstand**

Meer aandacht van de samenleving voor armoedebestrijding	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Ondersteunen Maastrichts Minima Overleg</u></p> <p>Wij ondersteunen het Maastrichts Minima Overleg (MMO) bij de invulling van de lokale sociale agenda. Doel: voorkomen van armoede en sociale uitsluiting. Maastrichtse maatschappelijke organisaties die willen meedoen, geven in de lokale sociale agenda aan welke stappen ze komend jaar zetten om van Maastricht een armoedevrije stad te maken. Ze maken jaarlijks een activiteitenplan.</p>	<p>De gemeente Maastricht heeft ook in 2013 aan het MMO ondersteuning beschikbaar gesteld. Door interne omstandigheden hebben zij hiervan geen gebruik kunnen maken en hebben zij ook geen activiteitenplan kunnen opstellen.</p>

Meer effectiviteit van geboden ondersteuning	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Uitvoer en monitoring Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)</u></p> <p>Implementatie van het beleidsplan voor de Wgs. Inzet nieuwe screeningsmethodiek (klantprofielen) waarbij invulling wordt gegeven aan een selectievere schuldhulpverlening zoals omschreven in het beleidsplan Schuldhulpverlening (SHV).</p>	<p>Werkwijze op basis van beleidsplan Wgs is volledig geïmplementeerd. Een succesvolle pilot heeft gelopen op basis van het systeem screenings systematisch. Deze systematiek wordt voor Maastricht geïmplementeerd.</p>
<p><u>Regionale aanpak bijzondere bijstand</u></p> <p>Implementatie van regionaal (Heuvelland) opgestelde beleidsregels voor de bijzondere bijstand.</p>	<p>Beleidsregels en de daarbij behorende uitvoeringsregels zijn opgesteld en treden 1 januari 2015 in werking.</p>
<p><u>Regionale aanpak schuldhulpverlening</u></p> <p>Regionale samenwerking in het Heuvelland op het gebied van schuldhulpverlening intensiveren. Door het afsluiten van een gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst met de Kredietbank Limburg.</p>	<p>De inkoop van diensten in de regio zijn op elkaar afgestemd, maar hebben niet geresulteerd in een gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst.</p>

Meer mensen maken gebruik van inkomensondersteunende voorzieningen	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Uitbrengen inkomenskaart</u> In 2013 gaan we een inkomenskaart van Maastricht uitbrengen en organiseren we netwerkbijeenkomsten. Hierbij worden inkomensondersteunende voorzieningen belicht aan groepen hulpverleners in de stad.	Gerealiseerd

3 Wat heeft het gekost?

Programma 4 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	115.478	116.496	105.765	110.421	4.656 N
• Kapitaallasten	382				
• Apparaatskosten	16.420	16.532	14.930	14.934	4 N
• Storting in voorzieningen					
• Overige lasten	98.676	99.964	90.835	95.487	4.652 N
(b) Totale baten	101.120	100.985	90.675	97.629	6.954 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	14.358	15.511	15.090	12.792	2.298 V
• Storting in reserves	1.442	175	348	349	1 N
• Onttrekking uit reserves	1.787	433	1.105	1.028	77 N
Resultaat	14.013	15.253	14.333	12.113	2.220 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
ICT	42

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Budget bijstandsuitkeringen € 2,000 mln. V
- Diversen € 0,298 mln. V

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

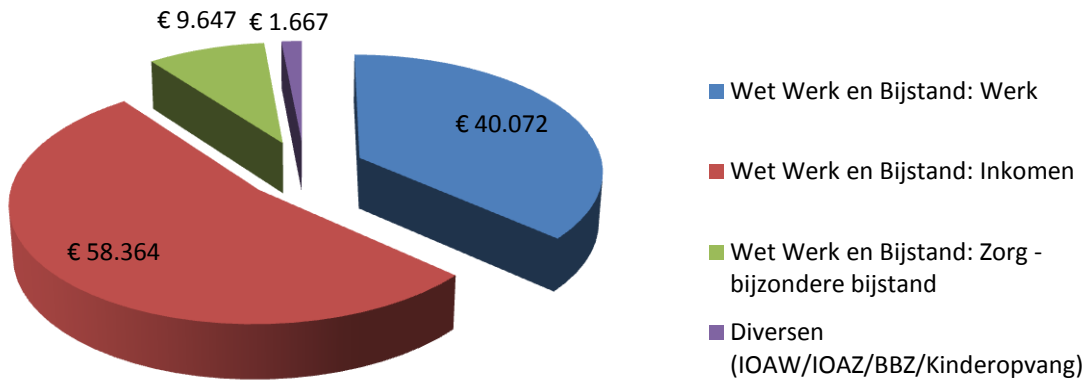
- Bedrijfs/egaliseringsreserve Sociale zaken € 0,050 mln. N
- Productiemiddelen Sociale zaken € 0,030 mln. N
- Armoedebeleid € 0,003 mln. V

Budget bijstandsuitkeringen € 2,0 mln. V

We realiseren een overschot op het budget bijstandsuitkeringen. Het rijksbudget inkomensvoorzieningen 2013 is in september definitief vastgesteld op basis van de actuele werkloosheidsraming van het Centraal Planbureau (CPB). Voor Maastricht bedraagt dit budget € 57,1 mln. Hoewel de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden in Maastricht (voor het eerst in jaren) niet meer gunstiger is dan landelijk geldt dit wel nog voor de overige maatstaven in het verdeelmodel. Hierdoor realiseren we een overschot op dit budget van circa € 7,1 mln. Bij begroting 2013 is hiervan € 5,0 mln. al ingezet.

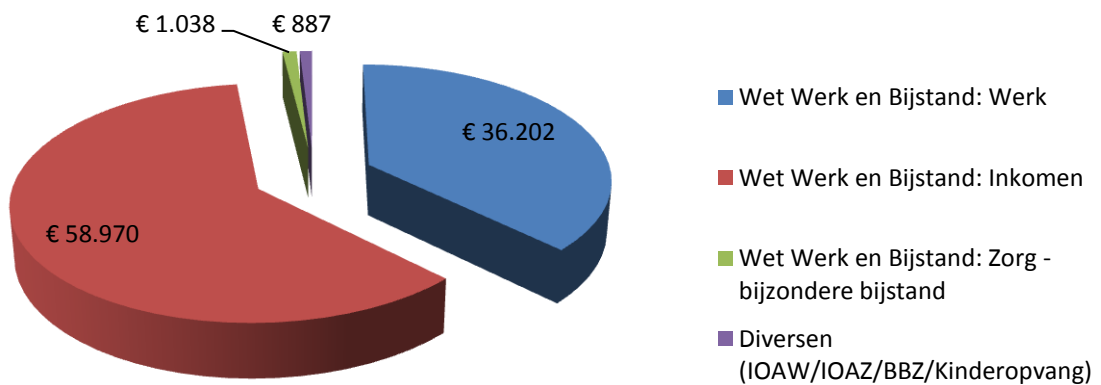
Programma 4: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 4: baten

Bedragen x 1.000

3. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Maastricht is een stad waar iedereen een eerlijke en gelijke kans krijgt en deze neemt om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. Mensen zijn niet gelijk, mensen zijn wel gelijkwaardig. Verschillen tussen mensen zorgen voor leven en dynamiek. Het streven is dat al onze inwoners zo volwaardig mogelijk aan de samenleving en aan het sociale leven kunnen deelnemen.

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030 (actualisatie 2008): relatie van dit begrotingsprogramma met de Stadsvisie is de bijdrage aan 2 van de 3 daarin opgenomen beleidsprincipes: sociale stijging en vitalisering;
- Sociale visie (deel 1 in 2013): de Sociale visie beschrijft hoe we vanuit het sociale domein werken aan het realiseren van de ambities uit de Stadsvisie. Opnieuw komen de leidende thema's uit de andere visies aan de orde: diversiteit, dynamiek en vitaliteit, ontmoeting, verbinding en ontwikkeling, identiteit en identificatie, cultuur en zekerheid. In de Sociale visie staat daarbij de vraag centraal naar de kwaliteit van (samen)leven van de honderdduizenden mensen die de komende decennia (tijdelijk) inwoner van onze stad zullen zijn;

- **Strategische nota's:**

- Beleidsplan Wmo-Wpg 2012-2015 Meer voor Elkaar (20 december 2011);
- Regionale nota gezondheidsbeleid Zuid-Limburg 2012-2015 Een gezonde koers voor Zuid-Limburg (31 mei 2011);
- Structuurvisie (maatschappelijk vastgoed);
- Sportnota Meer Bewegen.

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) te bereiken:

1. De inwoners van Maastricht zijn beter in staat om, op basis van eigen kracht, verantwoordelijkheid voor zichzelf te nemen;
2. De inwoners van Maastricht zijn beter in staat een actieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de samenleving en hun leefomgeving;
3. De inwoners van Maastricht zijn beter in staat zich in te zetten voor mensen in een kwetsbare positie binnen de (in de buurt) functionerende netwerken;
4. Mantelzorgers voelen zich meer ondersteund in hun (vrijwillige) zorgtaken en kunnen hierdoor langer en met plezier deze zorgverlening volhouden. Daarmee blijven zij participeren in de maatschappij.

Indicatoren#	2008	2010	Ambitie 2014****	Bron*
Maatschappelijke participatie: <ul style="list-style-type: none"> Actieve participatie in buurten en verenigingen; Voldoende sociale contacten; Percentage bewoners dat zich mede verantwoordelijk voelt voor leefbaarheid in buurt. 	Niet van toepassing 70 procent 69 procent	24 procent** 69 procent 81 procent	25 procent 70 procent 82 procent	1
Ondersteuning vrijwilligers en informele zorg: <ul style="list-style-type: none"> Mate van ervaren belasting gegeven mantelzorg (gezamenlijk percentage tamelijk zwaar belast en overbelast) 	18 procent	17 procent	17 procent	1
Gezondheidszorg: <ul style="list-style-type: none"> Hoe gezond vindt u alles bij elkaar genomen uw manier van leven? (percentage gezond en zeer gezond gezamenlijk) 	69 procent	67 procent	68 procent	1
Individuele voorzieningen Wmo: <ul style="list-style-type: none"> Tevredenheid aanvraagproces bij het Wmo-Loket; Ondersteuning/hulpmiddel draagt bij aan blijven deelnemen aan maatschappij. 	6,5 70 procent ***	6,8 62 procent	7,0 66 procent ****	2 2
<p>* Bronnen: (1) Stads- en buurtpeiling (volgende meting in 2014); (2) Klanttevredenheidsonderzoek, Benchmark Wmo individuele voorzieningen. Resultaat benchmark Wmo 2012. ** Gemiddelde van scores Stads- en buurtpeiling van herstructureringsbuurten, Daalhof en De Heeg gezamenlijk. *** Betreft het cijfer van 2009. In 2008 werd deze indicator nog niet gemeten. **** Streven 66 procent is gelijk aan landelijk gemiddelde van referentiegemeenten Benchmark Wmo. ***** Er is geen ambitie over 2013 geformuleerd.</p>				

4. Wat hebben we daarvoor gedaan

- Maatschappelijke participatie

Stimuleren maatschappelijke participatie	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Verbeteren van de leefbaarheid in de buurt door participatie</u> Inzet is om samen met inwoners van allerlei leeftijden activiteiten te ontwikkelen om de leefbaarheid in de buurt te versterken. Dit doen we door het faciliteren van ideeën, vrijwillige inzet en zelforganisatie in buurten en daar waar nodig (tijdelijke) ondersteuning door professionals in te zetten.	Gerealiseerd: enerzijds door een aangepaste opdracht aan Trajekt en andere professionele organisaties, anderzijds door de incidentele subsidieregeling Meer voor Elkaar waarin ook nadrukkelijk is ingezet op het leggen van nieuwe verbindingen en nieuwe doelgroepen voor vrijwilligersorganisaties. Ook de instrumenten wijkaanpak en Buurtgericht Werken dragen hier aan bij. Pilots zijn begonnen om nieuwe werkwijzen te ontwikkelen om deze doelstelling in de veranderende maatschappij te bereiken. Denk daarbij aan wijkkracht, participatieprojecten student en stad en aan het buurtgerichte project van Mosae zorggroep in Daalhof.

<p><u>Verbeter sociale netwerken</u></p> <p>Verbeteren van de sociale netwerken rond inwoners in kwetsbare posities. Hierbij wordt onder andere ingezet op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het project Community aanpak dat gericht is op eenzaamheid bij ouderen; • Het initiëren van projecten gericht op kennisoverdracht tussen jong en oud en omgekeerd; • Het faciliteren, stimuleren en versterken van participatie in en ondersteuning van informele zorg en vrijwilligerswerk. 	<p>Gerealiseerd: het investeren in sociale netwerken is een van de belangrijkste pijlers onder de nieuwe Sociale visie waarvan de gemeenteraad deel 1 in 2013 heeft vastgesteld.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het projectplan Community aanpak, dat gericht is op eenzaamheid bij ouderen, is uiteindelijk niet goedgekeurd door de provincie. De opbrengsten van de eerdere pilot zijn echter meegenomen in de reguliere werkwijze van onder andere Trajekt. De invoering van de gekantelde werkwijze Wmo en de continuering van de inzet van de wijkverpleegkundigen zijn twee belangrijke instrumenten om de eenzaamheid onder ouderen op te sporen en oplossingen te zoeken in het sociale netwerk, in de informele zorg en het vrijwilligerswerk; • Bij de kennisoverdracht tussen jong en oud is gebruikgemaakt van het iPadproject en is er een kookboek uitgebracht met originele recepten van ouderen die niet verloren mogen gaan voor de jongere generatie; • Eind 2013 is www.wehelpen.nl van start gegaan. Dit levert een belangrijke bijdrage op aan de ondersteuning van de informele zorg.
<p><u>Stimuleren jongerenparticipatie</u></p> <p>Stimuleren en faciliteren van initiatieven jongerenpodium Code 043 en burgerparticipatie (onder andere het project Welkom in de wijk) en de adviestaken van de Jongerenraad.</p>	<p>Gerealiseerd: nieuwe projecten die in 2013 zijn begonnen zijn ook gericht op het bevorderen van een betere integratie van studenten. Ook de <i>short stay</i> studenten worden gestimuleerd te participeren in de Maastrichtse samenleving.</p>
<p><u>Verbeteren bewustwording gezondheid en leefbaarheid</u></p> <p>Realiseren preventieve bewustwordingscampagne Geestelijk Gezond Maastricht (GGM) (door een multimediasproject). Eind 2012 en in de eerste helft van 2013 wordt de tv-serie Fit4All uitgezonden via TV Maastricht. Verder is dan een ondersteunende website actief. Via onderzoek door de UM wordt het effect op bewustwording en gezond gedrag gemeten.</p>	<p>Gerealiseerd: de preventieve bewustwordingscampagne Bianca in de Buurt (Fit4All) heeft in 2013 geresulteerd in 8 afleveringen. Het onderzoek van de UM is nog in volle gang. Bianca in de Buurt is het boegbeeld van het multimediasproject. Ook de website werd door veel kijkers in 2013 bezocht. De effecten hiervan maken deel uit van het onderzoek.</p>
<p><u>Verbeteren integratie en participatie</u></p> <p>Om dit te realiseren geven wij opdrachten tot het:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laten uitvoeren van de festivals El Dunya, Global culture Nights en Manus van Alles; • Laten verzorgen van voorlichting- en bewustwordingscampagnes over (culturele) verschillen tussen mensen. In de campagnes komt tot uiting dat deze verschillen een kans en verrijking voor de samenleving zijn; • Laten verzorgen van trainingen voor mensen met een andere culturele achtergrond, geaardheid en/of levensovertuiging in een kwetsbare positie ter verbetering van hun situatie en positie onder andere op het vlak van gezondheid en inkomen. 	<p>Gerealiseerd</p>

<p><u>Stimuleren initiatieven maatschappelijke participatie</u></p> <p>Via subsidieverlening initiatieven van vrijwilligersorganisaties stimuleren op het vlak van maatschappelijke participatie.</p>	<p>Gerealiseerd: onder andere door de tender Meer voor Elkaar.</p>
---	--

- **Informatie en advies**

Burgers wegwijs maken op alle leefgebieden	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Optimaliseren digitaal informatiekanaal</u></p> <p>De aangepaste versie van de huidige digitale sociale kaart, inclusief geactualiseerde (digitale) seniorenwijzer en met specifieke aandacht voor mantelzorg en mantelzorgondersteuning, is operationeel begin 2013.</p>	<p>Gerealiseerd: in 2013 is de digitale sociale kaart (www.jalpmaastricht.nl) herzien en is maastricht.eigenkrachtwijzer.nl live gegaan.</p>
<p><u>Optimaliseren fysiek informatiekanaal (wijkservicepunten)</u></p> <p>De 4 fysiek ingerichte wijkservicepunten Wittevrouwenveld, Mariaberg, Malberg en Centre Céramique worden als netwerkorganisatie van verschillende partners gezamenlijk verder geoptimaliseerd. De wijkservicepunten richten zich op alle leefgebieden.</p>	<p>Gerealiseerd: de wijkservicepunten worden verder geoptimaliseerd bij de doorontwikkeling van het sociaal wijkteam in de verschillende buurten. Hiervoor zijn in 2013 al verkennende gesprekken gevoerd.</p>
<p><u>Implementeren en uitvoeren proeftuin sociaal wijkteam</u></p> <p>In 2013 wordt uitvoering gegeven aan de proeftuin sociaal wijkteam Caberg-Malpertuis. Het al ontwikkelde werkplaatsconcept Geestelijk Gezond Maastricht (GGM) wordt daarbij onderdeel van het sociaal wijkteam.</p>	<p>Gerealiseerd: in 2013 is het sociaal wijkteam Caberg-Malpertuis van start gegaan. In een intensief samenwerkingstraject wordt in de buurten vormgegeven aan deze nieuwe werkmethode en de toegang tot de nieuwe en al bestaande taken van de gemeente. Het onderdeel GGM moet nog verder meegenomen worden in de aanpak.</p>
<p><u>Informatie en advies specifiek ouderen</u></p> <p>Actualiseren en herijken diverse communicatiemiddelen gericht op ouderen zoals de infokalender, de infokrant voor ouderen en de (digitale) Seniorenwijzer.</p>	<p>Gerealiseerd: onder andere door opname van informatie voor ouderen in de EigenKrachtWijzer en de www.jalpmaastricht.nl. En door informatiebijeenkomsten gericht op ouderen in verschillende stadsdelen.</p>

<p><u>Inzet ouderenadviseurs</u></p> <p>In 2013 inzet van ouderenadviseurs op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het informeren en adviseren van ouderen (50+) zodat zij in staat zijn zelfstandig hun weg te vinden met vragen om hulp- of dienstverlening en/of het versterken van hun sociaal netwerk (binnen de buurt/leefomgeving); • Het vergroten van kennis over inkomensvoorzieningen (budgetkringen); • Het doorontwikkelen van het ouderenadvies op basis van de kanteling van de Wmo en vanuit het train-de-trainerprincipe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: het informeren en adviseren van ouderen is verlopen via de wijkservicepunten en vrijwilligers voor ouderen in het project (G)OUD. • Voor de betrokken professionals zijn voorlichtingsbijeenkomsten gehouden. • De lancering van de EigenKrachtWijzer ondersteunt de doorontwikkeling van het ouderenadvies.
<p><u>Stimuleren initiatieven zelfredzaamheid</u></p> <p>Stimuleren van initiatieven van vrijwilligersorganisaties op het vlak van zelfredzaamheid via subsidieverlening.</p>	<p>Gerealiseerd: onder andere via de tender Meer voor Elkaar.</p>
<p><u>Informeren en begeleiden van nieuwkomers</u></p> <p>Het informeren en begeleiden van nieuwkomers bij hun integratie in de Maastrichtse en Nederlandse samenleving en het verzorgen van een informatieloket voor in Maastricht gevestigde vreemdelingen.</p>	<p>Gerealiseerd: de uitvoering is in handen van Vluchtelingenwerk.</p>
<p><u>Stimuleren en faciliteren Slachtofferhulp Nederland</u></p> <p>Via Slachtofferhulp Nederland worden ook in 2013 slachtoffers van misdrijven, (verkeers)ongevallen en rampen/calamiteiten opgevangen door vrijwilligers. Onder deze opvang horen ook de taken die expliciet zijn vastgelegd in de nieuwe Wet versterking positie slachtoffers in het strafproces. In 2013 wordt verwacht in Maastricht ongeveer 1.700 gevallen af te handelen.</p>	<p>Gerealiseerd: Slachtofferhulp Nederland is een landelijke organisatie. Gemeenten dragen hieraan bij op basis van inwonertal.</p>
<p><u>Continuering (G)OUD</u></p> <p>Ook in 2013 blijven wij inzetten op het verder ontwikkelen en breder uitvoering geven aan het project (G)OUD (zie ook het kopje gezondheid verderop in dit programma).</p>	<p>Gerealiseerd: de opbrengst van (G)OUD is overgenomen door verzekeraars in hun ouderenzorg. Dit heeft onder andere geleid tot de inzet van wijkverpleegkundigen.</p>

Tegengaan en voorkomen van discriminatie	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Regionale aanpak discriminatie</u></p> <p>Het door Antidiscriminatievoorziening Limburg laten afhandelen en/of doorleiden van meldingen en klachten over discriminatie. Inclusief monitoring en registratie (conform Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen) en het initiëren en verzorgen van preventie van discriminatie.</p>	<p>Gerealiseerd</p>

<p><u>Bevorderen kennis en bewustwording millenniumdoelen</u></p> <p>Dit doen we onder andere aan de hand van de voorlichtingscampagne Stedenbanden en Millenniumdoelen; via het programma Caminando Juntos in Nicaragua en de stedenband Maastricht-Rama.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
--	---------------------

• **Ondersteuning vrijwilligers en informele zorg**

Realisatie Maastricht Doet	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Realisatie vrijwilligersdag 2013</u></p> <p>Ook in 2013 vindt de vrijwilligersdag inclusief de uitreiking vrijwilligersprijzen 2012 plaats.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Continuering dienstverlening Expertisecentrum Maatschappelijke Stages (Stagebureau)</u></p> <p>Het Stagebureau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matcht de vraag en aanbod van stages; • Biedt ondersteuning aan maatschappelijke stagiaires en aan vrijwilligersorganisaties; • Biedt ondersteuning en deskundigheidsbevordering aan scholen. 	<p>Gerealiseerd: dit loopt nog tot en met schooljaar 2014-2015. Daarna komen de landelijke middelen te vervallen.</p>
<p><u>Stimuleren en ondersteunen vrijwilligerswerk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Buurtgericht matchen van vrijwilligers en vrijwilligersinitiatieven en/of vrijwilligersorganisaties; • realiseren van samenwerking tussen enerzijds vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en anderzijds het bedrijfsleven (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Maatschappelijk Betrokken Ondernemen). 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: hierbij speelt de ondersteuning van vrijwilligers door Trajekt een belangrijke rol. Door de belangrijke rol die vrijwilligers spelen in de maatschappelijke ontwikkelingen wordt deze ondersteuningsrol nog een keer onder de loep genomen; • Er is ingezet op versterking van de verbindingen, onder andere door actieve deelname aan de Maatschappelijke Beursvloer en ondersteuning van Samen voor Maastricht.

Het bieden van ondersteuning aan informele zorg	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Versterken mantelzorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergroten bekendheid mantelzorg en mogelijkheden mantelzorgondersteuning door: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uitvoering 8 basisfuncties: informatie, advies en begeleiding, emotionele steun, educatie, praktische hulp, respijtzorg, financiële tegemoetkoming en materiële hulp; ○ Bevorderen initiatieven en activiteiten die zich richten op het samenbrengen van de (zorg)vraag van ouderen en het nodige aanbod aan en van mantelzorgers; • Versterken positie mantelzorgers als onderdeel van actief burgerschap en daarbij diversiteit aan ondersteuning verbinden en beter zichtbaar maken; • Uitwerken en implementeren van de actiepunten mantelzorgbeleid: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kwaliteitsimpuls aan informatie en communicatie rondom mantelzorg; ○ Versterken integrale ketenaanpak mantelzorgondersteuning en daarbij komen tot een meer samenhangend voorzieningenniveau; ○ Verder versterken van de positie van mantelzorgers bij indicatie en verstrekking/levering individuele voorzieningen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: door de verstrekking van subsidies aan: buddy- en maatjesprojecten en het Steunpunt Mantelzorg gerealiseerd. Een aantal initiatieven is op dit terrein in 2013 in gang gezet: met een voorbereidingsgroep van partners uit formele en informele zorg is de introductie van www.wehelpen.nl als nieuw (digitaal) platform voor het invullen van actief burgerschap geïntroduceerd. • Door de subsidie Meer voor Elkaar zijn nieuwe initiatieven gestimuleerd om de ondersteuning van mantelzorgers te versterken. • Door de invoering van de gekantelde werkwijze bij de Wmo per 1 mei 2013 is er ook meer aandacht voor de rol, mogelijkheden en ondersteuning van mantelzorgers.
<p><u>Versterken informele zorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • We innoveren de informele zorg (voorheen gesubsidieerd via de ex-AWBZ-subsidieregelingen), herijken deze en actualiseren daarna in de uitvoering aan de hand van de nieuwe nota Wmo-Wpg (Wet publieke gezondheid) 2012-2015. Vraaggerichte zelfsturing en <i>empowerment</i> zijn de belangrijkste aandachtspunten; • We zetten in op het verbinden van informele zorg door versterking van het netwerk Zorgsaam. Ook komen we tot een gezamenlijke aanpak van partijen in de Agenda Informele zorg. Daarbij wordt ingezet op het introduceren van een laagdrempelige (digitale) ontmoetingsplek voor informele diensten en zorg; • We ontwikkelen de nieuwe rol/functie van Buurtbeheerbedrijven in relatie tot de Wijkkrachtcentrales die in ontwikkeling zijn. We experimenteren daarmee in Caberg-Malpertuis in samenhang en afstemming met de proeftuin sociaal wijkteam. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: in 2013 is in Maastricht-Heuvellandverband een nieuw beleidskader vastgesteld voor de opdrachtverlening voor 2014 aan de informele zorg met daarin meer aandacht voor lokale, meer gebiedsgerichte invulling en flexibele inzet onder andere op de mantelzorgers van de doelgroepen uit Wmo 2015. • Onderdeel van de gezamenlijke agenda van Zorgsaam was de organisatie van een netwerkbijeenkomst rond formele en informele zorg. • In de proeftuin Caberg-Malpertuis is er in 2013 een begin gemaakt met de nieuwe rol en functie van de Buurtbeheerbedrijven.

- **Opvoeding en ontwikkeling**

Ondersteunen bij opvoeding en ontwikkeling	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Hulp aan opvoeders via Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opvoeders die opvoedingsvragen stellen aan de CJG-adviseurs voelen zich gesteund in de wijze waarop zij de opvoeding van hun kind/kinderen kunnen optimaliseren. Bijvoorbeeld vragen over slecht slapen, over de ontwikkeling in groei of gedragsproblemen; • De diverse functies in het CJG-netwerk stemmen zorg rond kind en gezin met elkaar af. Als er meerdere organisaties bij een kind of gezin zijn betrokken, is duidelijk bij welke organisatie de coördinatie van zorg ligt. 	<p>Gerealiseerd: in 2013 is in de pilot toegangsfunctie jeugdzorg proefgedraaid met een vernieuwde samenwerkingswijze. Dit om in aanloop naar de nieuwe Jeugdwet in 2014 de samenwerking effectiever vorm te geven.</p>
<p><u>Realiseren zorgfuncties</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Realiseren van de zorgfuncties: Schoolmaatschappelijk Werk (SMW), Jeugdgezondheidszorg en de zorgfunctie van Bureau Jeugdzorg in de zorg- en adviesteams (ZAT) 0 tot 4 jaar en 4 tot 18 jaar op basis van gezamenlijk vastgestelde kwaliteitscriteria door onderwijs en zorgpartners; • Uitvoering geven aan de proefimplementatie Zorgadviesteams nieuwe stijl (CJG-casusoverleg); • Realisatie van de opdracht 'Een gezamenlijk toegangstraject voor de jeugdzorg van gemeenten Maastricht/Heuvelland en provincie in de zorg- en adviesteams'. 	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Realiseren van de voorschoolse logopedie 0 tot 4 jaar</u></p> <p>Deskundigheidsbevordering van professionals zodat zij zelf in staat zijn bij (jonge) kinderen die risico lopen op het ontwikkelen van taal- en/of spraakproblematiek dit vroeg te signaleren en indien nodig te leiden naar passende zorg.</p>	<p>Gerealiseerd: uitgevoerd in de kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.</p>
<p><u>Verstrekken sociaal-medisch geïndiceerde tegemoetkomingen kinderopvang</u></p> <p>In 2013 worden de tegemoetkomingen in de kosten van de kinderopvang verstrekt op basis van een sociaal-medische indicatie (SMI) conform de in 2012 vastgestelde criteria en Verordening kinderopvang.</p>	<p>Gerealiseerd</p>

<p><u>Uitvoeren peuterspeelzaalwerk</u></p> <p>Peuters kunnen ook in 2013 gebruikmaken van peuterspeelzaalwerk. Bij taalontwikkelingsachterstanden en/of een sociaal-medische indicatie worden peuters via de Jeugdgezondheidszorg actief doorgeleid naar voor- en vroegschoolse-educatievoorzieningen (VVE's).</p>	<p>Gerealiseerd: in 2013 is de toeleiding verbeterd door structurele inzet van de jeugdgezondheidszorg die zowel de indicatie, monitoring als toeleiding verzorgt.</p>
<p><u>Harmonisatie peuterspeelzaalwerk/kinderopvang</u></p> <p>Uiterlijk december 2013 opleveren harmonisatie peuterspeelzaalwerk/kinderopvang als onderdeel van de opdracht Innovatie welzijn en zorg. Daarbij realiseren we productverbetering vooruitlopend op ontwikkelingen in Integrale Kindcentra (IKC) inclusief de betreffende financiële taakstelling per 2014.</p>	<p>Niet gerealiseerd: de marktontwikkelingen in de kinderopvang en het uitblijven van het rijksbeleid hebben stagnerend gewerkt op het proces.</p>
<p><u>Vorbereiding van en lobby aangaande (mogelijke) decentralisatie Jeugdzorg</u></p> <p>Verkrijgen van inzicht in en voorbereiden van besluitvorming over (toekomstige) maatschappelijke opgaven Jeugdzorg per 2015 inclusief vormgeving regiefunctie gemeente als gevolg van de decentralisatie van de Jeugdzorg van Rijk en provincie naar de gemeenten. Daarbij gaan we daar waar nodig en mogelijk op regionaal niveau samen optrekken.</p>	<p>Gerealiseerd: in 2013 is het beleidskader en het beleidsplan Maastricht-Heuvelland ter besluitvorming aangeboden en het regionale transitiearrangement vastgesteld.</p>

- **Gezondheidszorg**

Aanpak publieke gezondheid	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Uitvoer vierjarenbeleid Gezondheidszorg</u></p> <p>In 2013 continueren we het vierjarenbeleid Gezondheidszorg. Dit betekent dat we ons richten op de lage sociaal-economische status in de stadsdelen Noordoost en Noordwest met de speerpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overgewicht jongeren: meer bewegen en gezondere voeding; • Seksuele vraagstukken jongeren: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jongeren beschikken over de noodzakelijke kennis en vaardigheden over seksualiteit en worden gestimuleerd tot gezond seksueel gedrag en seksuele weerbaarheid; ○ Het aantal jongeren dat risico loopt op soa of onbedoelde zwangerschap wordt verminderd; ○ Het aantal jongeren dat slachtoffer is van seksueel geweld neemt af. • Alcohol- en drugsgebruik bij jongeren: <ul style="list-style-type: none"> ○ Verhoging van de beginleeftijd waarop jongeren beginnen met alcohol drinken; ○ Wijkgerichte aanpak alcohol jeugd (Mariaberg en Daalhof) in 2013 uitrollen op basis van wijkscans. • Psychosociale problematiek: <ul style="list-style-type: none"> ○ Verbetering van de doorverwijzing naar preventieprogramma's (onder andere eenzaamheidsprojecten, kwartiermaken); ○ Inrichten van sociale wijkteams met hierin ruimte voor sociale psychiatrie. • Realisering beleidsdoelen door multidisciplinaire samenwerking (bijvoorbeeld Active Living: samenwerking GGD, Sport en Bewegen, Ruimte en Beheer, Onderwijs en Welzijn en Zorg voor het in beweging brengen van basisschoolleerlingen en hun ouders). 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: in 2013 is Overgewicht Buitenspel opgestart. Dit is een gezamenlijk initiatief van het azM, de gemeente, UM, GGD, MVV; • Het project Sense van de GGD is in 2013 begonnen met rijkssubsidie. Sense is gericht op seksuele vraagstukken bij jongeren; <ul style="list-style-type: none"> ○ De voorbereiding leeftijdsverhoging alcohol is opgepakt. De wijkscans zijn uitgevoerd; ○ De wijkgerichte aanpak alcohol jeugd is onderdeel van de reguliere opdracht aan Trajekt; • Sociale psychiatrie in de sociale wijkteams is nog niet gerealiseerd door de reguliere aanbieders. Envida is echter wel vertegenwoordigd met een psychosociaal verpleegkundige; • De samenwerking is nadrukkelijk opgezocht. De brede multidisciplinaire aanpak is een continu proces. In 2014 nadrukkelijk via Jongeren Op Gezond Gewicht(JOGG)-projecten.
<p><u>Uitvoeren jaarschijf 2013 regionaal en lokaal jeugdgezondheidsbeleid</u></p> <p>Dit doen we onder andere door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuering van de implementatie van de visie op de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ); • Opstellen en implementeren van een gemeentelijke beleidsvisie op integrale JGZ (0 tot 23 jaar) op de schaal van Zuid-Limburg. • 	<p>Gerealiseerd: aanbieders 0 tot 4 jaar hebben zich in 2013 verenigd in coöperatie.</p>
<p><u>Uitvoer ouderengezondheidszorg</u></p> <p>In de nieuwe Wet publieke gezondheid is een nieuwe taak Ouderengezondheidszorg opgenomen. Voor 2013</p>	

<p>beogen we:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tijdig signaleren van kwetsbaarheid bij ouderen via de Ouderenmonitor GGD-ZL en het project (G)OUD (zie ook het kopje informatie en advies eerder in dit programma) en specifiek de verbetering van de tijdige signalering van depressie, angsten en eenzaamheid bij ouderen; • Het bevorderen van duurzaam zelfstandig blijven wonen van ouderen (onder andere valpreventie); • Het verbinden van ouderengezondheidsbeleid vanuit Wpg met Wmo-beleid (onder andere buurtgerichte leefbaarheidsprojecten, toegankelijkheid van voorzieningen). 	<p>Gerealiseerd: naast leefbaarheidsprogramma's (via onder andere Trajekt) heeft GK Service 2 cursussen valpreventie en geheugentraining uitgevoerd in Noordoost en Noordwest waaraan 96 ouderen deelnamen. In 2013 zijn afspraken gemaakt met VGZ om sociaal (wijk)netwerk en medisch netwerk meer te integreren. Deze afspraken worden in 2014 vastgelegd in een convenant.</p>
<p><u>Verbetering inpassing Algemeen maatschappelijk werk</u></p> <p>Algemeen maatschappelijk Werk (AMW) wordt in 2013 verder gepositioneerd in de buurtgerichte netwerken. AMW functioneert als belangrijke intermediair tussen eerstelijnszorgnetwerken en de netwerken welzijn en zorg.</p>	<p>Gerealiseerd: dit is meegenomen in de opdracht aan Trajekt.</p>

• **Opvang en onderdak**

Opvang van dak- en thuislozen	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Realisatie opvang (tijdelijk) dak- en thuislozen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Laten verzorgen van dag- en nachtopvang, 24-uurs (crisis)opvang en Domus en ook Impuls/ Regionale Instelling voor Beschermd Wonen (RIBW), inclusief bevorderen van de door- en uitstroom in deze voorzieningen; • In 2013 worden de functionaliteiten opvang- en adviescentrum (OAC), dag- en nachtopvang samengevoegd op 1 locatie. Hiervoor wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd en is er gedegen aandacht voor communicatie met buurtbewoners; • Vanaf 2013 wordt extra ingezet op extramuralisering en herstart. Doel is om uiterlijk 2015 vijftig mensen te begeleiden naar zelfstandig wonen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: in 2013 is begonnen met de uitvoering van Kompas 2015; met 'gezamenlijke voordeur'-opvangvoorzieningen en een nieuw businessplan Activering; • Samenvoeging heeft enige vertraging opgelopen door het onderzoek naar beveiliging. De samenvoeging staat gepland per 1 mei 2014; • In november zijn de eerste 14 personen verhuisd naar een zelfstandige woonruimte.
<p><u>Realisatie vrouwenopvang</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opvang realiseren voor ongeveer 150 cliënten inclusief het bevorderen van de doorstroom in deze voorzieningen. Daarbij is de verwachting dat Wieckerhoes en Xonar Vrouwenopvang per januari 2013 samengaan; • In 2013 wordt ingezet op fasegewijs overgaan naar nieuwe huisvesting. Dit past in het nieuwe landelijke stelsel vrouwenopvang inclusief een kwaliteitsslag in de huisvesting van vrouwenopvang. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: voor de nieuwe huisvesting zijn Wieckerhoes en Xonar per 2013 gefuseerd; • De nieuwe vestiging aan Putepeel is volgens planning verlopen en is begin 2014 officieel geopend;

<p><u>Realisatie opvang zwerfjongeren</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse inkoop van maximaal 14 bedden in het pension waarbij gestreefd wordt de gemiddelde verblijfsduur van de zwerfjongere te beperken tot 3 maanden; • Op jaarbasis wordt aan maximaal 56 zwerfjongeren residentieel onderdak geboden; • Er worden 10 plaatsen begeleid kamerwoning geboden; • Alle jongeren worden toegeleid naar dagbesteding, opleiding en/of werk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: in 2013 is programma '1 stap vooruit'; • Gerealiseerd; • Hierdoor worden jongeren beter begeleid richting dagbesteding en of werk; • Cijfers 2013 zijn nog niet bekend mei.
<p><u>Uitvoer persoonsgebonden aanpak (PGA)</u></p> <p>De PGA wordt ook in 2013 vormgegeven via het Zorgen Veiligheidshuis. Hierin worden de doelgroepen veelplegers, multiprobleem gezinnen en jeugd (CJG backoffice) geholpen via de integrale gecoördineerde netwerkaanpak.</p> <p>In 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Worden gezamenlijke plannen van aanpak geformuleerd en uitgevoerd bij elke aangemelde casus; • Wordt de beweging om van de individuele curatieve PGA-aanpak naar de collectieve preventieve Public-Mental-Health-aanpak te komen, gecontinueerd, onder andere via de proeftuin sociaal wijkteam Caberg-Malpertuis. 	<p>Gerealiseerd</p>

Opvang van vluchtelingen	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Tijdelijke noodopvang bieden</u></p> <p>Het bieden van een tijdelijke noodopvangvoorziening aan ongeveer 5 tot 15 legaal in Nederland verblijvende vreemdelingen binnen de door de gemeenteraad gestelde kaders. De opvang is gericht op het bieden van een toekomstperspectief. Door intensieve begeleiding, door het krijgen van een verblijfsvergunning of door duurzame terugkeer.</p>	<p>Gerealiseerd: in 2013 zijn in totaal 19 personen opgevangen binnen de noodopvang (inclusief nieuwe instroom). Daarvan zijn 9 personen in 2013 uitgestroomd (5 met verblijfsvergunning, 2 beëindigd en 2 vertrokken met onbekende bestemming).</p>

- **Voorzieningen**

Het verstrekken van individuele voorzieningen Wmo	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Verstrekken van individuele voorzieningen</u></p> <p>In lijn met de Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2012 het verstrekken van individuele voorzieningen Wmo.</p>	<p>Gerealiseerd: verordening is per 1 mei 2013 aangepast aan de gekantelde werkwijze.</p>

Versterken wonen-, welzijn- en zorgarrangementen

Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Realisatie Klussendienst, maaltijdvoorziening en sociale alarmering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Streven voor 2013 is dat de Klussendienst geen wachtlijsten kent en het bereik ongeveer 1.700 ouderen en/of mensen met een beperking is; • Streven voor 2013 is dat de maaltijdvoorziening – aan huis en op locatie - geen wachtlijsten kent en het bereik ongeveer 170 ouderen en/of mensen met een beperking is; • Streven voor 2013 is dat sociale alarmering geen wachtlijsten kent en het bereik ongeveer 400 ouderen en/of mensen met een beperking is.	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de klussendienst zijn er 1.539 verschillende klanten (klantadressen) bediend en er zijn geen wachtlijsten geweest. • 154 verschillende gebruikers/burgers die in 2013 onder de kortingsregeling maaltijdvoorziening vielen. Geen wachtlijsten. • 332 verschillende gebruikers/burgers die in 2013 onder de kortingsregeling sociale alarmering vielen. Geen wachtlijsten.
<p><u>Realiseren aanbod en deelname vervoltrajecten sociale activering en dagbesteding doelgroep Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse inkoop voor minimaal 110 deelnemers; • Op jaarbasis wordt aan minimaal 100 deelnemers een activeringstraject via Loon naar Werken of Via Via aangeboden; • Stroomlijnen aanbod van sociale activering, dagbesteding en re-integratie voor de hele OGGZ-doelgroep.	<ul style="list-style-type: none"> • Inkoop is 110 plekken • Aantal deelnemers was in 2013 sterk toegenomen naar 148. • Aanbieders van activeringstrajecten voor de doelgroep OGGZ nemen deel aan een ambtelijke werkgroep. Resultaat hiervan is te verwachten in derde kwartaal 2014.
<p><u>Realisatie begeleiding ambulante verslavingszorg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Intensieve coaching van 50 van de 200 langdurige (methadon)gebruikers gericht op activering en realisatie individueel plan van aanpak; • Stabiliseren, verminderen en/of stopzetten van alcohol- en/of druggebruik van de in 2013 door ambulante verslavingszorg begeleide cliënten met alcohol- en/of drugproblematiek; • Gezondheid, welzijn en maatschappelijke participatie verbeteren van 40 langdurig verslaafden met meervoudige problematiek door een persoonsgerichte aanpak.	<ul style="list-style-type: none"> • Op regelmatige basis hebben 43 methadoncliënten spreekuurcontact met de verslavingsarts aan de Gerardusweg. In samenwerking met veelal het Leger des Heils/Domus worden deze mensen gemotiveerd en begeleid richting dagopvang en activeringstraject. • Het aantal methadongebruikers is afgenomen naar ongeveer 150 vanwege een veelheid van redenen. • In 2013 zijn 50 cliënten (langdurige verslaafden) met meervoudige problematiek in behandeling geweest.
<p><u>Realisatie begeleiding zwerfjongeren</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor individuele ambulante begeleide kamerwoning worden 50 trajecten gerealiseerd; • Voor ondersteunende begeleiding richting onderwijs en/of arbeidsmarkt worden 15 trajecten gerealiseerd.	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal van 50 zal niet worden gehaald. Volgens voorlopige cijfers zijn er in 2013 ongeveer 40 trajecten gerealiseerd. • In 2013 zijn er volgens voorlopige gegevens een 25-tal activeringstrajecten (richting school of arbeid) opgestart.

<p><u>Begeleiding en/of training van voormalig dak- en/of thuislozen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Op jaarbasis wordt aan minimaal 24 deelnemers begeleid kamerwoning geboden met een maximum aan woonbegeleiding van 540 uur; Voor individuele ambulante begeleidde kamerwoning worden minimaal 74 trajecten gerealiseerd. 	<ul style="list-style-type: none"> In 2013 werd het aantal uren verhoogd naar 700 uren. Hiervan zijn er 637 ingevuld. En werden 88 cliënten begeleid. Het aantal deelnemers aan de ‘wooncursussen’ was echter minder dan verwacht. Het aantal beschikbare woningen is door de corporaties verhoogd van 74 naar 87. Het gemiddeld aantal begeleidde cliënten bedroeg 100. De wachtlijst neemt langzaam toe.
<p><u>Vorbereiding van en lobby voor (mogelijke) decentralisatie AWBZ en de Zorgverzekeringswet (Zvw) naar Wmo</u></p> <p>Krijgen van inzicht in en deels besluitvorming over (toekomstige) maatschappelijke opgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ondersteunende begeleiding als gevolg van decentralisatie van de AWBZ naar de Wmo; Herverdeling Hulpmiddelen door decentralisatie van de AWBZ en de Zvw naar de Wmo. <p>Insteek is om als het kan de decentralisaties in Maastricht collectief en algemeen vorm te geven. Daarbij trekken we waar dat nodig en mogelijk is op regionaal niveau samen op.</p>	<p>Gerealiseerd in 2013 is het beleidskader voorbereid (vastgesteld op 18 februari 2014) in samenhang met andere decentralisaties.</p> <p>In VNG en G32 verband gezamenlijke lobby betreffende de decentralisaties.</p>

- Welzijnsaccommodaties**

Toekomstbestendige gemeenschapsaccommodaties	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Uitvoer pilots bestuur en beheer gemeenschapshuizen</u></p> <p>In een pilot in zowel Malberg als in Wittevrouwenveld worden modellen ontwikkeld voor andere meer adequate vormen van bestuur en beheer van gemeenschapshuizen. Buurtcentrum de Heeg wordt met betrekking tot bestuur en beheer geanalyseerd. Beide trajecten worden voor de prestatieafspraken uitgewerkt met de woningcorporaties en Trajekt.</p>	<p>Gerealiseerd zie hierna.</p>

3 Wat heeft het gekost?

Programma 5/6 (bedragen x € 1.000)	Gemeente- rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	59.349	63.595	67.802	65.407	2.395 V
• Kapitaallasten	294	284	284	284	
• Apparaatskosten	5.458	5.146	8.188	7.870	318 V
• Storting in voorzieningen			126	126	
• Overige lasten	53.597	58.165	59.204	57.127	2.077 V
			29.050	27.214	1.836 V
(b) Totale baten	9.412	7.838	9.773	11.751	1.978 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	49.937	55.757	58.029	53.656	4.373 V
• Storting in reserves	5.294		2.590	2.673	83 N
• Onttrekking uit reserves	1.261	440	3.182	2.476	706 N
Resultaat	53.970	55.317	57.437	53.853	3.584 V

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Wmo eenmalige begrotingsbijstelling € 1,800 mln. V
- Wmo inkoopvoordelen en besparingen € 1,500 mln. V
- Vrijval voorziening Wmo € 0,157 mln. V
- Kinderopvang/peuterspeelzaalwerk € 0,250 mln. V
- Vrijval nog te betalen € 0,389 mln. V
- Diversen € 0,277 mln. V

Wmo eenmalige begrotingsbijstelling € 1,800 mln. V

Er wordt geen aanspraak gemaakt op de eenmalige begrotingsbijstelling van € 1,8 mln. 2013. Begin 2012 bleek – na een uitspraak van de rechter – dat de inkomensgrenzen teruggedraaid moesten worden. Er werd in de begroting ruimte gecreëerd om mogelijke consequenties op te vangen door in 2013 € 1,8 mln. extra beschikbaar te stellen. Echter de bezuinigingsmaatregelen en de kanteling (nieuwe werkwijze met een groter beroep op goedkopere voorliggende mogelijkheden) begonnen al in 2013 hun vruchten af te werpen, zodanig dat we geen beroep hebben hoeven te doen op dit eenmalige extra budget.

Wmo inkoopvoordelen en besparingen € 1,500 mln. V

Het verwachte voordeel 2013 ad € 1,5 mln. bestaat uit de volgende onderdelen inkoopvoordelen door scherp inkopen en besparende maatregelen die leiden tot volumevoordelen. Verder kan gesteld worden dat de afgelopen jaren zowel de prijs van voorzieningen als de hoeveelheid is gedaald. Goed inkoopbeleid ligt hieraan ten grondslag en het met de burger bewegen richting de 'voorkant'. De werkwijze waarbij samen met de burger vanuit diens eigen verantwoordelijkheid, vanuit maatwerk gekaderd en in een scherp ingekocht voorzieningenbestand oplossingen worden gezocht is geborgd. De vergrijzing is echter ook een feit. Op dit moment zijn de besparende maatregelen sterker. We zullen de ingezette lijn moeten doortrekken om de door vergrijzing groeiende doelgroep te kunnen blijven bedienen.

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Decentralisatie rijksbeleid sociaal € 0,083 mln. N

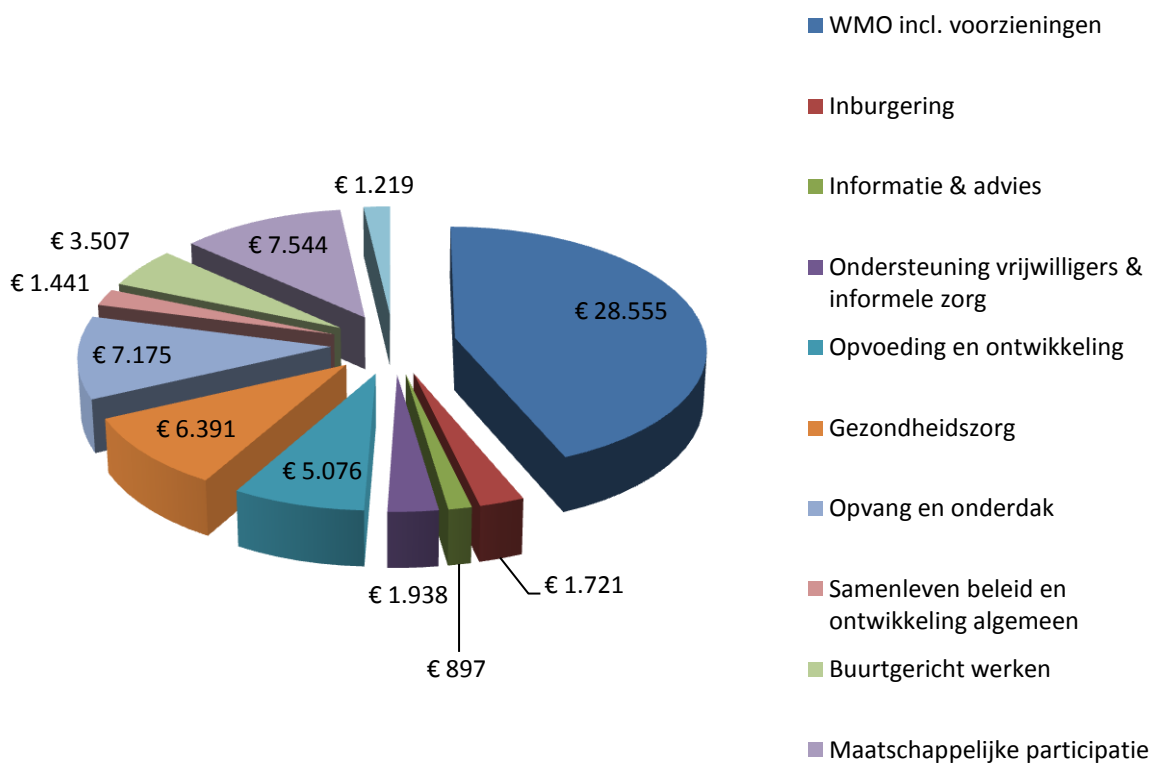
Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Innovatieopdracht Samenleven € 0,259 mln. N
- Wmo € 0,307 mln. N
- Vrouwenopvang € 0,025 mln. N
- Decentralisatie rijksbeleid sociaal € 0,003 mln. N
- GSB III € 0,112 mln. N

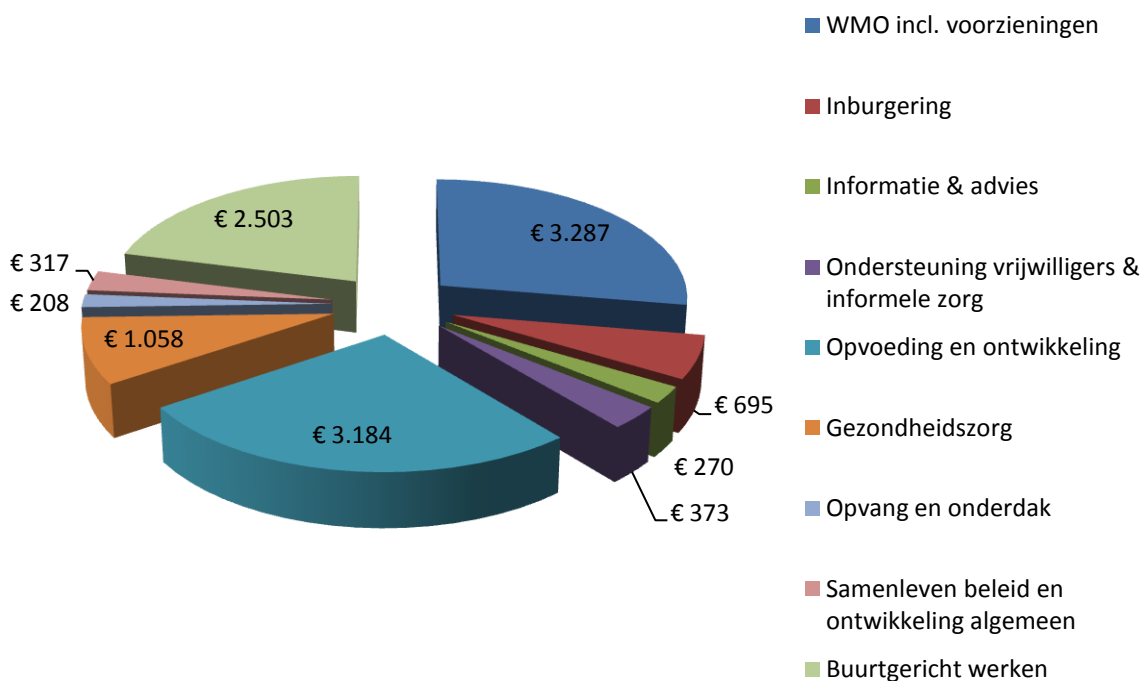
Programma 5 & 6: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 5 & 6: baten

Bedragen x 1.000

Programma 7 Sport en Recreatie

1. Wat willen we bereiken

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Meer Maastrichtenaren sporten en bewegen (en vinden het leuk om te sporten) en het aantal sportende en bewegende Maastrichtenaren komt dichterbij het landelijk gemiddelde.

Indicator	2004	2006	2008	2010	Ambitie 2020	Bron
Percentage burgers van 6 tot 79 jaar dat voldoet aan de RSO-norm** <ul style="list-style-type: none"> • Maastricht; • Landelijk.	49* 61	52* -	53* 68	62 66	≥65	1
Percentage burgers (18+) dat voldoet aan NNGB-norm*# voor gezond bewegen <ul style="list-style-type: none"> • Maastricht; • Landelijk.				50 53	≥53	1

Alleen leeftijdsgroep 18+

** De Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) houdt in dat Nederlanders van 6 tot 79 jaar tenminste 12 keer per jaar deelnemen aan sport (schooltijd telt niet mee, vakanties wel).

*# De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) houdt in dat volwassenen een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verrichten op ten minste vijf dagen per week. Voor kinderen is dat een uur per dag.

1: Quicksan sportbeleid in Maastricht 2012 Mulier Instituut

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: relatie van dit begrotingsprogramma met de Stadsvisie is dat dit programma via de doelstelling een bijdrage levert aan het tot stand komen van een goed sportklimaat en sportinfrastructuur ter bevordering van Maastricht internationale kennisstad en stedelijke woonstad.
- Strategische nota's:
  - * Sportnota 2020 Mee@bewegen (vastgesteld 21 mei 2013);
  - * Nota Spreidingsplan Buitensportaccommodaties (vastgesteld 26 februari 2008);
  - * Nota Sportparkmanagement (besproken mei 2009 in raadscommissie Breed Welzijn);
  - * Nota Uitvoeringsorganisatie Sport (vastgesteld 31 mei 2011);
  - * Structuurvisie 2012-2030 (vastgesteld 29 mei 2012);
  - * Economische visie Made in Maastricht (vastgesteld 19 februari 2013);
  - * Sociale visie Maastricht De kracht van 121.327 (vastgesteld 18 juni 2013).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) bereiken:

1. Meer mensen sporten en bewegen;
2. Maatschappelijke participatie en gezondheid worden bevorderd;
3. Men heeft de beschikking over een kwalitatief goede sportinfrastructuur;
4. Pluriform sportaanbod;
5. Vitale verenigingen;
6. Goede dienstverlening bij de sportorganisatie.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- **Bewegingscultuur en sociale participatie**

Verbeteren bewegingscultuur en stimuleren sociale participatie	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Nieuw uitvoeringsplan bewegingsstimulering</u></p> <p>In 2013 presenteren en beginnen we met dit plan waarbij de thema's onderwijs, sociale participatie, gezondheid en sport als aanliegroutes voor de benadering van de doelgroepen jeugd (4 tot 12 jaar), jongeren (14 tot 22 jaar), jonge gezinnen (25 tot 34 jaar), masters (45 tot 54 jaar) en ouderen (60-plussers) dienen.</p>	<p>Gerealiseerd, uitvoeringsnota is op 9 dec. 2013 vastgesteld.</p>
<p><u>Verenigingsondersteuning</u></p> <p>In 2013 wordt na evaluatie een nieuwe opzet voor verenigingsondersteuning voor zowel binnen- als buitensportverenigingen opgezet om verenigingen vitaal te houden.</p>	<p>Gerealiseerd, plan van aanpak is vertaald in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) Maastricht Sport.</p>
<p><u>Klanttevredenheidsonderzoek sport</u></p> <p>In 2013 wordt een klanttevredenheidsonderzoek onder gebruikers van de sportvoorzieningen in Maastricht gehouden.</p>	<p>In 2014 wordt een periodiek monitoringssysteem voor alle accommodaties ontwikkeld waarbij voor het zwembad een eerste klanttevredenheidsonderzoek plaatsvindt.</p>
<p><u>Verbetering informatievoorziening en communicatie over sport</u></p> <p>Hiervoor gaan we in 2013 onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Websites opzetten voor de kwaliteitsparken, de sportorganisatie en het zwembad; • 2 keer per jaar de nieuwsbrief Sport uitgeven. 	<ul style="list-style-type: none"> • De websites zijn gerealiseerd; • De nieuwsbrief is 6 keer verschenen.
Regionale afstemming sportbeleid en -initiatieven	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Meer regionale afstemming</u></p> <p>Met de centrumgemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht vindt overleg plaats over verschillende thema's onder andere over spreiding van de voorzieningen. In het Heuvelland willen we in 2013 een overleg opstarten over Sport en Recreatie met als doel een afstemming van beleid en uitvoering.</p>	<p>Overleg centrumgemeenten is in 2013 verder vormgegeven op thema bewegingsstimulering in relatie tot gezondheid en kwaliteitsverbetering bewegingsonderwijs.</p> <p>Het overleg Sport en Recreatie Heuvelland vindt nu incidenteel plaats en krijgt de komende jaren een structureler karakter.</p>

- Sportinfrastructuur

Verhogen effectiviteit en efficiency sportaccommodaties (binnen- en buitensport)	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Toekomstbestendig accommodatiebeleid binnen- en buitensport</u> Besluitvorming in Sportnota voorbereiden over de belangrijkste draaiknoppen/onderwerpen op het gebied van sport, zoals tarieven, spreidingsbeleid, bezettingspercentages en begin van uitvoering. Als onderdeel hiervan gaan wij de spreiding van de binnen- en buitensportaccommodaties over de stad bekijken in relatie tot een efficiëntere exploitatie van de accommodaties en de planvorming over de spreiding van de onderwijshuisvesting.	In 2013 is de nota Mee@bewegen vastgesteld. Hierin zijn de kaders van het gemeentelijk sport- en beweegbeleid voor 2013 tot en met 2020 opgenomen. In 2014 komen er conform de Sportnota 2 uitvoeringsnota's: Tarieven en Toekomstbestendige binnensport.
<u>Optimaliseren bezetting binnen- en buitensportaccommodaties</u> Een efficiëntere bezetting realiseren van de diverse binnen- en buitensportaccommodaties door een efficiëntere wijze van reserveren en toewijzen.	Uitgangspunten zijn vastgelegd in de sportnota en worden verder geconcretiseerd in de nota Toekomstbestendige binnensport. In de uitvoering is op al geaccordeerde onderdelen met de realisatie begonnen.
<u>Invoeren sportparkmanagement light</u> Het niveau van invoering van sportparkmanagement wordt op dit moment onderzocht. Hierbij worden de fiscale aspecten ook in overweging genomen.	Gerealiseerd
<u>Planvorming sportaccommodaties Randwyck en Geusselt</u> Zie programma 10.	<u>Sporthal Geusselt</u> Functioneel Programma van Eisen is in overleg met (potentiële) gebruikers op- en vastgesteld. <u>Sporthal Randwyck</u> Is in de afronding van de besteksfase. De intentieovereenkomst is ondertekend. Daarin heeft de gemeente onder andere afspraken gemaakt over (burger)sportverenigingen en onderwijsinstellingen.
<u>Aanbesteding schoonmaak</u> Aanbesteding schoonmaken binnensportaccommodaties.	Gerealiseerd

Exploitatie en doorontwikkeling Geusseltbad	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Exploitatie Geusseltbad</u> Geusseltbad exploiteren binnen de financiële kaders die hiervoor zijn afgesproken.	1 mei vond de opening van het Geusseltbad plaats. De evaluatie van de tarieven en bezoekersaantallen vindt in 2015 plaats.

<p><u>Doorontwikkelen sport- en beweegaanbod zwembad</u></p> <p>Doorontwikkelen multisport- en -beweegaanbod in het zwembad. Hierbij worden de thema's onderwijs, sociale participatie, gezondheid en sport als aanvliegroutes gebruikt voor de benadering van de doelgroepen jeugd (4 tot 12 jaar), jongeren (14 tot 22 jaar), jonge gezinnen (25 tot 34 jaar), masters (45 tot 54 jaar) en ouderen (60-plussers), mensen met medische beperkingen.</p>	<p>Gerealiseerd: voorbeelden van dit aanbod zijn aquacycling voor volwassenen met artrose als samenwerkingsproject met Maastricht UMC+ en het aanbod aquafit voor volwassenen en senioren.</p>
--	--

Realisatie en beheer van openbare sport- en speelvoorzieningen	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Implementatie plan spreiding sport- en speelvoorzieningen</u></p> <p>De Structuurvisie doet uitspraken over de toekomstige spreiding van het areaal openbare sport- en speelvoorzieningen. In 2013 wordt hier invulling aan gegeven.</p>	<p>Hieraan is invulling gegeven in de Sportnota en de realisatie is van start gegaan in 2013.</p>
<p><u>Inventarisatie recreatievoorzieningen</u></p> <p>Inventarisatie van alle recreatievoorzieningen en het in beeld brengen van de beheer- en onderhoudssituatie daarvan gezien de verwachte toenemende vraag naar openbare sport- en recreatievoorzieningen.</p>	<p>Dit is uitgesteld en wordt conform de Sportnota opgepakt in de uitvoeringsnota Bewegvriendelijke omgeving in 2015.</p>
<p><u>Realisatie groene speelplek</u></p> <p>Realisatie van een groene speelplek.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Sport- en speelvoorziening Geusselt-Noord realiseren</u></p> <p>Realisatie aanvullende sport- en speelvoorzieningen sportpark Geusselt.</p>	<p>Gerealiseerd</p>

3. Wat heeft het gekost?

Programma 7 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	10.717	12.095	14.090	14.631	541 N
• Kapitaallasten	2.318	3.311	4.542	4.025	517 V
• Apparaatskosten	2.260	2.805	3.892	3.770	122 V
• Storting in voorzieningen	197	104	236	850	614 N
• Overige lasten	5.942	5.875	5.420	5.986	566 N
(b) Totale baten	1.953	2.536	4.559	4.408	151 N
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	8.764	9.559	9.531	10.223	692 N
• Storting in reserves	1.374	965	1.422	1.642	220 N
• Onttrekking uit reserves	1.404	1.974	2.068	2.051	17 N
Resultaat	8.734	8.550	8.885	9.814	929 N

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Zwembad Geusselt	5.956
Sportaccommodaties	55

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Afwikkeling zwembaden N.V. 2012 € 0,200 mln. N
- Afwikkeling zwembaden N.V. 2013 € 0,149 mln. N
- Kosten achterstalling onderhoud en energie € 0,808 mln. N (cf. raadsbesluit dekking via risicobuffer)
- Onderuitputting kapitaallasten € 0,517 mln. V
- Diversen € 0,052 mln. N

De onderuitputting kapitaallasten heeft betrekking op de afwikkeling van het project Geusseltbad (zal plaatsvinden in 2014) groot € 0,207 mln. en de kapitaallasten financieringsreserve spreidingsplan Sport (gesloten systeem) € 0,307 mln.

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

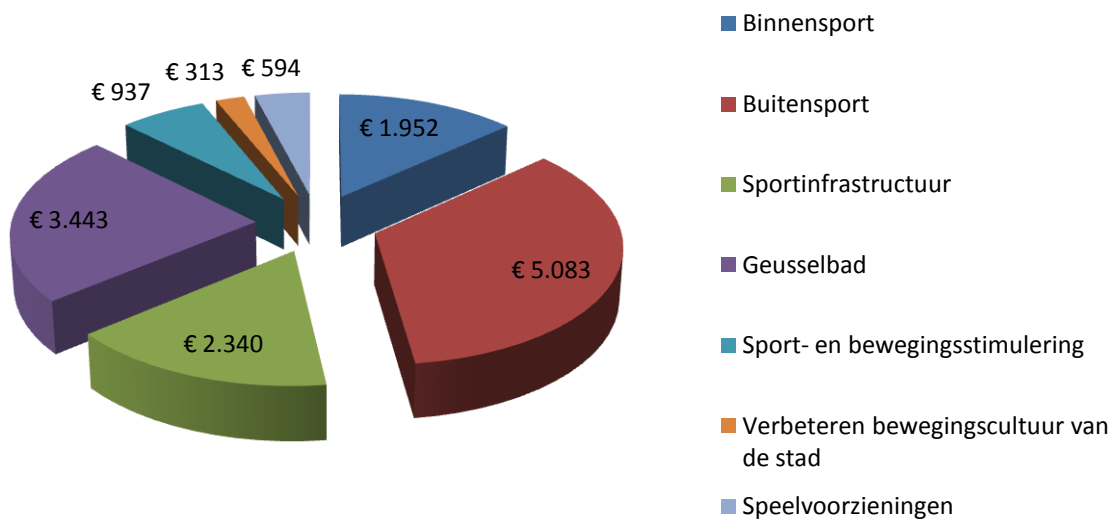
- Combinatiefunctie € 0,079 mln. N
- Financieringsreserve Spreidingsplan Sport € 0,141 mln. N

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Bedrijfs/egaliseringsreserve Sport € 0,056 mln. V (bijdrage exploitatie Geusseltbad)
- Financieringsreserve Spreidingsplan Sport € 0,073 mln. N

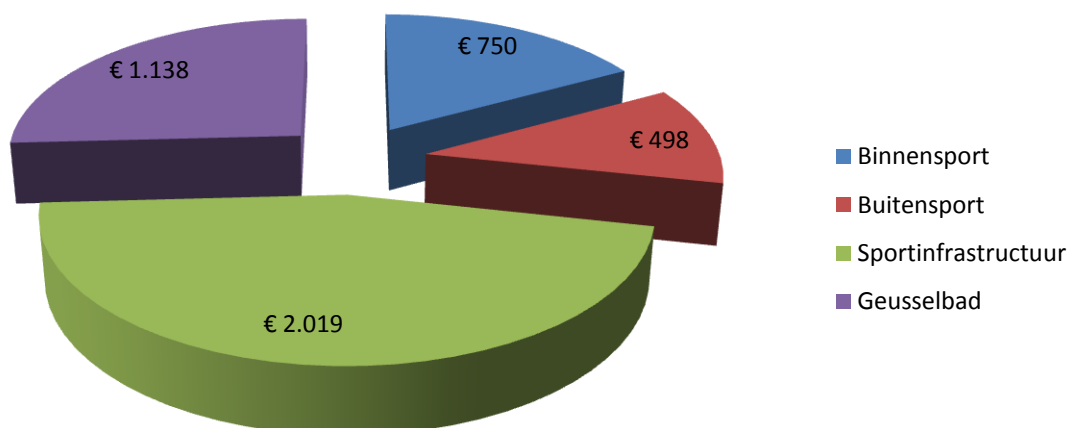
Programma 7: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 7: baten

Bedragen x 1.000

Programma 8 Kunst en cultuur

1. Wat willen we bereiken?

• Wat is de programmadoelstelling?

Maastricht wordt door dit programma een stad met duurzame structurele voorzieningen die mogelijkheden bieden voor culturele carrières voor iedereen; professional, amateur, burgers en voor de stad als geheel. Daarmee wordt de positie als cultureel kernpunt (een van de negen in Nederland) geborgd. De Euregionale en internationale concurrentiepositie van Maastricht enerzijds (ambitie culturele hoofdstad) en de actieve cultuurparticipatie van de bevolking en haar welbevinden (moderne beleving van de eigen identiteit) anderzijds vormen het sluitstuk van dit programma.

• Beleidsmatige context

- Rijksbeleid 2013-2016: aangezien er een belangrijke (financiële) relatie bestaat met het cultuurbeleid van het Rijk, is een productieve relatie met het Rijk van groot belang. We streven daarbij naar vergroting van de eigen beleidsmatige sturingskracht;
- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: dit begrotingsprogramma heeft een directe relatie met de Stadsvisie via het hoofdstuk Cultuurstad. Wil Maastricht een transitie maken naar een toekomstgerichte cultuurstad dan moet er slim met de gereduceerde middelen/instellingen worden gewerkt. De Structuurvisie en de Economische visie worden op het thema cultuur en creativiteit vanaf 2013 mede door dit programma waargemaakt;
- Strategische nota's:
  - * Maastricht, Stad van Culturele Carrières (vastgesteld naar aanleiding van de Begroting 2009, oktober 2008);
  - * Cultuur is van de Hele Stad (participatie) (college van burgemeester en wethouders 19 november 2008);
  - * Structuurvisie (vastgesteld op 21 mei 2012);
  - * Economische visie Made in Maastricht 2012;
  - * Bidboek Culturele Hoofdstad 2018 (vastgesteld op 18 september 2012).

• Wat merkt de burger daarvan?

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) bereiken:

1. Elke burger kan participeren (actief en passief) aan cultuur;
2. Er is sprake van een groot structureel aanbod met een groot cultuurbereik;
3. Maastricht heeft een sterke professionele kunstensector, internationaal en Euregionaal onderscheidend;
4. Maastricht biedt volop ontplooiingsmogelijkheden voor cultureel en creatief talent;
5. Er is een hoge belevingswaarde van het in Maastricht aanwezige culturele erfgoed;
6. De Maastrichtenaar is trots op, en direct betrokken bij de ambitie culturele hoofdstad 2018.

Indicator	2010	2012	2013	bron
Aantal contacten cultuureducatie in het onderwijs		13.000	14.280	1
Tout Maastricht - aantal bereikte Maastrichtenaars		20.000	25.000	2
Aantrekkelijke stad, positie cultureel aanbod	16	8	9	3
BIS-advies Raad voor Cultuur per 4 jaar*	-	-	positief	4
Positie Maastricht Erfgoedstad	2	2	2	6

Bronnen: (1) Telling Kumulus (2) Telling Tout Maastricht (3) Atlas voor gemeenten (4) Advies Raad voor Cultuur (RvC); (6) Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
* BIS = landelijke Basisinfrastructuur.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

• Cultuurparticipatie

Meer cultuurparticipatie	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Subsidiëren van RTV Maastricht op basis van het nieuwe Meerjarenbeleidplan 2013/2016:</u></p> <p>Door RTV Maastricht structureel te subsidiëren faciliteren wij een stedelijk informatieplatform van en voor de burger dat direct en laagdrempelig is en dat de burger activeert, ook door vrijwilligerswerk en talentontwikkeling. Opdracht aan RTV Maastricht is het minimaal consolideren van de kijk- en luistercijfers respectievelijk 70 en 40 procent.</p>	<p>Gerealiseerd met gemiddeld kijkcijfer van 83 procent en gemiddeld luistercijfer van 43 procent.</p>
<p><u>Realiseren huis voor kennis, informatie en cultuur</u></p> <p>In 2013 wordt uitvoering gegeven aan de fusie (organisatorisch en inhoudelijk) tussen Centre Céramique (CC) en Kumulus tot een nieuw geïntegreerd huis voor kennis, informatie en cultuur conform de kaders van het rapport Innovatie en bundeling Kumulus-CC.</p>	<p>Organisatorische fusie is gerealiseerd; inhoudelijke doorontwikkeling vanaf 2014.</p>
<p><u>Innovatie bibliotheekfunctie</u></p> <p>In 2013 wordt de bibliotheekfunctie in de stad geactualiseerd door een innovatie van de centrale stedelijke uitleenfunctie op de hoofdlocatie Plein 1992 met steunpunten in de buurten en op scholen. In 2013 betekent dit onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reguliere dienstverlening aan 27.000 abonnementshouders; • Een grotere klantgerichtheid door het realiseren van het retailconcept in de mediaopstelling voor minimaal 25 procent van het mediabestand; • Programma's voor laaggeletterden en mediawijsheid in samenwerking met onderwijs en Kumulus; • Vermindering boekenbestand op de hoofdlocatie waardoor een etage vrijkomt voor activiteiten voor cultuurparticipatie en andere invulling voor het concepthuis voor kennis, informatie en cultuur; • Ombouw filialen Heer en Malpertuis tot servicepunten (kleinere omvang, meer vrijwilligers, media op maat van de buurt, digitale uitleen); • Uitbouw van de 2 schoolsteunpunten op de basisscholen in Scharn en Malberg tot het concept Bieb op School (BOS). Dat betekent een uitgebreidere collectie, ondersteuning bij leesbevordering en mediawijsheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd aan 26.023 abonnementshouders. Landelijk is er ook een dalende trend; • Dit is niet gerealiseerd, omdat de herinrichting gebouw nog niet is gerealiseerd; • Gerealiseerd; • Gerealiseerd; • Gerealiseerd; • Gerealiseerd.
<p><u>Innovatie cultuurparticipatie</u></p> <p>Om cultuurparticipatie te stimuleren en vergroten</p>	<p>Gerealiseerd</p>

<p>zetten we in op nieuwe activiteiten zoals Tout Maastricht, VIA2018, Culturele Biografie, samenwerking met Kumulus, samenwerking met Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL).</p>	
<p><u>Stadsbrede programmering Theater aan het Vrijthof</u></p> <p>Via het Theater aan het Vrijthof wordt een kwalitatief hoogstaand en breed aansprekende programmering aangeboden van 60 procent profiel en 40 procent breed toegankelijk aanbod. In 2013 betekent dit onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 110.000 betalende bezoeken aan de eigen programmering; • 50.000 bezoeken aan publiek vrij toegankelijke manifestaties; • Bepeling van hele stad als podium (van AINSI tot Belvédère). • Versterking festivals (Nederlandse Dansdagen, Musica Sacra, DURING TEFAF, festival Jong!). • Versterking Euregionale concurrentiepositie door internationalisering programma en stijging bezoek van over de grens. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd; • Gerealiseerd: dit betreft publieke manifestaties onder andere op het Vrijthof waar Theater aan het Vrijthof diensten aan verleent; • Gerealiseerd; • Gerealiseerd; • Gerealiseerd.

Stimuleren cultuureducatie, amateurkunsten en volkscultuur	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Realiseren huis voor kennis, informatie en cultuur</u></p> <p>Zie kopje cultuurparticipatie eerder in dit programma.</p>	<p>Zie kopje cultuurparticipatie eerder in dit programma.</p>
<p><u>Ondersteunen onderwijs bij uitbouw cultuureducatie binnen het curriculum</u></p> <p>Voortzetten ondersteuningsprogramma voor het onderwijs met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Focus op het primair onderwijs met inzet van middelen uit de matchingsregeling van het Fonds Cultuurparticipatie; • Afbouw activiteiten voor het voortgezet onderwijs; • Invoeren van het programma Toon je Talent (inclusief het decentraal aanbieden van cultuureducatie) op minimaal 8 scholen (verdubbeling ten opzichte van 2012); • Opzet structurele samenwerking op het vlak van cultuureducatie tussen de scholen, de professionele culturele instellingen en Bureau Kaleidoscoop; • Uitvoeren laatste jaar Kunstexpress in Mariaberg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd; • Gerealiseerd/kostendekkend gemaakt; • Gerealiseerd; • Gerealiseerd; • Gerealiseerd.
<p><u>Stimuleren jeugd en jongerencultuur</u></p> <p>Dit doen we door in te zetten op de uitvoering van jongerenactiviteiten waaronder in 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boost Your Talent (BYT); 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: in 2013 1.288 deelnemers aan jongerenactiviteiten. BYT is verder ontwikkeld en betrokken bij Jongerenpijler Tout Maastricht;

<ul style="list-style-type: none"> • Jonge Helden in samenwerking met de Muziekgieterij Maastricht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met Jonge Helden, Muziekgieterij en vele andere initiatieven van jongeren is gewerkt aan een Jongerenproductiehuis.
<p><u>Aanbieden aantrekkelijk onderwijs in kunstinitiatie</u></p> <p>Uitvoering cursusaanbod voor 4.600 deelnemers.</p>	<p>Uitvoering cursusaanbod vond plaats voor 4.275 deelnemers. Terugloop is verdeeld over alle disciplines en sluit aan bij landelijke trend als gevolg van de crisis.</p>
<p><u>Talentscholing</u></p> <p>Uitbouw van de talentscholen (voorbereiden op professionele opleiding) binnen Kumulus in samenhang met talentontwikkeling van de professionele culturele instellingen.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Activiteiten in de buurten</u></p> <p>Voortzetten en uitbreiden van de activiteiten in de buurten (Kunstketel, verlengde schooldag en dagarrangementen primair onderwijs in minimaal 8 buurten).</p>	<p>Gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstketel had 1.645 deelnemers; • Additioneel deden 48 buurten mee aan De buurt kleurt 2018; • 2 pilots zijn ingezet op nieuwe aanpak Community Arts in samenwerking met Trajekt, geheugenkoren en vele andere combinaties in samenwerking in buurten (KunstExpress, Kunstketel, Rooftoptiger).
<p><u>Financiële ondersteuning amateurkunst en volkscultuur</u></p> <p>Structurele subsidiëring van het amateurkunstenveld (verenigingen en initiatieven) op basis van ledenaantallen. Ondersteuning amateurkunstprojecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 10 amateurkunstprojecten van niet-structureel gesubsidieerde organisaties; • Voortzetting ontwikkelingsplan intendant amateurkunsten; • Verdere uitbouw van het Bureau KunstActief inclusief onderhoud van de website KunstActief; • Uitvoeren van activiteiten voor het programma 'Tout Maastricht'; • Organisatie Dag van de Amateurkunsten. 	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Realisatie nieuwe accommodatie voor amateurkunsten</u></p> <p>Besluitvorming over een nieuwe accommodatie voor amateurkunsten en volkscultuur in de binnenstad.</p>	<p>Besluitvorming is uitgesteld (raadsinformatiebrief juni 2013): het perspectief is realisering in fasen vanaf medio 2014.</p>
<p><u>Stimuleren Kunst in de wijk</u></p> <p>Uitvoeren Kunst en Cultuur in Noordoost met diverse projecten door kunstenaars uit de wijken.</p>	<p>Gerealiseerd, onder andere via muurschilderingen (Kinderboerderij Limmel) en exposities in samenwerking met Mondriaan.</p>

- **Productieklimaat**

Handhaven status als Maastricht Cultureel kernpunt	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Structureel faciliteren (huisvesting) en subsidiëren professionele instellingen</u></p> <p>Het gros van onze inspanningen betreft het duurzaam in stand houden van de professionele kunstensector (productie- en presentatie-instellingen) in samenwerking met het Rijk (BIS-infrastructuur) en de provincie. Maastricht biedt adequate huisvesting aan en stimuleert daarnaast waar nodig ook structureel de organisatie en de productie in niches die niet door het Rijk of de provincie worden ingevuld. In de Kaderbrief 2012 zijn de uitgangspunten voor het vernieuwd beleid vastgelegd: grotere regierol gemeente Maastricht, sturen op resultaat via prestatieafspraken en de professionele onderdelen van de culturele carrièretens in stand houden en completeren. De structurele cultuursubsidies komen tot stand na vastleggen van een set prestatieafspraken die elke culturele instelling of initiatief moet realiseren in het meerjarenplan 2013-2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionele kwaliteit van het aanbod; • Voldoende publieksbereik; • Versterking van het cultureel ondernemerschap; • Actieplan voor cultuureducatie (met accent op kinderen/jongeren/scholen). 	<p>Gerealiseerd: de prestatieafspraken zijn vastgelegd en gelden. Maastricht is Cultureel kernpunt 2013-2016. Speciale aandacht is er geweest voor het versterken van de ketenwerking.</p>
<p><u>Begin nieuwe praktijk voor talentontwikkeling en ondernemerschap in de kunsten</u></p> <p>Maastricht begint in samenwerking met de Provincie Limburg, de professionele instellingen binnen de podiumkunsten en de beeldende kunsten met een nieuw initiatief dat beantwoordt aan de nieuwe situatie na de herschikking van het cultuurbeleid door het Rijk. Hiervoor wordt een interdisciplinair productieplatform ingericht voor jonge makers/gezelschappen die gesubsidieerd worden door het Fonds Podiumkunsten (FPK) (backoffice en werkplaats) ter vervanging van het Huis van Bourgondië.</p>	<p>Nieuw platform talentontwikkeling functioneert vanaf januari 2013. Evaluatie is gepland eind 2014/begin 2015.</p>

- **Cultureel erfgoed en culturele identiteit**

Versterking belevingswaarde van het Maastrichts cultureel erfgoed	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Verbeteren collectie- en depotvorming</u></p> <p>Vaststelling en implementatie nieuw beleid collectie- en depotvorming met betrekking tot collecties die voor Maastricht van belang zijn.</p>	<p>De Inventarisatie is gemaakt. Dit wordt onderdeel van de gemeentelijke Depotnota (inclusief archeologie) die medio 2014 wordt afgerond.</p>

<p><u>Uitbreiden BV Limburg</u></p> <p>BV Limburg: uitbreiden van het verhaal over Maastricht 'Van Bèr tot Belvédère' en de realisering van 2 lichtprojecten met het oog op MCH2018.</p>	<p>Gerealiseerd zijn 2 lichtspektakels, de Maastricht app en het buurtproject <i>Mestreech, dat bin iech</i>.</p>
<p><u>Versterken bereik museumfunctie NHMM</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In totaal 25.000 bezoeken in 2013; • Plan voor presentatie natuurerfgoed in context ENCI/Pietersberg vanaf 2014. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het bezoekersaantal is 28.614; • De definitieve plannen ontwikkeling Encigebied vragen meer tijd.

• **Maastricht Culturele Hoofdstad 2018**

Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Uitverkiezing tot Culturele Hoofdstad</u></p> <p>Zeer belangrijke stappen in dit proces en zeer zeker ook daarna zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergroten draagvlak en eigenaarschap (zie acties opgenomen in Bidboek Culturele Hoofdstad 2018); • Versterken cultureel ondernemerschap en creatieve bedrijvigheid in stad en Euregio (duurzame versterking stedelijke economie); • Versterking internationale samenwerking en netwerken (zie acties opgenomen in Bidboek Culturele Hoofdstad 2018). 	<p>Helaas is de titel Culturele Hoofdstad 2018 niet behaald. In 2014 moeten conform het amendement bij de begrotingsbehandeling in oktober 2013 de verworvenheden tot op heden benut worden.</p>

3. Wat heeft het gekost?

Programma 8 (bedragen x € 1.000)	Gemeente- rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	30.781	29.840	28.512	28.115	397 V
• Kapitaallasten	912	901	837	698	139 V
• Apparaatskosten	14.962	14.405	16.481	16.013	468 V
• Storting in voorzieningen	86	101	86	86	
• Overige lasten	14.821	14.433	11.108	11.318	210 N
(b) Totale baten	7.433	8.161	6.532	6.392	140 N
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	23.348	21.679	21.980	21.723	257 V
• Storting in reserves	1.256	1.235	1.362	1.555	193 N
• Onttrekking uit reserves	589	277	210	254	44 V
Resultaat	24.015	22.637	23.132	23.024	108 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Realisering Permanente Ateliers	355
Poppodium	500
Theater	163
Kumuluss	336

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Culturele instellingen € 0,257 mln. V

Het voordeel op de kapitaallasten is geen onderuitputting maar een incidenteel als gevolg van een technisch administratieve correctie.

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

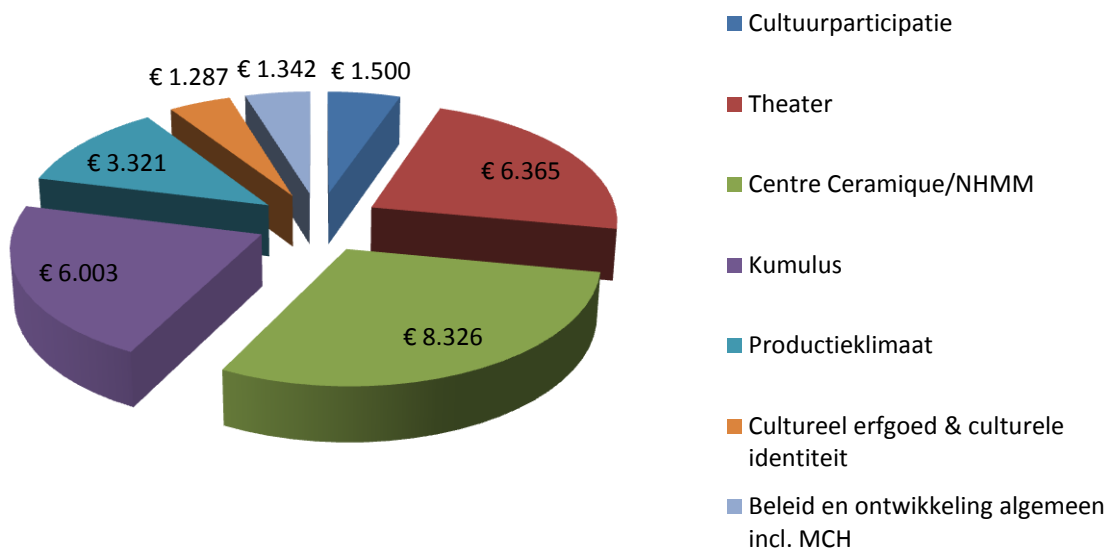
- Bedrijfs/egaliseringsreserve culturele instellingen € 0,083 mln. N
- Productiemiddelen culturele instellingen € 0,102 mln. N
- Evenementenfonds € 0,008 mln. N

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Productiemiddelen culturele instellingen € 0,117 mln. V
- Evenementenfonds € 0,073 mln. N

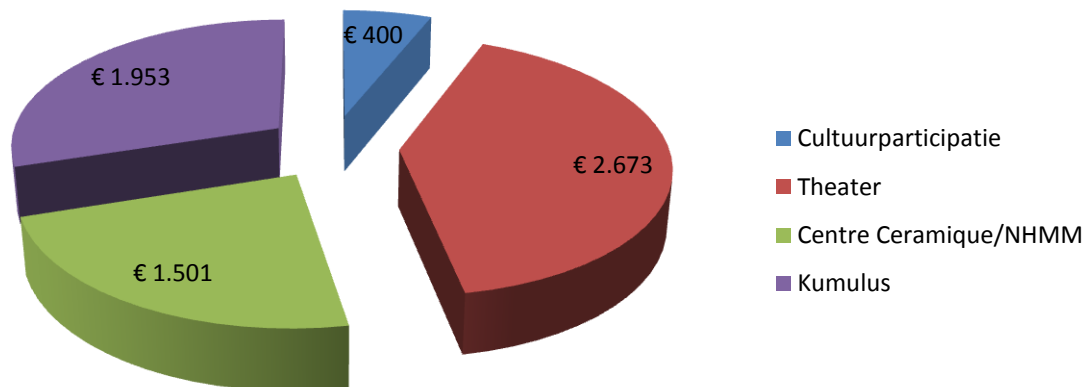
Programma 8: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 8: baten

Bedragen x 1.000

Programma 9 Onderwijs

1. Wat willen we bereiken

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige en kwantitatief passende en toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt en zijn talenten kan ontwikkelen om volwaardig deel te nemen aan de samenleving.

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: dit begrotingsprogramma heeft een directe relatie met de Stadsvisie via het programma kennisstad. Wil Maastricht een transitie maken naar een toekomstige kennisstad dan moet Maastricht ook onderwijsstad willen zijn. De kwaliteit van onderwijs en onderwijsvoorzieningen in de stad bepaalt in grote mate het toekomstige niveau van kenniswerkers en vakmensen uit de eigen bevolking mee en daarmee ook de mate van innovatie en aanpassing in het lokale en (Eu)regionale bedrijfsleven. In die zin moet onderwijs de economische transitie mee vormen (Brainport/LED) en daarbij tegelijkertijd gepaste maatregelen treffen om te anticiperen op de nominale daling van het aantal leerlingen (ontgroening). Onderwijs, scholing en training zijn ook de middelen bij uitstek om mensen (zeker jongeren) in een kwetsbare positie duurzaam in te schakelen in het arbeidsproces en criminaliteit en uitkeringsafhankelijkheid te voorkomen.
- Strategische nota's:
  - * Onderwijs als Troefkaart (vastgesteld op 22 maart 2005, wordt geactualiseerd in 2014);
  - * Beleidsnota Voortijdig Schoolverlaten (vastgesteld op 14 december 2004);
  - * Kadernota Innovatief Arbeidsmarktbeleid (vastgesteld op 18 september 2007);
  - * Economische visie (vastgesteld op 19 februari 2013);
  - * Algemene kaders Sociale visie (18 juni 2013).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) bereiken:

Hoger opleidingsniveau Maastrichtse beroepsbevolking;

1. Meer kansen op sociale stijging en hogere arbeidsparticipatie (Leven Lang Leren);
2. Minder onderwijsachterstanden op basis van milieu van herkomst;
3. Minder schoolverzuim en minder voortijdige schoolverlaters;
4. Minder kinderen in het speciaal onderwijs en zorgtrajecten;
5. Minder jeugdwerkloosheid;
6. Passende en toekomstbestendige (ontgroening) spreiding van onderwijsvoorzieningen in de stad.

ME	Indicatoren	2010	2012	2013	Bron*
1	Opleidingsniveau beroepsbevolking Maastricht - laag - middel - hoog	-	22,6 % 38,5 % 38,9 %		1
2	Aantal deelnemers volwassenenonderwijs dat opleiding afsluit met diploma (% t.o.v. gestarte VAVO-trajecten)	-	65%	**	2
3	Aantal doelgroepkinderen dat deelneemt aan VVE-programma (%)		47,4%	65%	3
4	Aantal Voortijdige Schoolverlaters van totaal aantal leerlingen	3,8%	3,8%	3,5%	4
5	Aantal leerlingen dat deelneemt aan leerlingenvervoer	-	944	866	5
6	Percentage Jeugdwerkloosheid in Maastricht	2,5%	557	683	6
7	Spreiding Onderwijshuisvesting	32	32	32	7

* Bron: (1) RAIL; (2) Jaarverslag Basiseducatie; (3) Jaarverslag VVE; Monitor Onderwijsachterstanden via Onderzoeksbureau "Kaans" van de UM; (4) Jaarverslag Leerplicht/RMC2010-2011; Monitor VSV via Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO); (5) Prestatiecijfers deelname aan leerlingenvervoer uit K2O; (6) UWV; (7) Onderwijshuisvestingsplan
**VAVO trajecten worden niet meer door gemeenten ingekocht.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Versterken onderwijsinfrastructuur

Integraal samenwerken met onderwijsinstellingen	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Verbeteren en versterken van onderwijsinfrastructuur in stad en regio</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Regie te voeren namens centrumgemeenten op regionale samenwerking (Kompas/Koers voor Limburg; LED/People; Bèta en Techniek); • In samenspraak met Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO) te komen toterschikking van het voortgezet onderwijs Maastricht in regionale afstemming met regiogemeenten en met het mbo; • Te sturen op spreiding kwalitatief hoogwaardige en toekomstbestendige Integrale Kindcentra (IKC) Maastricht (primair onderwijs, peuterspeelzaalwerk en kinderopvang); • Het faciliteren van onderwijsinnovaties (vmbo-mbo; entreeopleiding mbo en Integrale Kindcentra (IKC)); • Toezicht op openbaar onderwijs (wettelijke taak toezichthouderfunctie). 	<ul style="list-style-type: none"> • Conform; • Formeel is dit de verantwoordelijkheid van LVO. Door het maatschappelijk belang en de huisvestingsplicht van de gemeente vindt er veel overleg plaats. Er is overeenstemming met LVO over clustering en gebouwen. Verdere uitwerking vindt de komende jaren in gezamenlijkheid inspelend op actualiteit plaats. Er is veel aandacht nodig voor (extern) draagvlak en communicatie; • Het programmateam IKC wordt gehandhaafd. De eerste concentratie in Malberg is een feit. Kindpartners overwegen om de businesscase fusie Steps-MIK Kinderopvang weer op te pakken. De versnelling op locaties wordt in 2014 gezocht door het opstellen van een integraal huisvestingsplan met schoolbesturen; • Direct ondersteund (financieel en inhoudelijk) zijn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Businesscase KIND; ○ Businesscase Kids X-plore (KIX)/dagarrangementen; ○ Strategische agenda buurtalen/Euregioschool; ○ Maatschappelijke stages en buurtalen; ○ Projectleider Leren naar Vermogen (netwerk praktijkschool/VSO/Entreeopleiding); Onderzoek UM cultuurparticipatie; ○ Inzet Transitieatlas spreiding Onderwijs. • Conform.

Verbeteren aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Vertalen Arbeidsmarktinformatie (RAIL) naar onderwijs</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren van het omzetten van relevante arbeidsmarktinformatie naar onderwijsacties/-innovaties zoals doorgaande leerlijnen enerschikking opleidingslocaties Techniek in Zuid-Limburg (Bèta en Techniek, License to Operate (LtO); Zorg; Chemie/Chemelot). 	<ul style="list-style-type: none"> • De cross-overs economie (LED) onderwijs binnen Koers voor Limburg zijn verkend. Ook participatie in Bètasquad en programmateam LED/people met als resultaat: <ul style="list-style-type: none"> ○ Totstandkoming Techniekpact Zuid-Limburg; ○ Afstemming Techniekpact met

	<ul style="list-style-type: none"> actieprogramma Onderwijs van Koers; <ul style="list-style-type: none"> o Herschikking techniekonderwijs Zuid-Limburg; o Fusie Technicentrum Zuid-Limburg, Procestechiek Limburg en LtO.
<p><u>Partner zijn van en samenwerken met beroepsonderwijs</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sturen op en faciliteren van de implementatie voordeel en entreeopleiding (onderwijs naar vermogen en arbeidsmarkttoeleiding) voor kwetsbare jongeren (inclusief concept werkschool-MTB); • Stimuleren en faciliteren werkplekieren in Maastricht (Niveau-1-opleiding in samenwerking met het bedrijfsleven); • Bevorderen vraagsturing in onderwijs vanuit eenduidige regionale werkgeversdienstverlening (onder andere invoering E-portfolio's, jobcarving, jobfinding, jobcoaching, concretiseren sectorconvenanten). Er wordt in 2013 een regionale visie op werkgeversdienstverlening/strategisch human resource-beleid bedrijfsleven vanuit de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg ingevoerd (programma 4). 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd onder andere door lidmaatschap van stuurgroep en beleidsgroep Leren naar vermogen en via subsidiëring van de projectleider. Dit is een koplopersproject in Nederland; • Nieuwe leerwerkplekken (LWP) ingericht. Opening LWP in Centre Céramique in januari 2014; <ul style="list-style-type: none"> o Vraagsturing geborgd door afstemming onderwijsinnovatie met Heuvelland Werkt; o Afstemming Actieplan Jeugdwerkloosheid met Sociale Zaken en Heuvelland Werkt; o Koppeling project Leren naar Vermogen met MTB en Podium24. o Positie casemanagers Jongeren@Work Servicebureau Onderwijs met Werk en Inkomen Sociale Zaken is versterkt.

Inkopen volwasseneneducatie	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Inkopen van educatieve trajecten</u></p> <p>Voor specifieke doelgroepen in Maastricht en Heuvellandgemeenten wordt bij ROC Leeuwenborgh door de gemeente Maastricht volwasseneneducatie ingekocht. Er wordt in 2013 toegespitst op:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 65 trajecten Voortgezet Algemeen VolwassenenOnderwijs (VAVO) voor 18 jaar en ouder (afhankelijk van wel of niet doordecentraliseren van deze gelden naar het ROC); o Minimaal 600 trajecten basisvaardigheden: alfabetisering (voor zowel autochtonen als allochtonen) en opleidingen tot staatsexamens Nederlands als tweede taal (NT2). 	<p>Na vaststelling van de gemeentelijke begroting 2013 is gebleken dat de inkoop VAVO-trajecten voor 2013 niet meer via de gemeente lopen (rechtstreeks naar ROC). Voor wat betreft de reken- en taaltrajecten is het totale voor volwasseneneducatie bestemde budget besteed aan de inkoop van 3.538 groepscontacturen verdeeld over taal-, reken- en alfabetiseringstrajecten.</p>

- **Zorg in en om de school**

Voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Uitvoeren onderwijsachterstandenbeleid (wettelijke taak/bestuursakkoord Rijk-gemeenten)</u></p> <p>Vanuit onze wettelijke taak om onderwijsachterstanden aan te pakken, zetten wij in 2013 onder andere in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De coördinatie van en regie op realisatie vroegtijdige taalinterventies (VVE) en het inrichten van schakelfuncties (schakelklassen); • Het realiseren van kwaliteitsverbeteringen op basis van aanbevelingen uit het rapport Onderwijsinspectie en resultaatsafspraken uit het bestuursakkoord met het Rijk. 	<p>Beleidsuitvoering geoptimaliseerd via stedelijke coördinatiegroep VVE.</p> <p>Op 7 onderdelen heeft kwaliteitsverbetering plaatsgevonden ten opzichte van het vorig rapport van de Onderwijsinspectie.</p>
<p><u>Aanpakken segregatie en stimuleren integratie</u></p> <p>Benutten van de kansen op heterogene leerlingenpopulaties bij harmonisatie peuterwerk-kinderopvang en herschikking en spreiding van toekomstige Integrale Kindcentra (IKC) als reactie op de ontgroening.</p>	<p>Bij de concentratiebeweging zijn de 4 (krimpende) scholen met ongeveer 50 procent doelgroepkinderen nadrukkelijk in beeld.</p>
<p><u>Bevorderen dagarrangementen en verlengde leertijd op weg naar Integrale Kindcentra (IKC)</u></p> <p>Faciliteren en ondersteunen van schoolbesturen en kindpartners bij het inrichten van een centraal coördinatiepunt dagarrangementen (op weg naar dagarrangementen van Integrale Kindcentra) dat het realiseren van buitenschoolse opvang/kinderopvang en naschoolse activiteiten/verlengde schooldag ondersteunt met maatwerk voor kinderen in achterstandssituaties.</p>	<p>Gerealiseerd via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het inrichten van het centraal coördinatiepunt KIX; • Deelname aan stuurgroep KIX; • Het subsidiëren van de projectleider en activiteitencoördinator; • Inzet leveren van combifunctionarissen sport en Kumulus.
Sturen op sluitende zorgstructuren in en om het onderwijs	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Afstemmen zorg in de school (beleidsmaatregel Passend Onderwijs) en zorg om de school (gemeente)</u></p> <p>Bevorderen van afstemming tussen de (toekomstige) gemeentelijke verantwoordelijkheid voor (jeugd)zorg in de CJG-structuur, preventief Jeugdbeleid (Wmo) en Jeugdgezondheidszorg en de verantwoordelijkheid van schoolbesturen voor de herinrichting van de interne zorgstructuren (inclusief herschikking speciaal onderwijs) in het onderwijs (ondersteuningsplan Nieuwe juridische entiteit samenwerkingsverband) voor de beleidsinnovatie Passend Onderwijs.</p>	<p>In 2013 zijn de voorbereidingen getroffen op de gezamenlijke opdracht van gemeenten en onderwijs om tot een afstemming te komen (via op overeenstemming gericht overleg (OOGO)) tussen het ondersteuningsplan Passend Onderwijs primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) het Beleidsplan Jeugd.</p> <p>In 2014 wordt deze opdracht gezamenlijk uitgewerkt via een op te stellen meerjarenuitvoeringsplan.</p>

<p><u>Inrichten sluitend netwerk van Zorgadviesteams (ZAT)</u></p> <p>Met een sluitend netwerk van ZAT's wordt gezorgd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen van een visie op en realiseren van een sluitend netwerk van Zorgadviesteams in PO, VO en mbo via afspraken met schoolbesturen en zorgaanbieders; • Uitvoeren van de zorgfunctie schoolmaatschappelijk werk in Zorgadviesteams 0 tot 4 jaar en 4 tot 18 jaar op basis van vastgestelde kwaliteitscriteria. 	<p>In de gezamenlijk geformuleerde opdracht voor het ondersteuningsplan is opgenomen dat in 2014 de aansluiting Jeugdbeleid en de Zorgadviesteams op school verder wordt geconcretiseerd. De huidige zorgfuncties in de ZAT's zijn in 2013 uitgevoerd.</p>
<p><u>Faciliteren educatieve steunstructuur</u></p> <p>De educatieve steunstructuur voor het primair onderwijs wordt versterkt. Door samen met schoolbesturen innovaties die bijdragen aan kwaliteitsverbetering in het onderwijs te plaatsen op de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en de uitvoering ervan te subsidiëren.</p>	<p>De Lokale Educatieve Agenda is in 2013 gerealiseerd voor de thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Opbrengstgericht leren; ○ Passend onderwijs; ○ Veiligheid.

Voorkomen van voortijdig schoolverlaten	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Integrale aanpak van voortijdig schoolverlaten (VSV):</u></p> <p>De gemeente heeft de coördinatie en regie op bestuurlijk overleg Stuurgroep Leren en Werken. Streven hierbij is om onderwijsinnovaties zoals Focus op Vakmanschap en Passend Onderwijs, de ontwikkeling van ZAT's en beleidsmaatregelen VSV en de Aanpak Jeugdwerkloosheid te verbinden (en inzet middelen te bundelen) in afstemming met regionaal arbeidsmarktbeleid.</p>	<p>Gerealiseerd door actief te participeren in subregionale en regionale stuurgroepen VSV en door in een regionaal overleg (RMC Management) beleid en uitvoering te bundelen en af te stemmen. Ook zijn actief netwerken gebruikt en is geparticipeerd in de stuurgroep VSV, stuurgroep Leren naar Vermogen, stuurgroep Passend Onderwijs en de Kerngroep Aanpak Jeugdwerkloosheid om te koppelen, af te stemmen en middelen te stapelen.</p>
<p><u>Verbeteren registratie</u></p> <p>Een belangrijk aspect van het aantoonbaar voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten (VSV) is registratie en monitoring. Aandachtspunten in 2013 hierbij zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het continu verbeteren van registratie en melding (wettelijke taak RMC) op verzuim en voortijdig schoolverlaten; • Het verbeteren van de koppeling RMC-bestanden met BRON/DUO-Groningen; • De koppeling van RMC-bestanden met Suwinet; • Het maken van een regioanalyse RMC Regio 39 op kenmerken van VSV'ers die dient als input/uitgangspunt voor planvorming. 	<p>Dit is en blijft een punt van aandacht; vooral de tijdige en volledige aanlevering van gegevens uit de regiogemeenten. De koppeling is gerealiseerd. Suwinet is voor de onderwijsfunctie gerealiseerd. Er is een jaarverslag bureau VSV.</p>

<p><u>Voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (preventie)</u></p> <p>Belangrijk onderdeel van ons beleid is het inzetten op preventie. Om zo de omvang van de benodigde repressieve aanpak te beperken. De preventieve inzet krijgt onder andere vorm via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Convenant VSV 2012-2015, te sluiten met Rijk en onderwijsinstellingen over inzet gebundelde VSV-middelen (Regiegroep VSV Zuid-Limburg en Regionale Regiegroep VSV Maastricht - Heuvelland); • Sturen op het opstellen en uitvoeren van plan van aanpak convenant VSV; • Actieve inzet van team Leerplicht. 	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Opsporen en aanpakken van voortijdige schoolverlaters</u></p> <p>Bij de repressieve inzet zetten wij in op een persoonsgerichte aanpak via trajectbegeleiding. Dit krijgt vorm door onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gericht opsporen van voortijdige schoolverlaters via project Opsporen III door team Jongeren@Work in het kader van de derde tranche Actieplan Jeugdwerkloosheid Zuid-Limburg; • Coördineren en voorzitten van multidisciplinair samengesteld expertteam Jongeren@Work (netwerkorganisatie als Maastrichtse variant van Jongerenloketten); • Versterken samenwerking van expertteam Jongeren@Work en Sociale Zaken in de werkstructuur Werkplein (Sociale Dienst, UWV, MTB). 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Gerealiseerd • Gerealiseerd: het steunpunt Jongeren@Work is geopend en operationeel.

Verzorgen van leerlingenvervoer	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Uitvoeren van de Gemeenschappelijke regeling leerlingenvervoer</u></p> <p>Voor de gemeenten Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen en Valkenburg aan de Geul voert Maastricht de Gemeenschappelijke regeling leerlingenvervoer uit. Naast onder andere het opstellen van de verordening, beschikkingen en het contractmanagement verzorgen, betekent het concreet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen vervoeren naar de voor hen dichtstbijzijnde en meest toegankelijke school; • Aanbieden van voor de leerling passend vervoer; • Rekening houden met financieel-economische aspecten en een zo effectief mogelijke reistijd voor kinderen. 	<p>Gerealiseerd, leerlingenvervoer wordt passend en gevarieerd conform de verordening aangeboden.</p>

- **Onderwijshuisvesting**

In standhouden/ontwikkelen fysieke onderwijsinfrastructuur	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Voldoen aan de huisvestingsplicht voor onderwijsinstellingen voor (voortgezet) speciaal, primair en voortgezet onderwijs en spreiding/concentratie van voorzieningen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen programma onderwijshuisvesting 2014; • Realiseren programma onderwijshuisvesting 2013 (voorkomend onderhoud en verbouwingen); • Uitwerken Structuurvisie voorerschikking en spreiding Integrale Kindcentra (IKC) Maastricht (spreiding primair onderwijs, peuteropvang en kinderopvang) als reactie op ontgroening/demografie; • Voorbereiden herschikking huisvesting voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Gerealiseerd • Gerealiseerd via advisering beleid en/of het programmateam IKC • Gerealiseerd via advisering en ondersteuning beleid

3. Wat heeft het gekost?

Programma 9 (bedragen x € 1.000)	Gemeente- rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	18.356	16.020	16.979	14.578	2.401 V
• Kapitaallasten	6.784	6.912	6.738	6.738	
• Apparaatskosten	2.578	2.553	2.527	2.578	51 N
• Storting in voorzieningen	300	305	305	305	
• Overige lasten	8.694	6.250	7.409	4.957	2.452 V
(b) Totale baten	4.566	2.875	4.244	2.401	1.843 N
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	13.790	13.145	12.735	12.177	558 V
• Storting in reserves			459	459	
• Onttrekking uit reserves	75		285	285	
Resultaat	13.715	13.145	12.909	12.351	558 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Bijzonder basis onderwijs	160
Bijzonder voortgezet onderwijs & vwo	49
Openbaar voortgezet onderwijs	103

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Leerplicht meer projectgelden en lagere kosten € 0,222 mln. V
- Leerlingenvervoer € 0,294 mln. V
- Diversen € 0,042 mln. V

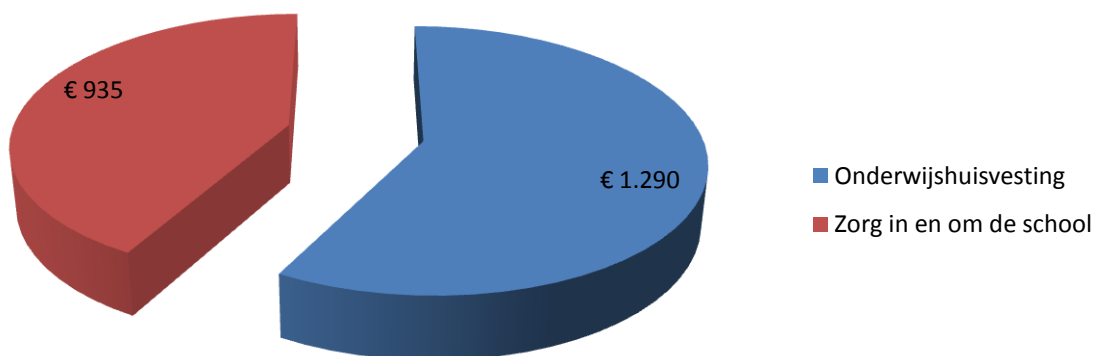
Leerlingenvervoer

Vooruitlopend op de bezuiniging vanaf 2015 op busvervoer is al een besparing gerealiseerd. Ontstaan door een daling van het aantal leerlingen en een kritische beoordeling van de aan te bieden vervoersmogelijkheden.

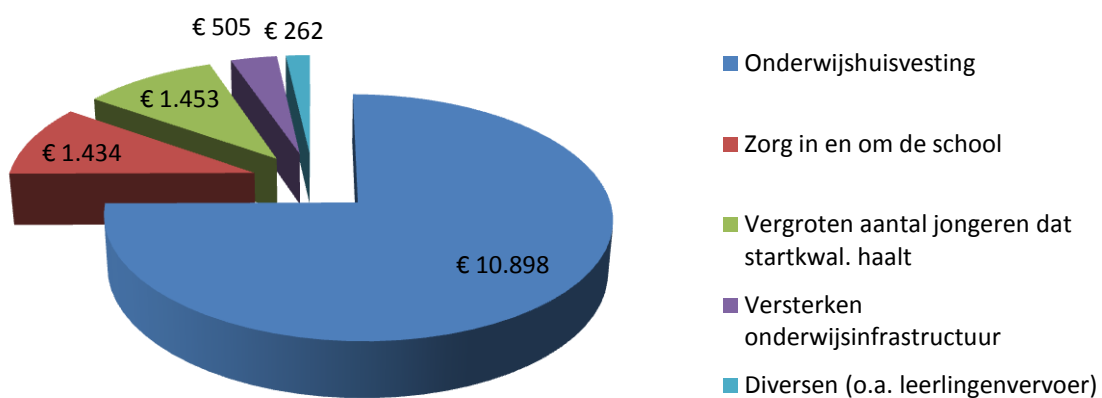
Programma 9: baten

Bedragen x 1.000

Programma 9: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 10 Stadsontwikkeling

1. Wat willen we bereiken?

• Wat is de programmadoelstelling

Versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de stad. Dit programma faciliteert hierbij tal van functies uit andere begrotingsprogramma's, zoals bedrijven (programma 3), woningen (programma 11), maatschappelijke, culturele en onderwijsvoorzieningen (programma's 5, 6, 7, 8 en 9). Het programma werkt op een aantal manieren aan de ruimtelijke kwaliteit van de stad:

- Door het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen;
- Door de stedelijkheid van de stad verder te ontwikkelen. Onder stedelijkheid wordt verstaan een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Deze ontmoetingen worden via dit programma gefaciliteerd door de ruimtelijke mogelijkheid voor ontmoetingen te versterken op diverse schaalniveaus (van binnenstad tot buurtcentrum);
- Door permanent delen van de stad te verbouwen om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbesteding.
- Door het cultureel erfgoed van de stad te behouden en te ontwikkelen, onder andere door monumentale gebouwen en structuren te beschermen, te restaureren en nieuwe functies te geven.

• Beleidsmatige context

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: relatie van dit begrotingsprogramma met de Stadsvisie is het investeren in de dynamiek van de stad (kennisstad, woonstad en cultuurstad) via integrale gebiedsgerichte aanpak;
- Strategische nota's:
  - * Structuurvisie 2012 (raadsbesluit 29 mei 2012);
  - * Stedelijke programmering: programma Wonen 2010-2019 (raadsbesluit 26 januari 2010) inclusief financiële consequenties (raadsbesluit 29 maart 2011);
  - * Kadernota Grond- en Vastgoedbeleid (raadsbesluit 24 april 2012);
  - * Meerjarenontwikkelingsplan (MOP) 2010-2014 ISV III (raadsbesluit 15 december 2009);
  - * Antwoord van de Sphinx (raadsbesluit 22 januari 2013);
  - * Locatiekeuze PDV-concentratie (raadsbesluit 22 februari 2011);
  - * RMP Noord (raadsbesluit 22 februari 2011) en Noorderbrugtracé (raadsbesluit 26 juni 2012);
  - * Projectbesluit Tram Vlaanderen-Maastricht (raadsbesluit 18 december 2012);
  - * Bestuursvereenkomst integraal project A2-passage cum annexis (c.a.) Maastricht (raadsbesluit 21 februari 2006);
  - * Masterplan+ 2011 Geusseltpark (raadsbesluit 25 januari 2011);
  - * Revitalisering Beatrixhaven (raadsbesluit 29 maart 2011);
  - * Integrale buurt- en wijkontwikkelingsplannen (raadsbesluit 23 februari 2010);
  - * Meerjarenuitvoeringsprogramma Maastricht-Heuvelland (raadsbesluit 29 juni 2010);
  - * Samenwerkingsovereenkomst GOMV (raadsbesluit 29 juni 2010);
  - * Springlevend Verleden, beleidsnota cultureel erfgoed (raadsbesluit 29 mei 2007) en Vestingvisie (raadsbesluit 25 januari 2011).

• Wat merkt de burger daarvan?

Programma 10 werkt faciliterend aan de realisatie van de doelstellingen van de programma's 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13 en 14) en komt dus vooral tot uitdrukking in de daar benoemde maatschappelijke effecten. In samenhang met al deze programma's wil dit programma het volgende maatschappelijk effect (ME) bereiken: een kwalitatief hoogwaardige en aantrekkelijke stedelijke omgeving. Dit komt tot uitdrukking in de waardering voor woonomgeving in de Stadspeiling (zie programma 11) en in de verbetering van de woonaantrekkelijkheid.

Overzicht indicatoren	2010	2012	2013	Ambitie 2013
Oordeel Maastrichtenaar over zijn woonomgeving*	7,1	-	-	≥ 7,1
Woonaantrekkelijkheidsindex Maastricht **	33	34	35	< 34

*Bron: Stadspeiling (volgende meting in 2014);

** Bron: Atlas voor Gemeenten. De woonaantrekkelijkheid van gemeenten is een gewogen index van acht factoren met elk hun eigen gewicht. Op volgorde van gewicht betreft dit de bereikbaarheid van banen, het culturele aanbod (podiumkunsten), veiligheid, het aantal koopwoningen in de woningvoorraad, de nabijheid van natuurgebieden, de kwaliteit van het culinaire aanbod, de aanwezigheid van een universiteit en het historische karakter van de stad.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

• Bestemmingsplannen

Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Vaststellen bestemmingsplannen (beheer, wettelijke actualisering)</u> In 2013 stellen we de volgende bestemmingsplannen vast: <ul style="list-style-type: none"> • Maastricht-Noordoost (Limmel-Nazareth-Wittevrouwenveld-Wyckerpoort-Heugemerveld-Geusselt); • Binnenstad (gebied binnen de singels); • Beatrixhaven; • Maastricht-Zuidwest (Villapark-Biesland-Campagne-Wolder); • Maastricht-Zuidoost (Heugem-Randwyck en bedrijventerreinen Randwyck-Zuid, de Karosseer en Maastricht-Eijsden); • Boschpoort-Boscherveld-Noord. 	In 2013 is de wettelijk verplichte actualiseringsopgave bestemmingsplan voor het stedelijk gebied afgerond. In 2013 heeft de raad nieuwe bestemmingplannen vastgesteld voor de gebieden Centrum (hele gebied tussen de singels), Maastricht-Noordoost, Maastricht-Zuidoost, Beatrixhaven, Boschpoort/Boscherveld-Noord en Maastricht-Zuidwest.
<u>Opstarten bestemmingsplannen (laatste tranche beheerplannen, wettelijke actualisering)</u> In 2013 beginnen we met de volgende bestemmingsplannen: <ul style="list-style-type: none"> • Buitengebied Terraspark; • Landgoederenzone; • Dousberg. 	Voorbereiding is opgepakt. Vaststelling van deze bestemmingsplannen is voorzien in 2014.
<u>Nazorg bestemmingsplannen</u> Nazorg van in 2012 vastgestelde bestemmingsplannen (beroepsfase) vindt plaats voor: <ul style="list-style-type: none"> • Maastricht-West; • RMP-Noord, Noorderburg. 	Gerealiseerd/afgerond

Vaststellen ontwikkelbestemmingsplannen
(ruimtelijke initiatieven)

In 2013 stellen we de volgende ontwikkelbestemmingsplannen vast:

- RMP Noord (deelprojecten Bosscherlaan-Lanakerveld, Trega);
- Diverse kleine bestemmingsplannen ('postzegels') voor gebiedsontwikkelingen/ruimtelijke initiatieven, ongeveer 20 stuks: onder andere de deelprojecten Malberg, winkelcentrum Brusselsepoort, winkelcentrum de Leim, Heugemerweg, deelproject Biedermeijer (Mariaberg), coffecorners Brusselseweg en Beatrixhaven, Tapijnkazerne en ENCI).

In 2013 zijn ongeveer 15 gebieds-/locatieontwikkelingen met een postzegelbestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit gefaciliteerd. Verder zijn diverse ontwikkelbestemmingsplannen in voorbereiding genomen, maar de vaststelling daarvan schuift door naar 2014 (onder andere Brusselsepoort (februari 2014), Biedermeijer/Mariaberg, ENCI, Palace, Carré en Tapijnkazerne). De bestemmingsplannen voor de coffecorners Brusselseweg en Beatrixhaven zijn *on hold* gezet door de invoering van het ingezetenen criterium en daarmee samenhangend de discussie met de coffeshopexploitanten over de uitvoering van het spreidingsbeleid.

Experimenten nieuwe stadsontwikkeling (via Maastricht-LAB)

In de Structuurvisie 2030 is gekozen voor de nieuwe stadsontwikkeling, waarbij de trefwoorden cocreatie, tijdelijkheid en flexibiliteit zijn. In dit verband is het Maastricht-LAB opgericht dat is bedoeld om samen met maatschappelijke partners in de Maastrichtse praktijk hiermee ervaring op te doen bij vier ruimtelijke plannen/projecten:

- Parken van de toekomst (Sphinx- en Frontenpark);
- Bestemmingsplan Tapijn;
- Ontwikkeling oude brandweerkazerne Capucijnenstraat tot ontmoetingsplaats;
- Herbestemming van grote monumentale gebouwen.

Er zijn 8 experimenten opgepakt:

- EXP (experiment) #01: parken van de toekomst (Sphinx- en Frontenpark);
- EXP #02: flexibel bestemmingsplan Tapijn;
- EXP #03: ontwikkeling oude brandweerkazerne Capucijnenstraat tot ontmoetingsplaats;
- EXP #04: herbestemming van grote monumentale gebouwen;
- EXP #05: leegstand stadsbreed;
- EXP #06: aanloopstraten;
- EXP #07: duurzame energie;
- EXP #08: open oproep.

Vier experimenten zijn al succesvol afgerond. Het gaat om experiment 01, 03, 04 en 07. De resultaten zijn tweeledig. Enerzijds zijn ze fysiek zichtbaar in de stad, zoals de invulling van de oude brandweerkazerne en activiteiten en routes in het Frontenpark. Anderzijds zijn ze inhoudelijk en procesmatig zoals een nieuwe manier van werken voor het in de markt zetten van gemeentelijke panden en vroegtijdige samenwerking en afstemming met externe partijen en burgers bij gebiedsontwikkeling.

Vier experimenten lopen nog:

- Binnen experiment 02 is een ruwe schets gemaakt van het flexibele bestemmingsplan Tapijn. Dit wordt in dialoog met de stad verder uitgewerkt;
- EXP #05 heeft een eerste aanpak voor leegstand stadsbreed opgeleverd die aan de raad is gepresenteerd. Dit wordt nu publiekelijk getoetst en verder aangescherpt onder andere via de biënnale Leegstand en Herbestemming;
- In EXP06 wordt met pandeigenaren gesproken over een mogelijke strategie voor de invulling van leegstaande panden;
- EXP08 heeft een winnaar opgeleverd die druk aan de slag is met het openen van het eerste flexibele *study lab* in een leegstaand pand aan de Boschstraat.

- Grootstedelijke projecten

Programma Maastricht-Noord	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
Belvédère	
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u>	
<p>In 2013 zijn we voorbereidend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet opgenomen in begroting 2013; <ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking/ontwerp Frontenpark tweede fase; <ul style="list-style-type: none"> • Planuitwerking tweede fase Timmerfabriek (inclusief Quartier des Arts) mits haalbaarheid wordt aangetoond in 2012; • Planuitwerking zoeklocatie Belvédère binnen de singels voor poppodium; • Bestemmingsplan Trega door verplichte periodieke actualisatieplicht bestemmingsplannen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niet onvermeld kunnen blijven de enorme stappen die zijn gezet in Belvédère door de inhoudelijke (Antwoord van de Sphinx) en financiële (grex) herijking. Dit in combinatie met de in 2013 toegezegde provinciale middelen heeft onder meer geresulteerd in de versnelde voorbereiding van het cascoherstel van het Eiffelgebouw, herbestemming omliggende terreinen en gebouwen, voorbereiding aanbesteding Noorderbrug, ontwikkeling nieuwe website, e.a.; • Het park is er voor en van de buurten. Daarom wordt de omgeving actief betrokken bij de ontwikkeling. Burgerparticipatie is hiertoe een belangrijke sleutel. Hiervoor is een externe coördinator ingeschakeld om burgers met activiteiten het gebied te laten leren kennen. Om mee te kunnen praten over de invulling van het park is het noodzakelijk dat burgers de plek kennen en bezoeken. Er is een eigen website voor het Frontenpark ontwikkeld. In 2014 wordt de visie voor het park opgesteld; • Planuitwerking blijft beperkt tot Timmerfabriek eerste fase inclusief Poppodium, conform raadsbesluit; • Het Poppodium wordt geacommodeerd in de Timmerfabriek en blijkt een groot succes; • Is gereed en vastgesteld in de raad van 18 juni 2013.

<p><u>Uitvoering</u></p> <p>In 2013 zijn we uitvoerend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Vercommercialiseerd) tijdelijk beheer strategische eigendommen Wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) Belvédère; • Begin bouw 20.000 m² PDV en aanleg Bosscherlaan-Zuid inclusief aftakking richting Papyrussingel; • Frontenpark eerste fase (onder andere restauratie muren Lage Fronten); • Start natuurmitigratie/compensatie van de door realisatie van projecten veroorzaakte natuurverstoringen; • Begin realisatie duurzame energiecentrale - biomassa (industrieterrein Bosscherveld noordwest) en mogelijk ook zonnepanelen Belvédèreberg; • Eerste fase cultuurfabriek Timmerfabriek inclusief horecafunctie aan de Boschstraat; • Tijdelijke huisvesting Muziekgieterij in Timmerfabriek; • Begin bouw van hoofdzakelijk grondgebonden woningen, herinrichting openbare ruimte en stallinggarage op voormalig terrein nutsbedrijven. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het beheer is gecontinueerd; • De aanbesteding van de 1^e fase PDV is stop gezet. Heroverweging van de wijze van gronduitgifte heeft plaatsgevonden. Besloten is om de uitgifte in 2 delen te doen (het zuidelijk deel en het noordelijk deel). De infrastructuur wordt wel al aangelegd; • Er is gestart met de ontwikkeling van het Frontenpark 1^e fase (o.a. natuurcompenserende maatregelen w.o. restauratie van de muren van de vestingwerken in de Lage Fronten t.b.v. de muurhagedis. • Het plan is door het College vastgesteld. De voorbereidende werkzaamheden zijn gestart. Er volgt een algemene verklaring van geen bezwaar voor de uitvoering van Ministerie van ELI, waarna de uitvoering meteen van start zal gaan. • Imtech heeft alternatieven aangedragen, die door de stuurgroep DECL in onderzoek zijn genomen. De vergunning is in 2013 verleend. Naar verwachting volgt in 2014 een definitief voorstel. • Conform. Aanbesteding van de bouwwerken is gestart. Uitvoering in 2014. In 2015 gaat Lumière Cinema open. • Conform gerealiseerd; • Na realisatie woningbouw op Lindenkruis is nu gestart met het bouwrijp maken van het Nutsterrein. Start 1e gedeelte woningbouw in 2014.
Maaskruisend verkeer	
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>In 2013 zijn we voorbereidend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplan Bosscherveld-Noord voor onder meer Bosscherlaan-Noord; • Bestemmingsplan West voor onder meer inpassing verkeerssysteem West; • Bestemmingsplan Lanakerveld voor onder meer aansluiting Bosscherlaan-Noord op randweg Lanaken; • Afwikkeling ruimtelijke procedures, besteksvoorbereiding en aanbesteding aanleg tramverbinding Nederlands grondgebied. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplan is vastgesteld door de raad van 18 juni 2013. • Het bestemmingsplan "Partiële herziening bestemmingsplan Maastricht-West is voorbereid en ter vaststelling aangeboden aan de raad van februari 2014. • Planontwikkeling is afhankelijk gesteld van de voortgang van het dossier Randweg Lanaken. • Bestemmingsplan is in procedure en wordt ter vaststelling voorgelegd aan de raad in de vergadering van februari 2014.

<p><u>Uitvoering</u></p> <p>In 2013 zijn we uitvoerend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwervingen/onteigeningen in verband met het nieuwe Noorderbrugtracé en bijbehorende natuurmitigatie. 	<p>In uitvoering.</p>
--	-----------------------

Programma Wijkaanpak	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
Wijkaanpak algemeen	
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u>	
<p>Per 1 januari 2013 gaat het nieuwe programma Wijkaanpak van start. Doel is om in acht jaar tijd (2013 tot en met 2020) te komen tot vitale en aantrekkelijke wijken in Maastricht. Dat gebeurt in coproductie met corporaties en andere partijen. Rode draad is meer zeggenschap en eigen verantwoordelijkheid voor burgers en ondernemers. Het samenwerken aan vitale en aantrekkelijke wijken gebeurt door voortschrijdende tweejarige uitvoeringsprogramma's. Het uitvoeringsprogramma 2013-2014 is eind 2012 gereed en bevat reguliere maatregelen en projecten op sociaal, economisch en fysiek terrein.</p>	<p>Inhoudelijk kader voor de uitvoering in de eerste drie jaar is het uitvoeringsprogramma wijkaanpak 2013 t/m 2015. In het voortgangsbericht wijkaanpak 2013-2014 staat welke resultaten zijn behaald in 2013 en welke acties zijn gepland voor 2014 (beide boekjes staan op www.wijkaanpakmaastricht.nl). De acties hebben betrekking op: burgerregie, onderwijs, werk, veiligheid, gezondheid, beheer woonomgeving en ontwikkeling woonmilieus. Onderstaande verantwoording betreft vooral het thema ontwikkeling woonmilieus.</p>
Limmel-Nazareth	
<u>Uitvoering</u>	
<p>Binnen de kaders van het Wijkontwikkelingsplan Limmel-Nazareth, masterplan en grondexploitatie Hoolhoes en jaarschijf 2013 van het uitvoeringsprogramma Wijkaanpak 2013-2014 werken we onder meer aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoolhoes/Kanjelzone: aanleg spooronderdoorgang met lichtkunstwerk, verkabelen hoogspanningslijnen, renovatie kasteel Jeruzalem met historische buitenplaats, begin watermaatregelen Kanjel aan Nazarethzijde; • Limmel Balijeweg: gefaseerde renovatie, onthuring/sloop kop Balijeweg/ Populierweg; • Nazareth-Noord en -Midden: gefaseerde renovatie en sloop/ nieuwbouw; • Nazareth-Zuid: begin plan Rijdam (groenplein met aangrenzende woningbouw); • Maatregelen onderwijs, werk (inclusief versterking zzp'ers), veiligheid (inclusief Veilige Buurten Teams), participatie (inclusief kunst en versterking eerste lijn wijkservicepunt Schaloenstraat), gezondheid. 	<p><u>Hoolhoes/ Kanjelzone</u> Aanleg spooronderdoorgang en verkabeling hoogspanningslijnen liggen op schema. De voorbereiding van de watermaatregelen Kanjel zijn afgerond (uitvoering in 2014). Woningen kop Populierweg/ Balijeweg en Kasteel Verduynenstraat met tussenliggend bedrijfsgebouw zijn grotendeels onthurd en tijdelijk in gebruik genomen. Jeruzalem is deels afgerond (uitbreiding en herstel historische buitenplaats) en deels in uitvoering (verdere binnenrestauratie van kasteel door erfpachter Mise en Place). Groenplein Rijdam wordt in 2014 uitgevoerd (woningbouw is heroverwogen).</p> <p><u>Woonmilieus Nazareth en Limmel</u> In Nazareth is de vervangende nieuwbouw Kasteel Cartielsstraat in gebruik genomen. De verdere te slopen woningen zijn grotendeels onthurd. Renovatie van woningen in combinatie met opwaardering van de straten is in voorbereiding. Dat geldt ook voor de woningen en openbare ruimte langs de Balijeweg in Limmel.</p> <p><u>Sociale en economische acties</u> Diverse acties zijn uitgevoerd conform planning (zie voortgangsbericht wijkaanpak 2013-2014).</p>

<p>Wittevrouwenveld-Wyckerpoort</p> <p><u>Uitvoering</u> Binnen de kaders van het Wijkontwikkelingsplan Wittevrouwenveld-Wyckerpoort, de in samenwerking met Avenue2 opgestelde stedenbouwkundige uitwerkingen voor Wyckerpoort-Noord en omgeving Bauduinstraat en de jaarschijf 2013 van uitvoeringsprogramma Wijkaanpak 2013-2014 werken we onder meer aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wittevrouwenveld en Wyckerpoort: onthuring/tijdelijk gebruik sloopwoningen; • Schepenenplein: verbeteren woonomgeving; • Frankenstraat: verbeteren werk- en woonomgeving; • Mosa-porseleinterrein/zuidkant Old Hickoryplein: tijdelijk gebruik; • Maatregelen onderwijs, werk (inclusief A2-school), veiligheid (inclusief Veilige Buurten Teams), participatie (inclusief versterking eerste lijn wijkservicepunt Voltastraat), gezondheid. 	<p><u>A2-zone</u> Voor enkele plekken waar de gebiedsontwikkeling A2 en wijkaanpak aan elkaar grenzen is gezocht naar afstemming om openbare ruimte goed op elkaar te laten aansluiten.</p> <p><u>Woonmilieus Wittevrouwenveld en Wyckerpoort</u> Tijdelijk gebruik zuidkant Old Hickoryplein en Mosa-porselein-terrein (o.a. Fashion Clash) is voortgezet. De te slopen corporatiewoningen in Wyckerpoort Noord en Wittevrouwenveld (Tillystraat e.o.) zijn deels onthurd. De opwaardering van het Schepenenplein en de verbetering van de Frankenstraat worden opnieuw gezien i.r.t. jaarplanning 2015.</p> <p><u>Sociale initiatieven en maatregelen.</u> Diverse maatregelen zijn uitgevoerd en voorbereid conform planning (zie voortgangsbericht wijkaanpak 2013-2014).</p>
<p>Heugemerveld</p> <p><u>Uitvoering</u> Binnen het kader van de jaarschijf 2013 van het uitvoeringsprogramma Wijkaanpak 2013-2014 werken we onder andere aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Percelen Heugemerweg/J. Ruysstraat en Il Fiore: tijdelijk gebruik; • Percelen Heugemerweg/Jonkheer Ruysstraat: ontwikkeling tot grondgebonden gezinswoningen (afhankelijk van verkoop); • Perceel Il Fiore: ontwikkeling tot appartementen (afhankelijk van verkoop). 	<p><u>Woonmilieus Heugemerveld</u> Het tijdelijk gebruik van de twee laatste bouwpercelen In Heugemerveld (Heugemerweg/Jonkheer Ruysstraat en Il Fiore) is voortgezet.</p>
<p>Malberg</p> <p><u>Uitvoering</u> Binnen de kaders van het Buurtontwikkelingsplan Manjefiek Malberg en de jaarschijf 2013 van het uitvoeringsprogramma Wijkaanpak 2013-2014, werken we onder meer aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ponjaardruwe en overige: afronding renovatie grondgebonden woningen; • Musketruwe eerste fase: gefaseerde herontwikkeling percelen gesloopte flats tot grondgebonden gezinswoningen (2013: verkoop, afhankelijk daarvan begin bouw); • Musketruwe tweede fase: onthuring/ tijdelijk gebruik sloopwoningen; • Recessenpark eerste fase: gefaseerde herontwikkeling percelen gesloopte flats tot nieuw Recessenpark en grondgebonden gezinswoningen (2013: verkoop, afhankelijk daarvan aanleg park en begin bouw). • Maatregelen onderwijs, werk, veiligheid, participatie (inclusief versterking eerste lijn wijkservicepunt Malbergplein), gezondheid. 	<p><u>Woonmilieus Malberg</u> In 2013 zijn de eerste grondgebonden koopwoningen van de projecten Zouwdalveste en Recessenpark in verkoop gegaan. Van de eerste vijftien woningen Zouwdalveste is de verkoopdrempel gehaald. De voorbereidingen voor het bouwrijp maken zijn gestart. De (vergunning) procedure voor de sloop van de resterende flats aan de Musketruwe is vertraagd vanwege de aanwezigheid van vleermuizen. Van de eerste achttien woningen Recessenpark zijn er in 2013 zeven in optie genomen. De renovatie van de 176 grondgebonden huurwoningen aan de Ponjaardruwe heeft Servatius in 2013 afgerond.</p> <p><u>Sociale initiatieven en maatregelen</u> Enkele acties zijn uitgevoerd en voorbereid conform planning (zie voortgangsbericht Wijkaanpak 2013-2014).</p>

Caberg-Malpertuis	
<u>Uitvoering</u>	
<p>Binnen de kaders van het Wijkontwikkelingsplan Caberg-Malpertuis en de jaarschijf 2013 van het uitvoeringsprogramma Wijkaanpak 2013-2014, werken we onder meer aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tamboerijnstraat: begin bouw laatste koopgezinswoningen (afhankelijk van verkoop); • Widelanken: gefaseerde herontwikkeling van de nog te slopen flats tot grondgebonden gezinswoningen (2013: afronding herhuisvesting en begin eerste fase sloop); • Wijkpark eerste fase: eindoplevering inclusief sport- en spelvoorziening en buurttuin en beheer door bewoners met ondersteuning gemeente; • Koraalstraat: gefaseerde herontwikkeling percelen gesloopte flats tot grondgebonden gezinswoningen (2013: verkoop, bij voldoende verkoop volgt bouw vanaf 2014); • Putepeel: afronding herhuisvesting en begin renovatie van dit cultuurhistorisch waardevolle complex voor nieuwe doelgroep; • Sociaal wijkteam: versterking 'ontschotter' eerste lijn door samenwerkende wijkprofessionals op basis van proeftuin Caberg-Malpertuis (vooruitlopend op Sociale visie); • Maatregelen onderwijs, werk, veiligheid, participatie, gezondheid. 	<p><u>Woonmilieus Caberg-Malpertuis</u> In 2013 zijn de doorstart van de verkoop/ verhuur van de resterende nieuwbouwwoningen aan de Tamboerijnstraat en Koraalstraat evenals de planontwikkeling Widelanken aangehouden in relatie tot de verminderde investeringscapaciteit van de corporaties. De herhuisvesting van de woningen in Widelanken Zuid is in 2013 vrijwel afgerond. De herinrichting van het zuidelijk deel van het wijkpark is in 2013 afgerond incl. oplevering nieuwe buurttuin en sloop voormalig gebouw SC Caberg met omvorming tot parkgebied. Woonpunt is in 2013 gestart met de renovatie van het Putepeel-complex om het geschikt te maken voor een nieuwe doelgroep.</p> <p><u>Sociale initiatieven en maatregelen</u> Diverse maatregelen, waaronder het sociaal wijkteam voor Caberg, Malpertuis en Brusselse Poort west, zijn uitgevoerd en voorbereid conform planning (zie voortgangsbericht Wijkaanpak 2013-2014 en het programma 5/6dienaangaande).</p>
Pottenberg	
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u>	
<p>In 2013 wordt gewerkt aan het ambitiedocument Pottenberg-winkelcentrum Brusselse Poort en bestemmingsplan winkelcentrum Brusselse Poort (beide: vaststelling door gemeenteraad in voorjaar 2013).</p>	<p>Eind 2013 is het ambitiedocument Pottenberg-winkelcentrum Brusselse Poort vastgesteld en het bestemmingsplan winkelcentrum Brusselse Poort in procedure gebracht.</p>
<u>Uitvoering</u>	
<p>Binnen de kaders van ambitiedocument, bestemmingsplan en jaarschijf 2013 van uitvoeringsprogramma Wijkaanpak 2013-2014 werken we onder andere aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begin opwaardering winkelcentrum Brusselse Poort waaronder maatregelen infrastructuur en uitbreiding parkeervoorzieningen; • Maatregelen onderwijs, werk, veiligheid, participatie, gezondheid. 	<p><u>Winkelcentrum Brusselse Poort</u> In 2013 heeft de samenwerking met eigenaar Delta Lloyd van het winkelcentrum Brusselse Poort geresulteerd in een overeenkomst voor de uitbreiding en vernieuwing van het winkelcentrum.</p> <p><u>Sociale initiatieven en maatregelen</u> Diverse acties zijn uitgevoerd conform planning (zie voortgangsbericht Wijkaanpak 2013-2014).</p>

Mariaberg	
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u>	
In het voorjaar van 2013 wordt het ambitiedocument Mariaberg vastgesteld.	Het ambitiedocument Mariaberg is eind 2013 vastgesteld.
<u>Uitvoering</u>	
<p>Binnen de kaders van ambitiedocument en jaarschijf 2013 van het uitvoeringsprogramma wijkaanpak 2013-2014 wordt gewerkt aan onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trichterveld: gefaseerde herontwikkeling van te slopen huurwoningen tot grondgebonden gezinswoningen (2013: opschaling gefaseerde uitvoering op basis van herijkt programma); • Proosdijveld: gefaseerde herontwikkeling van te slopen huurwoningen tot grondgebonden gezinswoningen (2013: afronding herhuisvesting eerste fase en begin sloop eerste fase); • Blauw Dorp: gefaseerde renovatie en sloop/ nieuwbouw ook in relatie tot nieuwe langzaam verkeersverbinding 'De Blauwe Loper' (2013: nadere studie en uitwerking); • Maatregelen onderwijs, werk (inclusief versterking zzp'ers), veiligheid (inclusief Veilige Buurten Teams), participatie, gezondheid. 	<p><u>Woonmilieus Mariaberg</u> Maasvallei heeft het plan voor de geleidelijke vernieuwing van Trichterveld in 2013 enigszins aangepast (versneld). Woonpunt heeft de woningen van Proosdijveld 1^e fase in 2013 gesloopt. Voor Blauw Dorp heeft Servatius in 2013 aangegeven in te zetten op groot onderhoud in combinatie met verdunning en vergroening. Daarbij houdt Servatius rekening met de ambitie om op termijn een doorgaande verbinding te maken voor fietsers en voetgangers (De Blauwe Loper) als drager van de ruimtelijke verandering van Mariaberg.</p> <p><u>Sociale initiatieven en maatregelen.</u> Diverse maatregelen zijn uitgevoerd en voorbereid conform planning (zie voortgangsbericht wijkaanpak 2013-2014).</p>

Brandpunt Randwyck**Beoogde prestaties 2013****Realisatie 2013**Planvorming, studies en uitwerkingen

Samen met partners gaan we een plan maken voor een integrale gebiedsontwikkeling. In 2013 zijn we voorbereidend bezig met:

- Maastricht Health Campus (MHC):
  - Contractueel-juridische uitwerking gekozen participatiemodel binnen gebiedsontwikkeling;
  - Herijking ruimtelijk masterplan Randwyck vooral de campusomgeving;
  - Afronding nieuw ruimtelijk plan (inclusief verkeersstructuur, openbare ruimte, functies en bouwvolumes);

Totstandkoming publiek-private samenwerkings-overeenkomst in relatie tot nieuw ruimtelijk plan;

- Samenwerking MECC en definiëren fysieke ingrepen;
- azM: planvorming diverse nieuwbouwiniciatieven, waaronder Living Lab;
- UM: planvorming diverse nieuwbouwiniciatieven, waaronder herbouw sporthal Randwyck. De gesprekken tot op heden stemmen ons hoopvol dat Randwyck, in lijn met de ambities zoals die in 2004 rond de campusbesluitvorming door het stadsbestuur werden gesteld, binnen enkele jaren een kwalitatief hoogwaardige sportaccommodatie heeft. Uiteraard ligt de nadruk daarbij op de studentensport;
- Aanpak leegstand en hergebruik:
  - Afronden inventarisatie- en analysefase samen met externe belanghebbenden;
  - Actieve begeleiding van initiatieven, matchen acquisitieresultaten en leegstands aanbod.

Inmiddels hebben betrokken partijen begin 2013 hun samenwerking mbt de Health Campus verankerd in de initiatiefnemers-overeenkomst (MHC BV- gem. Maastricht). De herijking van het Masterplan heeft op 22 mei 2013 geleid tot de vaststelling van een visiedocument, waarin het ruimtelijk-functioneel concept is vastgelegd. Dat Concept wordt inmiddels gezamenlijk door partijen vertaald naar een nieuw Ruimtelijk Plan, waarbij ook de mogelijkheden van een gezamenlijke Grondexploitatie, alsook een gemeenschappelijk parkeermanagement worden verkend. Afronding is voorzien voorjaar 2014.

Verkenning fysieke ingrepen vindt – samen met MECC - in kader van de herijking van het Masterplan plaats.

Het azM werkt met diverse partijen aan de opzet van het bouwplan Living Lab (inmiddels omgedoopt tot Mosae Vita). Zodra de business case hiervan stabiel is, zal de bouwaanvraag worden ingediend. Naar verwachting zal dit in de tweede helft van 2014 zijn. Inmiddels loopt ook het onderzoek naar de bouw van een protonencentrum. Voorbereidend overleg m.b.t. de planologische en stedenbouwkundige randvoorwaarden heeft plaatsgevonden, maar pas in 2014 zal duidelijk worden of de plannen definitief gestalte zullen kunnen krijgen, afhankelijk van de vergunning van VWS en de zorgverzekeraars.

Na de totstandkoming van een intentie-overeenkomst begin 2013 is ultimo dat jaar ook de vaststellingsovereenkomst door betrokken partijen ondertekend. Hiermee is na vele jaren een afronding bereikt van dit onderdeel van het "Calatrava-dossier". De omgevingsvergunningen in het kader van het Universitair Sportcentrum zijn verleend en inmiddels onherroepelijk geworden.

Leegstand en hergebruikthema's maken deel uit van het lopende herijkingsproces van het Masterplan.

- 1) De gebouwencatalogus is inmiddels opgesteld en wordt verder onderhouden.
- 2) Begeleiding van initiatieven vindt waar nodig plaats.

<p><u>Uitvoering</u></p> <p>In 2013 zijn we uitvoerend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begeleiding diverse (nieuwbouw)projecten Maastricht Health Campus (onder andere Brain Unlimited, MRI-scanner en neuroincubator); • Realisatie quick wins naar aanleiding van uitkomsten herijking masterplan (onder andere verkeerstechnisch). 	<ul style="list-style-type: none"> • Na de oplevering van de MRI scanner/neuro-incubator is deze inmiddels ook officieel door de Koning geopend. Voorts zijn in het kader van de uitbouw van de OK's van azM diverse infrastructurele aanpassingen evenals tijdelijke dan wel definitieve gebouwelijke voorzieningen uitgevoerd. • Realisatiefase is nog niet aangebroken, herijking Masterplan duurt nog voort.
---	--

Brandpunt Binnenstad	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
Palace	
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>In 2013 zijn we voorbereidend bezig met (onder voorbehoud haalbaarheid plan):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen anterieure overeenkomst inclusief exploitatieplan; • Vaststellen bestemmingsplan; • Onteigeningsprocedure opstarten; • Afronden DO woningbouw, parkeergarage, wellness en openbare ruimte. 	<p>De initiatiefnemer van het plan heeft een verzoek tot aanpassing van het bouwprogramma ingediend, in relatie tot parkeren en invulling woningbouw. Een 2-laagse parkeergarage (vooral vanwege het compenseren van 55 openbare parkeerplaatsen) blijkt economisch niet haalbaar. Daarnaast wordt het eerder voorgestelde woningbouwprogramma anders in de markt gezet. Deze planwijziging vraagt om onderzoek en afweging; er wordt gestreefd naar een uitspraak in het voorjaar van 2014. Indien de gemeente instemt, is het komen tot een intentieovereenkomst de eerstvolgende stap. Aansluitend kan de vervolprocedure tot bestemmingsplanwijziging en realisatie worden opgestart. Er wordt gestreefd om medio 2014 tot een intentieovereenkomst te komen.</p>

Brandpunt A2	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>A2-project is een integrale opgave van infrastructuur (2011-2016) en gebiedsontwikkeling (maximaal 1.100 woningen plus 30.000 m² commercieel vastgoed in periode tot en met 2026). Gelet op de overstap van plan- naar ontwerpfase in de gebiedsontwikkeling en de ontwikkeling van de vastgoedmarkt, is tweede helft 2012 begonnen met een beleidsoverleg tussen Avenue2, gemeente Maastricht en de A2-projectorganisatie. De gezamenlijke (bestuurlijke) focus is de gebieds-/vastgoedontwikkeling. Het doel is een ontwikkelingsstrategie waardoor parallel aan/na realisering van de infrastructuur de gebiedsontwikkeling zijn beslag kan krijgen. Dit vergt keuzes in de wijze van realisering en in de stedelijke programmering.</p>	<p>De geleidelijke overvloed van een vooralsnog Infra gedomineerd project naar de gebiedsontwikkeling na 2016 heeft vooralsnog een 1^e strategische invulling gekregen. Dit betreft een keuze van partijen om, zo mogelijk nog voor openstelling in 2016, fysiek te beginnen met de centrumontwikkeling Oost. Dit betreft een gecombineerde, integrale ontwikkeling van de locaties rond de Gemeenteflat. In 2013 zijn hier de inhoudelijke verkenningen op gevoerd.</p> <p>De Avenue2 kiest aan de noordzijde van het A2 plangebied, bij de P&R halte en de daar tegenover gelegen A2 vastgoedlocaties, naar een conceptuele invulling die meerwaarde biedt aan deze specifieke locatie bij de A2 afslag. Deze nieuwe verbinding maakt een nieuwe 'voor deur' voor dit industrieterrein met nieuwe potenties in relatie tot de P&R functie. In 2013 zijn met marktpartijen verkenningen uitgevoerd over de haalbaarheid van dit concept. Deze bieden perspectief voor verder onderzoek in 2014 naar de (planologische) haalbaarheid.</p>
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>In 2013 ligt focus op realisatie van infrastructuur met onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstart tunneltrein tussen knooppunten Europaplein en Geusselt; • Realisering dienstengebouw bij knooppunt Geusselt; • Verdere westelijke omlegging tijdelijke A2; • Realisatie viaducten voor afslag Beatrixhaven in 2014. 	<p>De geplande uitvoering is gerealiseerd. Belangrijkste wijziging binnen de vigerende masterplanning van de uitvoering is de opstart van een 2^e bouwstroom in het najaar 2013. Dat betekent dat vanaf de zuid- als de noordzijde een bouwstroom werkt (de zogeheten tunnelbouwtrein) om de inmiddels gerealiseerde complexe onderdelen van het A2 project (tunnelmonden; doorgang ter hoogte van de ANWB flat/Gemeenteflat) met elkaar te verbinden. De inzet van de 2^e bouwstroom betekent dat de ruwbouw 6 tot 9 maanden eerder gereed kan zijn. Daarmee is extra tijd gewonnen voor het kritieke vervolgproces: het installeren en testen van de tunneltechnische installaties. Per saldo blijft met de 2^e bouwstroom de door partijen vastgestelde masterplanning gehandhaafd (openstelling tunnel 16 december 2016).</p>

Brandpunt Maastricht-Valkenburg (inclusief Geusselpark)	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
Geusselpark	
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> In 2013 zijn we voorbereidend bezig met: <ul style="list-style-type: none"> • Verdere planontwikkeling woonscheggen 2 en 1 in overeenstemming met private partij (Bouwinvest); • Planontwikkeling eerste fase Oostgebouw (sporthal); • Eventueel haalbaarheidsonderzoek/aanbesteding tweede fase Oostgebouw (afhankelijk van marktvaart). 	<ul style="list-style-type: none"> • Na de juridische levering van de ondergrond van scheg 2 resp. betaling van de koopsom in 2013, zijn wij in afwachting van een planontwerp voor de scheggen 2 en 1. • De afgelopen periode is in overleg met de (mogelijke) gebruikers gewerkt aan het functioneel Programma van Eisen (PvE) voor de nieuwe sporthal. Vaststelling van dit PvE heeft aanvang 2014 plaatsgevonden. • In het achterliggende proces van het opstellen van een PvE voor de sporthal zijn tevens in beeld gebracht de (on)mogelijkheden voor een 2e fase van het Oostgebouw. Daarbij is geconcludeerd dat de marktvooruitzichten voor een 2e fase er niet beter op zijn geworden, en dat het treffen van bouwkundige voorzieningen om een 2e fase op termijn mogelijk te houden (zoals het op palen zetten van de sporthal) onevenredig hoge voorinvesteringen met zich meebrengt, waarbij de vraag is of deze ooit terugverdiend kunnen worden. Vanwege deze onzekerheid wordt van fase 2 afgezien.
<u>Uitvoering</u> In 2013 zijn we uitvoerend bezig met: <ul style="list-style-type: none"> • (Afronding) realisatie openbare infrastructuur/park (onder andere vijverpartijen, wadi, grondheuvelds); • Sloop kleed-/clubgebouwen (sportverenigingen RKASV, Willem 1 en MHC); • Aanpassing infrastructuur rondom bouwkwavel UWC Maastricht; • Oplevering nieuwbouw UWC Maastricht; • Vervoltooiing functioneel park Noord (beweegplein). 	<ul style="list-style-type: none"> • Het grootste deel van de openbare infra rondom UWC Maastricht, Geusselbad, sportvelden en centrale parkeerplaats is inmiddels gereed. De laatste onderdelen zullen bij aanvang van het nieuwe plantseizoen in 2014 worden aangelegd. • De betreffende kleed-/en clubgebouwen zijn inmiddels allen gesloopt. • Op een enkel kunstwerk na (overstortvoorziening) hebben alle noodzakelijke aanpassingen inmiddels plaatsgevonden. • De nieuwbouw is inmiddels opgeleverd aan het stichtingsbestuur. • De voorbereidingen zijn in 2013 in gang gezet. Realisatie vindt plaats in 2014.

Gebiedsontwikkeling Maastricht-Valkenburg (overig)	
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>In 2013 zijn we voorbereidend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanbesteding en realisatie routenetwerk fietspaden (via Provinciaal Grondbedrijf), afhankelijk van voortgang in 2012; • Doorontwikkelen Landgoederenzone; • Begeleiding agroproductie Leisurepark Zuid-Limburg; • Zorgtoerisme en wellnessacademie, ondersteuning speerpunt van azM. 	<p>In september 2013 is het definitief ontwerp voor fase 1 aangepast en opnieuw door de Stuurgroep Regiofonds Maastricht-Valkenburg vastgesteld. Het aanbestedingstraject is in december opgestart; de uitvoering is gepland voor 2014. Het definitief ontwerp voor fase 2 en de noodzakelijke bruggen is nog niet afgerond; het ligt in de lijn der verwachtingen dat dit in 2014 wordt vastgesteld en dan ook uitgevoerd zal worden. Het deel van de padenstructuur van het Routenetwerk binnen het plangebied Geusselpark is inmiddels uitgevoerd. De oplevering wordt voorbereid.</p> <p>De eerste contouren van de gebiedsvisie zijn op 5 december met de Stuurgroep besproken en zullen begin 2014 gedeeld worden met de belangrijkste stakeholders in het gebied.</p> <p>Het betreft een particulier initiatief waarvoor in 2013 procesmiddelen beschikbaar zijn gesteld. Vanaf 2014 bestaat geen begeleidende rol meer vanuit GOMV.</p> <p>Initiatief is beëindigd door initiatiefnemers. Geen verdere acties meer.</p>
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>In 2013 zijn we uitvoerend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering samenwerkingsovereenkomst GOMV; • Doorontwikkelen Landgoederenzone; • Eventuele bijstelling (afhankelijk van uitkomsten evaluatie/nieuwe afspraken rond regionale samenwerking). 	<p>T er uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst zijn door Valkenburg en Maastricht in 2013 diverse voorstellen ingediend om over te gaan tot toewijzing en besteding van de resterende Regiofondsmiddelen (bijna € 11,0 mln. in totaliteit). Na de positieve besluitvorming in de Stuurgroepvergadering van december is het beschikbare budget inmiddels volledig benut en het Regiofonds dus leeg.</p> <p>Een aantal projecten worden voorbereid, mede met behulp van de inzet van de resterende Regiofondsmiddelen (zie hiervoor), zoals de Groene Gastvrije Gordel en de Fietsbrug Grensmaas. Uitvoering in 2014.</p> <p>De samenwerking op basis van het regiofonds wordt – ingevolge de samenwerkingsovereenkomst - ultimo 2013 beëindigd. Besloten is tot een doorstart van de Regiofondsorganisatie naar een organisatie voor de Landgoederenzone, waarbij de Stuurgroep - naast het bewaken van de voortgang (en afhechting) van de projecten die voortkomen uit het regiofonds – zich vooral zal richten op het organiseren van de verdere ontwikkeling van de Landgoederenzone tot 2018.</p>

Brandpunt Beatrixhaven	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>In 2013 zijn we voorbereidend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operatie coffeecorner: uitwerking locatiekeuze en eventuele doorvertaling naar bestemmingsplan; • Onderzoek uitbreiding herontwikkelingsmogelijkheden samen met de Limburgse Herstructureringsmaatschappij voor Bedrijventerreinen (LHB) in samenwerking met LIOF. 	<p>In augustus 2013 heeft de Raad van State het bestemmingsplan voor de coffeecorner Köbbesweg in stand gelaten. De coffeeshophouders willen de opzet van deze coffeecorner verkleinen. Voor wat betreft de locaties Beatrixhaven en Brusselseweg is in september 2013 (in afstemming met de raadscommissie AZ&M) afgesproken te wachten op de uitspraak van de Raad van State (procedure ingezetencriterium) en vervolgens in het voorjaar van 2014 over de verdere voortgang te besluiten.</p> <p>De plannen zijn vastgelegd in een realisatieovereenkomst tussen gemeente en LHB.</p>
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>In 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplevering van de opwaardering van de industriehaven Beatrixhaven en de overslaghaven Julianakanaal (quick wins binnenvaart I en II). Concrete prestaties zijn onder meer: <ul style="list-style-type: none"> ○ Aanleg industriegades Beatrixhaven; ○ Aanleg openbare overslagkades Julianakanaal; ○ Stabiliseren bestaande oeverconstructies; ○ Baggeren/op diepte brengen binnenhaven; • Herstructurering bedrijventerrein (Topperproject): afronden planvorming herstructurering (voor vrijspelen bedrijfsterrein): <ul style="list-style-type: none"> ○ Herontwikkeling SBF-terrein: bouwrijp oplevering, uitgifte terrein en begin nieuwbouw Sligro; ○ Herontwikkeling en/of tijdelijk in gebruik geven van de verworven locaties ACI, MTB en Sligro; • Verbetering verkeersinfrastructuur: <ul style="list-style-type: none"> ○ Begin realisatie verbetering uitvoeringsagenda verkeersinfrastructuur en verkeersveiligheid in overleg met betrokken bedrijven, ProRail; Maastricht Bereikbaar/Beter Benutten; ○ Opwaardering spoorinfrastructuur (Topperproject): spooraansluiting SLE; ○ Aanleg lightrailhalte; ○ Aansluiting A2/A79. 	<p>De oplevering van de kades en de baggerwerkzaamheden in de Beatrixhaven en langs het Julianakanaal heeft in juli 2013 plaatsgevonden. Met betrekking tot de oplevering van de binnenhaven resteert het herstel van drie instabiele kades, waarvoor een nieuwe opdracht wordt uitgezet, omdat deze door de geconstateerde gebreken buiten het bestaande contract viel (minderwerk). Realisatie voorzien in 2014.</p> <p>Verhuizing Sligro gepland begin 2014, oplevering oude terrein na sloop en sanering in eerste kwartaal 2014. Gelijktijdig vinden ook de sloop en saneringswerkzaamheden op MTB- en ACI-terreinen plaats. Aanbesteding van deze werkzaamheden gestart. Gunning in februari 2014.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Op koers, diverse projecten worden op dit moment voorbereid. Uitvoering start op onderdelen voor de winter. Uitvoering loopt door tot in 2014. 2) De verwerving van de grond waarop de spooraftakking moet worden gerealiseerd is in de afrondende fase. Momenteel wordt het ontwerp op financiële haalbaarheid (verdeling kosten) getoetst. Bij een negatief scenario kan het project afgeblazen worden. 3) Zowel het P+R-terrein als het treinstation eind 2013 in gebruik genomen. <p>Verwachte realisatie 2014.</p>

Overige projecten	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
Project Tapijnkazerne	
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u>	
<p>In 2013 zijn we voorbereidend bezig met de planning gericht op verwerving en beheer in huidige situatie in gezamenlijkheid met Universiteit Maastricht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen en verfijnen randvoorwaarden en/of vaststellen ambitieniveau; • Participatie belanghebbenden/belangstellenden; • Zoektocht naar dekkingsmiddelen. 	<p>De voorbereidende werkzaamheden voor verwerving in 2012 en voorjaar 2013 hebben ertoe geleid dat op 21 mei 2013 de gemeenteraad heeft ingestemd met de aankoop van de Tapijnkazerne en directe doorverkoop van opstallen aan het samenwerkingsverband Universiteit Maastricht/ Provincie Limburg. Tevens is een samenwerkingsovereenkomst tussen de drie partijen ondertekend. Hierin zijn de randvoorwaarden en condities, behorend bij de aankoop en doorverkoop opgenomen, evenals belangrijke uitgangspunten voor het vervolgproces en participatie van belanghebbenden/belangstellenden. Dekking voor de eerste kosten die horen bij het beheer en onderhoud van het terrein is gevonden en de benodigde eerste onderhoudswerkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd. Op 16 november was een open dag voor de stad, waar inwoners kennis konden maken met het gebied en de toekomstplannen van de drie partijen. Hier kwamen 1.200 bezoekers op af. De planvorming voor de transformatie van het gebied zal in 2014 plaatsvinden, waarbij inwoners en belanghebbenden van de stad mee kunnen doen. Eind 2014 zal het toekomstplan aan de raad voorgelegd worden inclusief dekkingsvoorstel.</p>
<u>Uitvoering</u>	
<p>In 2013 zijn we uitvoerend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwerving terrein en uitvoering convenant UM. 	<p>Per 01-10-2013 is het kazerneterrein aangekocht van het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf en de opstallen direct doorverkocht aan het samenwerkingsverband UM/Provincie.</p>
Project Ambyerveld	
<u>Uitvoering</u>	
<p>In 2013 zijn we uitvoerend bezig met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwerving resterende grond, • Bouwrijp maken eerste fase en teruglevering gronden Nouville Projectontwikkeling (mede-eigenaar); • Begin uitgifte kavels consumentgerichte woningen eerste fase (10 Nouville, 26 gemeente). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het verwerven van de grond is afgerond; ▪ De 1e fase is bouwrijp opgeleverd en de gronden zijn teruggeleverd aan Bouwfonds; ▪ Er is een start gemaakt met het in de markt zetten van de kavels door online en offline campagnes (daadwerkelijke verkoop middels loting in april 2014). ▪ Er zijn 2 boomgaarden aangeplant om het groene karakter van het gebied te benadrukken.

- **Bouwtoezicht**

Uitvoer bouwtoezicht	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Handhaven fysieke ruimte</u> Dit gaan we in 2013 onder andere doen door: <ul style="list-style-type: none"> • Toezicht op veilige constructies, onder andere via de nieuwe verscherpte Europese normen (ter vervanging van de NEN-normen); • Snel en alert reageren op meldingen illegale bouw; • Toezicht op brandveiligheid door ongeveer 120 pandcontroles; • Concentratie van de welstandscontrole op kwetsbare monumenten van de binnenstad; • Stimuleren duurzaam bouwen met gerichte informatiebrochures en prestatieafspraken met woningcorporaties. • 	Gerealiseerd Ruim 250 meldingen illegale bouw
<u>Verstrekken omgevingsvergunningen Wabo</u> Dit is een wettelijke taak met een continu proces. In 2013 zetten we nadrukkelijk in op: <ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren en versnellen van de dienstverlening; • Het stimuleren van het gebruik van het digitale loket omgevingsvergunningen; • Intensief bouwtoezicht op vooral constructieve en brandveiligheid; • Afhandeling van ongeveer 1.100 omgevingsvergunningen. 	Gerealiseerd. Stijging digitale aanvragen 926 wabo vergunningen
<u>RUD</u> Zie programma 2.	
<u>Intensief toezicht op De Karosseer</u> De in 2012 ingezette koers van intensieve, gemeentebrede en gecoördineerde controle en handhaving van de bedrijven van De Karosseer wordt voortgezet; de overige woonwagenlocaties worden in deze koers ook meegenomen.	Gerealiseerd

- **Monumenten, archeologie en cultuurhistorie (cultureel erfgoed)**

Behouden en ontwikkelen cultureel erfgoed	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>In 2013 vast te stellen bestemmingsplannen (beheer, wettelijke actualisering) met Maastrichts Planologisch Erfgoed (MPE)-regime</u> <ul style="list-style-type: none"> • Maastricht-Noordoost (Limmel-Nazareth-Wittevrouwenveld-Wyckerpoort-Heugemerveld-Geusselt); • Binnenstad (gebied binnen de singels); • Maastricht-Zuidwest (Villapark-Biesland-Campagne-Wolder); • Enci. 	Zie ook verantwoording onderdeel bestemmingsplannen. In 2013 is via de MPE-systematiek de formele aanwijzing en bescherming van gemeentelijke monumenten en archeologisch waardevolle gebieden gerealiseerd bij de bestemmingsplannen Centrum, Maastricht Zuid-West, Maastricht Noord-Oost, Bosscherveld-Noord en Beatrixhaven (alleen archeologie, geen monumenten).

<p><u>Evaluatie 'Springlevend verleden'</u></p> <p>Evaluatie van de beleidsnota Cultureel Erfgoed 2007-2012.</p>	<p>Evaluatie uitgevoerd door college. Uitgangspunten nota Springlevend Verleden zijn verankerd in Structuurvisie Maastricht.</p>
<p><u>Stimuleren bewustzijn</u></p> <p>Stimuleren eigenaren in het goed gebruik (inclusief hergebruik) en beheer van monumenten. Ook het vergroten van bewustzijnsbesef voor het behoud van het cultureel erfgoed van de stad.</p>	<p>Vindt regulier en permanent plaats in het kader van de advisering om gevraagde omgevingsvergunningen op grond van de WABO.</p>
<p><u>Actieve subsidielobby</u></p> <p>Als tweede monumentenstad van Nederland is een actieve subsidielobby voor grote restauratieprojecten een belangrijke en permanente opgave. Voor bijzondere aandachtspunten: zie onder andere de beschrijving van de brandpunten.</p>	<p>Is permanente taak. Heeft in 2013 voor een bedrag van ruim € 2.150.000 subsidie van de provincie opgeleverd oa. voor de projecten Frontenpark (€ 500.000), Onze-Lieve-Vrouwekerk (€ 486.000), Jan van Eijck Academie (€ 499.000), Stadhuis (€ 200.000 en Fort St. Pieter (€ 200.000).</p>
<p><u>Advisering Wabo</u></p> <p>In het kader van Wabo-vergunningverlening geven we adviezen over de monumentale, archeologische en cultuurhistorische waarden bij bouwplannen. Dit is een permanente en wettelijke taak.</p>	<p>Is permanente (wettelijke) taak. IN 2013 zijn ca. 700 adviezen afgegeven.</p>
<p><u>Uitvoeren actieprogramma Vestingvisie</u></p> <p>Regulier onderhoud jaarschijf 2013 (en begin eerste fase restauratie Frontenpark (onder andere restauratie muren Lage Fronten) (zie programma Maastricht Noord).</p>	<p>In 2013 heeft beperkt regulier onderhoud plaatsgevonden aan de vestingwerken, omdat de inhaalslag achterstallig onderhoud nog in uitvoering is. Regulier onderhoud van de 1^e fase Frontenpark is in voorbereiding.</p>
<p><u>Archeologische onderzoek,</u></p> <p>Het is een permanente wettelijke taak van de gemeente om archeologische onderzoeken te begeleiden.</p>	<p>Vindt regulier en permanent plaats, indien dit aan de orde is in de rol van bevoegd gezag ingevolge de Wet Archeologische MonumentenZorg (WAMZ).</p>
Stadhuis	
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p><u>In 2013 zijn we voorbereidend bezig met een onderzoek naar toekomstig gebruik en functionaliteit van het Stadhuis door de restauratie van het interieur.</u></p>	
<p><u>Uitvoering</u></p> <p>Een concreet begin wordt gemaakt met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Herstel natuurstenen vloer;</u> • <u>Eerste aanzet restauratie goudleerbehang;</u> • <u>Voorziening treffen om de wandtapijten te beschermen tegen beschadiging.</u> 	<p>In 2013 heeft de aanbesteding van de architect plaatsgevonden om te komen tot een voorlopig ontwerp en kostenraming voor het herstel van het interieur en verbeteren van het functioneel gebruik. Daarnaast zijn in overleg met de architect de werkzaamheden aan vloer en wandtapijten opgepakt. Er is o.a. speciale UV folie aangebracht op de ramen om schade door zonlicht te voorkomen. Voor het goudleerbehang heeft een (laboratorium)onderzoek naar de exacte samenstelling plaatsgevonden.</p>

3. Wat heeft het gekost?

Programma 10 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	50.002	67.049	65.490	28.170	37.320 V
- Kapitaallasten	10.559	13.734	8.218	8.346	128 N
- Apparaatskosten	9.653	9.701	9.327	9.445	118 N
- Storting in voorzieningen	2.158	2.173	2.103	2.103	
- Overige lasten	27.632	41.441	45.842	8.276	37.566 V
(b) Totale baten	31.797	55.740	59.750	35.451	24.299 N
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	18.205	11.309	5.740	-7.281	13.021 V
Storting in reserves	2.445	252	4.445	22.425	17.980 N
Onttrekking uit reserves	7.554		155	120	35 N
Resultaat	13.096	11.561	10.030	15.024	4.994 N

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Onbebouwd onroerend goed	551

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

In het programma stadsontwikkeling is de grondexploitatie opgenomen. Feitelijk is hier geen sprake van een begroting omdat deze per project (exploitatieplan) door de raad wordt vastgesteld. Hierdoor is er een groot verschil tussen begroting en rekening zowel aan de baten- als aan de lastenkant. De begroting van het project is afhankelijk van de duur van een project en loopt meestal over meerdere jaren.

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten € 5,568 mln. N
- Bijdragen project A2 € 6,659 mln. V (zie ook storting in reserves)
- Bijdragen Gebiedsontwikkeling Maastricht NO € 11,411 mln. V (zie ook storting in reserves)
- Bouwleges € 0,706 mln. N
- Bestemmingsplannen € 0,049 mln. V
- Technische correctie in relatie tot programma 15 € 1,176 mln. V

Resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Exploitatie bebouwd en onbebouwd onroerend goed	712 N
Verkopen bebouwd en onbebouwd onroerend goed	579 V
Sloop zwembaden Heer en Dousberg	327 N
Afboeken panden (o.a. Randwycksingel, Bankstraat, Francois de Veyestraat)	6.071 N
Niet gerealiseerde grondopbrengsten Geusseltpark	1.110 N
Beatrixhaven-nieuwe locatie Sligro	135 N
Bouwgrondexploitatie (winstneming en hercalculaties MPGv)	1.386 V
Vrijval voorzieningen programma 10	822 V
	5.568 N

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Reserve project A2 € 6,659 mln. N
- Reserve Gebiedsontwikkeling Maastricht NO € 11,411 mln. N

Jaarlijks wordt het saldo van inkomsten en uitgaven van het A2 project zoals verantwoord in de projectadministratie gestort in de reserve project A2. Dit jaar is € 6,659 mln. meer gestort dan begroot. Dit bestaat uit: de bijdrage fonds Grote Infrastructurele werken ad € 3,3 mln. en de declaratie btw-compensatiefonds ad € 3,4 mln.

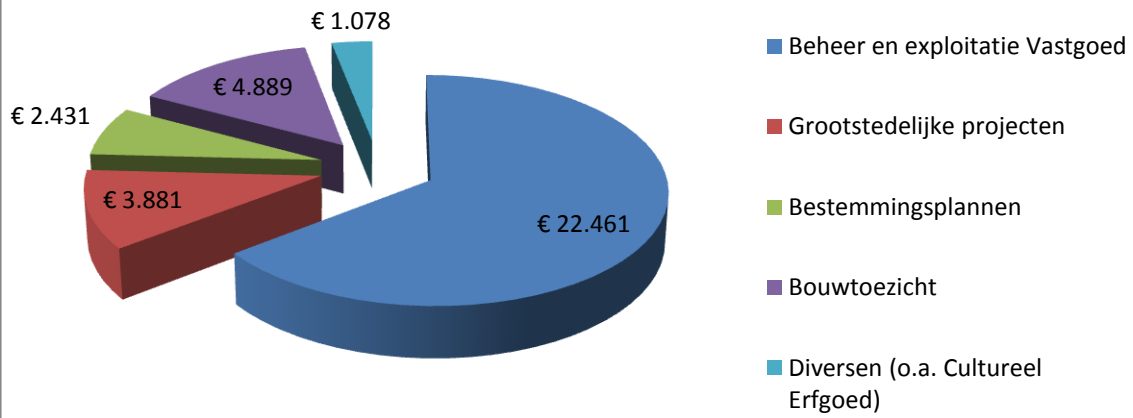
De reserve gebiedsontwikkeling Maastricht NO betreft de gemeentelijke bijdrage voor de gebiedsontwikkeling die in 2013 worden gestort in de reserve (conform raadsbesluit).

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Mecc € 0,035 mln. N

Programma 10: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 11 Wonen

1. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

In Maastricht en de omliggende regionale woningmarkt zorgen voor voldoende woningen van voldoende kwaliteit, rechtvaardig verdeeld voor wat betreft de sociale huursector en aansluitend bij de wensen van zowel de huidige bewoners als nieuwe (potentiële) bewoners.

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: het thema Woonstad is een van de drie zwaartepunten in de geactualiseerde Stadsvisie. Dit begrotingsprogramma geeft daaraan invulling.
- Strategische nota's:
  - * Stedelijke programmering woningbouw 2010-2019 (vastgesteld op 26 januari 2010);
  - * Structuurvisie (vastgesteld op 29 mei 2012);
  - * Lokale woonagenda (vastgesteld op 18 september 2012).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) bereiken:

1. Grotere aantrekkingskracht voor zowel huidige als nieuwe bewoners, door versterken en behoud van leefbare buurten en versterken en behoud van de fysieke kwaliteit in het algemeen;
2. Beter evenwicht op de woningmarkt (kwantiteit – kwaliteit – verdeling).

ME	Overzicht indicatoren	2008	2010	2012	2013	Ambitie 2013
1	Oordeel Maastrichtenaar over zijn woonomgeving*	7,0	7,1	-	-	≥ 7,1
	Schaalscore evaluatie woning*	7,4	7,5	-	-	≥ 7,5
2	Verhouding vraag/aanbod **		1.250##	-	511###	Voldoen aan vraag door realisatie van nieuwbouw of verbouw binnen de doelstelling vastgelegd in de stedelijke programmering; 125 eenheden per jaar vooral in stedelijke brandpunten.
	Slaagkans woningzoekenden***	19,4 procent #	15,3 procent	13 procent	17,3 procent	Gelijke slaagkansen voor alle groepen.

* Bron: Stadspeiling (geen meting in 2012).

** Bron: Woningmarktonderzoek 2009 (geen onderzoek in 2012).

*** Bron: Jaarrapportages Woningburo Maastricht. De slaagkans is het aandeel van actief reagerende woningzoekenden dat met succes heeft gereageerd en een corporatiewoning heeft gevonden. Of de slaagkans is het woningaanbod gedeeld door het aantal daarop actief reagerenden. De slaagkans wordt dus beïnvloed door zowel de omvang van het beschikbare aanbod als de omvang van de groep actief woningzoekenden. Het is een gemiddelde dat voor verschillende leeftijdsgroepen wordt uitgesplitst om doelstelling van gelijke slaagkansen te kunnen volgen.

Getallen zijn procenten. Slaagkans 19,4 procent betekent dat bijna 1 op de 5 actief reagerende een woning krijgt aangeboden.

Uitbreidingsprogramma Nieuwbouw tot 2020 op basis van raadsbesluit stedelijke programmering gebaseerd op woningtekort. Dit programma wordt in 2014 geactualiseerd.

Saldo uitbreidingen woningen 2010 tot en met 2013.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- **Wonen**

Visieontwikkeling	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Zuid-Limburgse Woonvisie</u> Met de partners in de regio wordt (als onderdeel van het Actieprogramma voor Zuid-Limburg) een Zuid-Limburgse Woonvisie opgesteld die in de loop van 2013 wordt vastgesteld.	Dit proces is gelijkgeschakeld met het provinciale proces om tot een POL te komen.
Borgen tactische doorvertaling visie	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Doorvertaling lokale Woonagenda</u> In 2013 formaliseren en concretiseren we afspraken met de corporaties over doelgroepenbeleid, ijzeren voorraad, duurzaam bouwen en over het vervolg van de buurtaanpak tot 2020 (onder andere op basis van de uitkomsten van de financiële herijking van de herstructurering; zie programma 10).	Door de onzekere financiële situatie bij de corporaties als gevolg van ingrijpende landelijke en Europese regelgeving, zijn over de onderwerpen nog geen structurele afspraken gemaakt. Wel zijn de ontwikkelingen van de betaalbare voorraad in beeld gebracht en is een zienswijze afgegeven op de tweede tranche complexmatige verkoop van Servatius. Ook is begonnen met de voorbereidingen van de actualisatie van de stedelijke woningbouwprogrammering en is de leidraad <i>short stay</i> aangepast. In het kader van het Maastricht-LAB is een bijdrage geleverd aan de programmaliijn 5 (functiemigratie en leegstand stadsbreed). Er is een visie op grootschalige studentenhuysvesting ontwikkeld.
<u>Doorvertaling regionale Woonvisie</u> Uitvoering geven aan de gemaakte afspraken over de in 2012 vastgestelde regionale Woonvisie Maastricht en Heuvelland. Deze gaan over het terugbrengen van de plancapaciteit voor woningbouw naar het consumentgerichte programma uit de regionale Woonvisie en de ontwikkeling en uitvoering van instrumenten daarvoor (intrekken bouwvergunningen, wegnemen planologische bouwtitels).	Er is in regionaal verband overleg gevoerd over de mogelijkheden voor het intrekken van bouwvergunningen en het wegnemen van bouwtitels. Tot formele besluitvorming heeft dit in 2013 nog niet geleid.
<u>Doorvertaling Zuid-Limburgse Woonvisie</u> Na vaststelling wordt begonnen met de uitvoering van de visie en de daartoe gemaakte afspraken.	De visie is in 2013 niet vastgesteld en daarom ook niet doorvertaald. Dit proces is gelijkgeschakeld met het provinciale proces om tot een POL te komen.
<u>Themadag wonen gemeenteraad</u> Organiseren van een themabijeenkomst over wonen voor de gemeenteraad in aanwezigheid van de betrokken partners in de stad waar de thermometer van de lokale en regionale woningmarkt wordt afgelezen.	Gerealiseerd: informatieve vervolggesprekken tussen corporaties en de raadscommissie zijn gaande.
<u>Opstellen en vaststellen van buurtontwikkelingsplannen</u> Zie programma 10.	

Borgen operationele vertaling visie	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Prestatieafspraken maken</u> Op basis van de stedelijke meerjarenovereenkomst het opstellen en afsluiten van tweejaarlijkse prestatieafspraken met de corporaties. Gemeente en corporaties voeren op basis hiervan periodiek overleg. Met de andere marktpartijen worden afspraken gemaakt op individueel planniveau.	Gerealiseerd: over prestatieafspraken voor 2014 is overeenstemming bereikt.
<u>Regionale programmering</u> Voeren van regionaal overleg over de inzet van de ontwikkelde instrumenten in de regiogemeenten en de voortgang in de woningbouwopgave.	Het regionale overleg over programmering heeft zich vooral geconcentreerd op het proces om tot een tijdelijke provinciale woonverordening te komen.
<u>Wonen boven Winkels</u> Co-opdrachtgeverschap voor de uitvoering van geplande bouwprojecten, het beheer van al gerealiseerde projecten en het leveren van een bijdrage aan het plan van aanpak voor de toekomst van Wonen boven Winkels Maastricht.	Gerealiseerd. Het accent is verlegd van ontwikkeling naar beheer van de wooneenheden.
<u>Vraaggericht bouwen</u> (Verder) uitvoering geven aan het in 2012 opgestelde plan van aanpak vraaggericht bouwen. Dit is een deulitwerking van de lokale Woonagenda binnen de kaders van de nieuwe Structuurvisie.	In Ambyerveld zijn zelfbouwkavels aangeboden. Een quickscan is uitgevoerd naar de geschiktheid van een aantal locaties voor (collectief particulier) opdrachtgeverschap. In december 2013 is er een excursie georganiseerd naar inspirerende voorbeelden elders. In het kader van het Maastricht-LAB (de open oproep) is een aantal locaties in de markt gezet. Met een aantal initiatiefnemers zijn de mogelijkheden verkend.

Monitoring

Zeker in woelige tijden is het zaak de actualiteit via monitoring goed te volgen. Dat doen we op diverse fronten:

- Stedelijke programmering woningbouw: voortgang in de woningbouwproductie volgen we met de monitor woningbouw. We meten hoe de plancapaciteit zich verhoudt tot het vastgestelde woningbouwprogramma. Daarnaast volgen we de voortgang in de feitelijke productie. Met de afzetmonitor meten we het succes van individuele woningbouwprojecten bij het vasthouden en aantrekken van specifieke doelgroepen;
  - Meerjarenovereenkomst en prestatieafspraken met corporaties: gemeente en corporaties voeren periodiek overleg over de uitvoering van de prestatieafspraken en de buurtaanpak. Voor zowel de buurtaanpak als de prestatieafspraken is voorzien in een tweejaarlijkse cyclus van afspraken, monitoring en evaluatie (zie ook programma 10);
  - Monitoring regionale Woonvisie: hierbij maken we gebruik van de Woonmonitor die elk jaar door de provincie wordt gemaakt;
  - Monitoring Zuid-Limburgse Woonvisie: voor het volgen van de uitvoering worden in 2013 afspraken gemaakt.
- Via monitoringinstrumenten is vooral de bouwproductie bewaakt. In 2013 is de woningvoorraad met 116 woningen afgenomen (vooral door sloop gekoppeld aan de A2). Per saldo ligt de toename van de woningen (+ 511 van 2010 tot en met 2013) op schema (doelstelling was gemiddeld 125 per jaar toename over de periode 2010 tot en met 2019).
  - Een meerjarenovereenkomst is niet gesloten (zie lokale Woonagenda).
  - De regionale Woonvisie wordt regulier gemonitord.
  - De Zuid-Limburgse Woonvisie is nog niet gereed

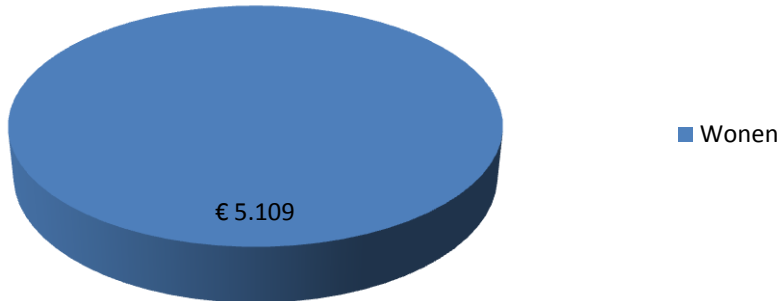
3. Wat heeft het gekost?

Programma 11 (bedragen x € 1.000)	Gemeente- Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	5.533	5.723	5.207	5.109	98 V
• Kapitaallasten	2.354	2.379	2.960	2.960	
• Apparaatskosten	741	788	780	754	26 V
• Storting in voorzieningen	170				
• Overige lasten	2.268	2.556	1.467	1.395	72 V
(b) Totale baten	1.126	1.127	38	38	
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	4.407	4.596	5.169	5.071	98 V
• Storting in reserves					
• Onttrekking uit reserves					
Resultaat	4.407	4.596	5.169	5.071	98 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Terugstorting vruchtboomfonds (Stedelijke Programmering)	1.121

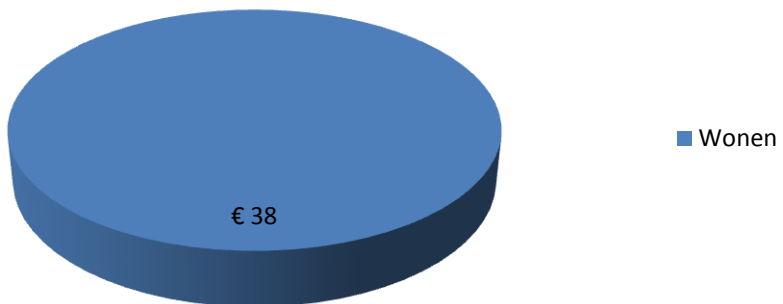
Programma 11: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 11: baten

Bedragen x 1.000

Programma 12 Verkeer en mobiliteit

1. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Het zorgen voor een duurzaam bereikbare stad.

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: relatie van dit begrotingsprogramma met de Stadsvisie is dat mobiliteit een randvoorwaarde is voor het investeren in de dynamiek van de stad (cultuurstad, woonstad en kennisstad);
- Strategische nota's:
  - * Structuurvisie 2030 (vastgesteld op 29 mei 2012).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma heeft als doel de volgende maatschappelijk effecten (ME) te bereiken:

3. Verbeteren bereikbaarheid van/in de stad;
4. Verbeteren verkeersveiligheid;
5. Verhogen fietsgebruik in Maastricht;
6. Verhogen ov-gebruik in Maastricht;
7. Optimalisatie van het gebruik van het parkeeraanbod.

ME	Indicatoren	2010	2013	Ambitie	Bron
				2013	
1	Reistijden tijdens ombouw A2 *	100#	130	130	TomTom
2	Aantal doden na een verkeersongeval	3	0	0	Adviesbureau VIA
2	Aantal (geregistreerde) ernstig gewonden na een verkeersongeval**	26	20	25	Adviesbureau VIA
1,3	Aantal fietsers die de Maasbruggen passeren ***	23.100	25.000	24.000	visuele telling
1,3	Aantal gestalde fietsen in de binnenstad (totaal)	-			visuele telling
	▪ Bewaakt		80#	105	
	▪ Onbewaakt		105#	105	
1,5	Aantal betaalde parkeerplaatsen:				Q-park en gemeentelijke data
	▪ in het centrum,	7.300	7.300	7.300	
	▪ op P+W locaties	400	400	400	
	▪ op P+R locaties	0	400	400	

* Tijdens de ombouw van de A2 is in het Programma van Eisen opgenomen dat de reistijden op een aantal trajecten met max. 30% mogen groeien t.o.v. 2010. Na ombouw A2 zal reistijd op deze trajecten substantieel verbeteren.

** De streefwaardes voor de jaren 2012-2014 zijn gelijk aan 2010 . Bij het opleveren van de A2 ondertunneling zullen een aantal verkeersveiligheidsknelpunten worden opgelost. Ambitie voor dodelijke slachtoffers is altijd '0'. Realiteit is dat dit niet te sturen is.

*** Tellingen gebeuren in verband met kosten 1 maal per jaar. Omstandigheden (onder andere weer) kunnen tot fluctuaties in waarden leiden. Trendmatig (meerjarig) geeft dit wel een redelijk beeld van de ontwikkelingen.

100 is de waarde voor het basisjaar waaraan de daaropvolgende jaren worden gerelateerd.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- **Robuuste verkeersinfrastructuur**

Verbeteren grensoverschrijdende verbindingen	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Realisatie van de Tramverbinding Vlaanderen-Maastricht</u></p> <p>Bij een positief besluit eind 2012 wordt de tram in 2017 in exploitatie genomen. In 2013 wordt begonnen met het maken van het definitieve ontwerp voor bestekvoorbereiding, het programma van eisen voor de aanbesteding wordt opgesteld en de wijze van beveiliging en toelating wordt in samenwerking met de bevoegde instanties geformaliseerd. In dit project is de aanpak van de stationsomgeving (herinrichting busperron, tramperrons, herinrichting voorplein, aanpak verkeersstructuur) geïntegreerd.</p>	<p>Het ontwerp is doorontwikkeld waarbij voor de halte bij de Belvédère besloten is de halte in te passen binnen het bestaande profiel. Daarnaast is het conceptbestemmingsplan opgesteld dat in 2014 door de raad wordt vastgesteld.</p>
<p><u>Verbeteren treinverbindingen in (Eu)regio</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 wordt de lobby richting bevoegde instanties en potentiële vervoerders voortgezet om te bereiken dat de intercity (IC) tussen Maastricht en Luik wordt hersteld. Minimaal wordt gerealiseerd dat de bestaande voertuigen worden vervangen door modern materieel; • In samenspraak met de provincie en de steden in het stedelijk netwerk wordt gewerkt aan een toekomstvisie voor het spoor tussen Maastricht, Sittard en Heerlen. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de exploitatie van de stoptreindiensten vanaf 2015 worden gedecentraliseerd naar de provincie; • De gemeente Maastricht ondersteunt de ontwikkeling van de Avantislijn (Heerlen-Aken) en de IC-verbinding Eindhoven-Aken. Als partners hierom vragen ondersteunt Maastricht actief lobbyactiviteiten; • Tram Vlaanderen-Maastricht (zie hierboven). 	<ul style="list-style-type: none"> • IC-Luik: de voertuigen op het traject zijn vervangen door nieuw materieel. Daarnaast is de provincie een studie begonnen naar de haalbaarheid van een IC-verbinding op dit traject; • Lightrail tussen steden in Zuid-Limburg: de provincie heeft in het conceptprogramma-van-eisen opgenomen dat de stoptreindiensten tussen de steden geïntegreerd worden in de nieuwe ov-concessie. Voor Maastricht betekent dit dat er een reëel perspectief is dat ook de halte Maastricht-Noord vanuit Sittard bediend gaat worden; • Aventislijn en verbinding naar Aken: hier hebben geen bijzondere ontwikkelingen plaatsgevonden.

Aanpak knelpunten	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Goede bereikbaarheid tijdens werkzaamheden A2 (zie ook programma 10)</u></p> <p>Om Maastricht bereikbaar te houden tijdens de ombouw van de A2, wordt uitvoering gegeven aan het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (in samenwerking met de regionale partners). Het programma heeft een omvang van 20,9 mln. euro. In dit programma zijn de volgende fysieke projecten ondergebracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplevering knoop Maastricht-Noord (station, exploitatie P&R-terrein inclusief shuttleverbinding op topdagen); • Aanbesteding van de doortrekking van de afrit van de A2 richting Beatrixhaven (Kraakweg); • Aanbesteding van de verbreding Terblijterweg tussen de Geusselt en de kruising met de Oostermaasweg; • Go/no-go-besluit over het volledig maken van de aansluiting van de A2 op de Oeslingerbaan. <p>Daarbij wordt de afrit van de A2 naar de Beatrixhaven vervroegd opgeleverd (2014). Hier is door de minister 1,4 mln. euro extra ter beschikking gesteld. In 2013 worden de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. Naast deze producten worden in samenwerking met het projectbureau A2 en Avenue2 alle bouwfaseringen getoetst en begeleid om de doorstroming op de diverse trajecten te kunnen waarborgen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevering Maastricht-Noord: station en P&R-terrein zijn eind 2013 opgeleverd. Ook heeft tijdens Magisch Maastricht een (succesvolle) shuttledienst naar de Markt gereden; • Kraakweg: project is ontwerptechnische gereed, maar in uitvoering vertraagd door discussie over de veiligheidseisen aan de overweg bij de Kraakweg. De planning is bijgesteld naar uitvoering eind 2014/begin 2015; • Terblijterweg: het ontwerp is gereed. De procedures zijn afgerond. De aanbesteding begint in 2014; • Aansluiting A2 op Oeslingerbaan: door het ontbreken van een reëel financieringsperspectief en te beperkte onderbouwing van nut en noodzaak is dit project afgevoerd van de uitvoeringslijst; <p>Afrit Beatrixhaven: de voorbereidingen zijn klaar en afgestemd op de realisatie van de Kraakweg. De uitvoering ligt op schema voor openstelling in 2014;</p> <p>Aanvullend: het programma Maastricht Bereikbaar ligt op schema om 3.000 motorvoertuigen uit de spits te halen met als peildatum eind 2014.</p>
<p><u>Uitwerken Ruimtelijk mobiliteitspakket (RMP) (zie ook programma 10)</u></p> <p>Binnen het programma Maastricht-Noord wordt het aanbestedingsproces bepaald en worden de benodigde documenten voor het programma van eisen/bestek voor het hele tracé opgesteld.</p>	<p>Zie programma 10</p>

<p><u>Uitvoeren fietsverkeerplan</u></p> <p>Het fietsverkeersplan is vastgesteld in 2009. In 2013 wordt een besluit genomen over de inpassing van de hoofdfietsroute door de Grote Gracht (in het verlengde van de aanpak Brusselsestraat).</p> <p>Daarnaast is in het Mobiliteitsprogramma 2013 een impuls opgenomen voor de realisatie van fietsstallingen in Wyck en een impuls voor gedragsbeïnvloedingsmaatregelen in het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (BBMB). In het kader van BBMB wordt de evenementenstalling aangeschaft en voor 2 jaar beheerd en geëxploiteerd. Daarnaast vinden diverse stimuleringsactiviteiten plaats (e-bike, ov-fiets).</p>	<p>Grote Gracht: het plan is klaar na uitvoerig overleg met betrokkenen. De uitvoering vindt plaats in 2014.</p> <p>Fietsstallingen in Wyck: uitgevoerd voor die onderdelen waar consensus over is met bewoners en ondernemers. Verdere uitvoering wordt ingebed in de discussie met betrokkenen over uitvoering autoluw Wyck. Programma Beter Benutten: diverse activiteiten uitgevoerd via werkgeversaanpak. Ook is begonnen met het project Burn Fat Not Fuel en is de evenementenstalling aangeschaft. Bovendien zijn er kortingsacties begonnen voor de aanschaf van de e-bike.</p>
<p><u>Uitvoering Mobiliteitsprogramma</u></p> <p>Als gevolg van rijksbezuinigingen op de BDU-uitkering resteert voor het Mobiliteitsprogramma 2013 een investeringsvolume van € 590.000,-. De provincie heeft inmiddels de beoogde bezuinigingen van het Rijk gecompenseerd. De provincie kiest echter voor een andere toedelingssystematiek waardoor het nog niet duidelijk is welke projecten voor subsidie in aanmerking komen. De projecten die in het Mobiliteitsprogramma worden opgenomen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid: aanpassing Akersteenweg (€ 300.000,-); • Veiligheid: aanpassing Schepelruwe (€ 250.000,-); • Veiligheid: verkeersveiligheid Beatrixhaven (€ 250.000,-); • Fietsverkeersplan: uitbreiding fietsstallingen in Wyck (€ 200.000,-); • Aanleg motorstalling 't Bat (€ 150.000,-); • Onvoorzien (€ 90.000,-). Bij de samenstelling van dit programma is rekening gehouden met een BDU van € 490.000,-. Als de BDU-beschikking een andere omvang krijgt, wordt het aangepaste Mobiliteitsprogramma aan het college worden voorgelegd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing Akersteenweg: de voorbereidingen zijn klaar. Uitvoering vindt plaats in 2014; • Schepelruwe: de voorbereiding is klaar. Uitvoering vindt plaats in 2014; • Beatrixhaven: de quick wins zijn uitgevoerd in overleg met het bedrijfsleven en Prorail; • Fietsstallingen Wyck: zie hierboven; • Motorstalling 't Bat: door het college is besloten dit project niet uit te voeren op deze locatie. Daarvoor in de plaats zijn op meerdere locaties voorzieningen voor motoren aangebracht op reguliere parkeerplaatsen.
<p><u>Ov-concessie Provincie Limburg</u></p> <p>In 2016 loopt de provinciale concessie met de vervoerder Veolia af. De provincie begint in 2013 met de voorbereidingen voor een nieuwe aanbesteding. In dit proces participeert de gemeente actief.</p>	<p>Het college heeft een eerste reactie op het conceptprogramma-van-eisen aan de provincie gestuurd. De formele inspraak begint in 2014.</p>

- **Alternatieve vervoerswijzen**

Stimuleren gebruik van ov en fiets	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Uitvoering programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar (BBMB)</u> Het programma BBMB bevat een investeringsvolume van 20,9 mln. euro. Naast de fysieke projecten (zie robuuste verkeersinfrastructuur) wordt uitvoering gegeven aan een uitgebreid programma waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • Afspraken met werkgevers; • Vervolg pilot slim leasen; • Invulling geven aan regioregie (afstemming wegwerkzaamheden); • Fietsstimuleringsactiviteiten (onder andere e-bike, evenementenfietsstalling en uitgiftepunt ov-fietsen); • Doorontwikkeling website Maastricht Bereikbaar; • Stimulering ketenmobiliteit door uitgifte Maastricht-Bereikbaar-ov-chipkaart; • Pilot ov-spitsmijden; • Vervolg op pilot slim parkeren; • Uitrol in-carsystemen (aansluiting landelijke pilot). 	Programma ligt op schema om doelstelling van 3.000 motorvoertuigen uit de spits te halen (eind 2014). Alle genoemde activiteiten/projecten zijn opgestart en hebben een doorlopend karakter of zijn al opgeleverd (nieuwe website, evenementenstalling).
<u>Beheren, uitvoeren en optimaliseren exploitatie (brom)fietsstallingen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Beheer en (laten) exploiteren van de 3 betaalde fietsstallingen; • Uitbreiden van fietsstallingen in de openbare ruimte (onder andere Wyck, zie onder Mobiliteitsprogramma); • Harmoniseren van de openingstijden van de bewaakte stallingen (kostenreductie); • Realisatie faciliteit voor het bewaakt stallen van motoren. 	<ul style="list-style-type: none"> • 3 betaalde fietsstallingen: medio 2013 is besloten de bewaakte fietsstalling op de Markt en de Kesselskade gratis te maken. Dit is uitgevoerd. Ook is per peildatum 1 januari 2014 de bewaking aan de scooterstalling 't Bat opgeheven; • Door genoemde maatregelen is grotendeels voldaan aan de bezuinigingstaakstelling. De openingstijden zijn verder niet aangepast; • Motorstalling: faciliteiten zijn op meerdere locaties in de stad aangebracht.

- **Parkeren als sturingsinstrument**

Aanpak parkeerknelpunten	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Handhaven parkeerbalans</u> Sturing op de dynamische parkeerbalans van 7.300 parkeerplaatsen in het centrum en minimaal 800 P&W/P&R-plaatsen aan de rand van het centrum.	Doorlopende activiteit met als mijlpaal de opening van de P&R in de Beatrixhaven (360 parkeerplaatsen).
<u>Beheren, uitvoeren en optimaliseren van de publiek-private samenwerking (PPS) met Q-park</u> In 2013 geven we hier invulling aan door onder andere: <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring contractafspraken; • Het volgen van mobiliteitsontwikkelingen in relatie tot het parkeerbeleid (onder andere tariefsdifferentiatie, P&R noord); • Oplossen/monitoren van operationele knelpunten (lekkages, topdagen). 	<ul style="list-style-type: none"> • Qua beheer is er doorlopende activiteit; • Voor de tariefsdifferentiatie is een raadsbesluit tot invoering genomen eind 2013. De implementatie is gereed op 1 januari 2014.

<p><u>Beheren, uitvoeren en optimaliseren van het regime topdagen</u></p> <p>In 2013 op 20 tot 25 dagen op jaarbasis is het huidige verkeerssysteem ontoereikend om het verkeersaanbod te verwerken. Op deze dagen worden verkeersregelaars op straat gezet en specifieke verkeersmaatregelen getroffen om de bezoeker welkom te heten. Hierbij wordt intensief samengewerkt met Q-park, Veolia en de nood- en hulpdiensten.</p>	<p>Gerealiseerd: dit is een reguliere activiteit.</p>
--	---

- **Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur**

Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Experiment doseerlichten</u></p> <p>Uitvoering geven en rapporteren over 4 experimenten die in 2011 door de raadscommissie Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit zijn vastgesteld.</p>	<p>Experimenten lopen en tussentijdse resultaten zijn aan de commissie gemeld.</p>

3. Wat heeft het gekost?

Programma 12 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	13.403	13.676	22.984	18.096	4.888 V
- Kapitaallasten	3.420	3.637	4.654	4.600	54 V
- Apparaatskosten	4.833	4.954	4.993	4.933	60 V
- Storting in voorzieningen	146	43			
- Overige lasten	5.004	5.042	13.337	8.563	4.774 V
(b) Totale baten	23.178	11.753	13.864	16.519	2.655 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	-9.775	1.923	9.120	1.577	7.543 V
Storting in reserves	14.948	4.420	4.365	4.240	125 V
Onttrekking uit reserves	3.042	3.475	10.514	4.897	5.617 N
Resultaat	2.131	2.868	2.971	920	2.051 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Verkeer / mobiliteit	487
Parkeren	2.547

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Tram Vlaanderen Maastricht € 4,000 mln. V
- P&R Beatrixhaven € 1,200 mln. V
- Bespaarde middelen voor Beter Benutten € 2,100 mln. V
- Diversen € 0,243 mln. V

De € 2,1 mln. bespaarde middelen voor Beter Benutten is onderdeel van de bijdrage en dekking van de gemeente Maastricht voor het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar 2015-2017. De getekende bereikbaarheidsverklaring behelst een inspanningsverplichting, geen resultaat verbintenis. Op 6 maart is de raad geïnformeerd over de hoofdlijnen van de intentieverklaring. De definitieve uitwerking van het programma inclusief kosten en dekking worden eind 2014 aan de raad voorgelegd. Voorgesteld wordt deze middelen in afwachting daarvan in 2014 toe te voegen aan de reserve mobiliteitsfonds.

Voor Tram Vlaanderen Maastricht en P&R beatrixhaven zie toelichting onttrekking uit reserves.

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Mobiliteit € 0,125 mln. V

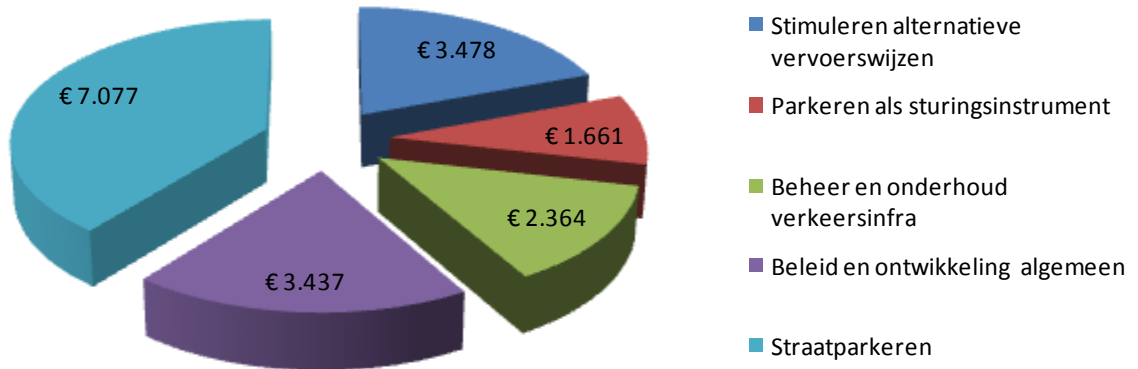
Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Mobiliteit € 5,617 mln. N

Er is minder onttrokken uit de reserve mobiliteit dan begroot. Dit heeft vooral betrekking op de geraamde onttrekking Tram Vlaanderen Maastricht ad € 4,0 mln. en de bijdrage aanleg P&R Beatrixhaven € 1,2 mln.

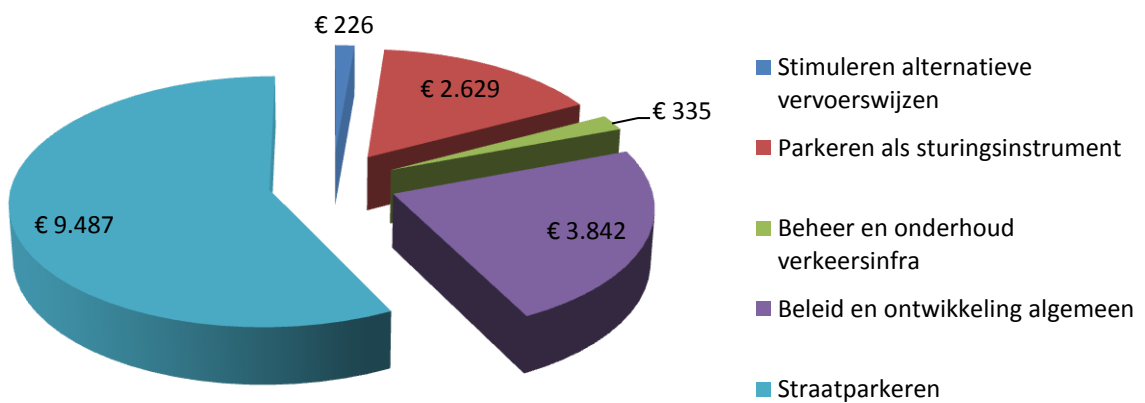
Programma 12: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 12: baten

Bedragen x 1.000

Programma 13 Beheer openbare ruimte en Buurtgericht Werken

1. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Een openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt en sociaal-maatschappelijke participatie op buurtniveau waarbij door zelfbeheer de betrokkenheid van de burger in de openbare ruimte wordt vergroot.

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: relatie van dit begrotingsprogramma met de Stadsvisie is sturen op de fysieke kwaliteit van het leefmilieu;
- Strategische nota's:
  - * Structuurvisie (vastgesteld op 29 mei 2012);
  - * Herijking beleid integraal beheer openbare ruimte 2010-2013 (vastgesteld op 23 juni 2009);
  - * Technische operationele beleidsnota's: Leidraad verhardingen, Leidraad groen, Leidraad openbare verlichting, Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, Afvalbeleidsplan, Leidraad civiele kunstwerken.

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijke effecten (ME) bereiken:

1. Openbare ruimte: een beeldkwaliteit 'goed' (CROW-norm A), 'voldoende' (CROW-norm B) of 'matig' (CROW-norm C) conform door de raad vastgestelde ambitieniveaus (zie onderstaande tabel);
2. Water: veiligheid, binnen door het Rijk gestelde normen, wat betreft overstromingsgevaar (water) en volksgezondheid (rioleringen);
3. Begraafplaats: gelegenheid voor openbare begrafenissen;
4. Buurtgericht werken: sociale cohesie in buurten.

ME	Indicatoren#	2010	2012	2013	Ambitie 2013	Bron**
1	Schouwresultaten <ul style="list-style-type: none"> • Groenvoorzieningen; • Bomen; • Verhardingen; • Civiele kunstwerken; • Schoon (binnen de singels)*; • Schoon (buiten de singels)*; • Openbare verlichting; 		C B B B A B B	B B B B A/B B B	C B B B A B B	1
1	Waardering inwoners onderhoud openbare ruimte in eigen woonbuurt.	5,8			6,0	2
3	Aantal inwoners dat actief de buurt wil verbeteren (percentage).	18			18	2

** Bronnen: (1) jaarlijkse schouw openbare ruimte in opdracht gemeente; (2) Stads- en buurtpeiling (meting in 2010 en 2014).

* Binnen de singels omvat het kernwinkelgebied, Plein 1992 en overige. Buiten de singels is overig. Het product schoon bestaat uit de onderdelen zwerfvuil, afvalbakken en netheid algemeen. Op onderdelen wordt een ruime A-kwaliteit behaald en op andere een B-kwaliteit. Over het algemeen kan gesteld worden dat de kwaliteit scoort tussen een A- en B-kwaliteit.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- **Openbare ruimte**

Realisatie en monitoring beeldkwaliteit openbare ruimte	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Groenvoorzieningen</u></p> <p>De basistaak onderhoud en beheer van groen is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld C. Specifieke aandachtspunten in 2013 zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flexibilisering van de organisatie van vooral de onkruidbestrijding/pilot toepassing en azijnzuurpreparaat bij onkruidbestrijding; • Beter inspelen op seizoensinvloeden in relatie tot onkruidbestrijding; • Pilot legalisatie ingebruikname gemeentegrond/snippergroen/zelfbeheer. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd: op basis van de evaluatie is er geen vervolg gegeven aan de proef met het azijnzuurpreparaat; • Door de flexibilisering zijn we er in geslaagd om een B- tot C-kwaliteit te leveren met betrekking tot onkruid in beplanting; • De pilot snippergroen is in 2013 van start gegaan.
<p><u>Bomen</u></p> <p>De basistaak onderhoud en beheer van bomen is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B. Specifieke aandachtspunten in 2013 zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring kastanjabloedingsziekte; • Herplantplan kastanjabloedingsziekte. 	<p>Gerealiseerd: in 2013 heeft er een monitoring plaatsgevonden. Er zijn geen nieuwe gevallen geconstateerd. Het herplantplan is gerealiseerd.</p>
<p><u>Verhardingen</u></p> <p>De basistaak onderhoud en beheer van verhardingen is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B. Specifieke aandachtspunten in 2013 zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accentverlegging naar onderhoud wegen in woonbuurten; • Reconstructie Brusselsestraat. 	<p>Gerealiseerd: het wegenareaal bevindt zich grotendeels op B-niveau. Er is echter een dalende trend waarneembaar. Hierop vindt in 2014 verdieping plaats.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Brusselsestraat is in 2013 gereconstrueerd.
<p><u>Civiele kunstwerken</u></p> <p>De basistaak onderhoud en beheer van civiele kunstwerken (bruggen, viaducten en keermuren) is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B. Specifieke aandachtspunten in 2013 zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inspectie en onderhoud leuning en bruggen en viaducten; • Groot onderhoud buitenstedelijke Jekerbruggen. 	<p>Gerealiseerd: gemiddeld is een B behaald. In 2013 is voor de tram en Noorderbrug een aantal kunstwerken geïnspecteerd. Daarnaast is de constructieve sterkte van de Sint Servaasbrug onderzocht. De voorbereiding voor de Jekerbruggen is opgestart. Daarnaast is in 2013 een pilot begonnen in samenwerking met Rijkswaterstaat om de kwaliteit van kunstwerken beter in beeld te krijgen. Ook zijn in 2013 enkele inspectiewerkzaamheden uitgevoerd als voorbereiding op de opstelling Leidraad civieltechnische kunstwerken.</p>

<p><u>Schoon</u></p> <p>De basistaak het schoonhouden en beheer van openbare ruimte is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels. Specifieke aandachtspunten in 2013 zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intensivering handhaving zwerfvuil bij milieuperrons; • Verdere uitvoering graffitiplan. 	<p>Gerealiseerd: er is een lichte daling waarneembaar voor het kwaliteitsbeeld in de binnenstad. Buiten de singels wordt gemiddeld een ruime B behaald.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De intensivering van de handhaving bij de milieuperrons heeft een positief effect gehad. Er is een sterke daling van de illegale bijplaatsingen; • Voor graffiti zijn in 2013 2 projecteninitiatieven opgestart: graffiti-bestrijding Kommelkwartier en het realiseren van een kunstwerk op het bruggenhoofd Kennedybrug (doorgang tussen Sint Pieterskade-Prins Bisschopsingel). Beide projecten zijn nog niet afgerond. De verwachting is dat deze projecten in 2014 zijn gerealiseerd. Daarnaast heeft Stadsbeheer haar reguliere inzet (Graffitibus) gerealiseerd voor beheer en onderhoud.
<p><u>Openbare verlichting</u></p> <p>De basistaak onderhoud en beheer van openbare verlichting is gericht op minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B. Specifieke aandachtspunten in 2013 zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdere ombouw naar energiezuinige LED-armaturen. 	<p>Gerealiseerd: de openbare verlichting scoort een gemiddelde B-kwaliteit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 heeft er in verband met capaciteitsproblemen geen ombouw plaatsgevonden naar LED-armaturen.
<p><u>Walmuren en vestingwerken</u></p> <p>De basistaak onderhoud en beheer van walmuren en vestingwerken, is gericht op een duurzame instandhouding met behoud van flora- en faunawaarde. Zie verder programma 10.</p>	<p>De basistaak is gerealiseerd. Op basis van een eerder uitgevoerde inventarisatie is in 2013 een begin gemaakt met het herstel van een aantal walmuren in de binnenstad.</p>
<p><u>Infrastructurele elementen</u></p> <p>De inspanningen zijn gericht op een instandhouding van de aanwezige infrastructuur elementen in de openbare ruimte, waarbij voldoende kwaliteit wordt nagestreefd. De infrastructuur elementen maken geen deel uit van de monitoring- en schouwrondes.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Metten en evalueren van het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte</u></p> <p>Om de sturing op het beheer van de openbare ruimte te faciliteren wordt structureel en intensief gemonitord. Dit doen we onder andere door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het monitoren van groen en schoon door een objectieve meet- en schouwmethode; • Het monitoren van verhardingen en bruggen door een technische inspectie. 	<p>Gerealiseerd: de raadscommissie heeft eind 2013 een themasessie met betrekking tot dit onderwerp bijgewoond. In 2014 wordt hieraan een vervolg gegeven.</p>

<p><u>Ingebruikname nieuw areaal</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Infrastructuur rondom zwembad Geusselt (inclusief parkeerplaats) en Discusworp; • P&R-station Maastricht-Noord; • Hagerhof (gedeeltelijk); • Groenzone tussen Caberg en Malpertuis (gedeeltelijk). 	<p>Gerealiseerd: de genoemde gebieden zijn in 2013 aan het areaal toegevoegd. Dit zonder dat het IBOR budget is verhoogd.</p>
--	---

- **Water**

Adequate waterafvoer ter minimalisatie risico van overstromingen en voor volkgezondheid	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Voorkomen wateroverlast</u></p> <p>Om wateroverlast te voorkomen, zetten we in op het treffen van voorzieningen voor opvang van extreme regenbuien en voor extreem hoog water van Maas en Jeker. In 2013 wordt er samen met het waterschap Roer en Overmaas invulling gegeven aan een adequate hoogwaterbescherming Maas.</p>	<p>In 2013 is een begin gemaakt met het project sluitstukkades. Hierdoor heeft Maastricht een hoogwaterbeschermingsniveau tegen een overstroming vanuit de Maas die 1 keer in de 250 jaar voorkomt. Ook is voor het Deltaprogramma begonnen met een verkenning voor een verdere hoogwaterbescherming.</p>
<p><u>Rioolbeheer</u></p> <p>Naast het regulier onderhoud, beheer en de uitvoering van het monitoringsprogramma/camera-inspecties is er in 2013 specifiek aandacht voor afkoppelingsprojecten regenwater voor de wijken Heer en Maastricht-Noordoost.</p>	<p>Gerealiseerd: de voorbereiding voor de afkoppeling in Heer en Maastricht-Noordoost is in 2013 opgestart.</p>
<p><u>Niet geplande prestatie</u></p>	<p>In 2013 is door de gemeenteraad het geactualiseerde gemeentelijk rioleringsplan vastgesteld.</p>
<p><u>Binnenhavens/waterlossingen</u></p> <p>Naast het regulier onderhoud en beheer is er in 2013 specifiek aandacht voor onder andere baggerwerkzaamheden Beatrixhaven.</p>	<p>Gerealiseerd: regulier onderhoud, beheer en ook de geplande baggerwerkzaamheden in de Beatrixhaven zijn uitgevoerd.</p>

- **Algemene begraafplaats**

Exploiteren algemene begraafplaats	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Exploitatie algemene begraafplaats Tongerseweg</u></p> <p>Om te zorgen voor een doelmatige exploitatie van de begraafplaats met een substantiële vermindering van het exploitatieverlies gaan we in 2013 onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plannen uitvoeren voor kostenreductie, kwaliteitsverbetering en nieuwe product-marktcombinaties; • Mogelijkheden verkennen voor gehele of gedeeltelijke privatisering. 	<p>In 2013 is onderzoek uitgevoerd om te komen tot een kwaliteitsverbetering en een kostenreductie in de exploitatie. Dit heeft eveneens geresulteerd in een positieve exploitatie.</p>

- **Buurtgericht Werken**

Faciliteren buurtgerichte aanpak	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Buurtplannen</u></p> <p>Zie programma 10 Stadsontwikkeling. Naast de stadsontwikkelingsbuurten worden er ook buurtplannen geschreven voor buurten die op gebieden of problematieken tegen een ontwikkelingsbuurt aanzitten. In 2012 zijn hiervoor plannen geschreven voor De Heeg, Statenkwartier en Daalhof. In 2013 worden 3 nieuwe buurten geselecteerd.</p>	<p>Dit is niet gerealiseerd. Op basis van gezamenlijke evaluatie van de buurtplannen die in 2012 zijn afgerond, is hieraan geen vervolg gegeven.</p>
<p><u>Geld voor de Buurten</u></p> <p>Aanvragen vanuit de buurten waar Buurtgericht Werken wordt uitgevoerd, worden in samenspraak met de corporaties beoordeeld. De budgetten worden ingezet voor de organisatie van de buurtplatforms en activiteiten die in de buurten georganiseerd worden. Hiervoor wordt onder andere een bijdrage vanuit het Leefbaarheidsfonds ingezet. Deze bijdrage loopt echter na 2014 af. In 2013 worden eerste gesprekken met de verschillende partners gevoerd over voorzetting in 2015 en verder.</p>	<p>De verordening Geld voor de Buurten is uitgevoerd. Met de gemeenteraad en verschillende vrijwilligersverenigingen, waaronder de buurtkaders, is begonnen met de discussie hoe nu verder na 2014. Deze discussie moet in 2014 leiden tot een nieuwe meer integrale benadering.</p>
<p><u>Beheer Leefbaarheidsfonds</u></p> <p>Uitvoering wordt ook gegeven aan afspraken met betrekking tot beheer Leefbaarheidsfonds in samenspraak met de corporaties. De middelen van het Leefbaarheidsfonds zijn gelabeld. De ruimte is volledig benut. In 2013 worden lopende projecten en afspraken gevolgd in samenwerking met de corporaties. Voor nieuwe aanvragen is geen ruimte meer.</p>	<p>Conform uitgevoerd</p>
<p><u>Efficiëntere aanpak in de buurt</u></p> <p>In de buurten waar wijkontwikkelingsplannen worden uitgevoerd, wordt in 2013, in samenspraak met buurtplatforms en partners, een vereenvoudigde samenwerkingsstructuur ontwikkeld. Deze moet leiden tot een efficiëntere aanpak in de buurt en het beter inspelen op de vraag van de burger. Voor de overige buurten wordt een nieuwe werkwijze voor de burger en Buurtgericht Werken ontwikkeld.</p>	<p>Conform uitgevoerd</p>
<p><u>Veilige Buurten Aanpak Noordoost en uitrol naar Noordwest</u></p> <p>Via het team Veilige Buurten wordt de samenwerking van de gemeente met corporaties, politie en Trajekt in 2013 vormgegeven en wordt de cyclisch-methodische aanpak versterkt. Op basis van ervaringen in Noordoost wordt in 2013 een uitrol naar Mariaberg gemaakt. De aanpak leidt tot een directe aanpak van veiligheidsproblemen in de buurten en een betere afstemming tussen vraag en aanbod. Burgers krijgen hierdoor een veiliger gevoel en een veilige buurt.</p>	<p>Conform uitgevoerd</p>

Samenwerking

De in de praktijk gegroeide samenwerking tussen het Buurtgericht Werken (in de buurten waar het Buurtgericht Werken wordt uitgevoerd), het Veiligheidshuis en de Veilige Buurten Aanpak wordt in 2013 verder vormgegeven.

Conform uitgevoerd

3. Wat heeft het gekost?

Programma 13 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	39.122	39.555	35.762	35.575	187 V
- Kapitaallasten	6.702	6.632	6.446	6.401	45 V
- Apparaatskosten	10.527	10.677	3.132	3.293	161 N
- Storting in voorzieningen	682	521			
- Overige lasten	21.211	21.725	26.184	25.881	303 V
(b) Totale baten	19.343	19.931	20.249	27.634	7.385 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	19.779	19.624	15.513	7.941	7.572 V
Storting in reserves	184	235	5.091	10.002	4.911 N
Onttrekking uit reserves	65		1.683	1.668	15 N
Resultaat	19.898	19.859	18.921	16.275	2.646 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Riolen	695
Openbare verlichting	216

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Openbare verlichting € 0,379 mln. V
- Beheer en ingebruikgeving infrastructuur € 0,285 mln. N
- Reclamebelasting € 0,220 mln. N
- Lagere opbrengst rioolheffing € 0,294 mln. N
- Begraafplaats € 0,032 mln. V
- Beschikbare IBOR gelden € 2,900 mln. V
- Achterstallig onderhoud riolen € 4,911 mln. V
- Diversen € 0,149 mln. V

Openbare verlichting

Het voordelig resultaat bestaat onder meer uit: energiekosten en netwerkkosten € 0,102 mln., minder vervangen lampen € 0,114 mln. en lagere onderhoudskosten € 0,103 mln.

Lagere opbrengst rioolheffing

Vanwege de verandering in de systematiek is de voorziening riolen opgeheven (zie raadsbesluit 24 september 2013) en komen afwijkingen ten opzichte van de begroting ten gunste of ten laste van de algemene middelen.

Beschikbare IBOR gelden

Nog beschikbare IBOR-gelden ad € 2,9 mln. voor nog uit te voeren werkzaamheden groot onderhoud IBOR ontstaan door vertragingen in de uitvoering. Daarom wordt voorgesteld deze middelen in 2014 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden IBOR.

Achterstalling onderhoud riolen

In 2013 is de voorziening Riolen opgeheven (zie raadsbesluit 24 september 2013). De vrijval in het resultaat ad € 4,911 mln. betreft middelen voor het uitvoeren van achterstallig onderhoud gedurende de planperiode 2013-2017. Deze middelen zijn in 2013 gestort in de bestemmingsreserve Riolen.

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Riolen € 4,911 mln. N

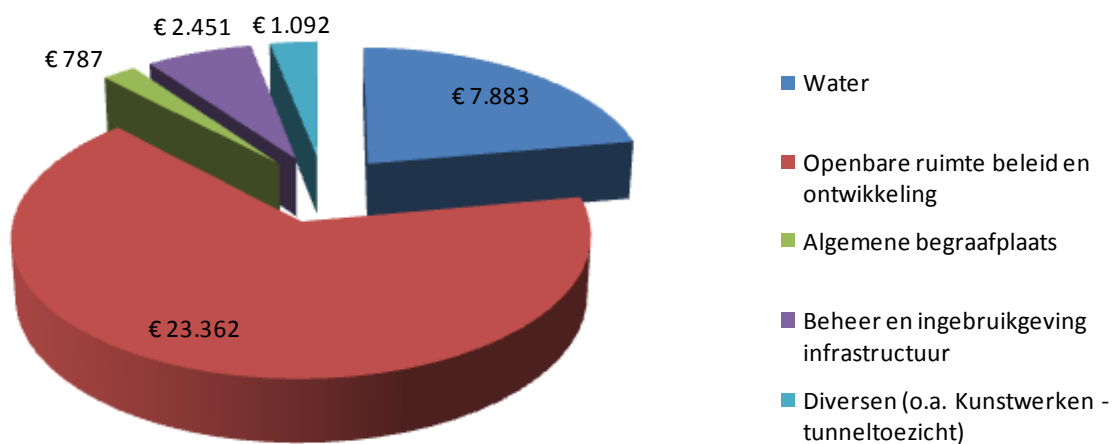
Zie toelichting achterstaling onderhoud riolen.

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Buurtgericht werken € 0,015 mln. N

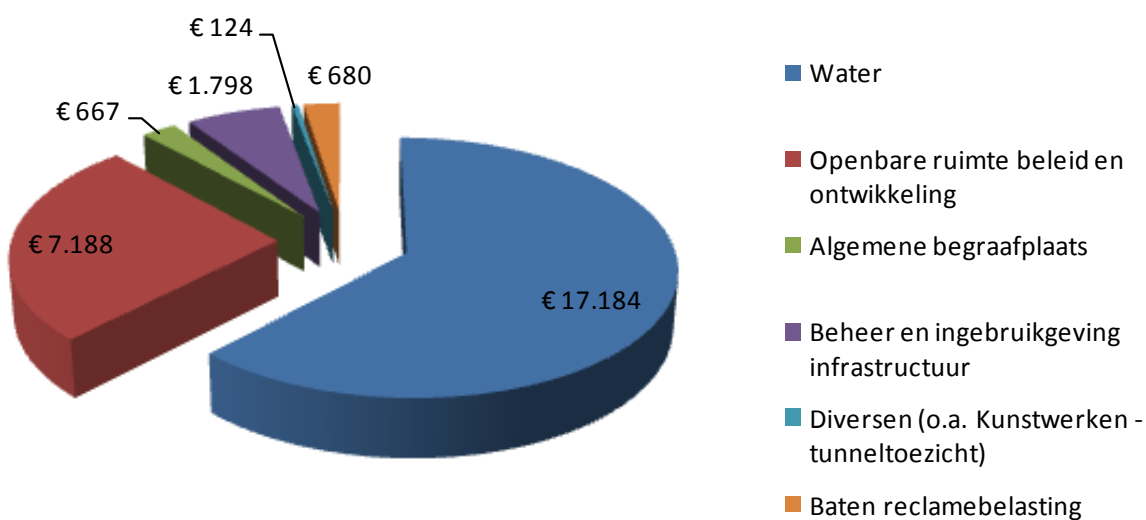
Programma 13: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 13: baten

Bedragen x 1.000

Programma 14 Natuur, milieu en afval

1. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Het natuur- en milieubeleid in Maastricht is gericht op:

- Integrale verbetering van de lokale milieukwaliteit als bijdrage aan de leefbaarheid (onder andere geluid, lucht, bodem, afval);
- Bijdragen aan het oplossen van milieuproblemen op hogere schaalniveaus (onder andere klimaatbeleid, duurzaamheid).

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008: via de programmadoelstelling wordt een bijdrage geleverd aan het tot stand komen van Maastricht internationale kennisstad, woonstad en cultuurstad richting een nieuw 'mozaïek' Maastricht 2030;
- Strategische nota's:
  - * Structuurvisie 2030 (vastgesteld op 29 mei 2012).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programma wil de volgende maatschappelijk effecten (ME) bereiken:

1. Voldoende groen van goede kwaliteit;
2. Beperken geluidshinder;
3. Optimale bodemkwaliteit;
4. Goede luchtkwaliteit;
5. Veiligheid bij transport van- en omgaan met gevaarlijke stoffen (externe veiligheid);
6. Beperken en aanpassen van onnatuurlijke klimaatsverandering;
7. Verhogen maatschappelijke medeverantwoordelijkheid op gebied van natuur en milieu;
8. Optimale bronscheiding van afval en marktconforme kosten voor afvalinzameling en -verwerking.

ME	indicator	2013		Ambitie 2018	
		55-64 dB	>65 dB	55-64 dB	>65 dB
2	Aantal geluidbelaste woningen in Maastricht op basis van geluidbelastingkaarten: <ul style="list-style-type: none"> • Wegverkeer; • Raillawaai; • Industrielawaai. 	13.000	1.700	13.000	800
		900	300	900	300
		500	100	500	100

ME	Indicator	2010	2012	2013	Ambitie			Bron *
					2013	2014	2015	
3	Aantal spoedeisende locaties in Maastricht	225	18	6	16	6	0*	2
4	Aantal gevoelige objecten in Maastricht waarbij de landelijke grenswaarde uit het besluit luchtkwaliteit wordt overschreden als gevolg van gemeentelijke wegen: <ul style="list-style-type: none"> • Voor NO₂ (stikstofdioxide); • Voor PM₁₀ (fijnstof). 	0	0	0	0	0		3
		0	0	0	0	0		
7	Percentage burgers dat zich medeverantwoordelijk voelt voor het milieu in de buurt	92				92		1
8	Plaats in landelijke afvalbenchmark inzake: <ul style="list-style-type: none"> • Percentage bronscheiding; • Afvalbeheerskosten; • Serviceniveau. 			1	<= 3	<= 3		4
				9				
				9				

** Bronnen: (1) Stadspeiling (volgende peiling 2014); (2) Gemeentelijk bodeminformatiesysteem (Globis); (3) Rapportage luchtkwaliteit (wordt alleen opgesteld bij overschrijding grenswaarde Besluit lucht kwaliteit); (4) Landelijke benchmark afval 100.000+ gemeenten.

* Landelijke opdracht vanuit VROM om voor 2015 alle spoedeisende locaties minimaal te beheersen.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Groen, natuur en landschap

Realiseren voldoende groen van goede kwaliteit	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Realisatie Omgevingsplan Sint Pietersberg</u> Dit wordt in 2013 opgeleverd (restauratie van het fort Sint Pieter en directe omgeving als de centrale parkeervoorziening).	Het project is nagenoeg geheel uitgevoerd, De oplevering vindt plaats in het eerste kwartaal van 2014.
<u>Uitwerken gebiedsontwikkeling GOMV</u> Betreft in 2013 onder andere: <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie eerste onderdelen fietsroutenetwerk; • Faciliteren uitvoeringsprojecten Landgoederenzone (particuliere initiatieven). 	Een fietspadenplan (fase 1) is in uitvoering. De uitvoeringsprojecten Mooi Nederland zijn afgerond. De ondersteuning van particuliere initiatieven is een permanente taak (onder andere Vaeshartelt (proeflokaal) en Kruisdonk).
<u>Uitvoering natuurcompensatie A2 Mariënwaard</u> Uitbreiding van areaalgronden met natuurlijk beheer.	De gronden zijn verworven, de natuurcompensatie in uitvoering, natuurlijk beheer volgt na realisatie.
<u>Groen in wijken</u> Zie programma 10 (brandpunten).	Zie programma 10 (brandpunten).
<u>Uitwerken samenwerkingsovereenkomst Grensmaas (Nederlandse Grensmaasoverheden/-gemeenten)</u> Betreft in 2013 onder andere: <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke vaststelling Kadernotitie groen leven en beleven (gezamenlijke uitgangspunten en inrichtingsprincipes Rivierpark Maasvallei) en definiëren deelprojecten uniform beeldmerk en fietsroutenetwerk door alle contractpartners; • Uitwerking Kadernotitie naar Recreatievisie Grensmaas voor Maastrichts grondgebied. 	Bestuurlijk kader (Nota groen leven en beleven) voor Rivierpark Maasvallei vastgesteld. In 2013 is een uitvoeringsplan/projectplan uitgewerkt voor 3 onderdelen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Fietsroutestructuur (tussen Maastricht en Maasgouw inclusief 2 Maasoversteken); 2. Plan van aanpak voor corporatie-identiteit/uniform beeldmerk voor inrichtingselementen/objecten naar Vlaamse voorbeelden; 3. Plan van aanpak promotie grensoverschrijdend Rivierpark Maasvallei. Dit projectplan is door de gezamenlijke samenwerkingspartners bestuurlijk vastgesteld en daarvoor is een subsidieaanvraag bij de Provincie Limburg ingediend. Medio januari heeft dat geresulteerd in een provinciale subsidie van € 470.000. Uitvoering/realisatie is voorzien in 3 fasen van 3 jaar. Aanleg van fietspaden op Maastrichts grondgebied is gepland in 2016-2017 na oplevering Grensmaasdeelprojecten Borgharen-Itterren en Aan de Maas.

<p><u>Frontenpark</u></p> <p>Zie programma 10 (programma Maastricht-Noord).</p>	<p>Zie programma 10.</p>
<p><u>Tapijnkazerne</u></p> <p>Zie programma 10.</p>	<p>Zie programma 10.</p>
<p><u>Jaarprogramma CNME</u></p> <p>Binnen het nieuwe CNME-beleid staat communicatie en participatie centraal. Ingrediënten uit het nieuwe (nog vast te stellen) beleidsplan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ecologische basisvorming waaronder beleving van en kennismaking met natuur vooral voor bedoeld voor de basisschoolleerlingen; • Leren voor leefbaarheid: gaat over de relatie van mensen met de directe leefomgeving bedoeld voor een brede doelgroep van jeugd tot volwassenen; • Leren voor duurzame ontwikkeling: dit geeft inzicht in de relatie tussen de drie P's (people, planet, prosperity) vooral bedoeld voor het beroepsonderwijs, universiteiten, maar ook voorgezet onderwijs groepen volwassenen. <p>Door een jaarlijks vast te stellen jaarprogramma tussen CNME en gemeente Maastricht wordt invulling gegeven aan bovenstaande kaders.</p>	<p>In 2013 is het Natuur- en duurzaamheidseductiebeleid (NDE-beleid) vastgesteld. In het verlengde daarvan is in 2013 in samenwerking met het CNME een jaarplan opgesteld dat invulling geeft aan de gestelde doelen. In 2014 wordt conform dit jaarplan gewerkt.</p>
<p><u>Doorstart kinderboerderij Daalhoeve</u></p> <p>Naar verwachting is in 2013 de doorstart van de kinderboerderij Daalhoeve een feit. Ook wordt de relatie gemeente kinderboerderijen in het algemeen onder de loep genomen.</p>	<p>De kinderboerderij Daalhoeve is 2013 geëxploiteerd door de stichting met een financiële bijdrage van de gemeente Maastricht.</p>

- **Milieu en stad**

Beperken geluidhinder	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste geluidskwaliteit</u></p> <p>Dit doen we door ervoor te zorgen dat 80 procent van de geadviseerde plannen (onder andere brandpunten) en initiatieven voldoet aan de doelstelling uit het hogere grenswaardenbeleid (100 procent is niet haalbaar).</p>	<p>Gerealiseerd</p>

<p><u>Uitvoer schermenproject spoor</u></p> <p>Fase 2 inhoud geven van het schermenproject langs het spoor waarvoor in 2011 subsidie is verkregen. In dit project is bepaald waar schermen mogelijk zijn en op welke locaties gevelmaatregelen getroffen moeten worden. Het plan ligt nu ter voorbereiding bij Prorail. Uitvoering volgt in 2014.</p>	<p>Er is een voorkeursvariant uitgewerkt. Besluitvorming vindt plaats in 2014.</p>																				
<p><u>Uitvoer project Hertogsingel</u></p> <p>Fase 2 invullen van het pilotproject geluidssanering en energiemaatregelen langs de Hertogsingel (2010-2014 ISV3). Concreet worden 2 woningen onderzocht.</p>	<p>De aannemer is begonnen met de uitvoering.</p>																				
<p><u>Terugdringen aantal gevallen geluidsoverlast</u></p> <p>Het ten opzichte van de periode 2005 – 2011 verder terugdringen van het aantal geregistreerde gevallen van geluidsoverlast door horeca, bij evenementen en door bedrijven. De belangrijkste middelen hiervoor zijn de milieuvergunning, handhaving en controle.</p>	<p>Het aantal klachtmeldingen over geluidsoverlast door de horeca blijft dalen.</p> <table border="1" data-bbox="866 801 1390 1126"> <thead> <tr> <th></th> <th>Aantal klachtmeldingen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2005</td> <td>187</td> </tr> <tr> <td>2006</td> <td>169</td> </tr> <tr> <td>2007</td> <td>130</td> </tr> <tr> <td>2008</td> <td>115</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>73</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>67</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>53</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>49</td> </tr> </tbody> </table> <p>Het aantal meldingen per jaar over geluidsoverlast van industrie is minder dan 10. Het aantal gegronde meldingen over geluidsoverlast bij evenementen is minder dan 5.</p>		Aantal klachtmeldingen	2005	187	2006	169	2007	130	2008	115	2009	100	2010	73	2011	67	2012	53	2013	49
	Aantal klachtmeldingen																				
2005	187																				
2006	169																				
2007	130																				
2008	115																				
2009	100																				
2010	73																				
2011	67																				
2012	53																				
2013	49																				
<p><u>Opstellen geluidreductieplan en zonebeheersplan Bosscherveld</u></p> <p>Daarmee heffen we de huidige overschrijdingen op en voorkomen we nieuwe overschrijdingen.</p>	<p>Gerealiseerd</p>																				
<p><u>Vertalen zonebeheersplan Beatrixhaven</u></p> <p>In 2013 gaan we de aanpak voor geluidshinder verankeren in het bestemmingsplan Beatrixhaven.</p>	<p>Gerealiseerd: de beroepsprocedure loopt nog.</p>																				
<p><u>Opstellen actieplan geluid</u></p> <p>Hierin worden de ambities zoals verwoord in het Hogere grenswaardenbeleid afgezet tegen de onlangs vastgestelde Geluidbelastingkaart. Ter plaatse van de geconstateerde knelpunten wordt bekeken welke maatregelen getroffen kunnen worden. Dit kan ook leiden tot het aanpassen van het ambitieniveau.</p>	<p>Gerealiseerd</p>																				

<p><u>Vervolg sanering Hertogsingel</u></p> <p>Projectsubsidie voor de rest van de woningen aan de Hertogsingel is aangevraagd. Subsidie is op dit moment niet toegekend. Verwacht wordt dat dit wel plaatsvindt in 2013.</p>	<p>De subsidie is ontvangen. Het saneringsprogramma wordt uitgewerkt.</p>
---	---

Streven naar optimale bodemkwaliteit	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Aanpakken nieuwe bodemverontreinigingen</u></p> <p>Zorgen dat nieuwe bodemverontreinigingen onmiddellijk worden aangepakt. In 2013 saneren we 100 procent van alle nieuwe bekende bodemverontreinigingen.</p>	<p>In 2013 zijn 15 nieuwe bodemverontreinigingen ontstaan/gemeld (dit betreft meestal kleinere verontreinigingen door bijvoorbeeld lekkages na auto-ongevallen of bij bedrijfsactiviteiten). Deze zijn allemaal gesaneerd.</p>
<p><u>Voorkomen nieuwe bodemverontreinigingen</u></p> <p>Erop toezien dat ter plaatse van bodembedreigende activiteiten de juiste bodembeschermende voorzieningen worden toegepast.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Toetsen bodemkwaliteit bij gewijzigd gebruik</u></p> <p>Voorkomen dat er als gevolg van gewijzigd gebruik situaties ontstaan waarbij de actuele bodemkwaliteit niet voldoet aan de kwaliteit die ten doel is gesteld. Net als in 2012 wordt ervoor gezorgd dat de geadviseerde plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen en doelen die in het Maastrichtse bodembeleid zijn vastgesteld.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Aanpak van spoedeisende bodemverontreiniging Bodemconvenant (Investeringsbudget stedelijke vernieuwing (ISV)-doelstelling 35)</u></p> <p>In voorgaande jaren is hiermee een begin gemaakt. In 2013 worden de resterende 18 potentiële spoedlocaties nader onderzocht. Voor 2015 moeten alle locaties met ecologische en/of spreidingsrisico's zijn beheerd en/of gesaneerd.</p>	<p>Inmiddels zijn de 18 in 2013 bekende potentiële spoedlocaties onderzocht. Er resteren nog 6 potentiële spoedlocaties. Vervolgonderzoek op deze locaties is in uitvoering.</p>
<p><u>Vaststellen van nieuw Beleidskader bodem als actualisatie van het huidige Bodembeleid</u></p> <p>Dit beleidskader wordt geactualiseerd en aangepast aan de gewijzigde landelijke zienswijzen en vormt het kader voor het gemeentelijk Bodembeleid voor onderzoek, sanering en hergebruik van (verontreinigde) grond.</p>	<p>Het nieuwe gemeentelijk bodembeleid is medio 2013 door de raad vastgesteld.</p>

<p><u>Invulling geven aan het Bodemconvenant</u></p> <p>Naast de aanpak van de spoedeisende locaties wordt vanuit het convenant de integrale aanpak van de ondergrond verder uitgewerkt en wordt ook verder invulling gegeven aan het opstellen van een gebiedsgericht grondwaterbeheerplan.</p>	<p>Voor de ondergrond is een quickscan van de ondergrond in ontwikkeling voor integrale afweging van verschillende ondergrondthema's. Er is een aantal pilotprojecten uitgevoerd. Voor het grondwater is voor de oostkant van Maastricht een gebiedsgericht grondwaterbeheerplan opgesteld.</p>
--	---

Streven naar goede luchtkwaliteit	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Voorkomen nieuwe gevallen ongewenste luchtkwaliteit</u></p> <p>Voorkomen van nieuwe gevallen waarin de gewenste luchtkwaliteit niet wordt gehaald. Dit doen we door ervoor te zorgen dat 100 procent van de geadviseerde plannen (onder andere brandpunten) en initiatieven voldoet aan de wettelijke grenswaarden.</p>	<p>Gerealiseerd</p>
<p><u>Uitvoeren van de saneringstool Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)</u></p> <p>De vastgestelde programma's NSL 1, NSL 2 en NSL 3 (opvolging van het programma luchtkwaliteit) worden uitgevoerd. In deze programma's zijn projecten geformuleerd die ertoe bijdragen dat de luchtkwaliteit in Maastricht wordt verbeterd. In het platform Luchtkwaliteit wordt in 2012 gewerkt aan een lijst met mogelijke maatregelen waarin de resterende gelden voor luchtkwaliteit kunnen worden besteed. De raad wordt over de maatregelen eind 2012 geïnformeerd. Uitvoering volgt in 2013.</p>	<p>Dit is in uitvoering. P&R-Noord is opgeleverd. De Tongerseweg is grotendeels gerealiseerd. De Ambyerstraat is in voorbereiding; uitvoering vindt plaats in 2014.</p>
<p><u>Ondersteunen private initiatieven luchtkwaliteit</u></p> <p>Faciliteren van initiatieven van derden (vervoerders, ondernemers) die bijdragen aan de verbetering van de luchtkwaliteit. Prioriteit ligt bij initiatieven op het terrein van elektrisch rijden (bijvoorbeeld pilot Zero Emissie Busvervoer Veolia, plaatsen laadpalen elektrische auto's samen met Stichting e-laad).</p>	<p>De pilot Zero Emissie Stadsbus(vervoer) is vertaald in een voorstel voor de nieuwe ov-concessie. De laatste e-laadoplaadpalen zijn geplaatst. Er is een samenwerking met de regio begonnen om te komen tot een regionale laadinfrastructuur voor elektrische auto's.</p>
<p><u>Metten van luchtkwaliteit in Maastricht.</u></p> <p>Naast het al bestaande meetpunt aan de zuidzijde van de A2 worden er in 2013 in de stad 2 meetpunten ingericht. Hiervan dient er 1 als meetpunt voor de stedelijke omgeving. Het andere meetpunt wordt geplaatst aan de noordzijde van de A2.</p>	<p>Het meetpunt Frontenpark is gerealiseerd. Het meetpunt aan de noordzijde van de A2 is gekoppeld aan de werkzaamheden aan de tunnel en staat voor 2014 gepland.</p>
<p><u>Actualiseren locatiebeleid luchtkwaliteit</u></p> <p>Dit is gericht op de bescherming van extra kwetsbare groepen in Maastricht.</p>	<p>Dit is uitgesteld tot 2014 door de focus op bovengenoemde prestaties.</p>
<p><u>Niet geplande prestaties</u></p>	<p>Er zijn 30 diffusiebuisjes geplaatst waaronder 3 op verzoek van Stichting Klaor Loch op grond van het Besluit meten luchtkwaliteit. De eerste jaarrapportage hieruit volgt medio 2014.</p>

Bewaken externe veiligheid	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Evalueren in 2012 vastgestelde Beleid externe veiligheid</u> De Beleidsvisie externe veiligheid is in 2012 vastgesteld. Daarin zijn nieuwe toetsingskaders opgenomen voor de verantwoording van het groepsrisico van externe veiligheid. Evaluatie vindt eind 2013 plaats.	De evaluatie is nog niet afgerond.

Beperken van onnatuurlijke klimaatsverandering (uitvoeren beleidsbrief duurzaamheid)	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<u>Duurzame Energiecentrale Limburg (DECL)</u> Zie programma 10 programma Maastricht-Noord.	De provincie onderhandelt met Imtech over de afronding van het project.
<u>Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK) 2008-2012</u> Voor rijks subsidie wordt inhoud gegeven aan het SLOK-programma. In dit programma zijn diverse projecten opgenomen die bijdragen aan bijvoorbeeld de bewustwording van de consument of onderzoek naar mogelijkheden van energietransitie. Het SLOK-programma loopt tot en met 2012. In 2013 vindt afronding plaats van enkele projecten en wordt een eindevaluatie opgesteld. Buiten SLOK beginnen ook steeds meer initiatieven van bewoners, bedrijven en verenigingen (bijvoorbeeld tot het plaatsen van zonnecellen of het beginnen van een energiebesparings- of leveringsvereniging op wijkniveau). Deze blijven we faciliteren/faciliteren we als gemeente waar dat mogelijk is.	Per mei 2013 is het SLOK-programma afgerond. Samen met de provincie en andere Limburgse gemeenten worden nieuwe samenwerkingsmodellen en -voorstellen uitgewerkt.
<u>Warmtenet bevorderen</u> Uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar de realisatie van een warmtenet op de oostoever van Maastricht. De gemeente werkt hierin samen met bedrijven, ondernemers, woningbouwcorporaties en consortium Avenue2. Haalbaarheidsonderzoek fase 1 is afgerond. Onder voorbehoud van een finaal besluit eind 2012, wordt in 2013 begonnen met de juridische en fiscale uitwerking van het plan en wordt de financieringsconstructie opgesteld. In 2013 wordt ook een beheermodel opgesteld.	Het warmtenet in Belvédère is uitgebreid door hierop de nieuwbouwwoningen van Lindenkruis aan te sluiten. Verder is in 2013 begonnen met onderzoek naar de mogelijkheden voor aansluiting op het warmtenet van het Eiffelgebouw, de Timmerfabriek, en de PDV-locatie. Ook is begonnen met het verkennen van de mogelijkheden voor energievoorzieningen in relatie tot de realisatie van de A2-tunnel en omgeving.

<p><u>Communicatie over duurzaamheid</u></p> <p>Ook in 2013 blijven we inzetten op bewustwording bij planontwikkelaars, overheden, bedrijfsleven, ondernemers en burgers om daarmee de maatschappij medeverantwoordelijk te maken voor de vraagstukken van klimaatverandering. Activiteiten vallen binnen het programma Zelf aan zet uit de Beleidsbrief duurzaamheid (vastgesteld in 2012). Hier staan voor 2013 onder andere genoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afronden van de activiteiten van de duurzaamheidsimpuls; • Platform Cool waarin gemeente, onderwijs, bedrijfsleven, industrie en bouwsector samen aan energiebeleid werken; • Programma gericht op gedragsverandering bij diverse doelgroepen (hotelwezen, mkb, winkeliers) met als basis het Klimaatfonds gemeenten. 	<p>Gerealiseerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De duurzaamheidsimpuls is grotendeels afgerond; 3 initiatieven hebben tot juni 2014 uitstel aangevraagd. • Platform Cool is intensief betrokken bij de ontwikkeling van de Routekaart Energie (Energieakkoord) waar voor particuliere en zakelijke doelgroepen doelstellingen voor de energietransitie worden opgesteld. • Gedragsverandering bij de verschillende doelgroepen is hier een intensief onderdeel van.
<p><u>Zero Emissie (openbaar) Busvervoer</u></p> <p>In 2011 is een pilot begonnen met Veolia, ING, Imtech, de provincie en gemeente om het openbaar busvervoer in Maastricht te elektrificeren. Doelen zijn onder meer minder CO₂-uitstoot en een verbeterde luchtkwaliteit in de stad. Daarvoor wordt in 2012 een businesscase opgesteld over de haalbaarheid van het project. Voorwaarde hierbij is dat de <i>total cost of ownership</i> (TCO) lager is dan bij de dieselbus. Voor het project is een landelijke stuurgroep opgericht en is het project voorgedragen voor de Green Deal. Verder is subsidie aangevraagd en verleend bij de ECB voor de European Local Energy Assistance (ELENA).</p>	<p>De TCO-simulator is zo goed als afgerond. De ervaringen zijn gebruikt bij de voorbereiding van de nieuwe ov-concessie van de provincie Limburg. Voor de bestaande dienstregeling van de bus wordt met de vervoerder overlegd over de inzet van elektrische bussen in Maastricht in 2014.</p>
<p><u>Aansluiting Stadhuis op warmtenet Essent</u></p> <p>Zie ook warmtenetproject Thermosae. Als onderdeel van het vergroten van het warmtenet wordt in 2012/2013 nader onderzocht of ook het Stadhuis kan worden aangesloten op het bestaande warmtenet waarbij ook de mogelijkheid aanwezig is om koude te leveren. In 2013 wordt een voorstel voor de haalbaarheid afgerond.</p>	<p>De aansluiting van het Stadhuis op het warmtenet is onderzocht. De mogelijke aansluiting wordt meegenomen in de totale renovatie van het Stadhuis.</p>
<p><u>Duurzame ontwikkeling PDV-locatie Bosscherveld</u></p> <p>Voor de openbare aanbestedingsprocedure voor de verkoop van de grond en de ontwikkeling van een PDV-locatie in Bosscherveld worden duurzaamheidscriteria aan de selectie verbonden en dient een duurzame PDV gerealiseerd te worden waarbij gebruikgemaakt wordt van de gemeentelijke praktijkrichtlijn (GPR)-gebouw of Building Research Establishment Environmental Assessment Method (BREEAM).</p>	<p>Er is een juridische toets uitgevoerd waaruit is gebleken dat geen duurzaamheidscriteria in de aanbestedingsprocedure kunnen worden opgenomen voor de verkoop van de grond voor de PDV-locatie.</p>

<p><u>Faciliteren kleinschalige waterkrachtcentrales</u></p> <p>In 2013 is onze inspanning ook gericht op het faciliteren van het daadwerkelijk realiseren van een kleine waterkrachtcentrale in Bosscherveld. Ook wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar een kleine waterkrachtcentrale in de Jeker.</p>	<p>Voor de waterkrachtcentrale Bosscherveld heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl - voorheen Agentschap NL) een positieve beschikking verleend op de aanvraag om Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie (SDE)-subsidie. Het haalbaarheidsonderzoek waterkracht in de Jeker is beëindigd door onvoldoende draagvlak.</p>
<p><u>Niet geplande prestaties</u></p>	<p>Er is een voorstudie gedaan naar een Energieakkoord Maastricht als nadere uitwerking van de Routekaart Energie. Ook is een ophaalronde Energieakkoord Maastricht voorbereid.</p>

Wettelijke plicht gevonden dieren te registreren en in bewaring te nemen

Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p>Door de realisatie van een Dierenbeschermingscentrum in de gemeente Sittard-Geleen wordt invulling gegeven aan de wettelijke kaders. Conform planning begint begin november 2012 de bouw en zijn 7 à 8 maanden nodig tot oplevering (mei-juni 2013).</p>	<p>In 2013 is het nieuwe dierenwelzijnscentrum in Sittard-Geleen in gebruik genomen.</p>

- **Afval**

Inzamelen, preventie en hergebruik afval

Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
<p><u>Top 3-positie</u></p> <p>Voor wat betreft bronscheiding, serviceverlening en kosten willen we eindigen in de top 3 van de landelijke benchmark. Voor 2013 betekent dit dat we onder andere inzetten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Optimaliseren inzameling klein chemisch afval (kca); • Optimaliseren inzameling kunststoffen; • Optimaliseren groente-, fruit- en tuinafval (gft)-inzameling bij hoog-/middenbouw. 	<p>Maastricht scoort hoog in de landelijke benchmark (gemeenten van vergelijkbare stedelijkheidsklasse) met de: hoogste gemiddelde milieuprestaties (1e plaats; bronscheidingspercentage 68 procent, hoeveelheid restafval 144 kilogram per inwoner per jaar, gemiddelde benchmark is 233 kilogram per inwoner per jaar), lager dan gemiddelde afvalbeheerkosten (9e plaats) en gemiddeld dienstverleningsniveau (9e plaats).</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 is de kca-inzameling (Klein Chemisch Afval) verder geoptimaliseerd (uitbreiding van de inzameling met een weekendinzameling). • De kunststofinzameling is uitgebreid met de brede kunststoffractie via ondergrondse afvalinzamelvoorzieningen op de milieuperrons. • In 2013 is een onderzoek begonnen naar de effectiviteit en efficiency van gft-inzameling (Groente Fruit en Tuinafval) bij hoogbouwlocaties. • De uitvoering van het afvalbeleidsplan is verder ter hand genomen.

3. Wat heeft het gekost?

Programma 14 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	22.299	21.301	19.162	19.245	83 N
• Kapitaallasten	446	825	707	653	54 V
• Apparaatskosten	9.812	9.140	3.815	3.633	182 V
• Storting in voorzieningen	827				
• Overige lasten	11.214	11.336	14.640	14.959	319 N
(b) Totale baten	20.379	18.979	17.393	18.260	867 V
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	1.920	2.322	1.769	985	784 V
• Storting in reserves			561	311	250 V
• Onttrekking uit reserves			265	765	500 V
Resultaat	1.920	2.322	2.065	531	1.534 V

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Groen, natuur en landschap	220
Afvalinzameling	246

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Saldo van baten en lasten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- Afval € 0,766 mln. V
- Diversen € 0,018 mln. V

Afval

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Afwikkeling GR 2012 milieuparken	193 V
Afvalinzameling meeropbrengst afvalstoffenheffing	146 V
Hogere beleidskosten	146 N
Papierinzameling	300 N
Afvalverwerking	873 V
	766 V

Voor de afvalstoffenheffing wordt verwezen naar de afzonderlijke raadsnota die in de raadsvergadering van oktober aan u is voorgelegd. De afvalbegroting is doorgelicht. De doorlichting heeft geresulteerd in een nieuwe meerjarenbegroting 2014-2017 voor afval. Kostendekkendheid is daarbij het uitgangspunt evenals het principe "de vervuiler betaalt". Met de nieuwe meerjarenbegroting komt ook een einde aan de ongewenste situatie dat er sinds enkele jaren sprake was van een substantieel positief resultaat op de afvalbegroting (rekening t.o.v. begroting).

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

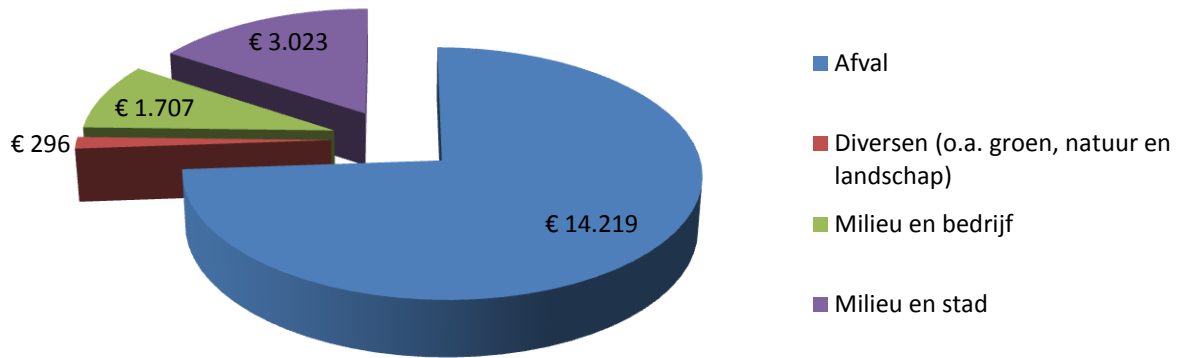
- Productiemiddelen afval € 0,250 mln. V

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

- Productiemiddelen afval € 0,500 mln. V

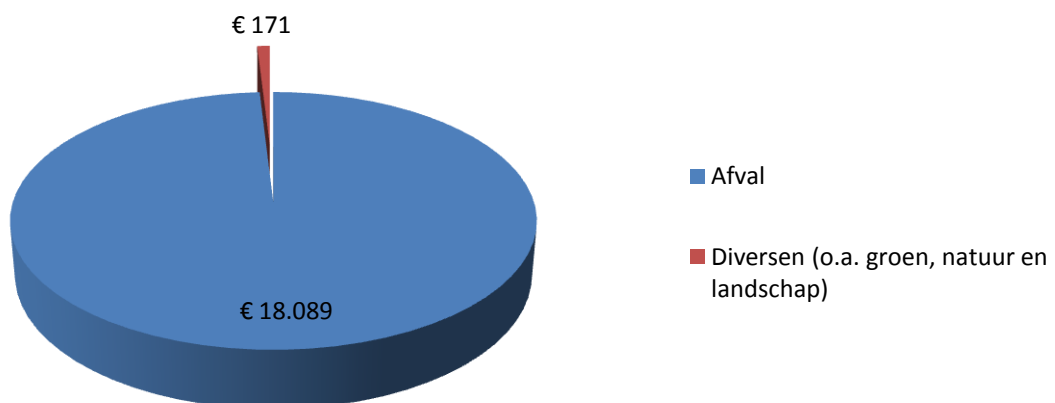
Programma 14: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 14: baten

Bedragen x 1.000

Programma 15 Algemene inkomsten en uitgaven

1. Wat willen we bereiken?

- **Wat is de programmadoelstelling?**

Het behouden van een solide financiële huishouding, zodat doelstellingen van andere programma's financieel gedekt zijn.

Dit programma heeft vooral een financieel-technisch karakter en wijkt daarmee sterk af van de andere programma's doordat een inhoudelijk programma ontbreekt. In het programma zijn belangrijke gemeentebrede inkomsten- en uitgavenramingen (zoals algemene uitkering gemeentefonds, algemene belastingen, rente-inkomsten en -uitgaven) en stelposten voor toekomstige gemeentebrede kostenposten (zoals loonsomontwikkeling en kapitaallasten) opgenomen.

- **Beleidsmatige context**

- Stadsvisie 2030, actualisatie 2008 (24 juni 2008);
- Strategische nota's:
  - * Kadernota Reserves en Voorzieningen (23 juni 2009);
  - * Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement (23 juni 2009);
  - * Kadernota Governance (20 december 2011);
  - * Verordeningen financiële functie (laatste wijziging 23 april 2013).

- **Wat merkt de burger daarvan?**

Dit programmaonderdeel levert indirect een bijdrage aan de maatschappelijke effecten bij alle andere programmaonderdelen.

De financiële positie van de gemeente Maastricht wordt uitgedrukt in onderstaande indicatoren. Samen met een aantal andere 100.000+ gemeenten werken we aan de verfijning van dit financieel instrument (de Stresstest). Bij volledige invoering van dit systeem worden de resultaten vergeleken met andere gemeenten.

Indicatoren*	Realisatie jaarrekening 2013	Ambitie begroting 2013
Flexibiliteit begroting (ombuigingen, verhouding structureel- incidenteel, sluitende begroting)	Voldoende	Voldoende
Weerstandsvermogen	Voldoende	Goed
Schuldenpositie (leningen, garantstellingen en waarborgen)	Voldoende	Goed
Lokale lasten (COELO-opgave)**	Voldoende	Voldoende
Grondexploitaties***	Onvoldoende	Voldoende
Meerjarig onderhoud kapitaalgoederen (toereikendheid onderhoudsbudgetten/voorzieningen)	Voldoende	Voldoende

* Bereik indicatoren: onvoldoende, voldoende, goed.
** COELO: COELO staat voor Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden. Dit is een jaarlijks onderzoek van de universiteit Groningen.
*** Zie nadere toelichting paragraaf 5.7 Grondbeleid.

2. Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Algemene Inkomsten en uitgaven

Een sluitende meerjarenbegroting waarbij sprake is van materieel begrotingsevenwicht (structurele lasten worden afgedekt met structurele opbrengsten)	
Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
Realisatie efficiencytaakstelling en takenreductie 2011-2018 binnen afspraken van het coalitieakkoord.	<p>De opgehoogde taakstelling voor 2013 van 5,460 mln. euro is gerealiseerd.</p> <p>De zoekgebieden herontwerpen van processen (leanaanpak) en de versnelling van specifieke samenwerkingsverbanden om efficiencywinsten naar voren te halen, zijn in 2013 opgepakt.</p> <p>De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. Sinds 1 juli 2013 is de RUD Zuid-Limburg operationeel. En de gemeenteraad heeft op 17 december 2013 het besluit genomen om met ingang van 1 januari 2014 toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). Hierdoor wordt de komende jaren een aanzienlijke financiële besparing gerealiseerd die oploopt tot uiteindelijk 1,2 mln. euro per jaar.</p>
Consequenties nieuwe kabinet na verkiezingen september 2012.	<p>Vanaf 2015 ontkomt de gemeente Maastricht er niet aan om (weer) principiële keuzes te maken. Deze zijn nodig om de sterke verlagingen van de algemene uitkering te kunnen opvangen. Daarbij wordt verondersteld dat de kortingen als gevolg van de 3 decentralisaties binnen het sociale domein worden opgevangen.</p> <p>De voorbereiding van dit traject is begonnen in 2013 zodat direct na de verkiezingen (in maart 2014) en de vorming van een nieuw college het bestuurlijke traject kan beginnen om voor de begroting 2015 samen met de gemeenteraad deze principiële keuzes te kunnen maken.</p>
Maximale verwerving van externe subsidies.	Ter voorbereiding van de nieuwe periode van Europese subsidies zijn in samenwerking met de partners in Zuid-Nederland programma's ontwikkeld die naadloos aansluiten bij de voornemens van Europa (Brussel).

Inzichtelijk maken financiële risico's en zo goed mogelijk beheersen, ook voldoende weerstandsvermogen om deze risico's af te dekken

Beoogde prestaties 2013	Realisatie 2013
Verder gaan met de implementatie van een risicomanagementsysteem.	Via de P&C-cyclus worden jaarlijks de risico's geactualiseerd. Vanuit control ligt de focus op de grote risicovolle projecten (Belvédère en 3 decentralisaties sociaal domein).
De kasgeldlimiet en renterisiconorm worden niet overschreden.	Gerealiseerd
De spelregels van het treasurystatuut worden opgevolgd.	Gerealiseerd
Streven naar een goedkeurende bij de jaarrekening.	Gerealiseerd: jaarrekening 2012.
Voldoen aan de eisen van de provinciale toezichthouder om te komen tot een meerjarig repressief toezicht.	Op 11 december 2012 hebben Gedeputeerde Staten (GS) van Limburg besloten om de gemeente Maastricht op basis van de begroting 2013 repressief toezicht toe te kennen. De periode vanaf de bekendmaking van het besluit van GS tot en met het begrotingsjaar 2016 zal toezichtarm zijn.

Betalgedrag gemeente Maastricht

	2010	2011	2012	2013
Aantal tijdige betalingen binnen 30 dagen (percentage)	72 procent	77 procent	81 procent	85 procent

3. Wat heeft het gekost?

Programma 15 (bedragen x € 1.000)	Gemeente-Rekening 2012	Begroting 2013, primitief	Begroting 2013, na wijziging	Rekening 2013	Resultaat 2013
(a) Totale lasten waarvan:	39.304	14.928	20.244	11.406	8.838 V
• Kapitaallasten	11.037	7.765	7.746	7.314	432 V
• Apparaatskosten	493	-49	1.632	873	759 V
• Storting in voorzieningen	-461			483	483 N
• Overige lasten	28.235	7.212	10.866	2.736	8.130 V
(b) Totale baten	216.526	200.697	203.349	194.438	8.911 N
(a-b) Totaal van saldo baten en lasten	-177.222	-185.769	-183.105	-183.032	73 N
• Storting in reserves	27.418	23.317	22.901	22.839	62 V
• Onttrekking uit reserves	44.219	31.306	33.208	30.831	2.377 N
Resultaat	-194.023	-193.758	-193.412	-191.024	2.388 N

Investerings (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2013
Productiemiddelen	1.273
ICT	2.640
Gebouwen	191

Toelichting op de belangrijke ontwikkelingen

Lasten en baten

De afwijkingen voor resultaatbestemming zijn als volgt te verklaren:

- OZB € 0,392 mln. V
- Toeristenbelasting € 0,218 mln. V
- Hondenbelasting € 0,052 mln. V
- Precario € 0,047 mln. N
- Deelnemingen € 0,059 mln. V
- Algemene Uitkering € 5,126 mln. N
- Onvoorzien/risicobuffer € 1,138 mln. V
- Rente/lening € 0,493 mln. N
- Vrijval organisatieontwikkeling € 1,000 mln. V
- Saldo mutaties reserves* € 2,639 mln. V zie stortingen en onttrekkingen reserves
- Diversen € 0,095 mln. V

* Inclusief technische correctie €1,176 mln. i.r.t. programma 10.

Storting in reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

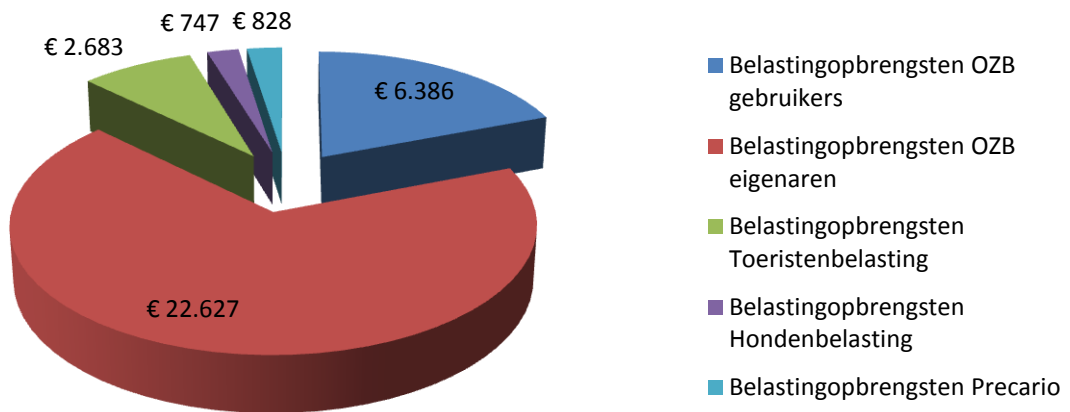
- Vruchtboomfonds € 0,156 mln. V
- Dwangbevelen € 0,090 mln. N
- Bedrijf /egalisereserves € 0,284 mln. N
- Productiemiddelen € 0,122 mln. N
- Reserveringen gemeentefonds € 0,402 mln. V

Onttrekking uit reserves (afwijkingen ten opzichte van begroting)

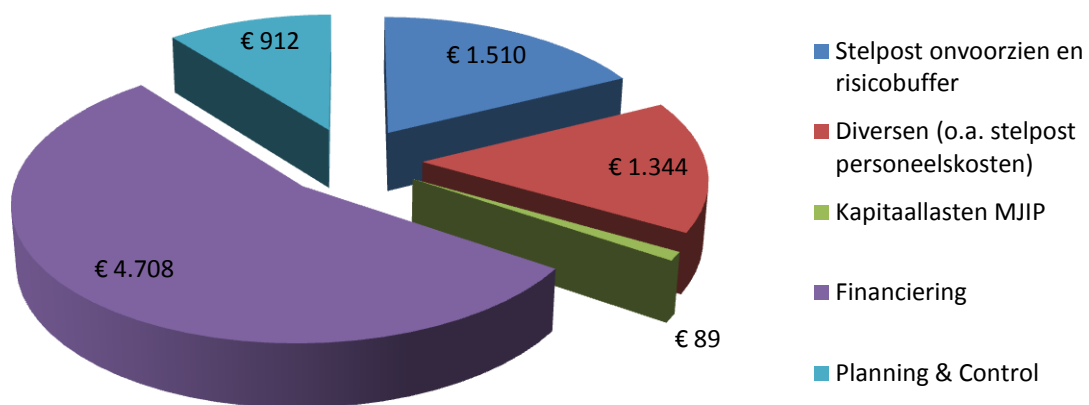
- Vruchtboomfonds € 0,125 mln. V
- SIB € 2,192 mln. N
- Dousberg € 0,007 mln. N
- Algemene reserve B&O € 0,926 mln. V
- Bedrijf /egalisereserves € 0,251 mln. V
- Reserveringen gemeentefonds € 0,148 mln. N
- Cofinanciering € 0,872 mln. N
- Productiemiddelen € 0,461 mln. N

Specificatie totale belastingopbrengsten

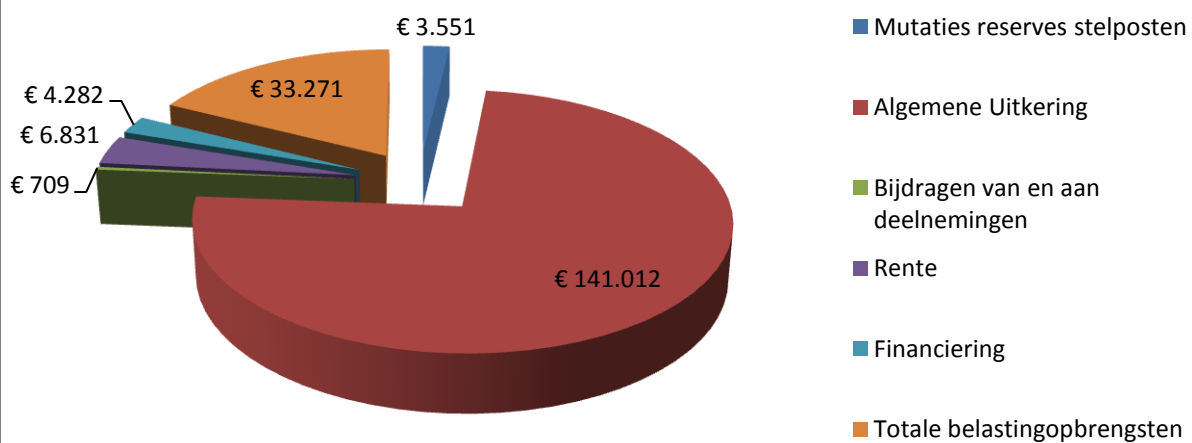
Programma 15: lasten

Bedragen x 1.000

Programma 15: baten

Bedragen x 1.000

Hoofdstuk 4 Jaarrekening

4.1 Inleiding

De programmabegroting van de gemeente Maastricht wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Hierdoor ontstaat een financieel mandaat voor het college van burgemeester en wethouders om noodzakelijke uitgaven te doen en inkomsten te verwerven. Gaandeweg het begrotingsjaar kunnen zich vervolgens ontwikkelingen voordoen of worden keuzes gemaakt die leiden tot begrotingsaanpassingen die telkens door de raad worden vastgesteld. Dit gebeurt doorgaans bij de managementrapportage (marap), raadsvoorstellen of - indien toekomstige begrotingsgevolgen ook al terugvertaald worden naar het verslagjaar - bij de kaderbrief of de meerjarenbegroting. Deze bijgestelde programmabegroting vormt het referentiepunt voor de jaarstukken. Afwijkingen ten opzichte van de uiteindelijk bijgestelde programmabegroting kunnen worden veroorzaakt door niet beïnvloedbare factoren, door verdedigbare en ter besluitvorming voorgelegde keuzes en door onvolkomenheden in het budgetbeheer. Deze afwijkingen of het resultaat worden aan de raad voorgelegd met een bestemmingsvoorstel. Naast het rekeningresultaat wordt de vermogenspositie van de gemeente gepresenteerd in de balans. Door vaststelling van de jaarstukken wordt het college gedechargeerd voor het financiële beleid in het verslagjaar.

4.2 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

Voorschriften

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende wettelijke en andere voorschriften in acht genomen:

- De Gemeentewet, artikel 197;
- Het Besluit begroting en verantwoording;
- De door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordeningen ex art. 212, 213 en 213a;
- De rapportage interne verrekeningen en opdrachtgeverschap opgesteld voor het financieel verbeterprogramma 'Met meer aandacht'.
- Het handboek planning & control van de gemeente Maastricht waarin de concernrichtlijnen voor de samenstelling van de jaarrekening zijn opgenomen.

De jaarrekening biedt inzicht in de resultaten over het begrotingsjaar 2013 en in de omvang en samenstelling van het vermogen per 31 december 2013.

Consolidatie

De deelnemingen zijn niet in de consolidatie betrokken, maar zijn opgenomen onder de financiële vaste activa. Indien beschikbaar worden de jaarcijfers van meerderheidsbelangen opgenomen in de bijlagen.

De geconsolideerde balans voor resultaatbestemming is opgebouwd uit de balansen van:

- Algemene Dienst;
- Bestuurs- en Concernzaken;
- Shared Service Center;
- Publieke Dienstverlening;
- Beleid en Ontwikkeling;
- Sociale Zaken;
- Veiligheid en Leefbaarheid;
- Stadsbeheer;
- Maastricht Sport;
- Centre Céramique, Natuurhistorisch Museum, Kumulus;
- Theater aan het Vrijthof.

De onderlinge verrekeningen, vorderingen en schulden tussen bovengenoemde organisatieonderdelen zijn geëlimineerd. De afwikkeling van de onderlinge vorderingen en schulden vindt in 2014 plaats.

4.2.1 Waarderingsgrondslagen balans

Activa

Voor zover niet anders vermeld wordt, zijn activa gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en bijkomende kosten verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving geschiedt lineair in 5 jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa met economisch nut worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen. De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs van eerste uitgifte. Materiële vaste activa in de openbare ruimte met meerjarig maatschappelijk nut kunnen worden geactiveerd. Waardering vindt plaats tegen verkrijgingsprijs verminderd met ontvangen bijdragen van derden, bijdragen uit bestemmingsreserves en afschrijvingen. De materiële vaste activa worden op lineaire basis afgeschreven met uitzondering van bebouwd onroerend goed dat annuïtair wordt afgeschreven. Voor activeringen vanaf 2004 worden hierbij de volgende termijnen gehanteerd:

Afschrijvingstermijnen voor activa	Afschrijvingstermijn in jaren
<u>Investeringen met economisch nut</u>	
Nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen	40
Nieuwbouw, uitbreiding en verbouwing scholen	40
Uitbreiding/verbouwing (bebouwd onroerend goed)	20
Riolering	30
Motorvoertuigen	20
Aanleg parkeergarages	40
Parkeerterreinen	10
Tefooninstallaties	10
Kantoormeubilair	10
Schoolmeubilair	10
Aanleg tijdelijke terreinwerken	10
Nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Huisvuilwagens	8
Containerwagens	8
Vrachtwagens	8
Landbouwvoertuigen	8
Veegmachines	5
Heftrucks	10
Mobiele laadkranen	8
Wiellaadschoppen	8
Tractoren	10
Smalspoor werktuigdraggers	5
Hoogwerkers	8
Knikladers	5
Onkruidbestrijdingsmachines	5
Versnipperaars	10
Strooiwagens/-units	5
Trilwalsen	5
Overige zware transportmiddelen	5
Aanhangwagens	8
Pick-ups	8

Afschrijvingstermijnen voor activa	Afschrijvingstermijn in jaren
Bestelwagens	8
Overige personenauto's	5/8
Brandweerwagens	10
Lichte motorvoertuigen	5
Scooters	5
Gemotoriseerde gereedschappen	10
Containers	10
Dienst specifieke software Stadsbeheer	5
Wasstraat	10
Automatiseringsapparatuur	5
Parkeerautomaten	7
Sportaccommodaties	25
<u>Investerings met meerjarig maatschappelijk nut</u>	
Wegen (aanleg, verbetering, aanpassing)	25
Verkeersregelinstanties	15
Groenvoorziening (aanleg, verbetering en aanpassing)	20
Speelvoorzieningen (aanleg, verbetering en aanpassing)	10
Bodemsanering	20
Gemeentelijke bijdrage stadsvernieuwing (verbeteren woonomgeving)	20
Mobiliteit	20
Bruggen en tunnels	75

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Onder de financiële vaste activa wordt ook verstaan 'materiële vaste activa in eigendom van derden'. Hierbij is de verkrijgingsprijs eerst verminderd met de ontvangen bijdragen van derden.

Vorraden

De voorraden gronden en onderhanden werken worden gewaardeerd tegen historische verwervingsprijs vermeerderd met rente en algemene beheerskosten en verminderd met opbrengsten uit gronduitgiften, subsidies en bijdragen. De magazijnvoorraden worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en/of een vaste verrekenprijs. De voorraad zout voor de gladheidbestrijding wordt gewaardeerd tegen de laatste inkoopprijs. Voorraden worden tegen de marktwaarde gewaardeerd als de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en als dat nodig is verminderd met een voorziening voor oninbare bedragen.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.2.2 Resultaatbepalingsgrondslagen

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders wordt vermeld. Voor zover noodzakelijk zijn ten laste van het resultaat voorzieningen getroffen voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang per balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten zijn;
- Risico's ter zake van verplichtingen en verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten te maken in een volgend boekjaar, mits deze hun oorsprong vinden in het onderhavige boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten.

Resultaatbestemming

Conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV) worden mutaties in de reserves, zowel bij de begroting als de rekening, separaat verantwoord. Het jaarrekeningresultaat is hierdoor zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

4.3 Balans

ACTIVA <i>bedragen (x € 1.000)</i>	31-12-13	31-12-12	PASSIVA <i>bedragen (x € 1.000)</i>	31-12-13	31-12-12
Vaste activa	<u>471.910</u>	<u>487.621</u>	Vaste passiva	<u>439.299</u>	<u>431.846</u>
Immateriële activa	150	236	Eigen vermogen	289.270	268.020
Onderzoek en ontwikkeling	150	236	Algemene reserves	6.218	7.468
Materiële vaste activa	372.965	381.628	Overige egaliseringsreserves	0	0
Materiële activa economisch nut	290.519	294.979	Beklemd bestemmingsreserves	145.894	148.568
Materiële activa maatschappelijk nut	82.446	86.649	Financieringsreserves	21.621	17.959
Financiële activa	98.795	105.757	Overige bestemmingsreserves	115.537	94.025
Kapitaalverstrekkingen	1.381	1.432	Voorzieningen	27.357	39.958
Leningen	86.861	93.410	Langlopende schulden	122.672	123.868
Bijdragen aan activa derden	10.553	10.915	Banken en overige fin. Instellingen	122.431	123.046
			Waarborgsommen	241	822
Vlottende activa	<u>112.290</u>	<u>66.096</u>	Vlottende passiva	<u>138.871</u>	<u>121.871</u>
Voorraden	13.998	-13.745	Kortlopende schulden	131.400	115.911
Onderhanden werk	13.911	-13.939	Opgenomen geldleningen	32.400	34.800
Grond- en hulpstoffen	87	194	Overige kortlopende schulden	42.811	42.960
Vorderingen	95.504	76.943	Overlopende passiva	52.910	34.899
Vorderingen op openbare lichamen	27.901	3.685	Schulden aan publiekrechtelijke lichamen	3.279	3.252
Verstreckte kasgeldleningen	4.230	10.413			
Overige vorderingen	63.373	62.845			
Liquide middelen	2.788	2.898	Liquide middelen	7.471	5.960
			Saldo gerealiseerd resultaat	6.030	
Totaal activa	584.200	553.717	Totaal passiva	584.200	553.717

4.3.1 Toelichting balans activa

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling (O&O) opgenomen en kosten met betrekking tot geldleningen zoals afsluitkosten, disagio en boetes. Het verloop op de diverse onderdelen kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	O&O	Overige	Totaal
Boekwaarde 1/1	236	0	236
Investing	0	0	0
Desinvestering	0	0	0
Afschrijving	86	0	86
Boekwaarde 31/12	150	0	150

In 2013 hebben geen investeringen en desinvesteringen plaatsgevonden.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven (bijvoorbeeld door heffingen) en / of die verhandelbaar zijn. Het verloop per categorie kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Erfpacht gronden / parkeer garages	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Riool voor zieningen	Duurzame productie middelen	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde 1/1	29.680	14.293	189.425	14.746	15.204	31.631	294.979
Investing	551	0	502	695	6.427	6.601	14.776
Desinvestering	0	0	100	0	0	0	100
Afschrijving	567	614	10.867	797	4.254	2.037	19.136
Boekwaarde 31/12	29.664	13.679	178.960	14.644	17.377	36.195	290.519

In vergelijking met rekening 2012 heeft de onderstaande herrubricering plaatsgevonden:

<i>Terreinen</i>	<i>11.447</i>
<i>Gebouwen</i>	<i>-19.811</i>
<i>Overige activa</i>	<i>8.364</i>

De investeringen in duurzame productiemiddelen € 6,4 mln. hebben onder andere betrekking op vervanging parkeermeters € 2,5 mln., vervanging automatisering € 1,0 mln., telefonie € 0,275 mln., WOW project € 1,350 en Informatiemanagement en Automatisering (I&A) visie € 0,900 mln. De investeringen in de overige materiële vaste activa hebben onder andere betrekking op kunstgras sportpark Jekerdal € 0,429 mln., Sportpark Geusselt € 0,783 mln. en zwembad € 1,5 mln. De investering riolvoorzieningen betreft de milieumaatregelen Maastricht-Noordoost.

Een belangrijke ontwikkeling met betrekking tot de bedrijfsgebouwen in 2013 betreffen de duurzame waardeverminderingen van drie panden. Het betreft de afwaardering van de Randwycksingel 22 van € 1,5 mln., Bankastraat 3 ad € 1,8 mln. en Francois de Veyestraat 4-6 ad € 2,5 mln. Het object Randwycksingel wordt gekenmerkt door langdurige leegstand. Op basis van taxatie blijkt dat de huidige marktwaarde lager is dan de boekwaarde. Daarom heeft afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaatsgevonden.

Met betrekking tot het object Bankastraat is eind 2013 door de initiatiefnemer aangegeven dat de ingezette ontwikkeling van een zorghotel niet tot realisatie komt. Daarmee kan geen uitvoering worden gegeven aan de verkoopovereenkomst. Het object Francois de Veyestraat 4-6 is aan een lopende tender onderhevig. Door een lopende juridische procedure is deze met ongeveer een jaar uitgesteld. De eerder nog aangehouden boekwaarde van € 4,0 mln. was gebaseerd op herontwikkeling van een maximaal programma met een 5-sterrenhotel inclusief nieuwbouw. Deze functie ligt inmiddels niet meer voor de hand. Herontwikkeling van het gebouw kan, gezien de belemmeringen (onder andere veiligheid en geluid),

slechts voor een zeer beperkt aantal functies (met name kantoor of hotel). In dat verband is nu € 2,0 mln. extra afgeboekt.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De materiële vaste activa met maatschappelijk nut hebben betrekking op investeringen in de openbare ruimte welke voor de gemeente van groot belang zijn, doch niet verhandelbaar zijn en waarvoor ook geen heffing of anderszins inkomsten verkregen worden. Het verloop per categorie kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Overig	Totaal
Boekwaarde 1/1	67.222	19.427	86.649
Investering	923	2.862	3.785
Desinvestering	0	0	0
Afschrijving	4.433	3.555	7.988
Boekwaarde 31/12	63.712	18.734	82.446

Alle weg- en waterbouwkundige werken met uitzondering van riolen hebben uitsluitend maatschappelijk nut. De investeringen grond-, weg en waterbouwkundige werken in 2013 hebben vooral betrekking op jaarprogramma's: mobiliteit, openbare verlichting armaturen en groen. De investering overig materiële vast activa maatschappelijk nut betreft voornamelijk de post 'terugstorting vruchtboomfonds in relatie tot afwaardering Stedelijke Programmering' € 1,2 mln. en productiemiddelen Stadsbeheer € 0,995 mln.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit deelnemingen en verstrekte langlopende geldleningen, de laatste categorie vooral in het kader van de financiering van de woningbouw. Daarnaast zijn met ingang van 2004 tevens de bijdragen in activa van derden onder deze groep gerubriceerd (was voorheen immaterieel actief).

<i>bedragen x € 1.000</i>	BW 1/1	Verstrekkingen	Aflossingen	Buitengewone aflossingen	BW 31/12
Kapitaalverstrekingen aan:					
Deelnemingen	1.432	0	51	0	1.381
Leningen aan:					
Woningcorporaties	29.458	0	3.859	0	25.599
Deelnemingen	37.220	846	2.674	0	35.392
Overige verbonden partijen	14.277	0	99	0	14.178
Overige langlopende leningen	12.455	0	763	0	11.692
Bijdragen aan activa in eigendom van een derden	10.915	0	362	0	10.553
	105.757	846	7.808	0	98.795

Op de financiële activa zijn de volgende voorzieningen in mindering gebracht:

- BOP Malberg € 0,529 mln.;
- WOM Belvédère € 64,430 mln. (gebaseerd op gecontroleerde definitieve jaarcijfers 2013 WOM Belvédère);
- Vordering verkoop vennootschap € 0,865 mln.

Voor een nadere toelichting op de leningpositie wordt verwezen naar paragraaf 5.4 Financiering.

De bedragen aan derden hebben voornamelijk betrekking op de Karosseeer € 4,3 mln. (gemeentelijke bijdrage MJIP), economie (waaronder de Neuroincubator) € 3,0 mln., realiseren permanente ateliers € 1,9 mln. en de Lambertuskerk € 0,6 mln.

Voorraden

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13	31-12-12
Onderhanden werk - projecten	8.480	6.295
Onderhanden werk - in exploitatie genomen bouwgronden	-9.325	-10.532
Onderhanden werk - niet in exploitatie genomen bouwgronden	14.756	-9.702
Overige grond- en hulpstoffen	87	194
	13.998	-13.745

Het saldo onderhanden werk - projecten betreft vooral projecten onderhoud openbare ruimte, sport-accommodaties en Maastricht Bereikbaar.

Voor stedelijke herprogrammering zijn, op basis van de door uw raad in maart 2011 vastgestelde raadsnota Financiële consequenties Stedelijke Programmering bij de jaarstukken 2010 en 2011 voorzieningen gevormd die in mindering zijn gebracht op de bovenstaande saldi van voorraden. In bovenstaande saldi bouwgronden is een aantal voorzieningen voor stedelijke programmering in mindering gebracht: niet in exploitatie genomen bouwgronden € 9,928 mln. en in exploitatie genomen bouwgronden € 4,5 mln. Daadwerkelijke verliesneming en dus vrijval van de voorzieningen vindt plaats op het moment dat het verlies onherroepelijk is. In 2013 hebben er geen mutaties en/of vrijval plaatsgevonden op de voorzieningen. Het toekomstige verwachte resultaat "plannen in exploitatie" bedraagt € 0,196 mln. voordelig.

Onder het hoofd 'niet in exploitatie genomen bouwgronden' zijn de gronden Lanakerveld opgenomen. Het betreft een perceel van 46 hectaren met een kostprijs van € 19,9 miljoen waarop een voorziening voor verwachte verliezen op in mindering is gebracht van € 7,7 miljoen zodat de boekwaarde van € 12,2 miljoen bedraagt. Volgens nota 'Ruimte voor Ondernemen' die in november 2013 is uitgebracht, wordt dit gebied als een reserveringslokatie gezien waarop tijdelijke functies kunnen worden ondergebracht. Verwacht wordt dat dit terrein tot 2020 niet zal worden aangewend voor permanente vestiging van ondernemingen. Deze gronden zijn als 'niet in exploitatie genomen bouwgronden' verantwoord omdat het college verwacht dat voor deze gronden vóór 2020 een bestemming zal worden gevonden op basis waarvan de boekwaarde zal worden gedekt door opbrengsten. De ontwikkelingen met betrekking tot dit gebied zullen nauwlettend worden gevolgd. De genoemde toekomstige besluitvorming kan van invloed zijn op de waardering van de gronden. Op basis van de huidige inzichten verwacht het College dat de boekwaarde in de toekomst kan worden terugverdiend.

Vorderingen

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de vorderingen met een looptijd minder dan een jaar opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13	31-12-12
Vorderingen op openbare lichamen	27.901	3.685
Verstrekke kasgeldleningen	4.230	10.413
Overige vorderingen	63.373	62.845
	95.504	76.943

* De stijging van de vorderingen is als volgt te verklaren: hogere vordering circa € 7,0 mln. BCF, hogere vordering rijkssubsidies € 5,1 mln. en hogere vordering sociale zekerheid € 7,8 mln.

Onder overige vorderingen zijn de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel opgenomen:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begin-saldo	Toevoeging	Ontvangen	Eind-saldo
Netwerk analyse	4.048	0	4.048	0
Taskforce mobiliteitsmanagement	1.730	1.640	2.494	876
Innovatieprogramma Mooi Nederland	38	0	18	20
Connected Knowledge	2	0	2	0
	5.818	1.640	6.562	896

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en direct eisbaar.

4.3.2 Toelichting balans passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is opgebouwd uit algemene reserves en reserves waaraan al een bestemming is gegeven. In bijlage 4 is een volledige specificatie van de reserves opgenomen. Hierna volgt een toelichting per soort reserve.

De algemene reserves zijn allereerst noodzakelijk voor het opvangen van tegenslagen en vormen hiermee de kern van het weerstandsvermogen van de gemeente. De algemene reserves zijn vrij besteedbaar en zijn als volgt opgebouwd.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13	31-12-12
Algemene reserve gemeentebreed *)	6.218	6.096
Algemene reserve Ontwikkelingbedrijf Maastricht	0	1.372
Totaal algemene reserves	6.218	7.468

De algemene reserve gemeentebreed per 31-12-2012 is inclusief storting positief resultaat 2012 ad € 0,54 mln. De algemene reserve gemeentebreed is in 2013 toegenomen als gevolg van de rente-bijbeschrijving. De algemene reserve Beleid en Ontwikkeling/Vastgoed valt na rentebescrijving € 0,08 mln. geheel vrij ten gunste van het exploitatieresultaat.

Beklemdes reserves betreffen reserves die naar hun aard niet behoren tot de vrij besteedbare middelen. Inzet van deze reserves is niet mogelijk, omdat het resultaat nog niet is gerealiseerd (bijvoorbeeld bij herwaarderingsreserves) of inzet is niet mogelijk omdat de reserve een structurele bijdrage aan het dekkingsplan van de begroting dient te leveren (bijvoorbeeld het vruchtboomfonds).

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13	31-12-12
Vruchtboomfonds	145.894	148.568
Totaal beklemdes bestemmingsreserves	145.894	148.568

De mutaties in het vruchtboomfonds hebben naast de rentevergoeding ad € 9,1 mln. en de standaardbijdrage aan de exploitatie o.a. te maken met een onttrekking afboeking lening TUL conform raadsbesluit december 2012 € 1,134 mln. en mutaties in het kader van de voorfinanciering APPA regeling € 0,227 mln.

De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen in productiemiddelen te bekostigen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13	31-12-12
Financieringsreserves productiemiddelen	15.900	11.817
Verbeteren sportaccommodaties/Spreidingsplan Sport	5.721	6.142
Totaal financieringsreserves	21.621	17.959

De financieringsreserves dienen ter vervanging van productiemiddelen, vooral op het gebied van ICT, met als doel een effectieve en efficiënte ondersteuning van het productieproces. De systematiek behelst dat aankopen worden geactiveerd en de kapitaallasten ten laste van de financieringsreserves productiemiddelen worden gebracht.

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad hiervoor al bestemmingen heeft aangegeven. De raad kan deze bestemmingsrichtingen wijzigen. In onderstaande tabel zijn de grootste reserves (per ultimo groter dan € 0,5 mln.) afzonderlijk opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13	31-12-12
Organisatieontwikkeling/I-visie	3.633	3.900
Bedrijfs/ egalisatie reserves	2.548	2.726
Mobiliteit	8.956	10.447
Sociale infrastructuur & buurten (SIB)	3.227	3.227
Vangnet infrastructurele werken	915	4.042
Project A2	65.276	54.280
Co- financieringsfonds	878	2.601
Combinatiefunctie	932	900
Cofinanciering sociaal/economische/culturele impulsprojecten	1.612	600
Armoedebeleid/ Integratie	0	730
Innovatieopdracht samenleven	1.832	1.079
Maatschappelijke opvang	1.259	1.866
Decentralisatie Rijksbeleid	2.010	1.400
Riolen	4.911	0
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	11.411	0
Herijking Belvedere	2.325	2.325
Overig < € 0,5 mln.	3.812	3.902
Totaal overige bestemmingsreserves	115.537	94.025

De reserve organisatieontwikkeling/I&A is aangewend voor: trainees, het 'lean' maken van processen en ontdebellen van applicaties, frictiekosten en projecten. De reserve I&A is ter financiering van de kapitaallasten van projecten.

Bedrijfs-/egalisatiereserves naast een rentebijdrage van € 0,052 mln. heeft een storting plaatsgevonden van € 0,369 mln. zijnde de positieve resultaten op de apparaatskosten van een aantal organisatieonderdelen. Voor een aantal onderdelen heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 0,598 mln. om negatieve resultaten op apparaatskosten te compenseren.

Doelstelling van het fonds is het faciliteren van het mobiliteitsbeleid. Naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten ligt het accent op het afdekken van onrendabele exploitaties. Hierbij is nadrukkelijk gesteld dat het mobiliteitsfonds niet aangewend mag worden voor reguliere onderhouds- en/of vervangingstaken. De voeding van het mobiliteitsfonds bestaat uit projectafhankelijke bijdragen van derden zoals subsidies of stortingen, rentebijdrage en stortingen door positieve resultaten van het product 'straatparkeren'. De verrichte storting parkeren ad € 1,075 mln. betreft het werkelijke resultaat 2013. Verder wordt het fonds gevoed via het resultaat erfpacht parkeergarages in 2013 € 0,558 mln. In 2013 heeft NS-vastgoed een afkoopsom aan de gemeente betaald om de doortrekking van de fietstunnel bij de stationslocatie af te kopen. Deze afkoopsom ad € 1,190 mln. is in het mobiliteitsfonds gestort zodat te zijner tijd maatregelen getroffen kunnen worden die de positie van de fietser in de directe omgeving van het station versterken. Daarnaast heeft in 2013 een storting in het mobiliteitsfonds van € 0,372 mln. plaatsgevonden ter hoogte van de niet gebruikte reservering voor de exploitatie ov-as. Onttrekkingen uit het mobiliteitsfonds betreffen het afdekken van onrendabele exploitaties (voornamelijk fietsenstallingen) en ook bijdragen aan investeringsprojecten. In 2013 heeft het programmabureau Beter Benutten de bijdrage voor 2012 en 2013 geïnd waarvan een deel van de dekking groot € 2,2 mln. uit het Mobiliteitsfonds komt. Daarnaast is onttrokken € 0,795 mln. exploitatie fietsenstallingen, bijdrage RMP € 1,4 mln. en een paar kleinere bijdragen (handhaving fietsparkeren, topdruktedagen en overigen).

Uit het vangnet infrastructurele werken is € 3,3 mln. bijgedragen aan de reserve A2. Daarnaast is rente bijgeschreven voor een bedrag van € 0,234 mln.

De bestemmingsreserve A2 zorgt voor een eenduidige en inzichtelijke weergave van alle geldstromen vanuit de gemeentelijke bijdragen. De belangrijkste doelstelling van deze reserve is om door de rente-inkomsten op deze reserve de verwachte indexeringskosten mede af te dekken. De toename van de reserve wordt naast rentebijdrage vooral veroorzaakt door de stortingen van de bijdrage fonds Grote Infrastructurele werken ad € 3,3 mln., de declaratie btw-compensatiefonds ad € 4,2 mln. en de onderuitputting kapitaallasten ad € 2,2 mln. Deze bestemmingsreserve wordt in 2016 ingezet ter dekking van A2-project en is eind 2016 nihil.

Het cofinancieringsfonds is bij begroting 2007 ingesteld. De bestemming van deze reserve is bij Kaderbrief 2008 gekoppeld aan de economische structuurversterking: onder andere internationaal onderwijs en kenniseconomie, (euregionale) bereikbaarheid, waaronder A2, integrale gebiedsgerichte ontwikkeling, culturele kwaliteit en stedelijke kwaliteit. In 2013 is € 2,1 mln. gestort in de reserve en € 3,8 mln. onttrokken.

Aan de reserve combinatiefunctie doet onderwijs een bijdrage voor de combinatiefunctionarissen € 0,432 mln. Van dit budget worden naast de 12,0 fte combinatiefunctionarissen allerlei kosten betaald die te maken hebben met bewegingsstimulering € 0,4 mln.

De reserve cofinanciering sociaal/economische/culturele impulsprojecten (voorheen reserve Maastricht Culturele Hoofdstad) had als bestemming te sparen voor de voorbereiding en uitvoering Maastricht Culturele Hoofdstad 2018. Nu dit niet doorgaat krijgen deze middelen een alternatieve bestemming. Bij Begroting 2014 is besloten de middelen te herbestemmen voor een investeringsfonds voor onder andere cofinanciering van projecten die passen binnen het speerpunt complete cultuurstad (Made in Maastricht, creatieve industrie) van de economische visie en bijdragen aan (Eu)regionale samenwerking en aanpak van (jeugd- en vijftigplus-)werkloosheid.

Via de Kaderbrief 2011 en de innovatieopdracht Welzijn en Zorg van mei 2011 is overeengekomen om financiële voordelen die in aanloop naar het realiseren van de taakstelling geboekt worden, te gebruiken voor de frictiekosten en voor de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen. De onttrekking in 2013 zijn onder andere de kosten van projectleider, de subsidie Nao Vöäre en de proeftuin Caberg-Malpertuis.

Deze egalisatiereserve maatschappelijke opvang heeft tot doel het jaarlijks mitigeren van de begrote ombuigingstaakstelling versus de gerealiseerde taakstelling op het gebied van de beleidswijziging maatschappelijke opvang (opvang naar AWBZ). In 2013 is € 0,645 mln. onttrokken: het deel van de taakstelling dat in 2013 nog niet gerealiseerd kon worden.

In de sturingsnota Samenhang decentralisatie rijkstaken januari 2012 is besloten om de hiervoor beschikbare middelen van Rijk, provincie en regio te gebruiken voor alle decentralisatie/transformatiekosten in het sociale domein. In 2013 is € 0,465 mln. onttrokken voor kosten decentralisatie jeugdzorg na aftrek regiobijdrage en € 0,082 voor kosten decentralisatie Awbz na aftrek van regiobijdrage.

De reserve Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost ad € 11,441 betreft de gemeentelijke bijdragen voor de gebiedsontwikkeling.

De reserve riolen ad € 4,911 mln. betreft middelen voor investeringen achterstalling onderhoud gedurende de planperiode conform raadsbesluit d.d. 24 september 2013 Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2013-2017.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn middelen die bestemd zijn voor dekking van risico's en verliezen in de toekomst voor zover de omvang daarvan redelijkerwijze is in te schatten. In onderstaande tabel zijn de voorzieningen groter dan € 0,5 mln. opgenomen. Voor het totaaloverzicht van de voorzieningen wordt verwezen naar bijlage 4.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13	31-12-12
Gemeentelijk Privaat BOG	1.354	1.311
MTB	5.000	5.000
Btw-compensatiefonds	0	518
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV	7.742	7.946
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	2.225	2.520
Parkeerbijdrageregeling	1.585	1.506
Riolen	0	8.976
Vangnet meerjarenonderhoudsprogramma bebouwd onroerend goed	666	1.611
GSB III Inburgering en integratie	0	885
Frictiekosten Mobiliteit	954	1.484
Onderhoud sportaccommodaties	723	250
Onderhoud schoolgebouwen	1.629	1.816
WOP BGW	0	757
Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)	2.293	1.969
Overig < € 0,5 mln.	3.186	3.409
	27.357	39.958

De voorziening Gemeentelijk privaat BOG is bestemd voor het jaarlijks plegen van preventief onderhoud aan het gemeentelijk privaat bebouwd onroerend goed. In het boekjaar is effectief € 2,060 mln. aan planmatig onderhoud uitgegeven.

Voor een toelichting op de voorziening MTB wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

De voorziening btw-compensatiefonds dient ter afwikkeling van toekomstige fiscale claims inzake btw/BCF en is gebaseerd op een gemeentebrede audit op de verwerking en aangifte btw. De voorziening is in 2013 vrijgevallen.

Stadsvernieuwing/stedelijke vernieuwing ISV: betreft de voorzieningen ISV I, II en de middelen voor Bodem 2010-2014 en Fysiek 2010-2014.

Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente: deze middelen worden besteed in overleg met de woningcorporaties. Er vindt wel rentebijdring plaats; in 2013 € 0,126 mln. In 2013 is onttrokken voor kosten buurtontwikkeling Mariaberg € 42.000 en Pottenberg € 19.000 en overige kosten waaronder Polygarde € 146.000 en geld voor de buurten € 213.000 extra boven op exploitatiedeel.

Parkeerbijdrageregeling: dit fonds wordt gevoed uit de parkeerbijdragen door ontheffing van de bouwverordening (parkeernormen).

Bij het vaststellen van het verbreed gemeentelijke Rioleringsplan 2013-2017 is ook gekozen voor een andere financieringswijze van de investeringen: vanaf 2013 wordt gewerkt met reserve productiemiddelen Riolen. Het saldo van de bestaande voorziening is volledig gebruikt voor het uitvoeren van achterstallig onderhoud.

Vangnet meerjarenonderhoudsprogramma bebouwd onroerend goed. Deze voorziening is ingesteld ter dekking van de exploitatietekorten bebouwd onroerend goed in verband met onder andere de overbruggingsperiode uitvoering meerjarenonderhoudsplanning. In 2013 hebben de volgende onttrekkingen plaatsgevonden € 0,144 mln. diverse projecten en € 0,400 mln. bijdrage Mecc. Verder is er in 2013 kritisch gekeken naar de verplichtingen die ten grondslag liggen aan deze voorziening, € 0,300 mln. kon vrijvallen ten gunste van het resultaat.

In 2013 vond de afrekening inzake GSB III inburgering en re-integratie met het Rijk.

Frictiekosten/Mobiliteit: is bedoeld voor het opvangen van frictiekosten die gemaakt worden om knelpunten en risico's bij de realisatie van de structurele ombuigingen.

De voorziening onderhoud sportaccommodaties dient ter dekking van niet uitgevoerde/geraamde gebruikers onderhoudskosten buitensport/binnensport en eigenaars onderhoud binnensport 2013 dat in 2014 zal worden uitgevoerd.

Voor het onderhoud van de scholen is er een meerjarenonderhoudsplanning beschikbaar. Jaarlijks vindt er een dotatie vanuit de exploitatie van onderwijs plaats om zo de voorziening te blijven voeden. De daadwerkelijk gemaakte onderhoudskosten worden jaarlijks ten laste van de voorziening gebracht.

De voorziening is in het verleden gevormd in verband met tijdsverschil tussen de uitvoering van het programma Wijkaanpak en de jaarlijks beschikbare middelen. In 2013 is de voorziening opgeheven en zijn de middelen overgeheveld naar het programma Wijkaanpak.

De voorziening APPA is gevormd omdat wethouders niet zijn aangesloten bij een pensioenfonds. Gemeenten zijn verplicht voor hun pensioen te sparen. Om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen, heeft de gemeente de overdrachtswaarde gestort in deze voorziening. Periodiek moet deze actuariële berekening worden geactualiseerd. De nieuwe berekening van Loyalis d.d. april 2014 van € 2,293 mln. is verwerkt in de voorziening en heeft geleid tot een bijstorting van € 0,324 mln. vanuit het vruchtboomfonds. Jaarlijks vindt aflossing plaats vanuit de exploitatie naar het vruchtboomfonds. In 2013 is € 0,551 mln. afgelost.

Langlopende schulden

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de langlopende schulden met een looptijd langer dan een jaar opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13 schuld	31-12-12 schuld
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	122.431	123.046
Waarborgsommen	241	822
	122.672	123.868

Met ingang van 2011 wordt het kortlopend deel (minder dan een jaar) van de langlopende schulden conform BBV gepresenteerd bij de kortlopende schulden: zie kortlopende schulden onder opgenomen geldleningen.

Een nadere toelichting op de schuldpositie is opgenomen in paragraaf 5.4 Financiering.

Kortlopende schulden

In onderstaand overzicht is een onderverdeling van de kortlopende schulden met een looptijd minder dan een jaar opgenomen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-13	31-12-12
Schulden aan publiekrechtelijke lichamen	3.279	3.252
Overige kortlopende schulden	42.811	42.960
Overlopende passiva	52.910	34.899
Subtotaal	99.000	81.111
Opgenomen geldleningen	32.400	34.800
	131.400	115.911

2012 € 2,5 mln. kasgeldleningen en € 7,933 mln. kortlopend deel van de langlopende schulden (conform BBV). 2013 € 3,5 mln. kasgeldleningen en € 7,192 mln. kortlopend deel van de langlopende schulden (conform BBV).

Onder overlopende passiva zijn de volgende van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel opgenomen:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begin-saldo	Toe-voeging	Vrijgevallen bedragen	Eind-saldo
Meeneemregeling Werkdeel	-922	1.258	0	336
Schuldhelpverlening 2009-2011	30	0	30	0
Veiligheid regionale samenwerking	370	0	28	342
Sanering Verkeerslawaaï	190	0	65	125
Duurzaamheidstoer Cool Maastricht	-1	1	0	0
NSL Luchtkwaliteit	768	0	0	768
Handhaving verbindende schakels	5	0	0	5
Heroïne experiment		205	194	11
Pilot Coffeeshops/Frontière	975	113	1.088	0
Warmtenet	291	0	81	210
Participatie budget inburgering	1.276	0	353	923
	2.982	1.577	1.839	2.720

4.3.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

Naast leasecontracten en andere contractuele verplichtingen vormen de gewaarborgde geldleningen het grootste aandeel in de 'niet uit de balans blijvende verplichtingen'. De stand van deze gewaarborgde geldleningen bedroeg ultimo 2013 € 1.058,952 mln. waarvan € 1.046,800 mln. met Wsw-borg en € 8,567 mln. een hypotheekrecht kennen. Voor een nadere toelichting op de gewaarborgde geldleningen wordt verwezen naar bijlage 5.

Samenwerkingsovereenkomst Q-park

Verder is bij raadsbesluit van 29 oktober 2002 de gemeente een samenwerkingsovereenkomst met Q-park aangegaan rondom parkeren voor de periode 2003 tot 2033. Op basis van de huidige inzichten moet de gemeente bij beëindiging van deze overeenkomst ultimo 2032 een bedrag voor gedane investeringen aan Q-park te vergoeden van € 41,4 mln. Aangezien in de overeenkomst is opgenomen dat Q-park zorgt voor alle onderhoud en instandhouding van alle parkeergarages, wordt ervan uitgegaan dat deze hun waarde houden. Periodiek, dat wil zeggen een keer in de 5 jaar, wordt hiertoe wel getoetst of de boekwaarde nog minimaal met de marktwaarde in overeenstemming is.

Verstreckte garantstelling onrendabele top grondexploitatie (grex) Belvédère

De grondexploitatie Belvédère wordt uitgevoerd door de WOM Belvédère B.V. Medio 2013 is door de gemeenteraad het plan met betrekking tot deze grondexploitatie vastgesteld. Op basis van calculaties die begin 2013 zijn uitgevoerd werd voor het project een onrendabele top geprognoseerd van € 70 miljoen tot € 80 miljoen. Doormiddel van het raadsbesluit heeft de raad aan het college expliciet de opdracht gegeven om oplossingen te zoeken ter dekking van de gecalculerde onrendabele top. De gemeente heeft zich ten opzichte van de WOM Belvédère B.V. garant gesteld voor de dekking van een eventuele onrendabele top. Indien de verwachting bestaat dat een onrendabele top wordt gerealiseerd dient de gemeente een voorziening te vormen voor de aan de WOM Belvédère B.V. verstreckte garantieverplichting. Bij het opmaken van de jaarrekening 2013 geeft het college dat alle inspanning erop gericht zijn om de grondexploitatie naar verwachting kostendekkend af te sluiten. Daarom is in de jaarrekening 2013 geen voorziening gevormd met betrekking tot de garantieverplichting ten behoeve van de WOM Belvédère B.V. Conform het raadsbesluit van juni 2013 fungeert het MJIP(€ 2,3 mln. vanaf 2016) als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het grexverloop en de resultaten van de oplossingsrichtingen.

4.3.4 Wet normering topinkomens

De Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT) is ingetrokken per 1 januari. De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens, zoals voorheen de WOPT, maar stelt ook maxima aan de bezoldiging van topfunctionarissen (maximaal 228.599 euro in 2013) en ook ontslagvergoedingen voor topfunctionarissen (maximaal 75.000 in 2013).

De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de topfunctionarissen. Topfunctionarissen zijn mensen die leiding geven aan de hele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. In het geval van gemeente Maastricht zijn dat de gemeentesecretaris en de griffier:

- De heer P.J. Buijtels, gemeentesecretaris, in dienst van 1 januari tot en met 31 december. Loonsom € 161.000 brutosalaris inclusief werkgeverslasten (gebaseerd op de gangbare schaal 18).
- De heer E.H.A. Willems, griffier, in dienst van 11 januari tot en met 31 december. Loonsom € 116.000 brutosalaris inclusief werkgeverslasten.

De WNT verplicht, analoog aan de WOPT, ook tot openbaarmaking van de bezoldiging of ontslagvergoeding van de "overige functionarissen", indien deze de maximale norm (voor 2013: € 228.599 op jaarbasis) te boven gaat. Binnen de gemeente Maastricht komen deze functionarissen niet voor.

4.4 Overzicht baten en lasten

De bijgestelde begroting 2013 vormt het referentiepunt voor de jaarstukken. Ten opzichte van deze bijgestelde begroting is een positief resultaat uit reguliere bedrijfsvoering (na resultaatbestemming) behaald van € 0,177 mln. In onderstaand overzicht baten en lasten wordt inzicht verstrekt in de financiën van het totale programmaplan en per programma. Het saldo van baten en lasten (resultaat voor resultaatbestemming) bedraagt € 37,018 mln. voordelig. Het saldo van baten en lasten wordt nader toegelicht in paragraaf 4.4.1. De resultaat bestemming (=mutaties in de reserves) wordt nader toegelicht in paragraaf 4.4.2.

bedragen x € 1.000	Gemeente-Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Resultaat
	2012	2013, primitief	2013, na wijziging	2013	2013
Lasten					
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	20.251	20.258	19.493	19.972	479 N
Programma 2 Integrale veiligheid	13.451	14.284	14.177	13.094	1.083 V
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	7.219	6.896	7.243	6.638	605 V
Programma 4 Sociale zekerheid	115.478	116.496	105.765	110.421	4.656 N
Programma 5/6 Samenleven	59.349	63.595	67.802	65.407	2.395 V
Programma 7 Sport	10.717	12.095	14.090	14.631	541 N
Programma 8 Kunst en cultuur	30.781	29.840	28.512	28.115	397 V
Programma 9 Onderwijs	18.356	16.020	16.979	14.578	2.401 V
Programma 10 Stadsontwikkeling	50.002	67.049	65.490	28.170	37.320 V
Programma 11 Wonen	5.533	5.723	5.207	5.109	98 V
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	13.403	13.676	22.984	18.096	4.888 V
Programma 13 Beheer openbare ruimte	39.122	39.555	35.762	35.575	187 V
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	22.299	21.301	19.162	19.245	83 N
Programma 15 Algemene inkomsten+uitgaven	39.304	14.928	20.244	11.406	8.838 V
Totaal lasten (exclusief toevoegingen reserves)	445.265	441.716	442.910	390.457	52.453 V
Baten					
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	2.160	2.162	961	1.065	104 V
Programma 2 Integrale veiligheid	1.713	1.777	1.382	1.430	48 V
Programma 3 Economie en werkgelegenheid	106	85	403	321	82 N
Programma 4 Sociale zekerheid	101.120	100.985	90.675	97.629	6.954 V
Programma 5/6 Samenleven	9.412	7.838	9.773	11.751	1.978 V
Programma 7 Sport	1.953	2.536	4.559	4.408	151 N
Programma 8 Kunst en cultuur	7.433	8.161	6.532	6.392	140 N
Programma 9 Onderwijs	4.566	2.875	4.244	2.401	1.843 N
Programma 10 Stadsontwikkeling	31.797	55.740	59.750	35.451	24.299 N
Programma 11 Wonen	1.126	1.127	38	38	
Programma 12 Verkeer en mobiliteit	23.178	11.753	13.864	16.519	2.655 V
Programma 13 Beheer openbare ruimte	19.343	19.931	20.249	27.634	7.385 V
Programma 14 Natuur, milieu, water en afval	20.379	18.979	17.393	18.260	867 V
Programma 15 Algemene inkomsten+uitgaven	216.526	200.697	203.349	194.438	8.911 N
Totaal baten (exclusief ontrekkingen reserves)	440.812	434.646	433.172	417.737	15.435 N
Totaal van saldo van baten en lasten	4.453	7.070	9.738	-27.280	37.018 V
Toevoeging reserves	55.943	31.000	44.517	67.641	23.124 N
Onttrekking reserves	60.937	38.070	54.255	46.391	7.864 N
Resultaat	541 V	0	0	6.030 V	6.030 V

Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering				177 V	177 V
Incidenteel resultaat				5.853V	5.853 V

4.4.1 Toelichting overzicht van baten en lasten

In hoofdstuk 3 treft u onder ieder programma een specificatie van de lasten en baten van het betreffende programma. Ten opzichte van de (bijgestelde) begroting bedraagt het saldo van baten en lasten € 37,018 mln. voordelig. Samengevat kan de volgende analyse worden gegeven:

Overzicht van baten en lasten (bedragen x € 1.000)			
1.	Resultaat op algemene middelen		3.821 N
	Algemene uitkering gemeentefonds (AU)	5.126 N	
	Dividend	59 V	
	Rente/lening	493 N	
	Risicobuffer en stelpost onvoorzien	1.138 V	
	Belastingopbrengsten	601 V	
2.	Resultaat op kapitaallasten		1.113 V
3.	Resultaat op apparaatskosten		905 V
4.	Programmabudgetten		38.536 V
	Budget bijstanduitkeringen	2.016 V	
	Wet maatschappelijke ondersteuning	3.300 V	
	Sport	1.331 N	
	Leerlingenvervoer	294 V	
	Bouwleges	706 N	
	Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	11.411 V	
	Inkomsten bewaakte fietsenstallingen	274 N	
	Lagere opbrengst rioolheffing	294 N	
	Middelen achterstallig onderhoud riolen	4.911 V	
	Openbare verlichting	379 V	
	Afval	766 V	
	Verwerking mutaties reserves	14.990 V	
	Overige kosten en opbrengsten/maatregelen	3.074 V	
5.	Resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten		5.568 N
6.	Incidenteel resultaat		5.853 V
Saldo van baten en lasten (voor resultaatbestemming)			37.018 V

Hieronder wordt kort op de belangrijkste posten van het rekeningresultaat ingegaan.

Algemene Uitkering gemeentefonds (AU)

De algemene uitkering wordt pas 2 jaar na dato definitief vastgesteld. Hierdoor zijn er in 2013 ook nog financiële effecten over voorgaande jaren. Over 2011 (definitief) en 2012 (voorlopig) bedraagt de bijstelling in 2013 € 0,6 mln. positief. Onderuitputting van de rijksbegroting en aanvullende rijksbezuinigingen leiden echter via de accessystematiek tot een aanzienlijke neerwaartse bijstelling van de algemene uitkering met € 3,7 mln. in 2013. Daarnaast is aan het opzetten van regionale uitvoeringsdiensten (RUD) door het Rijk een verlaging van de algemene uitkering gekoppeld voor het realiseren van efficiency in de RUD. Voor Maastricht betekende dit in 2013 een extra taakstelling van € 0,6 mln. We realiseren deze taakstelling niet. Overigens is ook landelijk het beeld dat deze efficiencywinst niet wordt gerealiseerd. De integratie-uitkering voor Wmo is in 2013 € 0,4 mln. naar beneden bijgesteld. Dit is niet doorvertaald naar de Wmo-begroting, waar een voordeel werd gerealiseerd. De bijstelling van diverse maatstaven, ten slotte, leidt tot een voorlopige neerwaartse bijstelling van ca. € 1,0 mln. Definitieve vaststelling over 2013 vindt, zoals aangegeven, pas 2 jaar na dato plaats.

Rente/lening

Bij de opmaak van de Begroting 2013 werd een hoger niveau van geactiveerde investeringen (investeringen, waarop wordt afgeschreven en waar 5,8 procent interne rente aan toegerekend wordt) begroot dan feitelijk het geval blijkt te zijn. Hierdoor ontvangt de kostenplaats rente minder rente over de stand van de activa (de gedane investeringen) dan werd aangenomen. Bijkomend nadeel is dat, door het achterblijven van de investeringen, de reserveposities hoger blijken te zijn dan werd begroot. Over deze hogere reserveposities moet door de kostenplaats rente meer rente worden vergoed. Samenvattend komt het er op neer dat zowel de lagere stand van de activa als de hogere stand van de reserves nadelig zijn voor het renteresultaat.

Afwikkeling van de leningen aan de Transnationale Universiteit Limburg (TUL) heeft geleid tot een afboeking van € 1,134 mln. in 2012. De raad is akkoord gegaan (december 2012) met het schikkingsvoorstel van de Universiteit Maastricht (UM) dat bestaat uit het door de UM direct terug betalen van 50 procent van de verstrekte geldleningen onder gelijktijdige kwijtschelding van de overige 50 procent van de verstrekte leningen van de gemeente Maastricht aan de TUL. Het nadeel van dit schikkingsvoorstel voor de gemeente Maastricht wordt gespreid over de komende begrotingsjaren via het Vruchtboomfonds. Terugbetaling aan het Vruchtboomfonds moet plaatsvinden via de vrijvallende rentelasten voor de financiering van deze geldleningen.

Risicobuffer en stelpost onvoorzien

Overzicht aanwending risicobuffer en post onvoorzien. Deze posten zijn in programma 15 opgenomen onder de lasten.

<i>bedragen x € 1.000</i>	
Post onvoorzien (begroot)	483 V
Risicobuffer (begroot)	2.165 V
Buurtbeheerbedrijven	400 N
Bijdrage MTB (positief resultaat 2012 € 0,189 mln. - afvloeiingsregeling € 0,395 mln.)	206 N
Liquidatie GGD	48 N
Mecc	570 N
Koningsboom	15 N
Advies Berenschot (MTB en BBB)	31 N
Filippijnen	24 N
Noodopvang	90 N
BTW RHCL	27 N
KBL	99 N
	1.138 V

Dit is exclusief de kosten achterstallig onderhoud en energiekosten sportaccommodaties van 800.000 euro die conform besluitvorming Begroting 2013 gedekt worden via de risicobuffer. Deze meerkosten worden echter gepresenteerd onder programma 7 (zie ook toelichting Sport hierna).

Belastingopbrengsten

Het voordelig resultaat is als volgt te specificeren naar de onderstaande belastingsoorten:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
OZB	391 V
Hondenbelasting	86 V
Lasten en heffing invordering	47 N
Toeristenbelasting	218 V
Precariorechten	47 N
	601 V

Resultaat op kapitaallasten

De post kapitaallasten bestaat uit afschrijvingen en rente op investeringen. Deze post laat in de jaarstukken doorgaans een voordelig resultaat zien. Dat heet onderuitputting. Dit komt door de wijze waarop de kapitaallasten van nog niet uitgevoerde projecten in de begroting zijn opgenomen. De wijze van

begroten gaat uit van de gedachte dat voorgenomen investeringen in het daaropvolgende jaar worden gerealiseerd. In de praktijk blijkt echter herhaaldelijk dat in de voorbereiding en uitvoering van investeringen vertragingen optreden. De oorzaken hiervoor kunnen liggen in vertraging in de planuitwerking, door formele en wettelijke procedures of door onvoldoende beschikbare capaciteit.

Budget bijstanduitkeringen

We realiseren een overschot op het budget bijstandsuitkeringen. Het rijksbudget inkomensvoorzieningen 2013 is in september definitief vastgesteld op basis van de actuele werkloosheidsraming van het Centraal Planbureau (CPB). Voor Maastricht bedraagt dit budget € 57,1 mln. Hoewel de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden in Maastricht (voor het eerst in jaren) niet meer gunstiger is dan landelijk geldt dit wel nog voor de overige maatstaven in het verdeelmodel. Hierdoor realiseren we een overschot op dit budget van circa € 7,1 mln. Bij begroting 2013 is hiervan € 5,0 mln. al ingezet.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Wmo eenmalige begrotingsbijstelling

Er wordt geen aanspraak gemaakt op de eenmalige begrotingsbijstelling van € 1,8 mln. 2013. Begin 2012 bleek – na een uitspraak van de rechter – dat de inkomensgrenzen teruggedraaid moesten worden. Er werd in de begroting ruimte gecreëerd om mogelijke consequenties op te vangen door in 2013 € 1,8 mln. extra beschikbaar te stellen. Echter de bezuinigingsmaatregelen en de kanteling (nieuwe werkwijze met een groter beroep op goedkopere voorliggende mogelijkheden) begonnen al in 2013 hun vruchten af te werpen, zodat we geen beroep hebben hoeven te doen op dit eenmalige extra budget.

Wmo

Het verwachte voordeel 2013 ad € 1,5 mln. bestaat uit de volgende onderdelen:

- Inkoopvoordelen door scherp in te kopen;
- Besparende maatregelen die leiden tot volumevoordelen.

Verder kan gesteld worden dat de afgelopen jaren zowel de prijs van voorzieningen als de hoeveelheid zijn gedaald. Goed inkoopbeleid ligt hieraan ten grondslag en het met de burger bewegen richting de 'voorkant'. De werkwijze waarbij samen met de burger vanuit eigen verantwoordelijkheid, vanuit maatwerk gekaderd en in een scherp ingekocht voorzieningenbestand oplossingen worden gezocht, is geborgd. De vergrijzing is echter ook een feit. Op dit moment zijn de besparende maatregelen sterker. We moeten de ingezette lijn doortrekken om de door vergrijzing groeiende doelgroep te kunnen blijven bedienen.

Sport

Dit betreft de kosten van de afwikkeling zwembaden N.V. 2012 € 0,3 mln., extra schoonmaakkosten € 0,2 mln. en de kosten achterstallig onderhoud en energiekosten € 0,8 mln. De meerkosten onderhoud en energie ad € 0,8 mln. worden conform besluitvorming Programmabegroting 2013 gedekt via de risicobuffer (zie ook toelichting risicobuffer).

Leerlingenvervoer

Vanaf 2015 is een bezuiniging ingeboekt van € 0,2 mln. op busvervoer door verhoging van de kilometergrens waarboven vervoer wordt geboden. Door daling van het aantal leerlingen en door kritische beoordeling van de aan te bieden vervoermogelijkheden kon in 2012 al een groot deel van de bezuiniging op busvervoer gerealiseerd worden. Voor 2013 is een besparing van € 0,294 mln. gerealiseerd.

Bouwleges

Het ziet er naar uit dat de inkomsten uit bouwleges stabiliseren op het niveau 2012: dat is ongeveer € 3,5 mln. Het aantal bouwaanvragen blijft op het niveau van 2010, maar het betreft vooral kleine bouwaanvragen die minder leges genereren. Per saldo ontvangen we € 0,8 mln. minder aan bouwleges. Door besparingen op personele en materiële kosten bedraagt het uiteindelijke tekort € 0,706 mln.

Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost

Dit betreft de gemeentelijke bijdrage voor de gebiedsontwikkeling die in 2013 worden gestort in de reserve Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost.

Inkomsten bewaakte fietsstallingen

Één van de takenreducties bij de Programmabegroting 2012 betrof de invoering van het betaald fietsparkeren. Bij het vaststellen van de Kaderbrief 2013 heeft de raad besloten om de betaalde fietsen-

stallingen vanaf 1 juli 2013 weer gratis te maken. Dat betekent dat de taakstelling uit de Kaderbrief 2012 om € 0,3 mln. als inkomsten bij de fietsenstallingen te realiseren, grotendeels niet gehaald wordt.

Lagere opbrengst rioolheffing

Door de verandering in de systematiek is de voorziening riolen opgeheven (zie raadsbesluit 24 september 2013) en komen afwijkingen ten opzichte van de begroting ten gunste of ten laste van de algemene middelen.

Achterstalling onderhoud riolen

In 2013 is de voorziening Riolen opgeheven (zie raadsbesluit 24 september 2013). De vrijval in het resultaat ad € 4,911 mln. betreft middelen voor het uitvoeren van achterstallig onderhoud gedurende de planperiode 2013-2017. Deze middelen zijn in 2013 gestort in de bestemmingsreserve Riolen.

Openbare verlichting

Voordeel wordt veroorzaakt door minder energie- en netwerkkosten € 0,102 mln., minder vervangen van lampen € 0,114 mln. en lagere onderhoudskosten € 0,103 mln.

Afval

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Afwikkeling GR 2012 milieuparken	193 V
Afvalinzameling meeropbrengst afvalstoffenheffing	146 V
Hogere beleidskosten	146 N
Papierinzameling	300 N
Afvalverwerking	873 V
	766 V

Voor de afvalstoffenheffing wordt verwezen naar de afzonderlijke raadsnota die in de raadsvergadering van oktober aan u is voorgelegd. De afvalbegroting is doorgelicht. De doorlichting heeft geresulteerd in een nieuwe meerjarenbegroting 2014-2017 voor afval. Kostendekkendheid is daarbij het uitgangspunt evenals het principe 'de vervuiler betaalt'. Met de nieuwe meerjarenbegroting komt ook een einde aan de ongewenste situatie dat er sinds enkele jaren sprake was van een substantieel positief resultaat op de afvalbegroting (rekening ten opzichte van begroting).

Verwerking mutaties reserves

Dit voordeel wordt veroorzaakt door de administratieve verwerking van de mutaties reserves conform Besluit begroting en verantwoording. Afwijkingen in mutaties in de reserves hebben ook gevolgen voor het totaal van saldo van baten en lasten.

Resultaat vastgoed en (grondexploitatie)projecten

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Exploitatie bebouwd en onbebouwd onroerend goed	712 N
Verkopen bebouwd en onbebouwd onroerend goed	579 V
Sloop zwembaden Heer en Dousberg	327 N
Afboeken panden (o.a. Randwycksingel, Bankstraat, Francois de Veyestraat)	6.071 N
Niet gerealiseerde grondopbrengsten Geusselpark	1.110 N
Beatrixhaven-nieuwe locatie Sligro	135 N
Bouwgrondexploitatie (winstneming en hercalculaties MPG)	1.386 V
Vrijval voorzieningen programma 10	822 V
	5.568 N

Incidenteel resultaat

Het positief incidenteel resultaat bestaat uit middelen project Frontière € 0,853 mln., nog uit te voeren werkzaamheden groot onderhoud IBOR € 2,9 mln. en bespaarde gelden Beter Benutten € 2,1 mln.

Het project Frontière is in 2012 gestart. Van het Rijk hebben we middelen ontvangen voor de jaren 2012 en 2013. Een verzoek voor de periode 2014 e.v. is afgewezen door het Ministerie. Door inzet van eigen middelen en het multifunctioneel inzetten van medewerkers is nog € 0,853 mln. beschikbaar van de Rijksmiddelen (= incidenteel resultaat). Hiermee kan het project nog 2 jaar worden voortgezet. Bekostigd

hiervan worden de extra kosten voor bemensing van het drugsmeldpunt, bestaande uit de disciplines communicatie, informatiemanager, handhaving. Verder kosten communicatie en onderzoek. Daarom wordt voorgesteld deze middelen in 2014 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve Frontière.

Nog beschikbare IBOR-gelden ad € 2,9 mln. voor nog uit te voeren werkzaamheden groot onderhoud IBOR ontstaan door vertragingen in de uitvoering. Daarom wordt voorgesteld deze middelen in 2014 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden IBOR.

De € 2,1 mln. is onderdeel van de bijdrage en dekking van de gemeente Maastricht voor het programma Beter Benutten Maastricht Bereikbaar 2015-2017. De getekende bereikbaarheidsverklaring behelst een inspanningsverplichting, geen resultaat verbintenis. Op 6 maart is de raad geïnformeerd over de hoofdlijnen van de intentieverklaring. De definitieve uitwerking van het programma inclusief kosten en dekking worden eind 2014 aan de raad voorgelegd. Voorgesteld wordt deze middelen in afwachting daarvan in 2014 toe te voegen aan de reserve mobiliteitsfonds.

4.4.2 Resultaatbestemming

Bij de totstandkoming van het rekeningresultaat is een aantal stortingen en onttrekkingen gerealiseerd. De stortingen en onttrekkingen zijn in belangrijke mate al voorzien bij de begroting of gebaseerd op specifieke raadsbesluiten. In bijlage 4 zijn alle mutaties in de reserves opgenomen. De mutaties van reserves zijn vormen van resultaatbestemming die per programma al zijn toegelicht

Per saldo is er € 23,124 mln. meer gestort in de reserves dan bij de begroting was voorzien en is er voor een bedrag van € 7,864 mln. minder onttrokken aan de reserves dan bij de begroting werd voorzien. De belangrijkste reden voor deze afwijkingen is het niet begrotingstechnisch vertalen van specifieke besluitvorming na vaststelling van de begroting. Op hoofdposten hebben de volgende afwijkende stortingen en onttrekkingen ten opzichte van de begroting plaatsgevonden. Hieronder wordt in aanvulling op wat bij de programma's is aangegeven, kort op deze posten ingegaan.

bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Specifieke besluitvorming	22.986 N	8.088 N
Technische wijzigingen	99 N	278 V
Nieuwe reserves	0 N	0 N
Overige mutaties < € 50.000	39 N	54 N
Afwijkingen ten opzichte van begroting	23.124 N	7.864 N
Reeds bij begroting opgenomen resultaatbestemming	44.517 N	54.255 V
Saldo van reeds in rekening verwerkte resultaatbestemming	67.641 N	46.391 V

Specifieke besluitvorming

In de Begroting 2013 is onder de mutaties van de reserves niet in alle gevallen rekening gehouden met specifieke besluitvorming. Zowel voor als na de vaststelling van de begroting heeft besluitvorming plaatsgevonden betreffende de inzet van reserves. In veel gevallen is er sprake van projecten waarvan de feitelijke bestedingen een doorlooptijd hebben die over de begrotingsjaren heenloopt. Hierdoor wordt de raming van de inzet bemoeilijkt. Het betreft de volgende posten:

bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Riolen	4.911 N	0 N
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	11.411 N	0 N
Bestemmingsreserve project A2	6.567 N	0 N
Bedrijfs/egalisatie reserve V&L	212 N	0 N
Wervingsfonds acquisitie	144 N	71 N
Egalisatie kosten dwangbevelen	90 N	0 N
Bedrijfs/egalisatie reserve CC	84 N	0 N
Decentralisatie rijksbeleid sociaal	83 N	3 N
Combinatie functie	79 N	0 N
Bedrijfs/egalisatie reserve BCZ	50 N	0 N
Mobiliteit	125 V	5.617 N
Vruchtboomfonds (Nutsbedrijven)	156 V	125 V
NUP (Nat. Uitvoeringsprogr.Dienstverlening)	175 V	0 N
Nog uit te voeren gemeentefonds	227 V	148 N
Organisatieontwikkeling/frictie	30 N	282 V
Evenementenfonds	8 N	73 N
Innovatieopdracht Samenleven	0 N	259 N
Algemene reserve BenO	0 N	926 V
Bedrijfs/egalisatiereserve SZ	0 N	51 N
WMO	0 N	307 N
Vrouwenopvang	0 N	25 N
GSB III	0 V	111 N
Bedrijfs/egalisatie reserve Sport	0 N	56 V
Sociale infrastructuur & buurten (SIB)	0 N	2.192 N
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	0 V	251 V
Cofinancieringsfonds	0 N	872 N
	22.986 N	8.088 N

Technische wijzigingen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) wordt een aantal correcties doorgevoerd die voorheen niet expliciet via de reserves zou hebben plaatsgevonden. Dit betreft vooral afwikkeling van de kapitaallasten van productiemiddelen.

Bedragen x € 1.000	Stortingen	Onttrekkingen
Productiemiddelen algemeen	41 V	351 V
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	0 N	0 N
Productiemiddelen riolen	0 N	0 N
Financieringsreserve spreidingsplan sport	140 N	73 N
Egalisatiereserve kapitaallasten onderwijshuisvesting (nieuwe reserve)	0 N	0 N
	99 N	278 V

De reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting heeft tot doel het egaliseren van tijdelijk oplopende kapitaallasten in de begroting 2016 tot en met 2018. De storting vindt plaats op basis van lagere kapitaallasten 2013 tot en met 2015. In 2019 wordt deze reserve opgeheven en komen de dan lagere kapitaallasten via het saldo ten gunste van de algemene middelen (conform vastgesteld beleid).

Hoofdstuk 5 Verplichte paragrafen

De onderwerpen die de paragrafen bij de begroting en het jaarverslag behandelen, zijn cruciaal voor het bereiken van de gemeentelijke doelen. De programma's geven aan wat we willen realiseren (programmabegroting) en wat we gerealiseerd hebben (programmaverantwoording). De paragrafen geven inzicht in de uitvoerbaarheid en haalbaarheid hiervan.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de gemeentelijke organisatie en er wordt een beeld gegeven van de mate waarin de gemeente toegerust is om de gestelde doelen te realiseren. Aan de hand van de bedrijfsvoering, een toelichting op de duurzame kapitaalgoederen en het grondbeleid wordt de kwaliteit van de organisatie en de organisatie ter beschikking staande hulpmiddelen in beeld gebracht. Verder wordt ingegaan op de lokale lasten en het *treasury*-beleid. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt welke financiële middelen de gemeente ter realisatie van de doelen ter beschikking staan en hoe deze middelen worden beheerd. Verder wordt aangegeven welke risico's de gemeente voorziet en wat het vermogen van de gemeente is om deze risico's op te vangen. Ook worden in dit hoofdstuk de samenwerkingsverbanden met andere partijen aangegeven. Tot slot is er de paragraaf M&O-beleid. In deze paragraaf wordt aangegeven hoe in relatie tot de rechtmatigheid wordt omgegaan met misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) van gemeentelijke regelingen en voorzieningen.

5.1 Lokale lastenparagraaf

5.1.1 Beleid

In 2013 hebben wij, conform de Begroting 2013, een algemene prijsindex toegepast van 1,75 procent. Van dit percentage is afgeweken voor de tarieven voor milieuparken, rioolbelasting en parkeren.

Milieuparken

In de aan de raad op 26 juni 2012 voorgelegde begroting van de Gemeenschappelijke regeling Geul en Maas zijn de tarieven op de milieuparken voor het jaar 2013 vastgesteld. De inwonersbijdrage voor 2013 is gestegen als gevolg van uitbreiding van de personele bezetting op grond van het uitgevoerde veiligheidsonderzoek, van € 12,95 naar € 14,05. De tarieven aan de poort voor grof huishoudelijk en huishoudelijk afval zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2012 en er is een nultarief ingesteld voor de tarieven voor hout, puin en grond.

Rioolbelasting

De tarieven rioolbelasting zijn in 2013 - conform het destijds geldende - GRP gestegen met 3,5 procent. Bij begroting 2007 is besloten om voor 2011 naar een kostendekkend tarief toe te groeien wat voor de jaren 2007 tot en met 2010 een stijging van 3,85 procent exclusief inflatiecorrectie heeft betekend. Uit de evaluatie (gemeenteraad, november 2009) naar aanleiding van de Wet gemeentelijke watertaken is gebleken dat voor de jaren vanaf 2011 volstaan kon worden met 3,5 procent inclusief de inflatiecorrectie. Opgemerkt wordt dat in september 2013 een nieuw GRP is vastgesteld. Vanaf 2014 hoeven de tarieven alleen te stijgen met het inflatiecijfer.

Parkeren

Conform de afspraken uit 'Investeren in vertrouwen' zijn de parkeertarieven van zowel het straatparkeren als het vergunninghoudersparkeren in 2013 ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2012. De tarieven in de parkeergarages zijn verhoogd met de gebruikelijke index, naar € 2,30 per uur.

5.1.2 WOZ/OZB

Jaarlijks vindt er een herwaardering op basis van de Wet WOZ plaats van alle woningen en niet-woningen in de gemeente Maastricht. Voor het belastingjaar 2013 heeft een herwaardering plaatsgevonden met als waardepeildatum 1 januari 2012. Gemiddeld is de waarde van de woningen per 1 januari 2013 met 3,5 procent gedaald ten opzichte van de vorige herwaardering. Voor niet-woningen bedraagt deze daling eveneens 3,5 procent.

In 2013 is er tegen 3,4 procent van de WOZ-beschikkingen van woningen bezwaar gemaakt (dit is iets lager dan het landelijk gemiddelde van 3,7 procent).

In 2013 is er tegen 10,9 procent van de WOZ-beschikkingen van niet-woningen bezwaar gemaakt (dit is hoger dan het landelijk gemiddelde van 8,8 procent).

5.1.3 Reclamebelasting

Met ingang van 2009 is een reclamebelasting (ex. 227 Grondwet) ingevoerd om zo een impuls aan het centrummanagement te geven. In 2013 zijn 56 bezwaarschriften ontvangen.

5.1.4 Lokale lastendruk

Het onderzoeksinstituut COELO (Universiteit Groningen) brengt jaarlijks een ranglijst uit van de lokale lasten in de diverse gemeenten van Nederland (Atlas van de lokale lasten). Daarbij worden gemeenten vergeleken voor wat betreft de totale lokale lasten (OZB, rioolbelasting, afvalstoffenheffing). De gemiddelde lastendruk in 2013 in Maastricht wordt door COELO berekend voor een eenpersoonshuishoudens op € 686 (€ 654 in 2012) en voor een meerpersoons-huishoudens op € 742 (€ 711 in 2012). Hiermee staat de gemeente Maastricht op plaats 30 van de 35 grote steden (nr. nummer 1 is de goedkoopste gemeente). Dit is iets lager dan in 2012 (plaats 27). Wel wordt opgemerkt dat bij de berekening van de component afvalstoffenheffing door COELO rekening gehouden met een gemiddeld gebruik van afvalzakken, dat bijna tweemaal zo hoog is als het feitelijk gebruik in Maastricht. Hiermee rekening houdende staat de gemeente Maastricht op plaats 17.

Voor bedrijven is de lastendruk gemiddeld gezien alleen gestegen met de indexering/inflatie. In individuele gevallen kan dit anders zijn.

5.1.5 Opbrengsten belastingen

De totale opbrengsten van de belangrijkste belastingen zijn opgenomen in onderstaande tabel (bedragen x € 1.000):

Belasting	Gewijzigde geraamde opbrengst 2013	Gerealiseerde opbrengst 2013	Vershil
OZB eigenaar woningen	13.178	13.429	251 V
OZB eigenaar niet-woningen	8.785	8.953	168 V
OZB gebruiker niet-woningen	6.413	6.386	27 N
Hondenbelasting	695	747	52 V
Toeristenbelasting	2.465	2.683	218 V
Precariorechten	875	828	47 N
Rioolbelasting	12.538	12.273	265 N
Afvalstoffenheffing (incl. verkoop restz.)	16.015	16.162	147 V
Reclamebelasting	900	680	220 N
Totaal	61.864	62.141	277 V

Toelichting op de tabel

Het belastingresultaat wordt wat betreft de rioolbelasting en afvalstoffenheffing via het programma 13/14 afgewikkeld. Het positief resultaat ad € 0,395 mln. van de overige belastingen wordt vooral veroorzaakt door hogere inkomsten OZB eigenarendeel en toeristenbelasting en een lagere opbrengst bij reclamebelasting. De hogere inkomsten toeristenbelasting zijn toe te schrijven aan een hogere bezetting. De hogere opbrengsten voor OZB eigenarendeel zijn onder andere het gevolg van areaaluitbreidingen.

Met ingang van 2007 is door de minister van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de Macronorm geïntroduceerd: de procentuele stijging van de landelijke OZB-opbrengst mag niet meer bedragen dan deze norm. Met een procentuele opbrengststijging van 2,83 procent blijft Maastricht binnen de voor het jaar 2013 gestelde norm (3 procent).

5.1.6 Kwijtschelding

Als men niet in staat is een aanslag te betalen, dan wordt kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing, rioolrecht gebruiker en voor de eerste hond. Het totaal over 2013 kwijtgescholden bedrag is € 1,310 mln. Dit is 2,5 procent meer dan in 2012: € 1,279 mln.

In totaal hebben 5.855 (was 6.201) burgers een verzoek tot kwijtschelding gedaan. Hiervan wordt aan ruim 3.004 (was 2.510) personen automatisch kwijtschelding verleend. Van de overige 2.851 (was 3.691) verzoeken wordt ruim 46 procent (was 34 procent) (1.317 verzoeken) afgewezen. Hiervan gaat 19 procent (was 16 procent) (249, was 206 mensen) in beroep.

5.2 Bedrijfsvoering

5.2.1 Bedrijfsvoeringsprogramma's/projecten

In deze paragraaf vindt u de stand van zaken van de projecten/programma's die voor de organisatieontwikkelingen en de bezuinigingsopgave in 2013 zijn opgepakt.

Regionale samenwerking

In 2013 werd veel energie gestoken in de voorbereiding en uitvoering van regionale samenwerking van gemeentelijke uitvoerende onderdelen. Dit leidde tot aanpassingen in onze bedrijfsvoering.

Shared Service Center Zuid-Limburg voor bedrijfsvoeringstaken

In 2013 zijn de provincie Limburg en de gemeenten Sittard-Geleen, Maastricht en Heerlen begonnen met het kwartiermaken voor een Shared Service Center op Zuid-Limburgse schaal (SSC-ZL) voor de bedrijfsvoeringstaken. Dit SSC wordt stapsgewijs vormgegeven. Inmiddels wordt er operationeel samengewerkt op het gebied van gezamenlijke inkooptrajecten. De samenwerking op het gebied van ICT en HRM is voorbereid en is in 2014 concreet begonnen. De voorbereidingen zijn gericht op het begin van een nieuwe gemeenschappelijke regeling voor het SSC (gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoering) in 2014.

Sociale dienst Maastricht -Heuvelland

Maastricht en de Heuvellandgemeenten hebben in 2013 en begin 2014 haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd om te komen tot een gezamenlijke sociale dienst voor Maastricht en het Heuvelland waarbij de drie sociale diensten van Zuid-Limburg worden samengevoegd. Inmiddels is een positieve businesscase opgeleverd en hebben de colleges besloten om de bedrijfsplanfase te beginnen. De planning is erop gericht om in 2016 een gezamenlijke sociale dienst voor Maastricht en het Heuvelland operationeel te hebben in een lichte gemeenschappelijke regeling waarbij Maastricht optreedt als centrumgemeente.

RUD Zuid-Limburg

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) waarin de achttien gemeenten in Zuid-Limburg en de provincie Limburg samenwerken op het gebied van de complexere milieuvergunningen ging formeel van start per 1 juli 2013.

Belastinginning: toetreding tot de BsGW

2013 stond in het teken van de voorbereidingen om de inning van de gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet WOZ over te hevelen naar de gemeenschappelijke regeling (GR) Belastingen Gemeentes en Waterschappen (BsGW). Per 1 januari 2014 zijn deze taken daadwerkelijk overgedragen aan BsGW en is de gemeente Maastricht toegetreden tot deze gemeenschappelijke regeling.

Maastricht-Heuvelland

Er werd ook in 2013 concreet samengewerkt op bedrijfsvoeringstaken en/of er werden daarvoor voorbereidingen getroffen. Zo voert Maastricht de telefonietaken uit voor Eijsden-Margraten en Gulpen-Wittem. In 2013 werd de samenwerking op het gebied van ICT met Meerssen en Valkenburg aan de Geul verder voorbereid.

Personeel en organisatie

- Een beknopte visie op (de speerpunten in) het HRM-beleid van de gemeente Maastricht is vastgesteld;
- Bouwstenen voor een kwantitatieve en kwalitatieve personeelsplanning voor alle organisatieonderdelen zijn verzameld. Afronding in 2014;
- Er is een mobiliteitscentrum opgericht: MOVE @Maastricht;
- Met de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en de Provincie Limburg werken we samen in loopbaan en mobiliteit (interne arbeidsmarkt);
- Competentiegids is vastgesteld en management is geïnstrueerd over het gebruik ervan in nieuwe methodiek voor Het Goede Gesprek met medewerkers. Loopt door in 2014/2015;
- Nieuwe werktijdenregeling is vastgesteld.

Informatiemanagement en automatisering

In 2013 is verder vervolg gegeven om informatievoorziening- en automatiseringsontwikkelingen uit te lijnen met de ambities van de gemeente Maastricht. Dat heeft geleid tot de vastgesteld portfolio van informatiemanagement- en automatiseringsprojecten (IenA) voor 2013. De meeste van deze projecten ondersteunen doelstellingen die te maken hebben met de verbetering van de klanttevredenheid, het voldoen aan wetgeving en/of het realiseren van efficiency om bij te kunnen dragen aan de gemeentelijke taakstelling.

- Op het gebied van het verbeteren van klanttevredenheid zijn projecten gerealiseerd als de implementatie van de BuitenBeter app (bedoeld om laagdrempelig meldingen openbare ruimte te kunnen doen) en de verbetering op de afhandeling van post en e-mails. Ook heeft de basisimplementatie plaatsgevonden van een nieuw klantcontactstelsel om klantvraagstukken beter te kunnen beantwoorden, te besturen (afspraken kunnen worden vastgelegd, de afhandeling wordt gemaakt) en afspraken worden geregistreerd);
- Om te kunnen voldoen aan allerlei wetgeving en om wetgeving te kunnen uitvoeren hebben verschillende grote en complexe upgrades van applicaties plaatsgevonden. Voor het Nationaal Uitvoeringsprogramma voor digitale dienstverlening aan burgers en bedrijven (I-NUP) zijn weer verschillende nieuwe ICT-voorzieningen ingevoerd. Deze voorzieningen worden waar mogelijk geïntegreerd in de gemeentelijke processen om de kwaliteit daarvan te verhogen. Verder heeft de gemeente Maastricht het ICT-Beveiligingsassessment DigiD, een jaarlijks terugkerend beveiligingsonderzoek, opgelegd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, succesvol afgerond;
- In samenwerking met het azM en Vodafone heeft de gemeente de proef Wifi in de stad voorbereid. Het Vrijthof is tot proefgebied benoemd. In deze pilot wordt naast het beschikbaar stellen van wifi een nieuwe technologie getest waardoor het mogelijk moet worden grote groepen mensen tegelijk (bijvoorbeeld bij grote evenementen) qua bandbreedte te kunnen faciliteren.;
- Om de klanttevredenheid nog verder te verhogen, sneller te kunnen innoveren en efficiëntere processen uit te kunnen voeren heeft de gemeente Maastricht ervoor gekozen de leanmethodiek in te voeren. Lean helpt de organisatie op een gestructureerde wijze verstoringen en verspillingen in processen te identificeren en deze dan op te lossen. Er is een Europese aanbesteding uitgevoerd om te komen tot partners die de gemeente gaan helpen deze ambities waar te maken. Het eerste leantraject is in oktober 2013 begonnen (bij het organisatieonderdeel Veiligheid en Leefbaarheid);
- In 2013 is het grootste deel van het technische concept (werkplekken en centrale apparatuur) binnen de gemeente Maastricht vernieuwd. Er wordt nu gebruikgemaakt van moderne technieken waardoor werken 'any time, any place' mogelijk is;
- De overheveling van de gemeentelijke Belastingen naar het samenwerkingsverband BsGW heeft geleid tot aanpassing in het applicatielandschap van de gemeente en tot wijzigingen in de gegevensuitwisselingsconcepten met andere overheden;
- Op basis van de jaarplannen 2014 van de organisatieonderdelen is in december 2013 het IenA-plan 2014 vastgesteld.

Financiën

- De kadernota Governance is geëvalueerd en behandeld in de raadscommissie Algemene zaken en middelen;
- De verordeningen financiële functie zijn geactualiseerd en vastgesteld door de raad;
- Voor een op de nieuwe organisatie afgestemde P&C is de eerste marap als apart document vervangen door een uitvoeringsbeeld in de Kaderbrief. Deze wijziging is vastgesteld door de raad;
- De financiële consequenties en risico's van de beoogde herstructurering MTB zijn in kaart gebracht;

- Het door financiën begeleide verdiepingsonderzoek (Begroting 2013) van de provincie heeft geresulteerd in meerjarig repressief toezicht (tot en met begrotingsjaar 2016);
- De rapportage Iv3 is verbeterd (met een overzicht foutieve boekingen en verbetervoorstellen op basis van constateringen);
- Het efficiencydashboard waarmee maandelijks aan de wethouder middelen worden gerapporteerd, is verbeterd;
- Een operationele module verplichtingenadministratie is gerealiseerd.

Communicatie

- De functie van communicatie borgen in de organisatie door:
  - Communicatiever maken van de organisatie;
  - Borgen van de strategische adviesfuncties, ook na de verkiezingen.
 Hiervoor is een quickscan naar communicatie uitgevoerd. In 2014 worden wijzigingen doorgevoerd;
- Social media: er wordt een pilot gedraaid met een webcaretool. Hiermee worden social media (en andere digitale informatiebronnen) gemonitord, zodat daar proactief op kan worden gereageerd;
- De gemeentelijke website is aangepast en voldoet aan regelgeving op het gebied van overheidswebsites;
- Er is onderzoek uitgevoerd naar het digitaal verspreiden van publicaties en er zijn wijzigingen doorgevoerd. Waar mogelijk publiceren we digitaal, waar nodig digitaal en op papier;
- De externe middelenmix is opnieuw geëvalueerd. Helaas waren de cijfers door lage respons slechts indicatief;
- Er is een digitale opslag van alle gemeentelijk beeldmateriaal;
- Er zijn richtlijnen voor fotografie en deze worden uitgevoerd;
- Evaluatie filmpjes. Dit is doorgeschoven naar 2014, waar voor de herstructurering communicatie dit middel onderzocht wordt;
- Meedenken over en meedoen met de branding van de stad Maastricht. Dit is een werkgroep opgezet door Citybranding (team Economie en Cultuur). Andere deelnemers zijn: de UM, Regiobranding Zuid-Limburg, Health Campus Maastricht, A2 Maastricht, VVV, project Belvédère.

Controlling

In 2013 is de concerncontroller opnieuw gepositioneerd in de organisatie. Hierbij blijft een belangrijke rol weggelegd voor controlling op onderdeelniveau in de lijn. De onafhankelijkheid van controlling gemeentebreed is geborgd door een concerncontrollerstatuut dat de onafhankelijke positie van de concerncontroller ten opzichte van de rest van de organisatie regelt. Organisatorisch is concerncontrol nu een aparte taak van de functionaris die ook de functie van manager Concernzaken vervult. Belangrijkste reden is geweest dat in de loop van de jaren blijkt dat we *in control* zijn. Zie hiervoor de managementletters en de jaarlijkse goedkeurende controleverklaringen. Daarbij geldt dat we voor fiscale risico's ook *in control* zijn. Dat blijkt uit het met de fiscus afgesproken (horizontaal) toezicht. De concerncontroller stelt in 2014 een concerncontrolplan op. Daarin wordt ingezoomd op de belangrijkste, resterende risico's.

- Bij Beleid en Ontwikkeling is riskmanagement op alle grote grondexploitatie- en vastgoedprojecten geïmplementeerd (meerjarenprognose grond en vastgoed);
- Verschillende quickscans en audits zijn gerealiseerd (onder andere belastingen, A2-tender, inkoop en aanbesteding, reiniging en inspectie riolering, ICT beveiligingsassessment DigiD);
- Handleidingen Wob en gemeentelijke regelgeving zijn geactualiseerd.

5.2.2 Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

Arbeidsmarktparticipatie

Het Arbeidsmarktbeleid is er ook op gericht kansarmen, vooral uitkeringsgerechtigden en scholieren van vmbo- en mbo-scholen, extra te faciliteren. Hiertoe heeft de gemeente zich tot doel gesteld extra participatiebanen (werkervaringsplaatsen voor bijstandsgerechtigden), stageplaatsen en leerwerkplekken te realiseren in de stad. De gemeente Maastricht als werkgever levert hieraan een bijdrage. Bij de behandeling van artikel-39-vragen over het aantal in te richten participatiebanen en stageplaatsen voor de motie Reehuis hebben wij met u afgesproken 'voortaan beoordeeld te willen worden naar de resultaten van onze integrale aanpak voor de doelgroep en aanspreekbaar te zijn en te blijven op maximale inspanningen'.

Tabel arbeidsmarktparticipatie	Doelstelling	2010	2011	2012	2013
Wsw plaatsen		67	60	46	43
Werken met behoud van uitkering niveau stad	doelstelling 425	311 mensen geplaatst	643 mensen geplaatst	649 mensen geplaatst	1.175 mensen geplaatst
Groeibanen (via subsidie van loonkosten aan Phoenix) niveau stad niveau gemeente	doelstelling 225	283	269 31	211 29	98 -
Loonkostensubsidies niveau stad	doelstelling 75	46	43	39	10
Aantal stageplekken van max. 2 mnd (kortdurend) binnen (gedurende schooljaar) VMBO en MBO		5	10	16	21
	NB: snuffelstages worden niet geregistreerd i.v.m. adm.kosten				
Aantal stageplekken van max. 6 mnd (langdurig) binnen gemeente (gedurende schooljaar) MBO+		33	73	42	46
Overige stages (MBO vanaf niveau 3, hbo, universitair)		64	76	77	65
Vrijwilligers		121	136	108	131

Voor (aanvullende) informatie over thema arbeidsmarktparticipatie wordt verwezen naar de in hoofdstuk 3 beschreven programma's 4 en 9.

Efficiency

Jaarlijks wordt bij jaarrekening gerapporteerd over de te behalen efficiencytaakstelling ("hetzelfde doen – in kwantiteit en kwaliteit – met minder middelen"). De totale efficiencytaakstelling 2013 bedraagt € 5,5 mln. (inclusief € 0,5 mln. schaalvoordelen regionalisering, € 1,0 mln. externe inhuur en € 0,7 mln. versoering arbeidsvoorwaarden) en is gerealiseerd.

Tot nu toe is de efficiencytaakstelling vooral gerealiseerd door de aanpassing en aansturing van de organisatie. Het herontwerpen van processen en minder indirecte functies zijn de belangrijkste wijzigingen. Verder is nog steeds een selectieve vacaturestop van kracht in combinatie met gericht beleid om de interne mobiliteit te vergroten. Dit vormt een onderdeel van de bezuinigingsoperatie en moet uiteindelijk bijdragen aan een kleinere, slagkrachtige en flexibele organisatie.

Belangrijke andere indicatoren in relatie tot de efficiencytaakstelling zijn de ontwikkeling van de formatie (op begrotings- en realisatiebasis) en de externe inhuur.

Formatie

De formatie in 2013 op begrotingsbasis neemt af met 2 fte (van 1.400 naar 1.398 fte) en op realisatiebasis met 45 fte (van 1.352 naar 1.307 fte). In de formatieontwikkeling 2013 ten opzichte van 2012 is een stijging opgenomen van ongeveer 8 fte als gevolg van nieuwe taken en een daling van ongeveer 10 fte als gevolg van efficiencymaatregelen. Nieuwe (tijdelijke) formatie is onder andere bijgekomen op de gebieden Wmo, sport en handhaving. Het verschil tussen formatie en realisatie betreft de niet (nog) ingevulde vacatureruimte. De afbouw van formatie is vooral gebaseerd op natuurlijk verloop en het laten vervallen van vacante functies.

Externe inhuur

De externe inhuur bedraagt in 2013 € 7,747 mln. Voor de bezuinigingen zijn met het college en de raad duidelijke afspraken gemaakt over de vermindering van de externe inhuur. Door een administratieve fout is de externe inhuur in 2012 met ongeveer € 0,500 mln te laag gepresenteerd. De resterende stijging ten opzichte van 2012 is vooral te verklaren door lopende projecten (zoals de projecten Bêlvèdere, Maaskruisend verkeer, Maastricht Health Campus).

De ontwikkeling van de kosten is in onderstaande tabel weergegeven (bedragen x € 1.000):

Externe inhuur	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal	16.781	12.597	8.600	6.410	7.747

Medewerkers met BAB-status (bijzondere-arbeidsbemiddelingsstatus)

Eind 2013 zijn er 22 medewerkers (in 2012: 27) binnen het gemeentelijk apparaat met de BAB-status. Voor deze medewerkers geldt dat zij geen formele formatieplaats bezetten. Deze functionarissen worden actief begeleid via persoonlijke mobiliteitstrajecten. Ter overbrugging worden betrokkenen voor zover mogelijk ingezet op tijdelijke taken en projecten.

Ziekteverzuim

Het gemeentebrede verzuimcijfer, inclusief het lange termijnverzuim, bedraagt 6,1 procent (in 2012 6,34 procent). Diverse maatregelen zijn getroffen ter bestrijding van het ziekteverzuim, zoals het sneller en adequater reageren op ziekmeldingen en het ondersteunen van managers met opleidingen om de juiste gesprekken te voeren. Voor het langdurig verzuim is er gekozen voor individueel maatwerk in de vorm van persoonlijke begeleiding door een arbeidsdeskundige.

Functionerings- en beoordelingsgesprekken

Uitgangspunt is dat ten minste een keer per jaar een functioneringsgesprek of een beoordelingsgesprek gehouden wordt met de medewerker. In 2013 zijn met 1.064 medewerkers gesprekken gevoerd (in 2012: 1.140). Dat betekent dat met 68 procent van de medewerkers een dergelijk gesprek is gevoerd (in 2012: 70 procent). Het management van de organisatieonderdelen merkt op dat er in de praktijk meer gesprekken gehouden zijn, in het bijzonder voor de organisatieontwikkeling die echter (nog) niet geregistreerd zijn.

Duurzaamheid

In 2012 is een nieuw gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld. Een van de doelstellingen van dit beleid is dat in 2015 100 procent duurzaam ingekocht moet worden. Momenteel worden ook al bij kleinere opdrachten vanaf € 50.000 duurzaamheidcriteria toegepast. Dit betekent dat de organisatie minimaal de duurzaamheidcriteria toepast die staan vermeld op Pianoo.nl voor ongeveer 72 productgroepen. De organisatie streeft ernaar in de komende jaren nog meer kennis te vergaren hoe duurzaam in te kopen zodat in 2015 het doel wordt gehaald dat 100 procent duurzaam wordt ingekocht.

Fiscaliteiten

Sinds 2008 werkt de gemeente Maastricht met (het proces) horizontaal toezicht (HT). Dat betekent dat de gemeente Maastricht als belastingplichtige en de Belastingdienst als toezichthouder naar elkaar hebben aangegeven wat ieders verantwoordelijkheden en mogelijkheden zijn om het fiscaal recht te handhaven. Naast het vooraf afstemmen van fiscale aspecten van nieuwe initiatieven, heeft de gemeente sindsdien qua fiscale beheersing een aantal belangrijke stappen genomen (onder andere de nulmeting samen met de Belastingdienst, aandacht voor ieders taken/rollen voor de fiscale functie, scholing/bewustzijnsverhoging), waarbij in 2013 'fiscale aspecten' een verplicht onderdeel is geworden bij het opstellen van collegenota's. Dit alles heeft ertoe geleid, dat in hoofdlijnen in het binnen de gemeente aanwezige stelsel veel waarborgen aanwezig zijn om te komen tot aanvaardbare aangiften.

5.2.3 Onderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet

In de Gemeentewet in artikel 213a is verankerd de verplichting van het college om jaarlijks een onderzoeksprogramma op te stellen en uit te voeren naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid: de DD-onderzoeken.

De planning ex artikel 213a Gemeentewet voor 2013 voor het jaarlijks onderzoeksprogramma vanuit Sociale Zaken, is uitgevoerd. De audit capaciteit Concernzaken is benut voor de uitvoering van interne quickscans zoals benoemd in de begroting.

5.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het (financiële) weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen van de gemeente wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken (de weerstandscapaciteit) om een financiële tegenvaller (risico) op te vangen.

5.3.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de gemeente betreft de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te kunnen dekken. Feitelijk betreft het hiermee het vermogen (zowel incidenteel als structureel) om tegenvallers te kunnen opvangen, zonder dat hiervoor bezuinigingen noodzakelijk zijn.

Het weerstandsvermogen is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

	Rekening 2012	Begroting 2013	Rekening 2013
Onvoorzien/risicobuffer	1.228	1.748	2.648
Post onvoorzien	357	483	483
Risicobuffer	871	1.265	2.165
Eigen vermogen	100.952	93.480	121.755
Algemene reserve	5.555	5.556	6.218
Algemene reserve BenO	1.372	4.323	0
Overige bestemmingsreserves	94.025	83.601	115.537
Onbenutte belastingcapaciteit	0	0	0
Weerstandscapaciteit	102.180	95.228	124.403
Als percentage van de totale lasten	22,95%	21,56%	31,82%

Onvoorzien/risicobuffer

In de begroting van de Algemene Dienst zijn de posten onvoorzien en risicobuffer opgenomen. De post onvoorzien is bedoeld om incidentele tegenvallers van college en raad met incidentele kosten te dekken. De post risicobuffer dient ter dekking van risico's die manifest worden. Gedurende het jaar zijn de volgende posten ten laste van post onvoorzien gebracht.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Buurtbeheerbedrijven	400 N
Bijdrage aan MTB	206 N
Liquidatie GGD	48 N
Mecc	570 N
Koningsboom	15 N
Advies Berenschot (MTB en BBB)	31 N
Filippijnen	24 N
Noodopvang	90 N
Btw RHCL	27 N
KBL	99 N
Achterstallig onderhoud en energiekosten sportaccommodaties	808 N

Algemene reserve

De algemene reserve is toegenomen als gevolg van een rentebesrijving. De algemene reserve Beleid en Ontwikkeling/Vastgoed is helemaal vrijgefallen ten gunste van het resultaat.

Overige bestemmingsreserves

De stijging wordt vooral veroorzaakt door stortingen in de reserve A2. Deze reserve valt in 2016 volledig vrij.

Eigen vermogen

Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers is het eigen vermogen de aangewezen post. Echter niet het hele eigen vermogen is vrij inzetbaar. Het volgende overzicht geeft inzicht in de mate van beschikbaarheid van de reserves voor het opvangen van tegenvallers.

Algemene reserve	Conform minimumnorm provincie, daarom niet vrij inzetbaar.
Egalisatie reserves	Bedoeld voor de opvang van specifieke risico's, niet vrij inzetbaar.
Beklemd bestemmingsreserves	Niet vrij beschikbaar, inzet tast direct de ruimte in de begroting aan.
Financieringsreserves	Niet vrij beschikbaar, inzet tast direct de ruimte in de begroting aan.
Overige bestemmingsreserves	Beperkt beschikbaar door bestemming en aangegane verplichtingen.

Langlopende voorzieningen

De voorzieningen maken onderdeel uit van het vreemde vermogen en leiden daarom tot (verplichte) uitgaven. Omdat een aantal voorzieningen pas op termijn tot uitgaven leidt, is het mogelijk deze middelen gedurende korte termijn in te zetten als overbruggingsfinanciering voor het opvangen van financiële tegenvallers. In dat geval gaat het om een zeer tijdelijke oplossing die door de terugstortingsverplichting slechts marginaal kan bijdragen aan de weerstandscapaciteit. Door deze grotendeels theoretische inzetbaarheid is de post gelijk aan nul gesteld.

Onbenutte belastingcapaciteit

Voor het opvangen van tegenvallers heeft de gemeente ook de mogelijkheid om extra middelen te genereren door het ophogen van de belastingen en leges. Deze capaciteit is door de jaren heen behoorlijk afgenomen, doordat tarieven vaak zijn gemaximeerd tot 100 procent kostendekking of aan de andere kant wettelijk zijn gemaximeerd. De belastingen en leges die overblijven om mogelijke tegenvallers op te vangen, zijn niet materieel. Dit alles maakt dat een belastingverhoging niet direct als weerstandscapaciteit kan worden meegenomen.

5.3.2 Risico-inventarisatie

Risicomanagement is stapsgewijs versterkt in de organisatie. Risico's zijn een natuurlijk onderdeel van een organisatie met ambities. Bewust risico's nemen en beheersmaatregelen treffen die de risico's beperken tot het gewenste niveau is het adagium. Voor zover risico's hard en kwantificeerbaar zijn, zijn hiertoe in het verleden al voorzieningen getroffen. Ook dit jaar is voor een aantal zaken een voorziening getroffen ten laste van het rekeningresultaat. Hiermee zijn echter niet alle risico's voor de gemeente afgedekt. Een aantal risico's is niet kwantificeerbaar, maar kan toch als materieel worden aangemerkt. Deze risico's worden hieronder nader toegelicht. Voor het overgrote deel betreft het de uit de Programmabegroting 2013 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. Het bovenstaande betekent dat de risico's niet alleen hun oorsprong hoeven te hebben in het verslagjaar. Ze zijn voorwaardelijk, afhankelijk van nog te nemen beleidsbeslissingen. Zij kunnen mogelijk in de toekomst spelen. Immers als een risico 'een omstandigheid is die je verhindert dat je afspraken nakomt', is het hebben van een afspraak (beleid), een voorwaarde om een risico te lopen. De risico's zijn ingedeeld in de volgende categorieën:

1. Risico's in het gemeentefonds
2. Herijking stedelijke programmering
3. Risico's cofinanciering
4. MTB
5. Inkomensdeel Wet werk en bijstand
6. Rente (4 procent) achtergestelde lening Belvédère
7. Project A2 Maastricht
8. Gemeenschappelijke regelingen
9. Open-einderegelingen
10. Juridische procedures
11. Spreidingsplan maatschappelijke accommodaties
12. Handhaven evenementen (nieuw)
13. Risico exploitatie Geusselt zwembad (nieuw)
14. Inkomsten parkeren (nieuw)

Ad1) Risico's in het gemeentefonds

Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit als de rijksuitgaven toenemen en krimpt in tijden van rijksbezuinigingen. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven in een jaar. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeel-effecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

Met ingang van 2015 vindt er een herijking vinden van het gemeentefonds omdat de huidige verdeling niet meer aansluit op de uitgaven van gemeenten. Onlangs heeft het Rijk een indicatie per gemeente gegeven van de verwachte herverdeleffecten van deze herijking. Deze laat voor Maastricht een voorlopig positief effect zien van circa € 0,9 mln. Het risico van een negatief herverdeleffect is hiermee waarschijnlijk van de baan. Definitieve cijfers volgen echter pas bij de meicirculaire.

Ook het sociaal deelfonds wordt in 2015 aan het gemeentefonds toegevoegd. Hieruit moeten de nieuwe gemeentelijke taken als gevolg van de decentralisaties gedekt worden. De decentralisaties gaan gepaard met grote kortingen. Deels door maatregelen om het beroep op de overheid te verminderen, deels ook omdat gemeentelijke uitvoering tot besparingen moet leiden. Beiden brengen voor gemeenten financiële risico's met zich mee.

Ad 2) Herijking stedelijke programmering

Aanhoudende verslechterde grond- en vastgoedmarkt

Hoewel de vraaguitval en demografische ontwikkelingen sinds de kredietcrisis hebben geleid tot flinke saneringen in de programma's in stedelijke projecten en daardoor ook tot verliesnemingen en afwaarderingen, blijft de aanhoudende conjuncturele teruggang de grond- en vastgoedmarkt langer dan verwacht in zijn greep houden. Grote projectontwikkelaars voorzien ook in het komende jaar geen herstel en de situatie blijft slecht tot en met in elk geval de eerste helft van 2015. Ontwikkelaars bouwen hun grondposities af en trekken zich terug uit onder andere het zuiden van Nederland en verplaatsen hun business meer naar de Randstad. Ook beleggers blijven terughoudend in de aankoop van nieuwe kantoren, waardoor ook dit soort programma's onder druk blijven staan. Corporaties verkeren in financieel zware tijden en blijven terughoudend in verdere investeringen. Deze ontwikkelingen behelzen daarmee dan ook extra waakzaamheid bij de gemeentelijke grondexploitaties.

Voorgaande ontwikkelingen vinden ook hun weerslag op de gemeentelijke vastgoedportefeuille. De aanhoudende slechte economische situatie en vergaande rijksbezuinigingen van kabinet Rutte 2, met forse reorganisatiegolven in de cultuur (bijvoorbeeld het Huis van Bourgondië) en welzijnssector (bijvoorbeeld Traject, MIK) houden ook het gemeentelijk vastgoed in zijn greep. Ook de verdere afname in leerlingenaantallen en de inherent hieraan zijnde afstoting van schoolgebouwen aan de gemeente hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestingsbewegingen en daardoor toenemende leegstand bij gemeentelijke gebouwen.

De vertaling van deze ontwikkeling en de hiermee samenhangende risico's naar de grond- en vastgoedexploitaties heeft zijn beslag gekregen in de Meerjarenprognose grond- en vastgoedexploitaties 2013 (MPGV). Hierbij is voor deze eerste MPGV gekozen voor een gefaseerde aanpak waarbij de inschatting is dat op deze manier 80procent van het totale risicoprofiel van de grond- en vastgoedexploitaties in kaart is gebracht.

Herijking stedelijke programmering

In de jaarrekening 2010 is, conform uw besluit van maart 2011 over de raadsnota Financiële consequentie stedelijke programmering, het onvermijdbare verlies van de stedelijke programmering verwerkt.

De stedelijke programmering woningbouw is een continu en dynamisch proces. We monitoren, analyseren en concluderen periodiek en stellen indien nodig tussendoor bij (periodieke herijking / risicomangement). Het raadsbesluit stedelijke programmering gaat over een periode van tien jaar, gebaseerd op een langjarige doorkijk. Daarom staat het kader van het wenselijk geachte woningbouwprogramma vast, maar kent de exacte invulling nog nuanceringen waarbij kansen genomen en risico's beheerst moeten worden. Eventuele aanpassingen kunnen bijvoorbeeld worden verwerkt bij de jaarlijkse hercalculaties van de grondexploitatieplannen. Het gaat om het in beeld houden van de risico's (maar ook kansen) en hierbij de

mogelijkheden kennen en inrichten om de risico's te vermijden. Als dit niet mogelijk is, moeten acties voorbereid zijn die nodig zijn als deze risico's zich toch voordoen.

Ad 3) Risico's cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten.

Ad 4) MTB

De gemeente heeft diverse rollen bij MTB:

- Een zorgplicht van de gemeente om het werk te behouden voor de ruim 1.000 SE die bij MTB werken;
- Als aandeelhouder;
- Als financier;
- Als opdrachtgever.

De jaarrekening van MTB is nog niet vastgesteld, maar naar verwachting is het resultaat over 2013 € 0,265 mln. positief en presteert MTB daarmee beter dan begroot. Voor de komende jaren is het financieel perspectief door bezuinigingen op de Wsw minder gunstig. Voor 2014 laat de begroting van MTB een tekort zien van € 2,1 mln. en dat leidt tot een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten. Volgens de huidige voorstellen van het kabinet wordt er vanaf 2015 een efficiencykorting ingevoerd tot en met 2020 die in 2015 € 500 per jaar per fte bedraagt en vervolgens steeds met eenzelfde bedrag per jaar wordt verhoogd. Daarnaast wil het kabinet de Wsw vanaf 2015 afsluiten voor nieuwe instroom en stroomt de huidige Wsw-voorziening over een lange periode leeg. Hiervoor wordt de rijkssubsidie voor de uitvoering van de Wsw navenant verlaagd. Er worden plannen uitgewerkt voor een herstructurering van de uitvoering van de Wsw/MTB.

Ad 5) Inkomensdeel Wet werk en bijstand (WWB)

Voor het verstrekken van bijstandsuitkeringen ontvangt de gemeente budget van het Rijk. De omvang van dit budget wordt landelijk bepaald op basis van de gerealiseerde bijstandsuitgaven in het voorgaande jaar en een inschatting van de effecten van conjunctuur en rijksbeleid in het begrotingsjaar. De verdeling van dit budget over de gemeenten vindt grotendeels plaats op basis van een objectief verdeelmodel. Als de uitkeringsuitgaven zich in een gemeente ongunstiger ontwikkelen dan gemiddeld leidt dit tot tekorten. De gemeente is hierbij volledig risicodragend tot een maximum van 10 procent van het budget; voor Maastricht is dit in 2013 ongeveer € 5,7 mln. Maastricht kent in 2013 een aanzienlijk overschot op dit budget onder meer door de intensieve inzet op re-integratie, handhaving en de poortwachterfunctie. Met ingang van 2014 wordt het verdeelmodel voor het inkomensdeel naar verwachting aangepast. Deze aanpassing valt voor Maastricht naar verwachting negatief uit. Om het risico van budgetoverschrijding in beeld te houden, wordt de ontwikkeling van de uitgaven voortdurend gemonitord.

Ad 6) Rente (4 procent) achtergestelde lening Belvédère

De gemeente, ING en BPF hadden ieder een derde van het aandelenkapitaal van de WOM in bezit (ieder € 5 mln. nominaal). Daarnaast hadden alle drie de partijen de WOM achtergestelde leningen verstrekt (nominaal € 16 mln.). Voor de achterstelling is afgesproken dat de rentevergoeding pas wordt uitgekeerd als de solvabiliteit hiertoe voldoende ruimte biedt. Inmiddels heeft de gemeente na uittreding van ING en BPF de aandelen en de achtergestelde leningen overgenomen. Hiertoe is in 2011 en 2012 de voorziening verhoogd. In de herijking van het programma wordt de rente ook meegenomen.

Ad 7) Project A2

Redenerend vanuit parallelle belangen is in 2013 tussen de partijen een coherent pakket van beheersmaatregelen overeengekomen voor de resterende periode tot oplevering. Een en ander binnen de door de raad vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders voor het A2-project. Dit totaalpakket borgt niet alleen de toekomstige samenwerking, maar biedt ook meer borging voor de periode van de tunneltechnische installaties. De aanzienlijke tijdswinst van 6 tot 9 maanden die dit pakket oplevert, wordt gebruikt voor deze kritische eindfase en blijft de vigerende masterplanning daarmee overeind (einddatum 16 december 2016). Omdat met dit totaalpakket het indexeringsrisico betreffende het contractbudget is afgekocht en de planningsrisico beheersbaar is gemaakt, is het niet meer noodzakelijk om het indexeringsrisico op te nemen in de risicoparagraaf.

Naar aanleiding van het onteigeningsvonnis van de rechtbank, is door onteigende eigenaren cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. De onteigening bevindt zich nog niet op het kritieke pad van het project, maar vraagt wel de nodige aandacht. We hopen binnen afzienbare tijd een uitspraak te krijgen.

Ad 8) Gemeenschappelijke regelingen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als het bestuur van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente. Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittrekking van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf Verbonden partijen zijn, conform het Besluit begroting en verantwoording, alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

Ad 9) Open-einderegelingen

De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, bijzondere bijstand, armoedebeleid) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een open-eindregeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag. Voor zover aan de bovenstaande risico's een financiële waarde kan worden gegeven, hebben deze invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente Maastricht.

Ad 10) Juridische procedures

Hoger beroep P1 Holding BV over parkeervereenkomst Q-park

De Hoge Raad heeft op 18 januari 2013 arrest gewezen in de zaak P1 Holding BV tegen de gemeente Maastricht en Q-Park exploitatie BV voor de vraag of de gemeente Maastricht de negen parkeergarages die zij aan Q-Park in 2003 in erfpacht heeft uitgegeven, had moeten aanbesteden.

De Hoge Raad bevestigde de eerdere uitspraak van het hof dat het zwaartepunt van de package deal lag bij de exploitatie van de garages en daardoor geen sprake was van een aanbestedingsplicht, maar een concessie voor diensten. De aan een concessie voor diensten verbonden publicatieverplichtingen werden voor de gemeente niet uitvoerbaar geacht omdat zij voor de exploitatie eerder langjarige huurovereenkomsten met Q-park had gesloten die met de samenwerkings- en erfpachtovereenkomst uit 2003 waren omgezet in een recht van erfpacht.

De tweede procedure over de vraag of de gemeente een marktconforme deal met Q-Park had gesloten (ofwel: is sprake van staatssteun?) bij het hof in Den Bosch wordt naar verwachting in overleg tussen partijen beëindigd (geroyeerd).

Bodemprocedure Geusseltbad

De aannemer van het Geusseltbad heeft een bodemprocedure aangespannen waarbij hij aanspraak maakt op vergoedingen van de gemeente op een aantal punten. De raad is in een afzonderlijke informatiebrief nader geïnformeerd.

Ad 11) Spreidingsplan maatschappelijke accommodaties

De gemeente heeft diverse meldingen van besturen van gemeenschapshuizen ontvangen die de exploitatie niet of moeizaam sluitend kunnen krijgen. Mede als gevolg daarvan zien wij een structurele afname van het aantal vrijwilligersbestuursleden dat de verantwoordelijkheid voor het beheer van het gemeenschapshuis verder willen dragen. Daarom wordt de gemeente verzocht, om naast de bekostiging van de gebouwen, ook bij te springen in de exploitatietekorten om onmiddellijke sluiting te voorkomen. De daaruit voortvloeiende kosten en activiteiten nemen zeer sterk toe.

Met het vaststellen van de Structuurvisie 2030 heeft de raad een duidelijke lijn uitgezet voor de optimalisering van de spreiding van het maatschappelijk vastgoed. In het bijzonder is daarbij ook aangegeven vanuit welke principes de herschikking en clustering van gemeenschapshuizen moet gebeuren. In 2014 wordt dit proces langs twee lijnen verder uitgewerkt. Een analyse van de bedrijfsvoering en het bestuur van de gemeenschapshuizen moet de situatie van de gemeenschapshuizen transparant maken om vanuit die gegevens te komen tot een mogelijke herschikking.

Ad 12) Handhaven evenementen (nieuw)

Jaarlijks worden er in Maastricht ongeveer 800 evenementen georganiseerd. Naast het feit dat bij grotere evenementen er van de organisaties verwacht wordt dat zij zelf beveiligingscapaciteit inhuren, blijkt in de

praktijk dat onze teams van handhaven steeds vaker acte de présence moeten geven om de openbare orde te garanderen. Vaak gaat dit vergezeld met de politie, maar door rijksbezuinigingen merken we dat de politie een afwachtende houding inneemt. Doordat veel evenementen meestal in de weekenden plaatsvinden, is het afgelopen jaar de post overwerk fors gestegen. In de formatie en/of middelen is hier geen rekening mee gehouden. Op dit moment brengen we in beeld welke evenementen de meeste kosten met zich meebrengen.

Ad 13) Risico exploitatie Geusselt zwembad (nieuw)

Zoals in de raadsnota Tarieven en exploitatiebegroting Geusseltbad aangegeven is, is de exploitatiebegroting van het Geusseltbad gebaseerd op directieramingen. Uit onder andere aanbestedingsresultaten en nadere onderzoeken blijkt dat de hiervoor genoemde begroting op een aantal posten (schoonmaak, inrichting Geusseltbad, inclusief spel- en lesmateriaal, onderhoud (eigenaar en gebruiker) naar verwachting bijgesteld moet worden. Conform de raadsnota vindt een evaluatie van de begroting van het Geusseltbad en de tarieven plaats in 2015.

Ad 14) Inkomsten parkeren (nieuw)

De inkomsten van straatparkeren blijven achter op de begroting (125.000 euro). Dit heeft gevolgen voor de afdracht aan het mobiliteitsfonds. Op basis van een prognose over de ontwikkeling van het mobiliteitsfonds (laatste stand van zaken is opgenomen bij memorie van antwoord Kaderbrief 2013) staat de bijdrage aan RMP (Ruimtelijk mobiliteitspakket) vanaf 2015 onder druk. In 2014 wordt daarom per kwartaal een voortgangsrapportage met betrekking tot het straatparkeren opgeleverd om meer sturing te kunnen geven aan de taakstelling.

5.3.3 Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

Uw raad heeft bij het vaststellen van de kadernota Weerstandsvermogen (juni 2009) aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (voldoende). Op basis van de huidige inschattingen kan worden aangegeven dat we hieraan voldoen.

5.4 Financiering

5.4.1 Inleiding

Kerndoelstellingen van Treasury binnen de gemeente Maastricht zijn optimalisering van de financiële logistiek, het beschermen van het vermogen en het resultaat tegen financiële risico's en het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten. In dit treasuryverslag is er, conform Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), aandacht voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Daarnaast wordende renteontwikkeling en -verwachting, het renteresultaat, de samenstelling van de leningenportefeuille, inclusief de hieraan verbonden risico's en de vervroegde aflossingen en renteherzieningen toegelicht.

Ontwikkelingen 2013

Per 1 februari 2014 is Europa overgestapt naar de Single Euro Payment Area (SEPA). Daardoor is betalen en incasseren tussen landen binnen de Europese Unie makkelijker, sneller en goedkoper. In 2013 is de gemeente Maastricht volop bezig geweest met het aanpassen van zowel documentatie als (software) systemen. Inmiddels is de gemeente Maastricht volledig SEPA-proof.

Medio december 2013 is de wet- en regelgeving over het verplichte schatkistbankieren voor decentrale overheden in werking getreden. Dit betekent dat overheden hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist van het Rijk moeten aanhouden. Het doel is het verlagen van de schuld van de Economisch Monetaire Unie (EMU). Hiervoor is elke decentrale overheid een rekening-courantverhouding met het Rijk aangegaan. Omdat Maastricht niet of slechts sporadisch (tijdelijk) overliquide is, blijft het aantal transacties met het Rijk naar verwachting beperkt.

Eenzijds door bovengenoemde gewijzigde wet- en regelgeving en anderzijds door staand beleid dat er een keer per vier jaar een evaluatie van het treasurystatuut plaatsvindt, is begin 2014 het treasurystatuut geactualiseerd. De twee belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het 'oude' treasurystatuut zijn:

- Het schatkistbankieren is op diverse plekken in het treasurystatuut opgenomen;
- Het beleid voor het verstrekken van leningen en garanties is aangescherpt.

5.4.2 Risicobeheer

Kasgeldlimiet

Het risico op de kortlopende financiering wordt bepaald door de wettelijke kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet wordt bepaald aan de hand van het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage (voor 2013: 8,5 procent) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal van het lopende boekjaar. Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. Voor 2013 was de kasgeldlimiet hiermee bepaald op ongeveer € 37,5 mln.

De gemeente Maastricht heeft het hele jaar 2013 gelden moeten aantrekken. De kasgeldlimiet is de eerste twee kwartalen van 2013 overschreden. Conform bepalingen in de Wet Fido is dit toegestaan, mits het kwartaal erop dan weer een onderschrijding volgt. Daarom is eind tweede kwartaal een langlopende lening aangetrokken van € 20 mln. De financieringsbehoefte van de gemeente Maastricht is in 2013 dus grotendeels ingevuld door het aantrekken van kortlopende middelen (rekening-courant- en/of daggeld). Gezien de rentestand was 'kort' geld zeer aantrekkelijk (vandaar ook de tijdelijke overschrijding van de kasgeldlimiet in de eerste twee kwartalen van 2013). Zie onderstaande tabel en grafiek voor de liquiditeitspositie ten opzichte van de kasgeldlimiet:

Overzicht liquiditeitspositie ten opzichte van kasgeldlimiet 2013 (x € 1.000)

	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal
Liquiditeitspositie	-44.368	-51.426	-35.763	-32.171
Kasgeldlimiet	-37.546	-37.546	-37.546	-37.546

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange-termijnfinanciering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. De renterisiconorm bedraagt maximaal 20 procent van de begrotingsomvang van het begrotingsjaar. Als de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen worden begrensd tot 20 procent van de begroting, leidt een rentestijging van 1 procentpunt tot maximaal 0,2 procentpunt hogere rentelasten op de begroting. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille (in looptijd en aflossing) en van de renterisico's.

De gemeente Maastricht voldeed in 2013 ruimschoots aan de bepalingen van de renterisiconorm. Ook voor de jaren 2014-2016 wordt er geen overschrijding verwacht.

Onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) verduidelijkt dit:

Stap	Variabelen renterisiconorm	2013	2014	2015	2016
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	25.386	23.754	21.402	21.043
(3)	Renterisico (1+2)	25.386	23.754	21.402	21.043
(4)	Renterisiconorm	88.343	82.705	86.592	98.922
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder de renterisiconorm	62.957	58.951	65.190	77.879
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
<i>Berekening</i>	<i>Renterisiconorm</i>				
(4a)	Begrotingstotaal	441.716	413.527	432.960	494.612
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a)x(4b)/100	Renterisiconorm	88.343	82.705	86.592	98.922

Ontwikkeling rente

De korte rente is in 2013 lange tijd vrij constant geweest op een tarief van rond de 0,12 procent. In december 2013 is dit tarief opgelopen naar ongeveer 0,22 procent.

De lange rente vertoonde in 2013 een grilliger verloop. Na een begin rond de 1,80 procent en de nodige op- en neerwaartse bewegingen eindigde de tienjaars rente voor lineaire leningen per ultimo 2013 rond de 2,25 procent.

5.4.3 Renteverwachting

Ten tijde van de opmaak van de Begroting 2014 (medio 2013) zijn we uitgegaan van een korte rente van 0,25 procent en een lange rente van 2,0 procent. De korte rente blijft ook de eerste drie maanden van 2014 uitzonderlijk laag en de verwachting is dat de korte rente niet snel significant stijgt. De lange rente (tienjaars lineaire lening) is in het eerste kwartaal van 2014 weer iets gezakt en beweegt zich weer rondom de begrote 2,0 procent. Een bijstelling van de verwachte korte- en/of lange rente is op dit moment niet noodzakelijk.

5.4.4 Renteresultaat

Bij de opmaak van de Begroting 2013 werd er een positief renteresultaat verwacht van € 8,5 mln. Nu, bij de opmaak van de jaarrekening, is er ten opzichte van dit begrote renteresultaat een nadeel te melden van circa € 0.5 mln. (inclusief de afwikkeling van lening Transnationale Universiteit Limburg (TUL)).

In €	Jaarrekening 2013	Begroting 2013	Verschil
Totaal Baten	25.262.646	25.905.596	-642.950
Totaal Lasten	17.297.301	17.447.472	-150.170
Rentevoordeel / -Nadeel	7.965.344	8.458.124	-492.779

Het rentenadeel aan de batenkant van circa € 0,6 mln. is vooral te verklaren doordat er minder rente dan begroot doorberekend kon worden over de stand van de activa en het onderhanden werk bij de sectoren. Het rentevoordeel aan de lastenkant van circa € 0,2 mln. komt vooral doordat er meer rente dan begroot moest worden vergoed over de hogere dan begrote stand van de reserves per 1 januari 2013.

5.4.5 Samenstelling leningenportefeuille

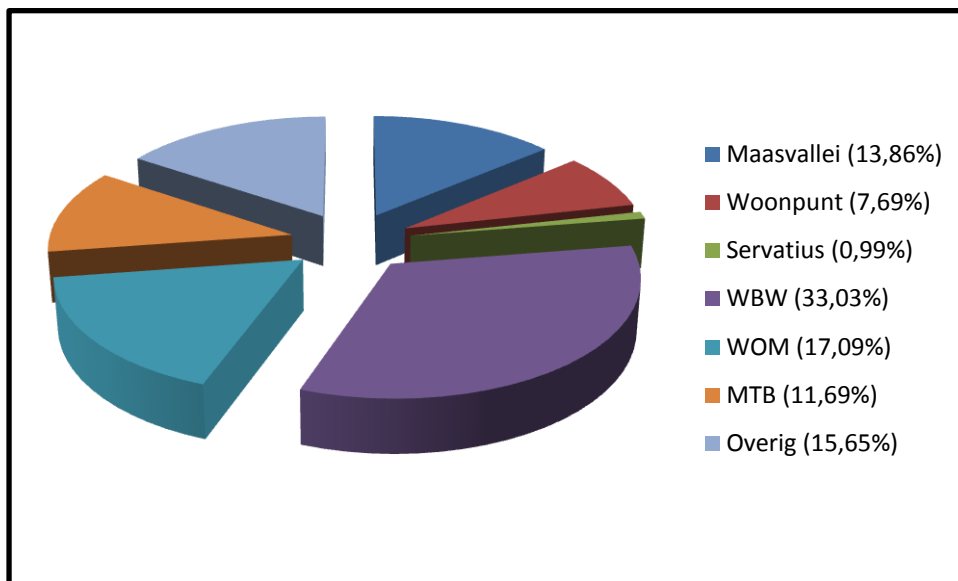
Opgenomen geldleningen (o/g)

Per 1 januari 2013 bedroeg de stand van de opgenomen leningenportefeuille ongeveer 146,3 miljoen euro. In 2013 werden er drie nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken voor in totaal 23,5 miljoen euro. Hiervan was een lening ter grootte van 20 miljoen euro bestemd voor de invulling van de eigen financieringsbehoefte. Ter doorverstrekking aan Wonen Boven Winkels werd er een lening van 1 miljoen euro aangetrokken en voor de herfinanciering van een aan de MTB verstrekte lening werd een nieuwe lening ter grootte van 2,5 miljoen euro opgenomen. Op basis van de contractuele bepalingen in de leningvoorwaarden waren er reguliere aflossingsverplichtingen van ongeveer 25,4 miljoen euro. Per saldo daalde de o/g-portefeuille per ultimo 2013 daardoor licht naar ongeveer 144,4 miljoen euro.

Uitgezette geldleningen (u/g)

Een groot deel van de leningenportefeuille is uitsluitend door de gemeente opgenomen om vervolgens als geldlening aan derden door te verstrekken. Op 1 januari 2013 was de stand van de uitgezette leningenportefeuille (u/g) ongeveer 110,8 miljoen euro. In 2013 werden er drie nieuwe leningen verstrekt. Een lening van 1 miljoen euro werd aan Wonen Boven Winkels verstrekt. Daarnaast werden er twee leningen van in totaal 800.000 euro verstrekt aan de deelneming Malberg. Aan reguliere aflossing werd er 9,1 miljoen euro betaald. De stand van de verstrekte geldleningen per ultimo 2013 komt daarmee uit op ongeveer 103,5 miljoen euro.

Onderstaande tabel geeft de verdeling naar geldnemer van de u/g-portefeuille weer per 31 december 2013:

De post 'overig', die ongeveer 16,2 miljoen euro bedraagt, bestaat vooral uit verstrekte geldleningen aan onder andere de stichting Vivre, Enexis, Maastricht School of Management en Kringloop Zuid.

Zekerheden op de verstrekte leningenportefeuille

84,7 procent (ongeveer 87,6 miljoen euro) van de verstrekte leningenportefeuille is gedekt door een zekerheid, vooral het recht van eerste hypotheek. 15,3 procent (ongeveer 15,9 miljoen euro) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid. De grootste leningen die niet zijn gedekt door zekerheden zijn leningen die verstrekt zijn aan de MTB en aan Enexis. De MTB heeft een via een raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal 12,1 miljoen euro. Overigens, het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79 procent of ongeveer 9,6 miljoen euro. Meerssen en Eijsden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21 procent of 2,5 miljoen euro. Bij de verkoop van de Essent-aandelen heeft de gemeente Maastricht een aantal leningen verstrekt aan Enexis. Op dit moment staan nog drie leningen open die per 31 december 2013 een restantschuld hebben van 1,7 miljoen euro. Enexis kan gezien worden als een zeer solide bedrijf. Het risico op niet-betaling is daardoor erg klein.

5.4.6 Vervroegde aflossingen en renteherzieningen

Er werd in 2013 een opgenomen en een gekoppelde doorverstrekte geldlening vervroegd afgelost. Het betrof hier een lening opgenomen bij de Rabobank en doorverstrekt aan Woningstichting Maasvallei. Van geen enkele opgenomen geldlening moest de rente worden herzien. Van drie door ons verstrekte geldleningen werd de rente herzien (twee Malberg-leningen en een ENCI-lening). Voor de twee Malberg-leningen daalde de rente van 2,937 procent naar 1,543 procent. Voor de ENCI-lening daalde de rente van 2,947 procent naar 1,542 procent.

5.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroten en verantwoorden (BBV) privaot- of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen: deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (PPS) en gemeenschappelijke regelingen. De belangrijkste resultaten en ontwikkelingen in de verbonden partijen van de gemeente Maastricht worden in deze paragraaf in het kort beschreven.

5.5.1 Deelnemingen

Naam	NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen

De BNG fungeert als bankier voor overheden. De aandelen BNG zijn voor 50 procent eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. De BNG is inmiddels huisbankier van de gemeente Maastricht. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out-percentage van 50 procent van de winst na belastingen.

De nettowinst van BNG Bank over 2013 bedraagt € 283 mln. (2012: € 332 mln.). Over 2013 wordt een dividend voorgesteld van € 71 mln., een pay-out van 25 procent. Het dividend bedraagt € 1,27 per aandeel (2012: € 1,49 per aandeel). Gegeven het aantal aandelen betekent dit voor de gemeente Maastricht over 2013 een dividenduitkering van ruim € 0,4 mln. (2012: ruim 0,5 mln.).

Naam	Wijk ontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied
Zeggenschap	100% gemeente (1% via de Exploitiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities.
Programma	Programma 10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	€ 57,9 mln. negatief/€ 57,9 mln. negatief
Vreemd vermogen begin/eind	€ 143,3 mln./ € 144,5 mln.
Resultaat	€ 0
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2013</i>

Met aan de basis de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht, is in 2004 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening.

ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In januari 2013 heeft uw raad de ruimtelijke en programmatische kaders voor het Belvédère-gebied binnen de singels, voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig uw besluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie (grex) Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV voorlopig als operationeel vehicle blijft bestaan in afwachting van mogelijke voordelen die dat kan bieden. Conform de door uw raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente.

De uitvoering van de grex is door het college voortvarend ter hand genomen. Binnen grex 1: binnensingel is er onder andere een begin gemaakt met het casco herstel van de Eiffel voor het multifunctioneel gebruik van dit gebouw. Meteen na oplevering (medio eind 2015) begint de exploitatie. Op dit moment worden gesprekken gevoerd met potentiële eindgebruikers. Binnen grex 2 is begonnen met de ontwikkeling van het Frontenpark eerste fase (onder andere natuurcompenserende maatregelen, restauratie van de muren van de vestingwerken in de Lage Fronten voor de muurhagedis). Binnen grex 3 (bedrijventerrein Bosscherveld inclusief de aanpak van de Noorderbrug is onder andere de aanbesteding van de Noorderbrug voorbereid. In maart 2014 begint de aanbesteding en de gunning vindt naar verwachting in maart 2015 plaats. Daarna kan in 2016 de uitvoering beginnen.

Zoals aangegeven in de raadsnota van juni 2013 Herijking grex Belvédère 2013 is het vervolgproces erop gericht om de cijfers verder te concretiseren aan de inkomsten- en uitgavenkant en om met voorstellen te komen met betrekking tot de oplossingsrichtingen voor de geprognosticeerde onrendabele top. Deze herijking van de grex 2013 vindt in 2014 plaats (besluitvorming conform afspraak met de raad: juni 2014).

Naam	Wonen boven winkels Maastricht N.V.
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad
Zeggenschap	Als aandeelhouder en voorzitter raad van commissarissen
Aandelen/financieel belang	1/3 aandeelhouder, verstrekte subsidies en leningen
Programma	Programma 11 Wonen
Eigen vermogen begin/eind	€ 725.473/€ 503.535
Vreemd vermogen begin/eind	€ 34,3 mln. / € 36,2 mln.
Resultaat	Verlies € 221.938
	NB: Vermogen en resultaat over 2012

Wonen boven Winkels N.V. (WbWM) is een product dat nauw aansluit op het beleid van de gemeente om de woonfunctie in de binnenstad te herstellen. De gemeente Maastricht participeert, naast de Universiteit Maastricht en Woonpunt, in WbWM. De vennootschap kent een maatschappelijk kapitaal van € 215.650 dat is verdeeld in 475 aandelen van € 454. De organisatie is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en de realisatie van nieuwe eenheden en het beheer van het gerealiseerde woningbestand.

In 2012 heeft de raad van commissarissen Wonen boven Winkels Maastricht besloten om, na inzet van de nu nog lopende subsidietranche, te stoppen met de acquisitie en ontwikkeling van nieuwe woonruimten. Als een gevolg hiervan ligt de focus nu op de ontwikkeling en afronding van de bouwprojecten waarvoor de financiële middelen nog beschikbaar zijn. Als deze projecten zijn gerealiseerd richt de naamloze vennootschap (NV) zich vervolgens op het beheer van het al gerealiseerde woningbestand. Met dien verstande dat de acquisitie- en ontwikkelingsfunctie van de NV geactiveerd kan worden als geschikte panden beschikbaar komen op voor de binnenstedelijke ontwikkeling strategisch gelegen plekken. Conform planning zijn in 2013 acht woonruimten gerealiseerd.

Naam	Enexis Holding N.V./Attero en andere uit verkoop Essent voortvloeiende rechtspersonen
Vestigingsplaats	Arnhem
Openbaar belang	Beschikbaarheid energie
Zeggenschap	Via VEGAL (Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg)
Aandelen/financieel	0,1953 procent van de aandelen en dividenduitkering
Programma	Programma 15 Algemene inkomsten en uitgaven

In 2009 heeft de raad ingestemd met de verkoop van de aandelen Essent (productie- en leveringsbedrijf) aan energiebedrijf RWE. In 2011 zijn ook de EPZ-aandelen (Electriciteits-Productiemaatschappij Zuid-Nederland waaronder kerncentrale Borssele) overgedragen. De aandelen in het netwerkbedrijf Enexis Holding N.V. en Essent Milieu Holding B.V. (later omgedoopt in Attero) zijn bij de gemeente gebleven. De afwikkeling van de verkoop van de aandelen Essent leidt in de transactieperiode voor Maastricht tot deelneming in onderstaande rechtspersonen. De eerstgenoemde drie zijn inhoudelijk van aard, de overige zijn meer technisch, bedoeld als tijdelijke constructie tijdens de definitieve afwikkeling van de verkoop. Daarnaast is eind 2010 de Stichting duurzaamheid opgericht. Deze tijdelijke stichting, met een looptijd van ongeveer 4 jaar, vloeit voort uit afspraken voor het investeren in duurzame energieproductie door RWE. De 33 Limburgse gemeenten die gezamenlijk 9,5 procent aandeelhouder zijn in Enexis Holding zijn verenigd in de VEGAL (Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg).

1. Enexis Holding N.V.: houdstermaatschappij van het netwerkbedrijf;
2. Attero: hierin is het milieubedrijf van Essent ondergebracht;
3. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV (PBE): hierin waren de EPZ-aandelen/kerncentrale Borssele ondergebracht;
4. Maastricht Vennootschap: in deze rechtspersoon zijn bijna alle verplichtingen onder de verkoopovereenkomst, zoals de afgegeven garanties en vrijwaringen, van de verkopende aandeelhouders ondergebracht. Belangrijkste taak is om namens de verkopende aandeelhouders eventuele procedures over garantieschendingen en andere claims te voeren;
5. CBL Vennootschap: hierin is namens de verkopende aandeelhouders het CBL (cross border lease)-fonds ondergebracht. Dit fonds dient ter dekking van het risico van vervroegde beëindiging van de CBL's;
6. Extra zekerheid vennootschap: hierin kunnen de aandeelhoudende verkopers extra zekerheid onderbrengen. Dit kan nodig zijn als op het moment van afronding van de transactie met RWE er onvoldoende zekerheden van voldoende kwaliteit gesteld zijn onder de CBL's van het productie- en leveringsbedrijf (PLB) om te voldoen aan alle relevante verplichtingen;
7. Bruglening vennootschap: op grond van de wet heeft Essent het economische eigendom van de netten overgedragen aan Enexis. Daarbij is een vordering ontstaan van het PLB op Enexis: de bruglening. Deze bruglening is buiten het PLB ondergebracht bij de verkopende aandeelhouders die hun belangen hebben gebundeld in een aparte bruglening vennootschap. De lening is inmiddels terugbetaald en deze vennootschap kan worden geliquideerd;
8. Claim Staat Vennootschap: in 2008 zijn Essent N.V. en Essent Nederland B.V. een procedure begonnen tegen de staat waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de splitsingswetgeving onverbindend zijn. De potentiële schadevordering uit hoofde van onrechtmatige wetgeving wordt voor de verkoop van Essent aan RWE overgedragen aan de 'oude' aandeelhouders van Essent die deze potentiële schadevordering houden via de Claim Staat Vennootschap;
9. Stichting duurzaamheid: bij de verkoop van Essent aan RWE zijn bindende afspraken gemaakt over investeringen in duurzame energieproductie. De voormalig aandeelhouders van Essent houden via de Stichting duurzaamheid toezicht op de uitvoering van deze afspraken.

We ramen de dividenduitkering uit deze deelnemingen voor 2012 op € 220.000. De winst over 2012 is nagenoeg gelijk aan die van 2011. Het dividendbeleid van Enexis holding is gericht op een pay-out ratio van 50 procent mits de wettelijke verplichte investeringen zeker gesteld zijn. Voor 2013 en verder wordt een stabiele dividenduitkering verwacht van ca. € 0,4 mln.

Naam	NV Waterleidingsmaatschappij Limburg (WML)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten
Zeggenschap	Als aandeelhouder met 8 procent van de aandelen
Aandelen/financieel	€ 186.058 (41 aandelen à € 4.538 nominaal)
Risico	Beperkt tot financiële inleg
Programma	Programma 15 Inkomsten en Uitgaven
Resultaat	Positief € 7,4 mln. in 2012
Ontwikkeling eigen vermogen	€ 152,4 mln. per 1/1/2012 // € 159,8 mln. per 31/12/2012
Ontwikkeling vreemd vermogen	€ 396,6 mln. per 1/1/2012 // € 393,4 mln. per 31/12/2012

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De aandeelhouders hebben in 2006 ingestemd met een verlaging van de drinkwaterprijs. Met deze prijsverlaging laat WML haar klanten meeprofiteren van behaalde bedrijfsresultaten. Als gevolg hiervan is er geen sprake van dividenduitkering.

Het resultaat in 2012 bedraagt € 7,4 mln. (2011: € 4 mln.). De stijging van het resultaat ten opzichte van 2011 wordt veroorzaakt door enerzijds een toename van de netto-omzet als gevolg van doorgevoerde tariefaanpassingen. Anderzijds is er sprake van een daling van het kostenniveau. Het positieve resultaat draagt conform de voorziene meerjarenkoers bij aan het realiseren van een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten.

Naam	Bodemzorg Limburg BV
Vestigingsplaats	Maastricht Airport
Openbaar belang	Nazorg over zes stortplaatsen, waaronder Belvédère
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel	50 procent van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50 procent is door de provincie overgedragen aan Nazorg BV
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	Programma 11 Wonen
Eigen vermogen begin/eind	negatief € 11.805/ € 953.106
Vreemd vermogen begin/eind	€ 18,4 mln. /€ 18,9 mln. (nazorgvoorziening)
Resultaat	€ 965.000
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

Bodemzorg Limburg BV (voorheen bekend onder naam Nazorg Limburg) functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap met als aandeelhouders de provincie Limburg (50 procent) en de Limburgse gemeenten (50 procent). Vanaf 2003 is er een organisatorische scheiding aangebracht tussen Bodemzorg Limburg en Essent Milieu. Dit betekent dat Bodemzorg Limburg als een geheel zelfstandige onderneming functioneert. In 2009 is de provincie uit de BV gestapt.

Bodemzorg Limburg BV blijft haar activiteiten uitvoeren:

- Administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie;
- Het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag;
- Het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom;
- Het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn.

Voortvloeiend uit de afspraken tussen de Limburgse colleges met Bodemzorg Limburg NV wordt voor het beheer van voormalige stortplaatsen een inwonerbijdrage van € 0,25 in de afvalbegroting opgenomen. In 2013 is een bedrag van € 29.916 betaald

Naam	NV Maastricht Aachen Airport
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Infrastructuur en uitgifte bedrijventerreinen
Zeggenschap	Lid van de commissie uitgifte bouwterreinen
Aandelen/financieel	311 niet-actieve oude aandelen
Programma	Programma 3 Economie en werkgelegenheid

De luchthaven is volledig geprivatiseerd. Oude aandelen zijn in depot (ALTMAA). De vrijval als gevolg van de rustende aandelen in de oude NV (NV ALTMAA) worden – op verzoek van de provincie, de grootste regionale aandeelhouder - overgedragen om niet en ingezet voor de verdere ontwikkeling van de luchthaven. Het gaat daarbij om een bedrag van ongeveer € 1,5 mln. (waarvan ongeveer € 46.000 van de gemeente Maastricht). De raad van Maastricht heeft hiermee ingestemd op voorwaarde dat er voldoende andere aandeelhouders meedoen zodat ten minste een bedrag van € 1,0 mln. ter beschikking komt. Het geld wordt via, en onder regie van, de provincie ingezet. Het proces is in formele afronding en daarmee is de luchthaven feitelijk geen deelneming meer.

Actueel inmiddels is dat de luchthaven financieel in zwaar weer zit en door interventie van de provincie een liquiditeitsprobleem opgelost is, los van het genoemde voornemen. In 2014 komt meer duidelijkheid over de toekomst van de luchthaven en de mogelijke rollen van (regionale) overheden daarin.

Naam	MECC Maastricht BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum
Zeggenschap	99,9999 procent (90 procent gemeente rechtstreeks en 10 procent via Exploitatiemaatschappij Maastricht (EMM))
Aandelen/financieel belang	Aandelen (10 aandelen à € 0,10)
Programma	Programma 3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	2013 is een overgangsjaar (jaar van aandelenoverdracht)
Vreemd vermogen begin/eind	2013 is een overgangsjaar (jaar van aandelenoverdracht)

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar de samenwerking met en versterking van de Health Campus Maastricht

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is.

De nieuwe onderneming (MECC Maastricht BV) heeft de opdracht in 2013 en 2014 de ontvlechting van de RAI daadwerkelijk te realiseren en een nieuwe onderneming te bouwen gericht op verdere marktontwikkeling. Ontvlechting en opbouw van de backoffice-activiteiten zijn voortvarend opgepakt en de verwachting is dat dit binnen de gestelde termijn afgehandeld kan worden. Met groot enthousiasme en inzet is gewerkt aan het verbeteren van het bedrijfsresultaat en dat is gelukt. De omzetsdaling is gestopt, er is zelfs een (kleine) groei, de winstmarge is verhoogd en op kosten is gereduceerd. Dit alles zorgt ervoor dat het MECC eerder dan verwacht een (klein) positief resultaat laat zien (definitieve cijfers zijn nog niet bekend). Een aanmerkelijk verschil met het bedrijfsresultaat van afgelopen jaren.

Naam	Exploitatie Maatschappij Maastricht (EMM)
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen
Zeggenschap	Als aandeelhouder, als commissaris en directeur
Aandelen/financieel belang	49.999 van de 50.000 aandelen; rekening-courantfaciliteit bij de gemeente en een lening verstrekt
Programma	Programma 3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 1,8 mln./€ 1,6 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 1,06 mln./€ 0,468 mln.
Resultaat	€ 0,215 mln. nadelig/verlies
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

De gemeente houdt 99,99 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Een aandeel is in bezit van de stichting VVV. De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:

- 10 procent van de aandelen in MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit 90 procent rechtstreeks);
- 100 procent van de aandelen NV Zwembaden Maastricht (in liquidatie);
- Een aandeel in Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV;
- Een aandeel in de Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV;
- Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengstgenererende activiteiten. De vastgoedportefeuille is daarmee bepalend voor het resultaat van EMM.

Ad a: MECC

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90 procent) en indirect via EMM (10 procent) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100 procent overheidsdeelneming ontstaat die buiten het regime van de vennootschapsbelasting valt.

Ad b: NV Zwembaden Maastricht

Met de realisatie van het nieuwe Geusseltbad, dat rechtstreeks binnen de gemeentelijke sportorganisatie wordt geëxploiteerd, is er een eind gekomen aan het bestaansrecht van de NV Zwembaden Maastricht. Per mei 2013 zijn alle activiteiten in de zwembaden Dousberg, Heer en Vijverdal geëindigd. De eigendommen Dousberg en Heer zijn tegen boekwaarde overgenomen door de gemeente Maastricht. Per ultimo 2013 is de liquidatiebalans gepubliceerd en naar verwachting wordt de opheffing van de deelneming per maart 2014 formeel bekrachtigd door de rechtbank.

Ad e: Vastgoedportefeuille

Met de verkoop van het vastgoed worden de activiteiten van de vennootschap gestroomlijnd en is de vennootschap beschikbaar voor nieuwe taken die passen in de primaire doelstelling. Zo zijn de commerciële ruimtes aan de Avenue Céramique (95 en 175) inmiddels te koop aangeboden op de markt. In de huidige slechte marktomstandigheden hebben zich een paar gegadigden gemeld en met twee partijen lopen voorzichtige informatie-uitwisselingen. Het is te vroeg om aan te geven wat het verwachte resultaat zal zijn. Daarnaast huurt EMM de parkeergarage P5 van het MECC van de SNS Reaal Groep. Deze parkeergarage wordt langlopend doorverhuurd tegen een variabele huur aan MECC Maastricht BV. De algemene verslechtering van de economische situatie heeft grote invloed op de exploitatie van het MECC doordat het aantal boekingen en het aantal bezoekers afnemen. Dit heeft direct invloed op het resultaat van EMM via de opbrengsten van het parkeren en de waarde van de deelneming.

Naam	Exploitiemaatschappij 't Bassin BV
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen
Zeggenschap	100 procent gemeente (1 procent via de Exploitiemaatschappij Maastricht waar de gemeente voor 99,9 procent aandeelhouder is)
Aandelen/financieel belang	Aandelen (€ 540.336)
Programma	Programma 10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	€0,126 mln. / € 0,131 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 0,76 mln. / € 0,64 mln.
Resultaat	€ 0,05 mln. voordeel
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2013</i>

In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief zijn in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal.

ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is een aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitiemaatschappij 't Bassin BV uitsluitend een overheidsgerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de BV Bassin plaatsgevonden middels leningverstrekking door WOM Bélvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest). Verder kan worden aangegeven dat de gemeente Maastricht en de ondernemers aan het Bassin samen een actieplan hebben opgesteld ter verlevendiging van het havengebied dat ten goede komt aan de beleving van de haven en de exploitatie van de bedrijven en de horeca ter plaatse. In 2013 is gewerkt aan de voorbereiding van een aantal structuurversterkende projecten/maatregelen (onder andere aanpak Timmerfabriek, casco herstel Eiffel, vestiging Pathé, aanpak openbare ruimte) voor omzetverhoging van de ondernemers. De gemeente zet zich in om meer samenwerking (bestaande en nieuwe gebruikers onder andere Linssen Yachts) te bewerkstelligen. Ook zal de gemeente vanuit haar publieke rol bijdragen aan intensivering van het evenementenprogramma en een aantal fysieke maatregelen (opschoonacties, automatisering sluis 20, aanpak sanitaire voorzieningen) doorvoeren ter verbetering van de haven. Aan de specifieke wensen van de ondernemers in het actieplan (parasols, wintertuinen, windschermen) is tot op heden geen uitvoering gegeven omdat de financiering door de ondernemers nog niet geregeld is. De uitvoering van het actieplan wordt in 2014 en 2015 verder voortgezet.

Naam	GEM Malberg (Beheermaatschappij Malberg BV/ Exploitatiemaatschappij Malberg CV)		
Vestigingsplaats	Maastricht		
Openbaar belang	Het verwerven en bouw- en woonrijp maken van gronden ter uitvoering van het buurtontwikkelingsplan Malberg		
Zeggenschap	Als vennoot (een stem), aandeelhouder (een stem) en directie (een stem). Alles op basis van unanimiteit		
Aandelen/financieel belang	Kapitaalstorting € 28.500, leningen € 2,75 mln. (0,5 + € 1,8 + 0,45)		
Risico	Een eventueel verlies wordt verdeeld over partijen, voor wat betreft de commanditaire vennoten is dit beperkt tot maximaal de kapitaalbreng		
Programma	Programma 10 Stadsontwikkeling		
	<i>CV 2012</i>		<i>BV 2012</i>
Eigen vermogen begin/eind	-/- € 4,4 mln.	-/-€ 5,2 mln.	-/-€ 4,4 mln. -/-€ 5,2 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 9,5mln. /	€ 9,5 mln.	€ 4,5 mln./ € 5,2 mln.
Resultaat 2012	-/- € 791.814		-/- € 791.576

In 2004 hebben gemeente en de woningstichtingen Servatius, Woonpunt en AM de samenwerkings-overeenkomst (SOK) 'Manjefiek Malberg' getekend. Hiermee nemen zij gezamenlijk verantwoordelijkheid om de buurt Malberg te veranderen in een aantrekkelijke, gemengde woonbuurt met een adequaat voorzieningsniveau. Ter uitvoering van de SOK hebben de partners in 2005 voor gezamenlijke rekening en risico een grondexploitatiemaatschappij opgericht (CV/ BV) opgericht. De Exploitatiemaatschappij Malberg CV bestaat uit vertegenwoordigers van de vier moederorganisaties, te weten gemeente Maastricht, Servatius, Woonpunt en AM, als stille commanditaire vennoten en de Beheermaatschappij Malberg BV als beherend vennoot. De Beheermaatschappij Malberg BV draagt zorg voor de herinrichting van het openbaar gebied en de uitgifte van bouwrijpe kavels. Servatius, Woonpunt en AM zijn verantwoordelijk voor de risicodragende opstalexploitatie (woningen). Gronden die tot het openbaar gebied behoren worden na realisatie door de CV/BV om niet in eigendom overgedragen aan de gemeente Maastricht. Als de gezamenlijke grondexploitatie na afronding een positief saldo heeft, dan wordt dat als volgt verdeeld: gemeente Maastricht (44 procent), Servatius (14 procent), Woonpunt (14 procent), AM (24 procent) en Beheermaatschappij Malberg BV (4 procent). Een negatief saldo wordt evenredig over de eerste vier partijen verdeeld (elk 25 procent) tot een maximum van hun ingebracht kapitaal. Een groter verlies dan het door de commanditaire vennoten ingebrachte kapitaal komt ten laste van de beherend vennoot, de Beheermaatschappij Malberg BV. De wethouder Middelen is vennoot (om zijn aansprakelijkheid te beperken neemt hij deel via een BV), de wethouder Cultuur, Wonen en Wijken is aandeelhouder van de Beheer BV en de programmamanager wijkaanpak is directielid van de Beheer BV.

Naam	Industriebank LIOF
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Bijdragen aan welvaartsverbetering door economische structuur versterking
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	223 van de 300.000 aandelen A en 500.000 aandelen B
Risico	Beperkte dividenduitkeringen Beperkt tot eigen inbreng
Programma	Programma 3 Economie en werkgelegenheid
Eigen vermogen begin/eind	€ 100,8 mln./€ 96,5 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 65,2 mln./€ 56,4 mln.
Resultaat	€ 4,3 mln. nadelig/verlies
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

Belangrijkste doelen van het LIOF zijn het ontwikkelen van duurzame bedrijventerreinen voor Limburgse bedrijven, participeren in startende ondernemingen, het acquireren van bedrijven voor nieuwe vestigingen en inspelen op kansen die zich vanuit de technologie of marktperspectief voordoen. Maastricht bezit 223 aandelen van € 113. Grootste aandeelhouders zijn het Ministerie van Economische Zaken en de Provincie

Limburg. Winstuitkering na reservering blijft beperkt tot een dividend ter grootte van het gemiddelde effectieve rendement op staatsleningen met een bepaalde looptijd. Er is een garantie ingebouwd met betrekking tot de financiering van de activiteiten van het financieringsbedrijf. Als de liquiditeitsreserve daalt onder een bepaald bedrag dan breiden het Rijk en de provincie het aandelenkapitaal uit. Beide instanties dragen bovendien elk bij in de apparaatskosten.

Naam	Stichting administratiekantoor Dataland
Vestigingsplaats	Gouda
Openbaar belang	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Programma	Overige gemeenten Programma 10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen	€ 144.893/€ 273.158
Vreemd vermogen	€ 701.496/€ 582.233
Resultaat	€ 128.265
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

Sinds 1 juli 2003 participeert de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel. Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Authentieke Registraties. DataLand ondersteunt gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers.

Vanaf 2007 betaalt de gemeente een jaarlijkse bijdrage van € 600 voor de validatie van de te leveren gegevens en de terugmeldingen van de afnemers. De gemeente ontvangt 20 procent van de opbrengst van DataLand als DataLand onze gegevens levert aan afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à 0,10 eurocent) deelt de gemeente verder nog mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt. Samenwerken met Dataland houdt in dat de gemeente, als bronhouder van de gegevens, halfjaarlijks de beschikbare gebouwgegevens van alle gebouwen in Maastricht via een nulbestand aan DataLand levert. Het maatschappelijk belang is dat een goede toegankelijkheid leidt tot een breed gebruik van gemeentelijke informatie; bij deze deelname in Dataland heeft dit betrekking op gebouwinformatie.

Toekomstige ontwikkeling is gericht op de verdere uitbouw van de positie van DataLand als gemeentelijk informatieknooppunt voor de landelijke voorzieningen. Hierin gaat DataLand in de samenwerking met de beheerder van de landelijke voorzieningen de rol en positie van partner in kwaliteitsmanagement, zowel richting de gemeenten als richting de afnemers, vervullen. Daarbij wordt een verdere verbreding van het gegevensaanbod op adresniveau nagestreefd waarbij de toegankelijkheid van informatie voor afnemers verder geoptimaliseerd wordt. Deze optimalisatie is in het bijzonder gericht op verdere ontwikkeling van online distributie van gegevens via webservices en/of webapplicaties en diensten door maatwerkactiviteiten.

Om dit doel te realiseren heeft Dataland convenanten gesloten met het kadaster, het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) en KING (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten). Door kadastrale en gemeentelijke gegevens gemeenschappelijk te ontsluiten ontstaan nieuwe toepassingsgebieden en wordt nog meer aangesloten op de behoefte van gebruikers. Door informatie over te nemen van het CBS kan DataLand meer gemeentelijke gegevens toegankelijk maken. Anderzijds ontvangt het CBS gemeentelijke informatie via DataLand voor analyses en statistische informatie. DataLand en KING ondersteunen gemeenten op het gebied van kwaliteit. Het is dus logisch dat beide partijen op dit gebied gezamenlijk optrekken. De uitkering die gemeenten ontvingen, was direct gerelateerd aan de gegenereerde verstrekkingskosten. Om financieel technische redenen is het voor gemeenten voordeliger om de compensatiemogelijkheden te benutten, omdat dat een aanzienlijk belastingvoordeel oplevert. De verwachting is dat over 2013 en 2014 het volledige belastingvoordeel kan worden bereikt. Na deze 2 jaar wordt bij een positief batig saldo weer tot uitkering aan gemeenten overgegaan.

Naam	NV MTB regio Maastricht
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan gehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Zeggenschap	Als aandeelhouder
Aandelen/financieel belang	711 van 1.000 aandelen en jaarlijkse subsidie boven op de rijksbijdrage rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid rentedragende rekening-courantfaciliteit.
Risico	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wsw. Financiële risico's door teruglopen rijkssubsidie per arbeidsplaats
Programma	Programma 4 Sociale Zekerheid en re-integratie / Programma 15
Eigen vermogen begin/eind	Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 11,8 mln./€ 10,8 mln.
Resultaat	€ 0,385 mln. nadelig/verlies
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

In het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. MTB regio Maastricht is hiervoor de uitvoerende organisatie. Naast de gemeente Maastricht participeren de gemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen in de NV. Maastricht vervult mede namens deze gemeenten de opdrachtgeversrol richting MTB. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoerings-overeenkomst met de MTB afgesloten.

Over 2013 heeft MTB een beter resultaat gerealiseerd dan begroot. Begroot was een overschot van € 178.000; het verwachte resultaat is € 265.000 positief. Over 2014 wordt een tekort van € 2,1 mln. verwacht.

Op 2 december 2013 is het wetsvoorstel Participatiewet aan de Tweede Kamer aangeboden en naar verwachting wordt de wet per 1 januari 2015 ingevoerd. De budgettaire maatregelen die al door het Rijk zijn aangekondigd, zijn vanaf 2014 doorgevoerd. Voor het wetsvoorstel is de uitwerking van het sociaal akkoord in de Werkkamer van groot belang. Zo vinden hier nog gesprekken plaats over de invulling van de werkbedrijven, de rol van UWV bij de indicatie voor beschermt werken en de loonkostensubsidies en ook de bepaling van de loonwaarde. De Tweede Kamer is inmiddels akkoord met het wetsvoorstel. De voorbereidingen van de beleidsvoorbereiding, in- en uitvoering in Maastricht-Heuvelland is opgestart.

Naam	Stichting Regiobranding Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	De stichting heeft tot doel het imago van de regio te versterken en te verbreden
Zeggenschap	Zetel in het algemeen bestuur
Financieel belang	€ 121.000 per jaar (€ 1 per inwoner)
Programma	Programma 3 economie
Eigen vermogen begin/eind	€ 0,593 mln./€ 1,087 mln.
Vreemd vermogen	Geen
Resultaat	Nul
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

In de Stichting Regiobranding Zuid-Limburg werken gemeenten van Zuid-Limburg, bedrijfsleven en kennisinstellingen samen in het (inter)nationaal branden van de regio Zuid-Limburg. De raad heeft in 2008 het beleidsmatig belang van de branding en de daarvoor benodigde samenwerking onderschreven. Hierbij is ingestemd met een jaarlijkse bijdrage van € 1 per inwoner aan de Stichting Regiobranding Zuid Limburg tot en met 2012.

De stichting is positief geëvalueerd. Belangrijke veranderingen zijn dat de LED-agenda nu primair sturend is en de provincie zich nu richt op Limburg-branding. In de financiering zorgen de gemeenten van Zuid-Limburg nu voor de dekking van de basisorganisatie. Het bedrijfsleven en andere partijen participeren via 'on brand'-projecten. Met de nauwere samenwerking binnen Kompas van het Zuiden en de economische

LED-agenda richt branding zich meer op de hierin gestelde prioriteiten (zoals de beide campussen). Branding opereert daarmee in het verlengde van de fysieke agenda voor de regio. Ook vindt afstemming plaats tussen de branding van de stad en de branding van de regio en Limburg

De gemeentelijke dekking is verlengd tot met 2015. In 2015 worden – in samenhang met LED - nieuwe voorstellen gedaan.

Naam	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve
Zeggenschap	Zetel in stichtingsbestuur
Programma	Programma 10 Stadsontwikkeling
Eigen vermogen begin/eind	Negatief € 46.816/negatief € 88.176
Vreemd vermogen begin/eind	€ 763.479/€ 750.000
Resultaat	Verlies € 41.360

De gemeente Maastricht heeft met de ENCI overeenstemming bereikt over het beëindigen van de mergelwinning in de Pietersberg per juni 2018. Basisvoorwaarde was dat er een plan moest komen dat richting gaf aan de omvorming/verandering van het ENCI-gebied. In 2009 is overeenstemming bereikt tussen Provincie Limburg, omwonenden, gemeente Maastricht en Natuurmonumenten en dat heeft geleid tot het plan van transformatie.

In dat plan is onder andere bepaald dat er een overgangszone komt tussen de natuurontwikkeling van de groeve (na 2018) en de overblijvende cementproductie op het huidige fabriekscomplex van ENCI. Die overgangszone moet gevuld worden met zowel bedrijvigheid als leisure. De opbrengsten van die overgangszone worden gebruikt ter financiering van de verdere natuurontwikkeling van de groeve (wordt eigendom van Natuurmonumenten).

ENCI draagt het terrein dat aangewezen is als overgangszone, over aan de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME). Deze stichting is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de overgangszone. In het plan van transformatie zijn criteria opgenomen waarlangs de keuze gemaakt wordt of een bedrijf wel of niet mag komen. Dat is een nieuwe constructie omdat normaal gesproken een bestemmingsplan aangeeft wat waar wel of niet komen mag. Binnen het bestuur van de stichting is ook de gemeente vertegenwoordigd in de persoon van een bestuurder. Hiermee heeft de gemeente zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontrole) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier.

5.5.2 Publiek-private samenwerking (PPS)

Naam	Projectbureau A2
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse
Zeggenschap	Lid stuurgroep
Programma	Programma 10 Stadsontwikkeling

De projectorganisatie A2 Maastricht is een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om 'een plan voor stad en snelweg' te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormt de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning is vastgelegd. Er is door de bevoegde gezagen een stuurgroep ingesteld die als opdrachtgever fungeert voor de projectdirecteur en zijn projectorganisatie.

De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke topeisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiedocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Dit plan is in oktober 2009 contractueel vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van deze besluiten begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2016) en vastgoed (tot 2026). Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Gelet op de marktontwikkelingen en de feitelijke overgang van plan- naar ontwerpfase in het project A2 Maastricht, wordt de projectorganisatie hierop aangepast. Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe 'best for project' tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam en Strukton) vindt daarnaast een periodiek bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming met de gemeente te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering).

Redenerend vanuit parallelle belangen is in 2013 tussen de partijen een coherent pakket van beheersmaatregelen overeengekomen voor de resterende periode tot oplevering. Een en ander binnen de door de raad vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders voor het A2-project. Dit totaalpakket borgt niet alleen de toekomstige samenwerking, maar biedt ook meer borging voor de periode van de tunneltechnische installaties. De aanzienlijke tijdswinst van 6 tot 9 maanden die dit pakket oplevert, wordt gebruikt voor deze kritische eindfase en blijft de vigerende masterplanning daarmee overeind (einddatum 16 december 2016). Daar met dit totaalpakket het indexeringsrisico betreffende het contractbudget is afgekocht en het planningsrisico beheersbaar is gemaakt, is het niet meer noodzakelijk om het A2-project op te nemen in de risicoparagraaf.

Naam	Stichting Lifescience Incubator Maastricht (SLIM)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Bedrijfsruimte beschikbaar stellen aan aan life sciences gekoppeld bedrijfsleven (kenniseconomie)
Zeggenschap	Zetel in stichtingsbestuur
Aandelen/financieel belang	Eenmalige stichtingskosten
Programma	Programma 3 Economie en werkgelegenheid

Voor de ontwikkeling van het bedrijfsverzamelgebouw is een lokaal consortium gevormd bestaande uit de gemeente Maastricht, Universiteit Maastricht en het Academisch Ziekenhuis Maastricht. De partijen behorende tot dit consortium hebben een bijdrage verstrekt aan de stichting. Daarnaast heeft de stichting subsidies ontvangen van het Ministerie van Economische Zaken, van de provincie en van Europa. Met deze middelen is een gebouw ontwikkeld dat tot doel heeft startende bedrijven uit de life sciences te huisvesten en een veilige omgeving te bieden om door te groeien. De stichting is eigenaar van het

onroerend goed dat wordt verhuurd aan BPCM (Biopartner Centrum Maastricht B.V.). Aandeelhouders van de BPCM B.V. zijn LIOF, azM, UM en de SLIM. Met de huurprijs die BPCM betaalt, is rekening gehouden met de onrendabele top die door de voornoemde overheidspartijen is gesubsidieerd. BPCM dient op haar beurt de ruimtes tegen een commerciële huurprijs te verhuren overeenkomstig de subsidievoorwaarden van het Ministerie van Economische Zaken. Met de meeropbrengsten dient BPCM als eerste het leegstandsrisico en debiteurenrisico te dragen. De meeropbrengsten die op termijn worden gerealiseerd, als het pand technisch vol is, herinvesteert BPCM in de sector. SLIM is eveneens vehikel voor het Brains Unlimited/Neuropartner- gebouw dat in 2012 in gebruik is genomen en officieel geopend is op 29 oktober 2013.

Naam	Stichting Centrum Management Maastricht
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Upgraden van het centrum van Maastricht
Zeggenschap	Wethouder adviseur bestuur per 2013, raad evalueert
Aandelen/financieel belang	Subsidierelatie via reclamebelasting en eigen bijdrage gemeente
Risico	Beperkt tot de eigen inbreng
Programma	Programma 3 Economie en werkgelegenheid

In de Stichting Centrummanagement bouwen ondernemers en gemeente samen aan een toekomstbestendig, economisch vitaal en kwalitatief centrum inclusief de aanloopstraten. De doelstelling is om de positie van het centrum van Maastricht in relatie tot concurrerende steden continu te verbeteren. Centrummanagement staat voor een centrum dat bereikbaar, veilig is en gastvrij om te verblijven. Het lange termijn belang van ondernemers staat bijna altijd centraal, met als doel om het individueel ondernemersbelang direct of op termijn te dienen. Sinds 2009 vormt de reclamebelasting de structurele financiële basis voor het centrummanagement. Het bestuur wordt gevormd door een onafhankelijk voorzitter, vertegenwoordigers van de detailhandel, de horeca, de grootwinkelbedrijven, cultuur- en vrijetijdsector en de eigenaren. Een centrummanager is aangesteld voor de dagelijkse uitvoering van het beleid.

In 2012 is het centrummanagement geëvalueerd. Daaruit is naar voren gekomen dat de werkzaamheden van Centrummanagement grote waardering bij ondernemers en raad oproepen. Nut en noodzaak worden onderschreven. Bestuurlijk dient orde op zaken te worden gesteld, zo bleek ook uit de evaluatie van het bestuur zelf, om zich weer meer op de inhoud te kunnen richten. Die conclusie is door de raad onderschreven. In juni 2013 heeft het bestuur orde op zaken gesteld. Daarbij zijn vier leden van het oude bestuur afgetreden en twee nieuwe leden benoemd. De wethouder Economie is geen lid meer van het bestuur, maar is gepositioneerd als adviseur. Het bestuur functioneert verder onder een vastgesteld reglement voor good governance.

In 2013 is de aanpak van de aanloopstraten met ondernemers en bewoners verder geconcretiseerd. Herinrichting van de Brusselse straat is afgerond, die van de Grote Gracht is uitvoeringsgereed gemaakt, de beoogde herbestrating van de verbinding Onze-Lieve-Vrouweplein en Koestraat krijgt meer en meer vorm. Voor de Tweebergenpoort (de Vrijthofstraatjes) is samen met Maastricht-LAB een ontwikkelingsplan opgesteld dat moet leiden tot aanpak van enkele gevelwanden, panden en de openbare ruimte. Daarmee krijgt de aanpak van prioritaire straten steeds meer gestalte.

De vierjaargetijdenkalender - in elk jaargetijde een groot evenement - krijgt steeds meer vorm. Naast de TEFAF heeft het door centrummanagement in samenwerking met onder meer het VVV ondersteunde evenement 'de cultuurzomer' een vaste plaats op de kalender veroverd. Chateau Maastricht werd in 2013 voor de tweede keer georganiseerd. Het evenement ontving meer bezoekers dan bij de eerste editie. Bezoekers en deelnemende voedsel- en wijnproducenten waren zeer tevreden. Magisch Maastricht inclusief cultuurprogramma waren wederom een groot succes en hebben hun bestaansrecht meer dan bewezen.

Naam	Stichting Starterscentrum Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Roermond
Openbaar belang	Uitvoering geven aan startersbeleid (voorlichting en advies)
Zeggenschap	Bestuurslid
Aandelen/financieel belang	Jaarlijks € 0,38 per capita
Programma	Programma 3 Economie en werkgelegenheid

De stichting StartersCentrum Zuid-Limburg (SSC) geeft mede uitvoering aan het Maastrichtse startersbeleid en is vooral gericht op de pre-startfase. Hiertoe worden voorlichting en bijeenkomsten voor potentiële starters georganiseerd en vinden persoonlijke maatwerkgesprekken plaats. Doelstelling is starters goed voor te bereiden om hun slagingskansen bij een feitelijke start te verhogen.

Het SSC opereert onder aansturing van een bestuur van drie wethouders uit de Westelijke Mijnstreek, Parkstad en Maastricht en Heuvelland waarin namens de Maastricht- en Heuvellandgemeenten de portefeuillehouder arbeidsmarkt van Maastricht zitting heeft.

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft met zijn beleidsbrief 2012 een gewijzigde financiering, reorganisatie en wijzigingen van takenpakket van de Kamer van Koophandel (KvK) ingezet. Dat heeft erin geresulteerd dat door de fusie van de KvK's de Kamer van Koophandel als bestuurslid en financier per 1 januari 2014 is uitgetreden. De directie SSC werd in 2013 door de KvK ingevuld en wordt per 1 januari 2014 door een externe gevoerd.

Het activiteitenplan 2013 is conform uitgevoerd. De gemeente Maastricht heeft ook voor 2014 budget gereserveerd. Op basis van de gemeentelijke beschikking wordt het activiteitenplan 2014 vormgegeven.

Naam	Stichting Limburg Economic Development (LED)
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Het doen realiseren van het Brainport 2020-programma inclusief aanpalende regionaal-economische speerpunten in Zuid-Limburg
Zeggenschap	Bestuurslid
Financieel belang	Jaarlijks bijdrage € 6 per inwoner (2012-2015)
Programma	Programma 3 Economie en werkgelegenheid

Het initiatief voor de oprichting van Limburg Economic Development (LED) is genomen in het voorjaar van 2010. Toen besloten de gemeenten Heerlen, Sittard-Geleen en Maastricht samen met de provincie, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen intensief te gaan samenwerken om Zuid-Limburg economisch op de kaart te zetten. De actielijnen van LED binnen het programma van Brainport 2020 vormen de basis hiervoor. LED richt zich op de topsectoren van Chemie en Materialen, Life Sciences & Health, met de cross-overs naar Zorg & Systems, Nieuwe Energie, Technologie & Zorg, Energie, Logistiek, Smart Services & Leisure. Kenmerkend voor de Brainportaanpak is de inzet op sterke clusters en een integrale aanpak op de domeinen van Technology, Business, People en Bascis. LED is een ontwikkelorganisatie. Zij jaagt de Brainport 2020-projecten aan, stimuleert, faciliteert en versnelt daar waar nodig. Naast de gemeenten dragen ook het Zuid-Limburgse bedrijfsleven en de onderzoeks- en onderwijsinstellingen financieel bij. De regiogemeenten in Zuid-Limburg besluiten formeel eind 2013 of zij vanaf 2014 gaan bijdragen. Begin 2014 hebben nog niet alle gemeenten het raadsbesluit genomen.

Naam	Stichting Maastricht Culturele Hoofdstad 2018
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realisatie kandidaatstelling (en bij selectie uitvoering) project Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa in 2018
Zeggenschap	Zetel in raad van toezicht
Aandelen/financieel belang	Subsidie vanuit Programmabegroting 8 (cultuur) in werkingskosten (€ 400.000 per jaar tot en met 2014)
Programma	Programma 8 Kunst en cultuur
Eigen vermogen begin/eind	In liquidatie
Vreemd vermogen begin/eind	In liquidatie
Resultaat	In liquidatie

Na het niet behalen van de titel is de stichting per 1 januari 2014 in liquidatie gegaan en is onze structurele bijdrage in de vorm van een jaarlijks subsidie stopgezet. De eindafrekening wordt medio 2014 verwacht. De tussentijdse prognose wijst op een licht batig saldo dat, na volledige afronding van de verantwoording van de interregsubsidie, ingezet wordt voor een vergelijkbaar doel.

Naam	Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Ontwikkelen van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt gebied; mensen bekendmaken met ecologische en duurzame kwaliteiten
Zeggenschap	Op basis van een convenant en subsidievoorwaarden
Aandelen/financieel belang	Gemeentelijke subsidie van 0,50 mln. (vanaf 2013)
Risico	Beperkt tot eigen inbreng
Programma	Programma 11 Wonen
Eigen vermogen begin/eind	€ 192.587/€ 226.152
Vreemd vermogen begin/eind	€ 251.746/€ 214.252
Resultaat	2013: € 32.116

Naast de kerntaken ecologisch beheer (bijvoorbeeld Hoge en Lage Fronten), het ondersteunen van vrijwilligers en primair onderwijs (45 regionale en 49 Maastrichtse basisscholen) heeft het CNME in het afgelopen jaar een nieuw natuur- en duurzaamheidseducatiebeleid geformuleerd. Ook werd de ombuigingstaakstelling doorgevoerd en de bestaande organisatie aangepast. In het komend jaar staan nieuwe uitdagingen centraal op het gebied van duurzaamheid, klimaatneutraliteit en hergebruik van grondstoffen. Hiertoe is het Jaarprogramma CNME 2014 (van 12 november 2013) opgesteld.

5.5.3 Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over bovenprovinciale afvalaangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum
Zeggenschap	Wethouder Willems is lid van het algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat
Programma	Programma 11 Wonen

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR) lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de 'gemeenschappelijke regelingen onder te brengen. De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg (AVL) waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer afvalbeleidsmaker is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt wordt grootschaliger en ingewikkelder terwijl de afvalkennis in de afgelopen periode bij de Limburgse gemeenten verloren is gegaan. De vereniging ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient door middel van de volgende vier programmalijnen: kennis, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering.

De jaarlijkse contributie bedraagt € 16.000. Het jaar 2014 staat vooral in het teken van beheer van een nieuwe aanbesteding voor kunststof verpakkingsafval (programmaliijn 'marktbenadering) en het herijken van de samenwerking op de overige programmalijnen.

Naam	Milieuparken Geul en Maas
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Aanbieden brengplaats voor afval
Zeggenschap	Voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur
Aandelen/financieel	Bijdrage op basis van inwoners
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	Programma 14 Natuur, milieu, water en afval
Eigen vermogen begin/eind	€ 65.000/€ 37.557
Vreemd vermogen begin/eind	€ 360.260/€ 291.284
Resultaat	€ 269.613 positief
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

Met ingang van 2003 is de gemeenschappelijke regeling Milieuparken Geul en Maas in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking op het gebied van het zorgdragen voor een voorziening waar burgers huishoudelijke afvalcomponenten kunnen brengen. De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Gezamenlijk exploiteren en beheren deze gemeenten hiervoor vier milieuparken. De milieuparken bevinden zich in Maastricht (Randwyck, Noorderbrug en Beatrixhaven) en Valkenburg aan de Geul (de Valkenberg).

De begroting van de GR Geul en Maas bestaat aan de batenkant uit een inwonerbijdrage (vaste inkomsten) en poorttarieven (variabele inkomsten). De begroting is door het bestuur van de GR vastgesteld nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd. De GR is verlengd tot en met 2015. Gedurende die looptijd oriënteert de gemeente Maastricht zich op groter schaalniveau op samenwerking betreffende de milieuparken.

Naam	GGD Zuid Limburg
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Openbaar belang	Bevordering collectieve volksgezondheid
Zeggenschap	Wethouder gezondheidzorg en burgemeester (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)
Aandelen/financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal
Risico	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal
Programma	Programma 5 en 6 Welzijn en Zorg
Eigen vermogen begin/eind	€ 8,0 mln./€ 8,2 mln.
Vreemd vermogen begin/eind	€ 20,1 mln./ € 19,7 mln.
Resultaat	€ 557.025 negatief
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van achttien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid. Organisatieonderdeel van de GGD is de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR). GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg en maakt met ingang van 2012 onderdeel uit van de nieuwe GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bureau Halt is vanaf 2013 losgekoppeld van de GGD-organisatie en als onderdeel van een Landelijk Bureau Halt verdergegaan. De bestaande afspraken met betrekking tot Halt in de periode tot 2015 worden gehandhaafd.

Voortvloeiende uit de gemeentelijke bezuinigingsopgaven heeft de GGD-ZL een bezuinigingstaakstelling van 11 procent ten opzichte van de Begroting 2010, passend binnen de ambities zoals opgenomen in het nieuwe regionale gezondheidsbeleid voor de periode 2012-2015. Ook voor de gemeentelijke bijdrage aan GHOR en aan Halt zijn bezuinigingsscenario's uitgewerkt waarbij voor GHOR wordt ingezet op een bezuiniging van 8 procent en voor Halt op een bezuiniging van 13 procent ten opzichte van 2010. Deze taakstellingen worden gefaseerd gerealiseerd tot uiteindelijk 2015. Deze taakstellingen zijn voor de jaarschijven 2012 en 2013 gerealiseerd. De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkingsontwikkeling is de afgelopen 2 jaar dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Maastricht is immers de enige Zuid-Limburgse gemeente met een groeiende bevolking. Hierdoor wordt het inverdieneffect als gevolg van de GGD-taakstelling voor onze gemeente in negatieve zin licht beïnvloed.

Substantieel onderdeel van de GGD-bezuiniging van 11 procent is de verhuizing van de backoffice naar een gebouw. In de eindfase van de aanbestedingsprocedure blijkt dat we geconfronteerd worden met een fors afwaarderingsverlies op de beide bestaande panden in Heerlen en Sittard. Dit verlies van € 4,6 mln. moet in 2014 gedragen door de deelnemende gemeenten. Aandeel van Maastricht hierin zou zijn € 900.000. Voorts wordt de resterende bezuinigingstaakstelling (nog € 5 ton) in 2014 niet gerealiseerd door vertraging van de voorgenomen verhuizing. Aandeel van Maastricht hierin zou € 90.000 zijn. Het algemeen bestuur van de GGD-ZL heeft opdracht gekregen om een onderzoek te doen naar aanvullende bezuinigingen ter compensatie van deze financiële tegenvallers.

Naam	Kredietbank Limburg (KBL)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Heerlen
Openbaar belang	Kredietverlening en schuldhulpverlening
Zeggenschap	Drie stemmen in algemeen bestuur, voorzitter dagelijks bestuur
Aandelen/financieel belang	Achtergestelde lening/inkooprelatie /verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50 procent) en verstrekte leningen (50 procent)
Risico	Aandeel in eventueel verlies naar rato van inwonertal en verstrekte leningen
Programma	Programma 4 Sociale zekerheid en re-integratie
Eigen vermogen begin/eind	€ 384.222/€ 77.365
Vreemd vermogen begin/eind	€ 12,7 mln./€ 10,0 mln.
Resultaat	€ 0 (na resultaatbestemming)
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten. In 2012 heeft KBL een negatief exploitatieresultaat behaald van € 0,307 mln. veroorzaakt door een lagere opbrengsten uit schuldhulpverlenende activiteiten. Het resultaat is vanuit het opgebouwde positieve eigen vermogen aangevuld.

De conceptjaarrekening 2013 is nog niet vastgesteld, maar naar verwachting is het resultaat 2013 ongeveer € 83.000 nadelig.

Voor 2014 is een sluitende begroting vastgesteld. Dit betekent dat op basis van de verwachte omzet in 2014 geen aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten noodzakelijk is. Hierbij is ervan uitgegaan dat de productafname van dienstverlening (vooral schuldhulpverleningstrajecten, maar ook budgetbeheer en beschermingsbewind) door de GR-gemeenten gelijk is aan 2013. De rentemarge daalt door een daling van het kredietvolume en een verwachte stijging van de inkooprente. Voor 2014 en verder heeft KBL aanvullende taakstellingen opgenomen voor zowel het genereren van extra opbrengsten als het verlagen van de kosten.

Naam	Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden en collecties die berusten in de archiefbewaarplaatsen.
Zeggenschap	Twee leden in algemeen bestuur
Aandelen/financieel belang	Subsidierelatie
Programma	Programma 8 Kunst en cultuur
Eigen vermogen begin/eind	€ 93.000/€ 142.768
Vreemd vermogen begin/eind	€ 1,5 mln./€ 1,4 mln.
Resultaat	€ 43.938 positief
	<i>NB Vermogen en resultaat over 2012</i>

Het RHCL is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief Limburg en het Stadsarchief Maastricht. Het RHCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeente bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden in gezamenlijkheid te behartigen. Het doel van de fusie was het realiseren van schaalwinst, met welke winst de nieuw gevormde archiefdienst meer publieksgerichte activiteiten zou kunnen ontwikkelen. Uitbreiding van de gefuseerde instelling met het Sociaal Historisch Centrum Limburg wordt nog nader onderzocht.

Met ingang van 2013 moeten ook de provinciale besturen betalen voor het door de landelijke RHC's (waaronder het RHCL) geleverde archiefbeheer. Met deze provinciale financiële bijdrage wordt de rijksbezuiniging op de RHC's goeddeels gecompenseerd. De provinciale besturen hebben de keuze om deze nieuwe financieel/bestuurlijke verantwoordelijkheid vorm te geven door toetreding tot het RHC of door het, meer afstandelijke, aangaan van een subsidie (inkoop-)relatie. In december 2012 hebben Gedeputeerde Staten van Limburg inmiddels besloten om voorlopig een subsidierelatie aan te gaan op basis van een dienstverleningsovereenkomst voor maximaal 3 jaar om daarna eventueel te besluiten toe te treden tot de GR-RHCL.

Naam	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing
Zeggenschap	5 van de 33 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur
Financieel belang	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel (deels naar rato inwoneraantal, deels op basis van historische kosten)
Programma	Programma 2 Integrale veiligheid

Met ingang van 1 januari 2012 zijn de achttien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren. In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Voor de beleidsvoorbereiding van de GR is de veiligheidsdirectie verantwoordelijk die bij deze taak wordt ondersteund door het programmabureau. Dit programmabureau staat ook ten dienste van de drie bestuursorganen. De commandant van de brandweer, de directeur publieke gezondheid, de korpschef en de coördinerende gemeentesecretaris vormen samen de veiligheidsdirectie. De veiligheidsdirectie staat aan de basis van het samenhangend beleid voor alle hulpverleningsdiensten (brandweer, GHOR en politie) en de gemeenten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg verantwoordelijk is voor de brandweer, zowel op beleidsvlak als op operationeel gebied.

Naam	Regionale Samenwerking Leerplicht (RSL) en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra
Zeggenschap	Iedere gemeente heeft een stem in het dagelijks bestuur (er is feitelijk geen algemeen bestuur)
Financieel belang	Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen
Programma	Programma 9 Onderwijs

Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden in zake het toezicht op de naleving van de (herziene) Leerplichtwet, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra. De leerplichtambtenaar (lpa) is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet (Lpw) door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking met allerlei hulpverlenende instanties en scholen, zodat de jongere en/of ouders/verzorgers als nodig snel en adequaat verwezen kunnen worden.

De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in het zelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald. Gekozen is voor een centrumgemeenteconstructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. Wijziging van beleid komt niet snel voor. Bij wijziging

Naam	Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie
Zeggenschap	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg
Aandelen/financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners
Programma	Programma 5/6

In 2009 is de ADV-Limburg begonnen met de uitvoering van de werkzaamheden zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. Inmiddels is de dienstverlening van de ADV-Limburg volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Met provinciale ondersteuning is het tweejarig preventieprogramma (2010-2012) verlengd met een jaar. Landelijk is de Wet gemeentelijke antidiscriminatie (Wga) in 2012 geëvalueerd.

Naam	Leerlingenvervoer
Vestigingsplaats	Centrumgemeente Maastricht
Openbaar belang	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijs
Zeggenschap	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
Financieel belang	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
Programma	Programma 9 Onderwijs

De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:

- 1) De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren;
- 2) De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer;
- 3) De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen;
- 4) De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren;
- 5) De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden.

Naam	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg
Vestigingsplaats	Maastricht
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken
Zeggenschap	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (10 procent weging)
Programma	Programma 14 Natuur, milieu, water en afval

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De RUD heeft als taak de uitvoering van wettelijke milieutaken. In de RUD Zuid-Limburg zijn alle Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (packagedeal tussen VNG, IPO en ministerie).

Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen en de Intergemeentelijke Milieudienst voegen daar ook hun complexe milieutaken aan toe. De RUD Zuid-Limburg is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen (BRZO) voor de hele provincie Limburg uit te voeren. De gemeente Maastricht heeft 7,7 fte ingebracht in de RUD Zuid-Limburg. De RUD is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk. De frontoffice (onder andere loketfunctie) blijft bij de gemeente.

5.6 Duurzame kapitaalgoederen

De gemeente Maastricht heeft een omvang van 6006 hectare. Binnen dit gebied heeft de gemeente de infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten. In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de aanwezige kapitaalgoederen. De nieuwe investeringen die in 2013 aan de kapitaalgoederenvoorraad zijn toegevoegd, zijn opgenomen bij de diverse begrotingsprogramma's. Voor wat betreft het onderhoud zijn er voor een groot deel van de onderhouds- en beheerprogramma's beschikbaar.

De tweede subparagraaf gaat in op vastgoed, zowel het maatschappelijk, als het gemeentelijk en overig vastgoed. Hiervoor heeft het college in 2006 de financiële kaders voor de meerjarenonderhoudsplanning vastgesteld. Voor wat betreft het onderhoud zijn er voor een groot deel van de vastgoedobjecten onderhoud- en beheerprogramma's beschikbaar. Daar waar deze nog niet beschikbaar, maar wel nodig zijn bevonden, vindt een inventarisatie van de onderhoudstoestand plaats. De nieuwe investeringen die in 2013 aan de kapitaalgoederenvoorraad zijn toegevoegd en in 2014 worden toegevoegd, zijn opgenomen bij de diverse begrotingsprogramma's. In de periode 2015-2016 worden herinspecties ingepland. Daarnaast worden dan de objecten die nog niet geïnspecteerd zijn, meegenomen.

Door de verwachting dat als gevolg van de krimpende leerlingenaantallen in de scholen diverse schoolgebouwen de komende jaren aan de onderwijsbestemming worden onttrokken, is het gewenst een beeld te krijgen van de onderhoudstoestand van die gebouwen. De gemeente heeft op dit moment geen onderhoudsplanningen voor de schoolgebouwen.

5.6.1 Onderhoud openbare ruimte

De bijdrage die de gemeente aan een leefbare stad wil leveren op het terrein van beheer openbare ruimte is verwoord in het op 25 maart 2003 vastgestelde beleidsplan integraal beheer openbare ruimte (IBOR). De visie geeft aan welke ambitieniveaus per functioneel gebied worden nagestreefd en welke beheerinspanningen en kosten noodzakelijk zijn om deze ambitieniveaus te realiseren. Gaandeweg de rit is gebleken dat de gestelde doelstellingen niet haalbaar waren. In het raadsbesluit Herijking beleid IBOR 2010-2013 van 23 juni 2009 zijn nieuwe doelstellingen geformuleerd. De bijbehorende ambitieniveaus zijn als hoofddoelstelling opgenomen in programma 13.

In het besluit Kwaliteitsbeelden Openbare Ruimte van 19 april 2011 is besloten om aan te sluiten op de landelijke CROW-normering waarbij de in 2009 afgesproken (bijgestelde) kwaliteitsniveaus nog eens expliciet in beeld zijn gebracht en beschreven in CROW-terminologie:

- Verhardingen, civiele kunstwerken en verkeersinfra, kwaliteitsniveau B;
- Onderhoud Groen, kwaliteitsniveau C, behalve voor bomen, hiervoor is gekozen voor B in verband met de gemeentelijke zorgplicht;
- Schoon, voor de binnenstad kwaliteitsniveau A en voor de buitenwijken niveau B.

De met de raad afgesproken ambitieniveaus worden zo veel mogelijk verankerd in leidraden die kunnen worden beschouwd als een plannings- en sturingsinstrument voor de ambtelijke opdrachtgever (Beleid en Ontwikkeling) richting de diverse opdrachtnemers (onder andere Stadsbeheer). In feite vormen de leidraden een beleidstalige vertaling van raadsambities in termen van onderhoudsinspanningen, keuzemogelijkheden en geld. Het geactualiseerde gemeentebrede Rioleringsplan is in 2013 vastgesteld. De overige leidraden worden momenteel geactualiseerd en vaststelling wordt in 2014 voorzien.

Onderhoud openbare ruimte			
Gemeentelijke Rioleringsplan 2012-2017	In september 2013 is het verbreed gemeentelijk Rioleringsplan (2013-2017) vastgesteld.	Begrote kosten 2013 € 10,90 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 11,070 mln.
Leidraad civiele kunstwerken 2009-2013	Leidraad civiele kunstwerken 2009-2013, vastgesteld 24 juni 2008. In 2013 is een aanvang gemaakt met het actualiseren van de leidraad. De verwachting is dat de leidraad pas eind 2014 ter besluitvorming kan worden voorgelegd. Inclusief een risicoanalyse gericht op het constructieve veiligheidsniveau (basis voor een meerjarenplanning (groot) onderhoud.	Begrote kosten 2013 € 2,84 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 2,59 mln.
Leidraad openbare verlichting 2012-2017	In 2007 is de Leidraad openbare verlichting 2005-2010 vastgesteld. De Leidraad openbare verlichting 2014-2018 is in voorbereiding en geeft op enkele punten een verscherping ten aanzien van de vorige leidraad door meer uitwerking van het beleid in concrete maatregelen.	Begrote kosten 2013 € 2,82 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 2,136 mln.
Leidraad verkeersregelinstalaties 2012-2016	In de Nota verkeerslichten Maastricht zijn de concrete tactische kaders vastgelegd voor het al dan niet plaatsen, regelen, ontwerpen en beheren van de verkeersregelinstallaties in de gemeente Maastricht.	Begrote kosten 2013 € 1,72 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 2,326 mln.
Leidraad verkeersinfra 2013-2017 (nieuw)	Zie Leidraad verkeersregelinstallaties.	Begrote kosten 2013 € 0,67 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 0,60 mln.
Leidraad groenbeheer 2013-2017	Het beleid voor groenvoorzieningen wordt beschreven in de Leidraad groen. De verwachting is dat deze leidraad in 2014 ter besluitvorming wordt voorgelegd.	Begrote kosten 2013 € 6,12 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 6,063 mln.
Leidraad bomen 2013-2017 (nieuw)	Zie leidraad groenbeheer. Voor bomen geldt een wettelijke zorgplicht; zij worden periodiek beoordeeld door middel van een Visual Tree Assessment (VTA)-inspectie waarbij de vitaliteit en mogelijke (aansprakelijk)risico's van de boom worden beoordeeld.	Begrote kosten 2013 € 1,07 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 1,037 mln.
Leidraad vestingwerken walmuren 2011-2015	Vastgesteld in 2011 in combinatie met Vestingvisie.	Begrote kosten 2013 € 0,26 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 0,26 mln.
Leidraad verhardingen 2013-2017	Vaststellen leidraad verhardingen is voorzien in 2014 <i>In dat stuk wordt in beeld gebracht wat de onderhoudstoestand van de diverse verhardingen is, hoe die zich trendmatig ontwikkeld heeft en wat de verwachtingen voor de toekomstige jaren zijn. Aan de hand daarvan wordt bekeken of, en zo ja welke, aanvullende maatregelen nodig zijn.</i>	Begrote kosten 2013 € 6,49 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 6,386 mln.
Leidraad schoon 2013-2017 (nieuw)	De afgesproken CROW-niveaus worden intensief gemonitord.	Begrote kosten 2013 € 4,83 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 4,918 mln.
Leidraad infrastructurele elementen 2013-2017 (nieuw)	Op reguliere basis worden infrastructurele elementen vervangen waar dat noodzakelijk is.	Begrote kosten 2013 € 0,43 mln.	Gerealiseerde kosten 2013 € 0,553 mln.

5.6.2 Sociaal-culturele accommodaties (maatschappelijk vastgoed)

Maatschappelijk vastgoed algemeen

In de kadernota IAB is een aantal uitgangspunten vastgelegd voor het accommodatiebeleid die voor het maatschappelijk vastgoed richtinggevend zijn. De uitgangspunten hebben betrekking op:

- Verantwoordelijkheid en multifunctionaliteit;
- Kostendekkendheid, tarieven en subsidies;
- Spreiding en bezetting;
- Eigendom, investeringen en onderhoud.

In de kadernota IAB zijn principes vastgelegd voor het onderscheid tussen private, commerciële voorzieningen en publieke en/of gesubsidieerde voorzieningen. Voor de laatste geldt de lijn van kostendekkendheid in het vastgoedbeleid en subsidiëring van huurders die de kosten niet kunnen opbrengen. Onder maatschappelijk vastgoed verstaan wij:

- Onderwijshuisvesting;
- Gemeenschapshuizen;
- Buitensportaccommodaties;
- Binnensportaccommodaties;
- Zwembaden.

Onderwijs

Investeringen in onderwijshuisvesting gebeuren voornamelijk langs de lijn van de bestaande spreidingsplannen basisonderwijs en speciaal- en voortgezet speciaal onderwijs. Geactualiseerde spreidingsplannen zijn in de maak. Daarbij speelt aan de ene kant de ontgroening (minder leerlingen) een grote rol. Maar aan de andere kant spelen ook inhoudelijke ontwikkelingen zoals de combinatie met andere voorzieningen in Integrale Kindcentra (harmonisatie peuterspeelzaalwerk-kinderopvang), passend onderwijs en het versterken van basisvoorzieningen bij de decentralisatie Jeugdzorg. Voor het voortgezet onderwijs is eind 2013 door het betreffende schoolbestuur een nieuw spreidingsplan in concept vastgesteld. Basis van dit spreidingsplan is de vorming van drie domeinen. Het spreidingsplan moet ertoe leiden dat het aantal locaties op termijn vermindert van negen locaties op dit moment naar drie à vijf locaties op de langere termijn. Ook hier speelt passend onderwijs een rol, maar ook het realiseren van doorlopende leerlijnen vmbo-mbo bijvoorbeeld bij de herinrichting van het techniekonderwijs.

Voor onderwijshuisvesting beschikken wij niet over een meerjarenonderhoudsplan. Per 1 januari 2015 wordt het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente ontvangt dan geen aanvragen meer voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud. Een situatie die reeds sinds 2005 geldt voor het voortgezet onderwijs. De gemeente kan wel nog worden aangesproken op constructiefouten (asbestsaneringen). Voor de verwachte vrijkomende schoolgebouwen wordt een aantal schoolgebouwen de komende jaren aan de gemeente teruggeleverd. Om te kunnen beoordelen of deze gebouwen dan in dezelfde conditie worden teruggeleverd als verkregen, zijn ook voor deze gebouwen onderhoudsinspecties noodzakelijk.

Gemeenschapshuizen

Op basis van de Bestandsanalyse gemeenschapshuizen zijn het aanbod van gemeenschapsaccommodaties en de knelpunten in kaart gebracht om te komen tot een gewenste spreiding van accommodaties. Door de vaststelling van de kadernota Grond- en vastgoedbeleid in 2012 heeft de raad de bestaande uitgangspunten over kostendekkende huur en subsidiëring uit de Kadernota IAB en de bestandsanalyse opnieuw vastgesteld. Door een onder andere teruglopend kader komen het beheer en exploitatie door de vrijwilligers steeds meer onder druk te staan. In twee gemeenschapshuizen worden modellen ontwikkeld voor andere meer adequate vormen van bestuur en beheer van gemeenschapshuizen.

Sport (buitensport, binnensport en zwembad)

In het door de raad vastgestelde Spreidingsbeleidplan buitensportaccommodaties is vastgelegd in welke sportparken de gemeente de komende decennia wil investeren. Daarnaast is een referentiekader vastgesteld voor het kwaliteitsniveau van de sportparken. Onderscheid wordt gemaakt tussen multifunctionele sportparken en basissportparken. Er wordt gewerkt aan toekomstbestendige accommodaties. Er moeten op een aantal terreinen fundamentele keuzes worden gemaakt, want de

bezettingsgraad is laag. Een efficiëntere bezetting realiseren van de diverse binnen- en buitensportaccommodaties moet tot stand worden gebracht door een efficiëntere manier van reserveren en toewijzen. Het sportbeleid zal ertoe leiden dat het aantal buiten- en binnensportaccommodaties zal afnemen. Daarnaast is en/of wordt er ook fors geïnvesteerd in sportaccommodaties, bijvoorbeeld in het Geusseltbad en de Geusseltsportthal.

Voor het spreidingsplan is een kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd bij alle bestaande buitensportaccommodaties die eigendom zijn van de gemeente. Conclusie uit dit onderzoek is dat het onderhoudsniveau op basisniveau is (veilig en functioneel). Voor het spreidingsplan is vastgesteld dat alle gemeentelijke accommodaties ook op dit basisniveau worden onderhouden. Een hoger onderhoudsniveau dan de basis is alleen aan de orde bij die accommodaties die als multifunctioneel sportpark gekenmerkt zijn.

Voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties (sporthallen, sport- en gymzalen) bestaat een meerjarenonderhoudsplan. Er wordt zo veel mogelijk volgens dit plan gewerkt, hoewel het onderhoudsbudget de afgelopen jaren wel extra onder druk staat. Hierdoor worden soms de reguliere onderhoudswerkzaamheden (niet de calamiteiten) doorgeschoven. Op grond van de bestandsanalyse blijkt dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is, maar er blijven onvolkomenheden die nadere aandacht behoeven. Om het niveau 'voldoende' te kunnen garanderen, zal op termijn echter een extra impuls noodzakelijk zijn omdat een gemiddelde accommodatie 30 jaar oud is. Hier tegenover staat dat het terugbrengen van het aantal accommodaties en hogere bezettingsgraden ruimte geven voor een extra impuls bij de structureel noodzakelijke accommodaties.

In de exploitatieberekeningen van de nieuwe sporthal Geusselt is rekening gehouden met een jaarlijkse reservering voor groot onderhoud om het gewenste onderhoudsniveau te kunnen blijven garanderen. De meest recente planning voor de nieuwbouw voorziet erin dat deze medio 2015 gereed is, waardoor de substantiële onderhoudskosten van de huidige sporthal die in de periode 2015-2019 op ons afkomen (vloer, dak, ketels) voor het grootste deel voorkomen kunnen worden.

Voor het in mei 2013 in gebruik genomen nieuwe zwembad Geusselt en de in het gebouw geïntegreerde kleed-/clubaccommodaties voor hockey en voetbal zijn op basis van het definitief opgeleverde gebouw meerjarenonderhoudsplanningen gemaakt.

De reservering groot onderhoud is om een twee redenen naar beneden bijgesteld:

- a. De wens van de raad om tot een voor de inwoners van Maastricht betaalbaar entreekaartje te komen;
- b. Er is sprake van een volledig nieuw gebouw met de nieuwste toegepaste technieken en materialen waarbij nog weinig bekend is over de onderhoudsgevoeligheid en levensduur van de duurzame materialen die zijn gebruikt.

Ervaringen in de eerste paar jaar van exploitatie leren in hoeverre er aanpassing van de jaarlijkse storting van € 192.000 nodig is om het gewenste onderhoudsniveau te kunnen waarmaken en storingen in de omvangrijke installaties te voorkomen.

5.6.3 Overig gemeentelijk vastgoed

De vastgoedportefeuille van de gemeente Maastricht had per 1 januari 2013 een boekwaarde van € 198 miljoen. De gebouwen zijn divers en kunnen grofweg worden onderscheiden in vier hoofdgroepen:

- Maatschappelijk vastgoed (onderwijshuisvesting, binnen- en buitensportaccommodaties, sociaal/culturele voorzieningen en welzijnsvoorzieningen);
- Vastgoed voor gemeentelijke huisvesting en overig bedrijfstvastgoed;
- Vastgoed in tijdelijk beheer voor toekomstige planexploitaties;
- Onbebouwde terreinen en parkeergarages.

In 2012 is de Structuurvisie vastgesteld. Dit is een beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn, tot 2030, is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd. In 2012 is parallel aan de Structuurvisie de Kadernota grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2012 opgesteld. Via de Structuurvisie en de Kadernota

Grond- en Vastgoedbeleid wordt aangegeven hoe en met welke instrumenten de komende jaren aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken uitvoering wordt gegeven.

Voor het vastgoedbeleid zijn de uitgangspunten voor een kostendekkende exploitatie, zoals die al langer gehanteerd werden, in de kadernota vastgelegd. Voor nieuwe vastgoedinvesteringen of nieuwe vastgoedaankopen, ongeacht onder welke voor de bovenstaande vastgoedsoorten zij vallen, wordt gestuurd op sluitende businesscases. Als bij deze nieuwe projecten geen sluitende businesscase aanwezig is voor zowel de investering als voor de daarop volgende exploitatie, kan het project niet worden gerealiseerd. Meerjarenonderhoudsplanningen maken onderdeel uit van de betreffende businesscase. Voor structureel verliesgevende, niet meer in de vastgoedportefeuille passende vastgoedobjecten, wordt een afweging gemaakt tussen behouden of afstoten.

Met betrekking tot de sociaal-culturele accommodaties (zie 5.6.2) geldt de Kadernota IAB. Hierin zijn de uitgangspunten vastgelegd voor het accommodatiebeleid die voor het maatschappelijk vastgoed richtinggevend zijn. De uitgangspunten hebben betrekking op verantwoordelijkheid en multifunctionaliteit, kostendekkendheid, tarieven en subsidies, spreiding en bezetting, eigendom, investeringen en onderhoud. Verder zijn in de Kadernota IAB de principes vastgelegd voor het onderscheid tussen private, commerciële voorzieningen en publieke en/of gesubsidieerde voorzieningen.

5.6.4 Ontwikkelingen

Het exploitatieresultaat is structureel verliesgevend, ook door het sociaal- maatschappelijke karakter van de portefeuille en structurele leegstand. Het resultaat over de periode 2010-2013 is gemiddeld € 0,6 miljoen negatief per jaar. De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid. Daarnaast kent de portefeuille ook strategische objecten die aangekocht zijn voor het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Het onderhoud van het vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjarenonderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. Van het vastgoed is hierin vastgelegd wat de staat van onderhoud is en wat er jaarlijks moet gebeuren om zo veel mogelijk conditiescore 3 (volgens de NEN 2767) te kunnen aanhouden. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt rekening gehouden met het feit dat de gemeente duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan. Zo wordt bij reguliere vervangingen van bijvoorbeeld cv-ketels, daken of beglazing gekeken naar de mogelijkheid om hier duurzame maatregelen in mee te nemen door een energiezuinigere cv-ketel te plaatsen of enkel glas te vervangen door dubbel glas.

Naast het reguliere onderhoudsprogramma is, in het kader van de CO₂-neutraalambitie van de raad, in 2012 een begin (pilot) gemaakt met onderzoek naar algemene verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Dit onderzoek is in het eerste deel van 2013 afgerond. Hieruit blijkt dat het haalbaar is om vergoederde verduurzamende maatregelen in projectvorm in eigen beheer uit te voeren. In de tweede helft van 2013 is gekeken naar een financieringsvorm waarmee in een pilot een pakket van maatregelen kan worden uitgevoerd door deze onder te brengen in het bestaande meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP). Hiermee kan duurzaamheid structureel geïntegreerd kan worden in het reguliere onderhoud. Er ontstaat als het ware een Duurzaam Meerjarenonderhoudsprogramma (DMJOP). Na afronding van deze pilot wordt bekeken of en in welke mate deze aanpak uitgerold kan worden over de hele gemeentelijke vastgoedportefeuille. Daarnaast is de kinderboerderij, Romeinsebaan 200, nagenoeg volledig voorzien van zonnepanelen. De kinderboerderij maakt hierbij gebruik van een speciale constructie. Een bedrijf is eigenaar van de panelen en levert de stroom hiervan voordelig aan de kinderboerderij.

5.6.5 Kengetallen/samenstelling vastgoedportefeuille

De vastgoedportefeuille is als volgt samengesteld:

<i>Maatschappelijk vastgoed/onderwijshuisvesting</i>	
Schoolgebouwen primair basisonderwijs	36
Schoolgebouwen primair speciaal onderwijs	9
Schoolgebouwen voortgezet onderwijs	9
Overige vml.-schoolgebouwen	12
<i>Maatschappelijk vastgoed/buitensport</i>	
Kwaliteitssportparken	5
15 grasvelden, 11 kunstgrasvelden, 1 atletiekbaan en 1 honk- en softbalveld	
Basissportparken	13
30 grasvelden, 3 kunstgrasvelden	
Voetbalstadion Geusselt	1
<i>Maatschappelijk vastgoed/binnensport</i>	
Gymzalen (inclusief in schoolgebouwen primair onderwijs)	36
Sporthallen	4
Zwembad	1
<i>Maatschappelijk vastgoed/sociaal/culturele en welzijnsvoorzieningen</i>	
Sociaal/cultureel en welzijn*)	38
<i>Gemeentelijk vastgoed/eigen huisvesting en overig bedrijfsvastgoed</i>	
Gemeentelijke huisvesting	11
Woningen, kantoren en bedrijfsruimten, winkels	93
Beheer voor derden	
<i>Vastgoed in tijdelijk beheer voor planexploitaties</i>	
Tijdelijk beheer en exploitatie (onder andere A2-appartementen en garageboxen, Cannerwegwoningen)	365
<i>Onbebouwde terreinen en parkeergarages</i>	
Grond (pacht/erfpacht/gebruik)	937
Erfpacht parkeergarages	9
Jacht- en visgebieden	17
Overigen	7
*) Gemeenschapshuizen, Theater aan het Vrijthof, Centre Céramique, Kumulus, enzovoort.	

5.7 Grondbeleid

5.7.1 Grond- en vastgoedbeleid algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten zoals grond- en vastgoedbeleid. Bij grondbeleid gaat het vaak om ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het over de manier waarop de gemeente haar vastgoed op een zodanige manier in kan zetten dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig gerealiseerd worden.

Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden, is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang. De economische en demografische ontwikkelingen en de gevolgen van de al sinds 2008 aanhoudende economische crisis met bijgevolg grootscheepse rijksbezuinigingen vragen om forse bijstellingen.

5.7.2 Vigerende beleidskaders

Structuurvisie

In 2012 vastgesteld is de Structuurvisie hét beleidsdocument waarin de gewenste ruimtelijke inrichting van de stad voor de lange termijn (tot 2030) is vastgelegd. In deze visie zijn de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren vastgelegd.

Kadernota grond- en vastgoedbeleid

De gemeenteraad heeft in april 2012, na een daartoe gehouden consultatie met marktpartijen en samenwerkingspartners, een nieuwe koers vastgelegd in de Kadernota grond- en vastgoedbeleid. Met de nota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij aan de stedelijke ontwikkelingsopgaven en huisvestingsvraagstukken de komende jaren uitvoering wil geven. De kadernota is een van de bouwstenen en instrumenten om uitvoering te kunnen geven aan het vernieuwde ruimtelijk ordeningsbeleid van de gemeente, zoals vastgelegd in de Structuurvisie.

De gemeente Maastricht heeft in de kadernota aangegeven een actieve rol met een proactief aankoopbeleid op de grond- en vastgoedmarkt te willen continueren voor zover het de acht aangewezen brandpunten betreft, zij het met maatwerk. Buiten de aangewezen brandpunten treedt de gemeente vooral regulerend en kaderstellend op via het publiekrechtelijke instrumentarium. Van dit laatste kan overigens bij raadsbesluit worden afgeweken. In de kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen:

Grondbeleid:

- Publiek private samenwerking (PPS);
- Verwervingsbeleid;
- Gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- Faciliteren private initiatieven;
- Financiële uitgangspunten risicoreserve;
- Besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle.

Vastgoedbeleid:

- Beleid op gebouw- of projectniveau: sluitende businesscase;
- Besluitvorming investeringsprogramma en –projecten;
- Beleid op vastgoedportefeuilleniveau (geïntegreerd meerjarenprogramma, dekking portefeuillebeleid, segmenten in het portefeuillebeleid, zijnde maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting, monumenten, tijdelijk beheer en verduurzaming);
- Kadernota IAB.

5.7.3 Ontwikkelingen

Algemeen

De vitaliteit van steden en regio's hangt sterker dan ooit af van hun aantrekkelijkheid om te werken en te wonen en van goede verbindingen met andere aantrekkelijke woon- en werkplekken. De demografische veranderingen in de bevolkingsontwikkeling samen met de economische crisis hebben ingrijpende gevolgen voor de woning- en vastgoedmarkt. De vraag naar nieuwe woningen, bedrijfsterreinen en kantoorgebouwen is sterk afgenomen en vrijwel tot stilstand gekomen. De verwachting is dat deze ontwikkeling zich evenals voorgaande jaren ook voor 2014 blijft voortzetten; diverse maatregelen, zoals verhoogde hypotheekgarantie en verlaging overdrachtsbelasting, ten spijt. De terugloop in de gronduitgifte, zowel in volume als in hoogte, leidt tot minder inkomsten vanuit grondexploitaties. Tegenover dalende inkomsten - en de toenemende behoefte aan een nieuw verdienmodel - staan grotere uitgaven. Gemeenten zijn immers steeds meer aangewezen op herstructurering van bestaand stedelijk gebied. Herstructurering betekent echter minder inkomsten en complexere projecten met hogere uitvoeringskosten en meer risico's; herstructurering kent per definitie een onrendabele top. Als gevolg van de economische en financiële crisis ontbreken particuliere initiatieven en is er minder behoefte aan bedrijfs- en kantoorruimte. In het rapport van Deloitte en de brief 20 december 2013 van de minister van Infrastructuur en Milieu aan de Tweede Kamer wordt uitgesproken dat de gezamenlijke gemeenten nog voor € 0,7 tot € 2,7 miljard grondexploitatie-risico's lopen die tot verliezen zouden kunnen leiden. Niet voor niets is de stedelijke programmering in al haar facetten een nadrukkelijk aandachtspunt van de gemeente Maastricht. Naast de grote herprogrammering op het gebied van woningbouw in 2010 (waarvan de herijking momenteel loopt), is ook de Visie op bedrijventerreinen herijkt en een brede Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) opgesteld.

Daarnaast zullen grote verschuivingen en veranderingen plaatsvinden op het gebied van het maatschappelijk vastgoed. Te denken valt hierbij aan een flinke toename in vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Het vrijkomend onderwijsvastgoed betekent aanzienlijke herbestemmingsopgaven met risico's van (langdurige) leegstand. De leegstand en het ontbreken van perspectief op korte termijn drukt de exploitatieresultaten van dergelijke complexen. Hiermee komt de courantheid van de gebouwen in de stad onder druk te staan en dus ook de waarde. De ontwikkelingen in het onderwijsveld hebben daarbij ook gevolgen voor het aantal binnensportaccommodaties (gymzalen) die daarbij vrijkomen. En niet in de laatste plaats de veranderingen in de sector zorg en welzijn onder andere als gevolg van zeer zware bezuinigingsoperaties in het kader van de drie decentralisaties in de Jeugdzorg, Participatiewet en Wmo (landelijk ad ruim € 4 miljard) zullen grote gevolgen met zich meebrengen in onder andere het afstoten door deze organisaties van hun maatschappelijk vastgoed. Daarmee dreigt landelijk zo'n 20 miljoen vierkante meter leegstand van maatschappelijk vastgoed, waarbij gemeenten als grootste eigenaren van bibliotheken, buurthuizen en sportcomplexen de meeste risico's lopen. De afgelopen periode is dan ook werk gemaakt van gezamenlijke planvorming over vorming IKC's naar aanleiding van het 'Magnefiek akkoord' met als doel integraal huisvestingsplan. Verder doet de Structuurvisie uitspraken over toekomstbestendige spreiding van gemeenschapshuizen passend bij de genoemde veranderingen. Discussie over concrete uitwerking loopt. Ook met de zorg- en welzijnsinstellingen voeren wij discussie over hoe zij de ontwikkelingen het hoofd bieden en ook de gewenste zorg in de wijken kunnen bieden.

In de eerste MPGV 2013 wordt een eerste doorkijk in meerjarenperspectief geschetst wat een en ander voor Maastricht zou kunnen betekenen.

Voorziening stedelijke herprogrammering

Op 26 januari 2010 is de Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019 vastgesteld. Als gevolg van dit besluit dienden voorgenomen (niet in exploitatie genomen plannen (NIEGG)) en lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties als gevolg. Het onvermijdbare verlies van de stedelijke programmering (inclusief afwikkelen tekort Karosseer) bedroeg hierbij € 55,2 mln. Afspraak hierbij is dat verliesneming plaatsvindt via het treffen van verliesvoorzieningen op projectniveau. Daadwerkelijke verliesneming en inherent hieraan de inzet van de voorziening vindt plaats op het moment dat het verlies onherroepelijk is.

Inmiddels is komen vast te staan dat voor een bedrag ad € 15,8 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt daarom nog € 39,4 mln.

MPGV

In de Kadernota grond- en vastgoedbeleid Maastricht 2012 is met het oog op een intensievere risicobeheersing een aantal nadere uitwerkingsnota's aangekondigd, onder meer ter uitvoering van de gedane aanbevelingen van de Rekenkamer in het kader van het onderzoek naar het gemeentelijk Grondbeleid in 2011.

Op basis van voornoemde kadernota is in 2013 een begin gemaakt met de eerste MPGV. Deze meerjarenprognose plaatst daarmee niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties, maar ook de gemeentelijk vastgoedexploitaties in meerjarenperspectief. De MPGV gaat hiermee verder dan de aanbeveling van de Rekenkamer.

Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve voor Beleid en Ontwikkeling, waarbij in geval van ontoereikendheid van deze reserve uiteindelijk de gemeentebrede algemene reserve als achtervang fungeert.

De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- De stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- Ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- Prognoses per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- Overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Belangrijk hierbij is naleving van de voorschriften vanuit landelijke regelgeving (BBV 2004 en de actualisatie 2012), voor zover deze richtlijnen betrekking hebben op grondexploitaties, grondbeleid, risico's en benodigd weerstandsvermogen. Zo ligt er met betrekking tot de MPGV ook een relatie met de hieronder nader toe te lichten uitwerkingsnota algemene risico (bedrijfs)reserve Beleid en Ontwikkeling/Vastgoed.

De afronding van de eerste MPGV is in volle gang en is qua planning in tijd enigszins uitgelopen. Dit komt doordat het uitvoeren van de risicoanalyses meer tijd vergden dan eerder voorzien. Dit is onder meer een gevolg van de onzekere tijden, aanhouden van de crisis en bijstellingen van de prognoses die basis zijn voor MPGV. Niettemin is de MPGV 2013 tijdig gereed voor de vaststelling van deze jaarrekening. Begin 2014 worden de raadscommissie Stadsontwikkeling/Algemene Zaken en Middelen geïnformeerd over het proces en plan van aanpak met betrekking tot de totstandkoming van de MPGV. Voorafgaand aan de besluitvorming over de jaarrekening heeft ook de inhoudelijke behandeling van de MPGV vertrouwelijk met de raadscommissies plaatsgevonden.

Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden

In 2013 is door de raad de Nota grondprijzen 2009 geëvalueerd en is de nieuwe Nota grondprijzen 2013 vastgesteld. In 2013 zijn door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld.

PPS

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de risicoparagraaf.

Algemene reserve Beleid en Ontwikkeling/Vastgoed

Al enkele jaren staat de algemene bedrijfsreserve van Beleid en Ontwikkeling/Vastgoed zwaar onder druk. Het saldo van deze algemene reserve is ultimo 2013 nihil. Zodra behandeling van de eerste MPGV heeft plaatsgevonden en de Jaarrekening 2013 is vastgesteld zal de in de Kadernota grond- en vastgoedbeleid aangekondigde Uitwerkingsnota algemene reserve (Beleid en Ontwikkeling/Vastgoed) in voorbereiding worden genomen.

Beheer en exploitatie

Voor het beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed is sprake van een aantal vastgoedobjecten die fors negatief op de vastgoedportefeuille drukken en waarvan het uiteindelijk nadelig resultaat (gemiddeld € 0,6 mln. negatief over periode 2010-2013) ten laste komt van genoemde algemene risico(bedrijfs)reserve. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Randwycksingel 22, Francois De Veyestraat 4-6, Francois de Veyestraat 9, Bankastraat 3 en Bosscherweg 27-29). De aanhoudende slechte economische situatie en vergaande rijksbezuinigingen, met forse reorganisatiegolven in de cultuur- (bijvoorbeeld het Huis van Bourgondië) en welzijnssector (bijvoorbeeld Traject, MIK) houden hierbij, zoals hierboven geschetst ook het gemeentelijk vastgoed van Maastricht in zijn greep. De afname in leerlingenaantallen en afstoting van schoolgebouwen aan de gemeente (bijvoorbeeld Bonnefantencollege Tongerseweg) hebben hun uitwerking in toenemende herhuisvestingsbewegingen en daardoor toenemende leegstand bij gemeentelijke gebouwen. Herinvulling en herbestemming in deze tijden zijn door de crisis extra moeilijk.

Bij het opstellen van de jaarrekening in combinatie met het MPGV is gebleken dat met betrekking tot de vastgoedportefeuille een aantal afwaarderingen onvermijdelijk en noodzakelijk zijn:

- Met betrekking tot het object Bankastraat 3 heeft een afboeking van de boekwaarde met € 1,8 mln. plaatsgevonden. Eind 2013 is door initiatiefnemer aangegeven dat de ingezette ontwikkeling van een zorghotel niet tot realisatie komt. Daarmee kan geen uitvoering worden gegeven aan de verkoopovereenkomst. Herontwikkeling is gebouwend niet mogelijk en nieuwbouw ligt qua locatie niet voor de hand;
- Daarnaast heeft een afboeking van Francois de Veyestraat 4-6 ad € 2,5 mln. plaatsgevonden. De lopende tender is door een lopende juridische procedure met ongeveer een jaar uitgesteld. De eerder nog aangehouden boekwaarde van € 4 mln. was gebaseerd op herontwikkeling van een maximaal programma met een vijfsterrenhotel inclusief nieuwbouw. Deze functie ligt inmiddels niet meer voor de hand. Nieuwbouw is onwaarschijnlijk door de kwaliteit van de grond (zinkwit vervuiling) en daardoor zeer kostbaar. Herontwikkeling van het gebouw, kan gezien de belemmeringen (onder andere veiligheid en geluid) slechts voor een beperkt aantal functies (vooral kantoor of hotel). In dat verband is nu € 2,5 mln. afgeboekt, rekening houdend met een positief verlopende tender aanvang 2015. Afhankelijk van de uitkomst van de tender moeten al dan niet aanvullende maatregelen (bijvoorbeeld verdere afboeking) genomen worden;
- Het object Randwycksingel wordt gekenmerkt door langdurige leegstand. Op basis van taxatie blijkt dat de huidige marktwaarde € 1,5 mln. lager is dan de boekwaarde. Daarom heeft afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaatsgevonden.

Voor de goede orde bovenstaande afboekingen hebben betrekking op de situatie nu en de bijbehorende boekwaarden; hiermee is geen besluit genomen over de toekomstige bestemmingen.

Grondexploitatie

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen als ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterende bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering zorgden ervoor dat in 2010 een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (Voorziening stedelijke herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Verder kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven die een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitleggebieden.

Deze kenmerken, samen met de in verleden genomen verliesneming stedelijke herprogrammering, zorgen ervoor dat de meest recente hercalculaties een geprognosticeerd resultaat laten zien van € 0,16 mln. positief. Hierbij nopen de aanhoudende economische crisis en negatieve ontwikkelingen in de grond- en vastgoedmarkt tot terughoudendheid en voorzichtigheid.

Met ingang van 2012 moeten gronden die vallen onder plannen in ontwikkeling (de niet in exploitatie genomen plannen (NIEGG)) in de basis geactiveerd worden voor maximaal de huidige marktwaarde van de grond. Pas als er een raadsbesluit bestaat waarin meer duidelijkheid wordt gegeven over de nadere invulling van de toekomstige bouwlocatie mogen andere vervaardigingskosten (zoals rente, apparaatskosten) geactiveerd worden. Dit laatste uiteraard tot maximaal de verwachte marktwaarde die in enige redelijkheid uit eerder genoemd raadsbesluit valt te achterhalen. In het kader van het MPGV is

geconstateerd dat er een risico ligt in het nog te ontwikkelen Bedrijventerrein Lanakerveld. Naar verwachting zullen de komende jaren geen ontwikkelingen plaatsvinden en zullen ten gevolge hiervan de rentelasten de restant boekwaarde opstuwten. Als deze periode te lang gaat duren, zal een nieuwe afweging gemaakt moeten worden over de bestemming van deze gronden. De komende periode zal moeten worden gewogen of en in welke mate verdere activering van rente een haalbare exploitatie mogelijk houdt. Indien op enig moment ontwikkeling tot bedrijventerrein niet haalbaar blijkt, dient afgeboekt te worden naar agrarische waarde (€ 5 per vierkante meter).

5.8 Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) gemeentelijke middelen

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (het zogenaamde M&O-criterium) is een van de rechtmatigheidscriteria waaraan de accountant vanaf 2004 de financiële rechtshandelingen toetst in het kader van de jaarrekeningcontrole. M&O kan zich op vele terreinen en in verschillende vormen voordoen. Onder misbruik wordt verstaan het niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of uitkeringen te verkrijgen dan wel een te laag bedrag aan heffingen te betalen. Oneigenlijk gebruik betreft het aangaan van rechtshandelingen en/of feitelijke handelingen met eveneens als doel overheidssubsidies of uitkeringen te verkrijgen dan wel een te laag bedrag aan heffingen te betalen. Het betreft handelingen die niet in strijd zijn met de letter van de wet, maar wel in strijd zijn met de strekking daarvan. In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop gericht zijn om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De raad heeft in december 2007 de Kadernota M&O vastgesteld. In deze gemeentebrede kaderstelling zijn alle regels inzake M&O samengebracht. In de procedures die bij de uitvoering van de bedrijfsprocessen worden gevolgd, zijn over het algemeen maatregelen getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Daarnaast zijn er binnen de gemeente regels voorgeschreven die gericht zijn op M&O-aspecten.

In zijn jaarlijkse onderzoek naar de kwaliteit van de interne beheersmaatregelen vormt de accountant mede een oordeel over rechtmatigheidsaspecten waarvan M&O deel uitmaakt. Op basis van dit accountantsonderzoek zijn geen tekortkomingen gemeld betreffende de beheersmaatregelen voor het gemeentelijke M&O-beleid.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: gemeente Maastricht

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van gemeente Maastricht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programmarekening over 2013 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSA-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maastricht is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en de Beleidsregels toepassing WNT.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en de Beleidsregels toepassing WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor zowel de getrouwheidscontrole als de rechtmatigheidscontrole bedraagt voor en fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 19 november 2013 vastgesteld

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Maastricht een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en de Beleidsregels toepassing WNT.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d van de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Maastricht, 23 mei 2014

Ernst & Young Accountants LLP

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.H. de Hair RA

Bijlage 2: Samenstelling van het college van Burgemeester en Wethouders

De samenstelling van het college in 2013 is:

Dhr. Onno Hoes

Burgemeester, Integrale Veiligheid & Openbare Orde, Handhaving, (Eu)regionale samenwerking, Public Affairs, Communicatie.

Dhr. Jacques Costongs

Wethouder Cultuur, Wonen, Woonwagengzaken, Buurtontwikkelingsplannen, Stadsdeelwethouder Maastricht-Noordwest en tevens loco-burgemeester

Dhr. Albert Nuss

Wethouder Mobiliteit (inclusief A2), Bereikbaarheid, Duurzaamheid, Kenniseconomie, Stadsdeelwethouder Maastricht-Noordoost

Dhr. Gerdo van Grootheest

Wethouder Stadsontwikkeling, Ruimtelijke ordening, Landschapsontwikkeling, Dierenwelzijn en Sport & Recreatie

Dhr. André Willems

Wethouder Arbeidsmarktbeleid, Sociale zekerheid en Reïntegratie, Integraal ouderenbeleid, Stadsbeheer, Vergunnen en toezicht, Stadsdeelwethouder Maastricht-Zuidwest.

Mw. Mieke Damsma

Wethouder Wmo, Onderwijs, Armoedebeleid, Accommodatiebeleid, Burgerparticipatie, Stadsdeelwethouder Maastricht-Zuidoost.

Dhr. John Aarts

Wethouder Economie, Werkgelegenheid, Toerisme en Evenementen, Financiën en organisatie. Stadsdeelwethouder Centrum

Dhr. Piet Buijtels

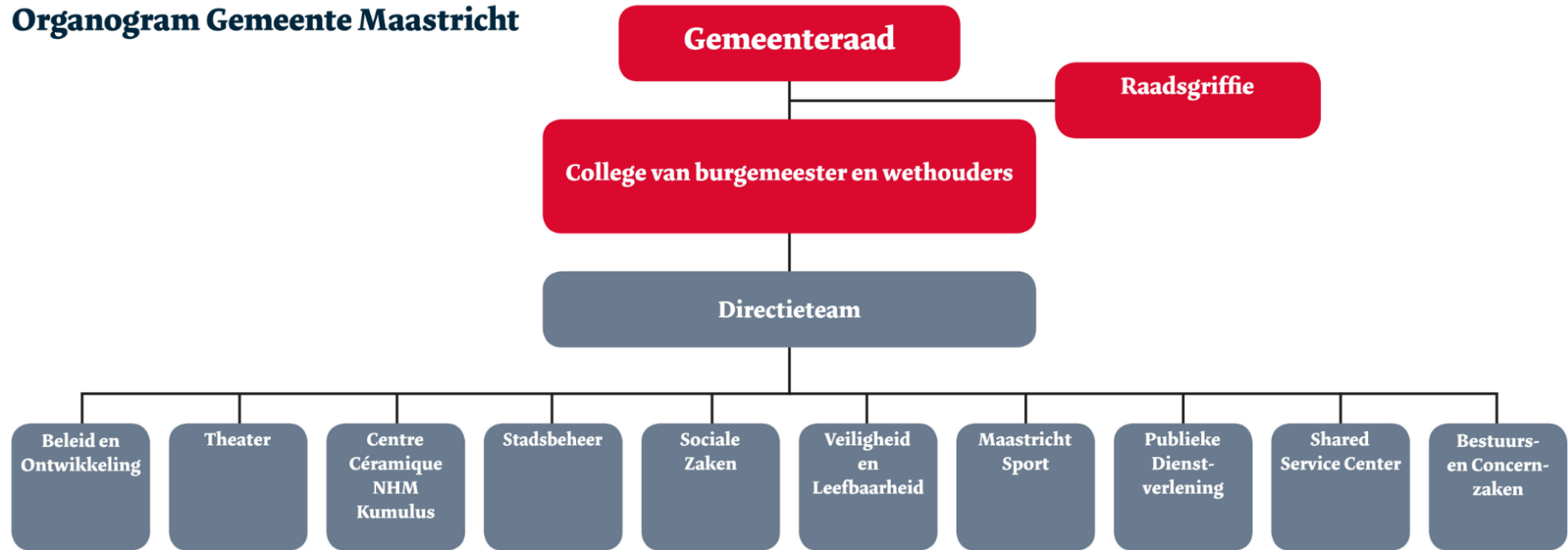
Gemeentesecretaris

Bijlage 3: Organisationschema in 2013

Organogram Gemeente Maastricht

Versie april 2014

Bijlage 4: Reserves en voorzieningen

	Progr.	Onderdeel		Structuur eel/ incident eel	Rente %	Stand per 1-1-2013	Rente	Storting	Ont- trekking	Stand per 31-12-13
RESERVES										
Programma 1: Bestuur en dienstverlening										
Organisatieontwikkeling/frictie	1	BCZ	br	i	0%	2.308.371	0	526.048	1.412.193	1.422.226
Productiemiddelen BCZ	1	BCZ	f	s	5,8%	111.496	6.467	13.617	16.777	114.803
Productiemiddelen PD	1	PD	f	s	5,8%	1.248.691	72.424	141.747	346.516	1.116.346
Verkiezingen	1	PD	br	s	0%	182.913	0	171.176	0	354.089
						3.851.471	78.891	852.588	1.775.486	3.007.464
Programma 2: Integrale Veiligheid										
Egalisatie bijdrage brandweer Zuid Limburg	2	VL	br	i	0%	595.000	0	0	240.934	354.066
						595.000	0	0	240.934	354.066
Programma 3: Economie en werkgelegenheid										
Wervingsfonds acquisitie	3	BO	br	i	4,0%	0	0	214.771	0	214.771
						0	0	214.771	0	214.771
Programma 4: Sociale zekerheid en reïntegratie										
Bedrijfs/egaliseringsreserve SZ	4	SZ	br	i	0%	1.132.634	0	0	199.428	933.206
Wet Inburgering	4	SZ	br	i	0%	69.077	0	172.000	69.077	172.000
Armoedebeleid/ Integratie	4	SZ	br	i	2,0%	730.217	14.604	3.500	748.321	0
Productiemiddelen SZ	4	SZ	f	s	5,8%	453.078	26.279	133.015	11.468	600.904
						2.385.006	40.883	308.515	1.028.294	1.706.110
Programma 5 en 6: Samenleven										
Innovatieopdracht Samenleven	6	BO	br	i	2,0%	1.078.517	21.570	1.429.579	697.762	1.831.904
Maatschappelijke opvang	6	BO	br	i	2,0%	1.865.891	37.318	0	644.681	1.258.528
WMO	6	BO	br	i	2,0%	650.000	13.000	0	142.916	520.084
Vrouwenopvang	6	BO	br	i	2,0%	151.736	3.035	0	75.012	79.759
Casusaanpak multi-problematiek	6	BO	br	i	2,0%	32.600	652	0	31.513	1.739
Fit4all	6	BO	br	i	2,0%	25.000	500	0	25.500	0
SIB: Integraal Accommodatiebeleid Maastricht	6	BO	br	i	2,0%	102.995	2.060	0	105.055	0
Decentralisatie rijksbeleid sociaal	6	BO	br	i	2,0%	1.399.964	27.999	1.129.484	547.451	2.009.996
GSB III	6	BO	br	i	2,0%	407.064	8.141	0	206.583	208.622
						5.716.054	114.275	2.559.063	2.476.473	5.910.632
Programma 7: Sport en recreatie										
Combinatie functie	7	SP	br	i	0%	899.796	0	432.698	400.000	932.494
SIB: Visie speelruimte	7	SP	br	i	0%	34.769	0	0	0	34.769
Bedrijfs/egaliseringsreserve Sport	7	SP	br	i	2,0%	141.038	2.821	0	55.831	88.028
Productiemiddelen Sport	7	SP	f	s	5,8%	4.350		32.000	0	36.350
Financieringsreserve Spreidingsplan Sport	7	SP	f	s	5,8%	6.141.930	356.232	818.150	1.594.988	5.721.324
						7.221.883	359.053	1.282.848	2.050.819	6.812.965
Programma 8: Kunst en cultuur										
Sociaal/economische/culturele impulsprojecte	8	BO	br	i	2,0%	600.000	12.000	1.000.000	0	1.612.000
Bedrijfs/egaliseringsreserve CC	8	KUMCC	br	i	2,0%	395.300	7.906	84.332	0	487.538
Bedrijfs/egaliseringsreserve NHHM	8	KUMCC	br	i	2,0%	318.486	6.370	0	0	324.856
Heiligdomsvaart	8	BO	br	i	2,0%	9.102	182	8.242	0	17.526
Reuzenfestival	8	BO	br	i	2,0%	11.155	223	5.087	0	16.465
Bedrijfs/egaliseringsreserve Theater	8	TH	br	i	2,0%	190	4	0	0	194
Kumules: automatisering	8	KUMCC	f	s	5,8%	123.859	7.184	10.000	0	141.043
NHMM: Collectiebeheer (inrichtingsfonds)	8	KUMCC	br	i	2,0%	22.330	447	0	0	22.777
Productiemiddelen Centre Ceramique	8	KUMCC	f	s	5,8%	555.708	32.231	192.294	39.359	740.874
Productiemiddelen Kumulus	8	KUMCC	f	s	5,8%	40.569	2.353	60.000	68.436	34.486
Productiemiddelen Theater	8	TH	f	s	5,8%	119.215	6.914	75.475	114.496	87.108
Evenementenfondsen	8	BO	br	i	4,0%	293.996	11.760	32.587	31.800	306.543
						2.489.910	87.574	1.468.017	254.091	3.791.410
Programma 9: Onderwijs										
RMC	9	BO	br	i	2,0%	1.504	30	0	0	1.534
Egalisatiereserve kap.lasten onderwijs	9	BO	br	s	2,0%			459.083	285.482	173.601
						1.504	30	459.083	285.482	175.135
Programma 10: Stadsontwikkeling										
Bestemmingsreserve project A2	10	BO	br	i	4,0%	54.280.171	2.171.207	8.824.501	0	65.275.879
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	10	BO	br	i	2,0%	0	0	11.411.000	0	11.411.000
Natuurcompensatie	10	BO	br	i	5,8%	22.828	1.324	0	5.922	18.230
Mecc	10	BO	br	i	5,8%	295.268	17.126	0	114.295	198.099
						54.598.267	2.189.657	20.235.501	120.217	76.903.208
Programma 12: Verkeer en mobiliteit										
Mobiliteit	12	BO	br	i	2,0%	10.447.491	208.950	3.195.968	4.896.901	8.955.508
Productiemiddelen VRI's	12	BO	f	s	5,8%	0	0	835.000	0	835.000
						10.447.491	208.950	4.030.968	4.896.901	9.790.508

Programma 13: Openbare ruimte en buurtgericht werken										
Buurtgericht werken	13	BO	br	i	0%	23.993	0	0	6.077	17.916
Productiemiddelen riolen	13	BO	f	s	5,8%	0	0	4.850.000	1.661.474	3.188.526
Riolen	13	BO	br	s	0%	0	0	4.911.000		4.911.000
Openbare verlichting	13	BO	br	s	5,8%	177.085	10.271	231.040	0	418.396
						198.791	10.271	9.992.040	1.667.551	8.535.838
Programma 14: Natuur, milieu en afvalbeleid										
Productiemiddelen Afval	14	BO	f	s	5,8%	1.916.890	111.180	200.000	764.987	1.463.083
						1.916.890	111.180	200.000	764.987	1.463.083
Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven										
Algemene reserve	15	AD	ar	i	2,0%	6.096.222	121.924	0	0	6.218.146
Algemene reserve BenO	15	BO	ar	i	5,8%	1.371.664	79.557	0	1.451.221	0
Vruchtboomfonds (Nutsbedrijven)	15	AD	bbr	s	5,8%	148.568.139	9.102.119	1.946.412	13.723.151	145.893.519
Sociale infrastructuur & buurten (SIB)	15	AD	br	i	5,8%	3.227.180	0	0	0	3.227.180
Vangnet infrastructurale werken	15	AD	br	i	5,8%	4.041.742	234.421	0	3.361.345	914.818
Achterstallig Onderhoud Dousberg	15	AD	br	i	5,8%	6.479	376	0	0	6.855
Egalisatie kosten dwangbevelen	15	SSC	br	i	0%	95.735	0	90.000	0	185.735
Bedrijfs/egalisatie reserve SSC	15	SSC	br	i	2,0%	205.000	4.100	22.111	0	231.211
Bedrijfs/egalisatie reserve V&L	15	VL	br	i	2,0%		0	212.000	0	212.000
Productiemiddelen SSC	15	SSC	f	s	5,8%	761.830	44.186	126.981	106.643	826.354
Productiemiddelen SSC - IAS	15	SSC	f	s	5,8%	2.060.763	119.524	2.175.037	2.259.915	2.095.409
Productiemiddelen SSC - Huisvesting	15	SSC	f	s	5,8%	-481.326	-27.917	2.382.469	1.920.609	-47.383
I-visie	15	BCZ	br	s	2,0%	1.592.271	31.845	1.850.000	1.263.437	2.210.679
Bedrijfs/egalisatie reserve BCZ	15	BCZ	br	s	2,0%		0	50.107	0	50.107
Productiemiddelen B&O	15	BO	f	s	5,8%	229.921	13.335	194.000	178.124	259.132
Egalisatiereserve DTK	15	BO	br	i	5,8%	195.989	11.367	0	207.356	0
Productiemiddelen V&L	15	VL	f	s	5,8%	774.899	44.944	121.597	102.749	838.691
Productiemiddelen SB	15	SB	f	s	5,8%	3.901.422	226.282	1.520.833	2.079.438	3.569.099
Bedrijfs/egalisatie reserve SB	15	SB	br	i	5,8%	532.968	30.912	0	342.781	221.099
Cofinancieringsfonds	15	AD	br	i	5,8%	2.600.997	150.858	1.960.000	3.834.277	877.578
NUP (Nat. Uitvoeringsprogr.Dienstverlening)	15	AD	br	i	0%	350.000	0	0	0	350.000
Nog uit te voeren gemeentefonds	15	AD	br	i	0%	148.264	0	0	0	148.264
Herijking Belvedere	15	AD	br	i	0%	2.325.000	0	0	0	2.325.000
						178.605.159	10.187.833	12.651.547	30.831.046	170.613.493
Totaal reserves programma's 1 t/m 15						268.027.426	13.388.597	54.254.941	46.392.281	289.278.683

VOORZIENINGEN									
Programma 1: Bestuur en dienstverlening									
APPA	1	SSC	v		1.557.318	0	324.000	0	1.881.318
					1.557.318	0	324.000	0	1.881.318
Programma 3: Economie en werkgelegenheid									
Hengelo "Kans zien en benutten"	3	SZ	v	0%	8.023	0	0	8.023	0
					8.023	0	0	8.023	0
Programma 4: Sociale zekerheid en reïntegratie									
Voorziening wet Inburgering	4	SZ	v	0%	121.085	0	278.143	259.958	139.270
					196.085	0	278.143	259.958	139.270
Programma 5 en 6: Zorg & Welzijn									
WMO	6	BO	v	0%	206.933	0	0	206.933	0
GSB III Inburgering en integratie	6	BO	v	0%	884.587	0	0	884.416	171
					1.091.520	0	0	1.091.349	171
Programma 7: Sport en recreatie									
Onderhoud sportaccommodaties	7	SP	v	0%	250.210	0	472.810	0	723.020
Onderhoud buitensport	7	BO	v	0%	0	0	7.760	0	7.760
Onderhoud zwembad	7	BO	v	0%	0	0	169.000	0	169.000
Jachthaven St.Pieter	7	BO	v	0%	0	0	39.758	0	39.758
Speelvoorzieningen	7	SP	v	0%	378.478	0	75.600	20.240	433.838
					628.688	0	764.928	20.240	1.373.376
Programma 8: Kunst en cultuur									
Kumulus: instrumentarium	8	KUMCC	v	0%	161.980	0	0	0	161.980
Kumulus: instrumentarium (Valkenburg)	8	KUMCC	v	0%	58.664	0	0	0	58.664
Kumulus: onderhoud Herbenusstraat	8	KUMCC	v	0%	25.608	0	7.500	0	33.108
Kumulus: onderhoud St.Maartenspoort	8	KUMCC	v	0%	51.500	0	7.500	0	59.000
Groot onderhoud Centre Ceramique	8	KUMCC	v	0%	344.000	0	86.000	0	430.000
Groot onderhoud NHM	8	KUMCC	v	0%	104.186	0	0	12.270	91.916
Theater: Groot onderhoud	8	TH	v	0%	147.143	0	70.775	73.965	143.953
Theater: inkomstendering Musica Sacra	8	TH	v	0%	21.966	0	15.803	0	37.769
					915.047	0	187.578	86.235	1.016.390
Programma 9: Onderwijs									
SIB: Unilocatie Leeuwenborgh Trajectum	9	AD	v	5,8%	63.554	3.686	0	0	67.240
Innovatie onderwijs	9	BO	v	0%	256.000	0	0	256.000	0
Onderhoud schoolgebouwen	9	BO	v	0%	1.559.719	0	305.250	235.460	1.629.509
					1.879.273	3.686	305.250	491.460	1.696.749
Programma 10: Stadsontwikkeling									
Vangnet MJOP-BOG	10	BO	v	0%	1.510.514	0	0	844.058	666.456
Preventief onderhoud gemeentelijk BOG	10	BO	v	0%	1.311.365	0	2.197.460	2.154.727	1.354.098
Onderhoud stadion Geusselt	10	BO	v	0%	119.370	0	179.775	94.613	204.532
Voorziening claims debiteuren	10	VL	v	0%	162.433	0	0	0	162.433
Veegschoon opleveren Grondbank	10	BO	v	0%	292.481	0	0	167.339	125.142
WOP - BGW	10	BO	v	0%	757.037	0	908.783	1.665.820	0
BTW-BCF OBM	10	BO	v	0%	518.470	0	0	518.470	0
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV III (2010-2014)	10	BO	v	0%	2.910.277	0	675.306	710.417	2.875.166
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV II (2005-2009)	10	BO	v	0%	4.479.915	0	218.095	395.680	4.302.330
Stadsvernieuwing / Stedelijke vernieuwing ISV I (2002-2004)	10	BO	v	0%	555.851	0	54.479	45.000	565.330
					12.617.713	0	4.233.898	6.596.124	10.255.487
Programma 11: Volkshuisvesting									
Geldelijke steun huurwoningen 1987	11	BO	v	0%	35.624	0	0	35.624	0
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	11	BO	v	5,0%	2.519.959	125.998	25.735	446.205	2.225.487
					2.555.583	125.998	25.735	481.829	2.225.487
Programma 12: Verkeer en mobiliteit									
ANWB-bewegwijzering	12	BO	v	0%	89.117	0	0	89.117	0
Parkeerbijdrageregeling	12	BO	v	0%	1.505.901	0	79.076	0	1.584.977
					1.595.018	0	79.076	89.117	1.584.977
Programma 13: Openbare ruimte en buurtgericht werken									
Riolen	13	BO	v	0%	8.976.353	0	40.293	9.016.646	0
Vestingvisie	13	BO	v	0%	340.769	0	0	0	340.769
					9.317.122	0	40.293	9.016.646	340.769

Programma 15: Algemene inkomsten en uitgaven									
EU doelstelling 2 Maastricht-Noord	15	AD	v	0%	68.794	0	0	68.794	0
Resultaat BAZN	15	AD	v	0%	30.107	0	0	30.107	0
ICES-traject/maastricht monitor	15	BO	v	0%	64.853	0	0	64.853	0
Mediamix effecten	15	SSC	v	0%	20.766	0	5.536	5.865	20.437
FLO overgangsrecht	15	SSC	v	0%	182.940	0	47.054	0	229.994
Frictie/Mobiliteit PD	15	PD	v	0%	175.280	0	0	90.505	84.775
Frictie/Mobiliteit VTH	15	VL	v	0%	478.929	0	214.397	0	693.326
Frictie de Uitdaging vml. SEB	15	SSC	v	0%	363.030	0	0	361.000	2.030
Waardeoverdracht pensioenrechten	15	BCZ	v	0%	412.017	0	0	0	412.017
Personele voorziening algemeen	15	BO	v	0%	542.000	0	197.585	565.585	174.000
BTW-BCF Ruimte	15	BO	v	0%	3.228	0	0	3.228	0
MTB	15	AD	v	0%	5.000.000	0	0	0	5.000.000
Voorz. Suppl. Tunnel Operators	15	AD	v	5,8%	329.866	19.132	0	123.998	225.000
					7.596.810	19.132	464.572	1.313.935	6.841.579
Totaal voorzieningen programma's 1 t/m 15					39.958.201	148.816	6.703.473	19.454.916	27.355.573
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN					307.985.627	13.537.413	60.958.414	65.847.197	316.634.257

Bijlage 5: Overzicht gewaarborgde geldleningen

OVERZICHT VAN DOOR DE GEMEENTE MAASTRICHT GEGARANDEERDE GELDENINGEN AAN INSTELLINGEN OP 1 JANUARI 2014

Beleid en Ontwikkeling , Team Beheer en Wonen

INSTELLINGEN	Hoofdsom	Schuldrestant	WSW-borging	Hypotheek-recht
	<i>euro's</i>	<i>euro's</i>	<i>euro's</i>	<i>euro's</i>
	<i>x 1000</i>	<i>x 1000</i>	<i>x 1000</i>	<i>x 1000</i>

A. TOEGELATEN INSTELLINGEN.

WONEN LIMBURG	9.610	9.610	9.610	0
SERVATIUS WONEN & VASTGOED	426.930	425.103	425.103	0
WOONPUNT	454.426	448.431	448.431	0
MAASVALLEI MAASTRICHT	168.106	163.656	163.656	0
	1.059.072	1.046.800	1.046.800	0

B. OVERIGE GARANTIES.

1. VERZORGINGSSECTOR

STICHTING VIVRE	2.723	817	0	817
STICHTING VIVRE	2.723	815	0	815
OPVOEDINGSONDERST. ZUID-LIM.	351	155	0	0
OPVOEDINGSONDERST. ZUID-LIM.	454	69	0	0
OPVOEDINGSONDERST. ZUID-LIM.	590	103	0	0
GEBOUW "3X FACTOREN"	3.857	1.878	0	0
	10.697	3.837	0	1.632

2. OVERIGEN

UNIVERSITEIT MAASTRICHT (NRF)	499	273	0	0
KERKBESTUUR MARTINUSPAROCHIE (NRF)	28	18	0	0
GRUNFELD/VAN DEN BOSCH (NRF)	46	32	0	0
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 1	4.300	3.630	0	3.630
KRUISHERENCOMPLEX (NRF) lening 2	4.300	3.305	0	3.305
STG. KIM	681	507	0	0
STG ATELIERS MAASTRICHT / BOEI BV	550	550	0	0
	10.403	8.315	0	6.935

SPECIFICATIE

A. TOEGELATEN INSTELLINGEN	1.059.072	1.046.800	1.046.800	0
----------------------------	-----------	-----------	-----------	---

B. OVERIGE GARANTIES.

1. VERZORGINGSSECTOR	10.697	3.837	0	1.632
2. OVERIGEN	10.403	8.315	0	6.935
	1.080.172	1.058.952	1.046.800	8.567

Bijlage 6: Overzicht bouwgrondexploitatie; plannen in exploitatie

Omschrijving	Totaal ultimo 2013	Totaal Ultimo 2012
<i>Investeringsen</i>	-9.921.000	-10.533.000
<i>Geraamde kosten</i>	86.985.000	96.955.000
Verwervingen	11.563.000	18.285.000
Bouwrijp maken/bouwkundige werken	29.857.000	36.468.000
Overige kosten cq. bijdragen	37.119.000	36.222.000
Niet terugvorderbare BTW	0	1.000
Rentekosten	8.446.000	5.979.000
Omslagkosten	0	0
Fonds bovenwijkse voorzieningen	0	0
Toevoeging reserves	0	0
<i>Totaal Investeringsen en geraamde kosten</i>	<i>77.064.000</i>	<i>86.422.000</i>
<i>Geraamde opbrengsten</i>	<i>77.260.000</i>	<i>86.971.000</i>
Voorraad bouwgrond	61.826.000	67.686.000
Nog te ontvangen subsidies	488.000	1.044.000
Bijdragen Algemene Dienst c.a.	6.707.000	9.993.000
Overige opbrengsten	8.239.000	8.248.000
Beschikking reserves	0	0
Nog te concretiseren exploitatieresultaat	196.000	549.000

Bijlage 7: Overzicht EU-subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per 31 december 2013

Europees EFRO-programma OP Zuid-Nederland 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Cultuurfabriek	25.765.706,00	9,70%	2.500.000,00
Stimuleren creatieve broedplaatsen – realisatie atelierverzamelgebouwen Nazareth en Biesland	1.433.747,00	26,99%	387.018,00
United World College Maastricht (2013)	12.001.800,00	33,28%	3.995.000,00

Interreg-programma Noordwest Europa, Interreg IVB 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
RoCK, lightrail Vlaanderen-Maastricht (met De Lijn)	2.700.000,00	50,00%	1.350.000,00

Interreg-programma Euregio Maas-Rijn 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
MCH2018 – Cultuur als motor van de Euregionale economie 2010-2012 (gezamenlijk project Euregionale partners MCH2018)	2.800.000,00	50,00%	1.400.000,00

Trans Europese Netwerken programma (TEN-T) 2007-2013

Projectnaam	Projectkosten totaal	% Europese bijdrage	Europese bijdrage per project
Ondertunneling A2-traverse, deelproject van de totale investeringsopgave (2012)	50.000.000,00	10,00%	5.000.000,00

Bijlage 8: Single Information Single Audit (SISA)

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties								
Departement	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N								
OCW	D9	Onderwijsachterstanden eleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicatonummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatonummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatonummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatonummer: D9 / 04		
			€ 2.166.876	€ 104.281	€ 0	€ 0		
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerswaaiaai (inclusief bestrijding spoorwegwaaiaai) Subsidieregeling	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E3 / 01	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen Aard controle R Indicatonummer: E3 / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatonummer: E3 / 03	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E3 / 04	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Aard controle R Indicatonummer: E3 / 05	
			Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatonummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatonummer: E3 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatonummer: E3 / 05	
			1 BSV 201157264 2 IenM/BSK-2013/93679 3 IenM/BSK-2013/195013	€ 0 € 0 € 0	€ 0 € 0 € 0	Nee Nee Nee	€ 62.720 € 0 € 0	
I&M	E6	Bodemsanering (excl. Bedrijvenregeling) 2005-2009 Wet bodembescherming (Wbb), Besluit financiële bepalingen bodemsanering en Regeling financiële bepalingen bodemsanering Provincies en gemeenten	Besteding (jaar T) ten laste van Wbb Aard controle R Indicatonummer: E6 / 01	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E6 / 02				
			Aard controle R Indicatonummer: E6 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E6 / 02				
			€ 0	Nee				
			Aantal saneringen in te vullen zodra de prestaties behaald zijn Aard controle D1 Indicatonummer: E6 / 03	Aantal bodemonderzoeken in te vullen zodra de prestaties behaald zijn Aard controle D1 Indicatonummer: E6 / 04	Aantal m2 gesaneerd oppervlakte (inclusief SEB) in te vullen zodra de prestaties behaald zijn Aard controle D1 Indicatonummer: E6 / 05	Aantal m3 gesaneerde grond (inclusief SEB) in te vullen zodra de prestaties behaald zijn Aard controle D1 Indicatonummer: E6 / 06	Aantal m3 gesaneerd verontreinigd grondwater (inclusief SEB) in te vullen zodra de prestaties behaald zijn Aard controle D1 Indicatonummer: E6 / 07	
I&M	E10	Tijdelijke subsidieregeling Innovatieprogramma Mooi Nederland Tijdelijke subsidieregeling innovatieprogramma Mooi Nederland Provincies en gemeenten	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E10 / 01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatonummer: E10 / 02	Eindverantwoording Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E10 / 03	Cumulatieve bestedingen tot en met (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E10 / 04	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E10 / 01	Aard controle R Indicatonummer: E10 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E10 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E10 / 04		
			1 IPMNS0900399U	€ 0	Ja	€ 374.347		
I&M	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SISA tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E11B / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatonummer: E11B / 02	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen Aard controle R Indicatonummer: E11B / 03	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) Aard controle R Indicatonummer: E11B / 04	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL Aard controle R Indicatonummer: E11B / 05	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen Aard controle R Indicatonummer: E11B / 06
			Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E11B / 01	Aard controle R Indicatonummer: E11B / 02	Aard controle R Indicatonummer: E11B / 03	Aard controle R Indicatonummer: E11B / 04	Aard controle R Indicatonummer: E11B / 05	Aard controle R Indicatonummer: E11B / 06
			1 2011/68452 2 DOC201100045295	€ 425.000 € 500.000	€ 954.058 € 1.422.475	€ 0 € 341.690	€ 0 € 0	€ 0 € 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E11B / 07	Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E11B / 08	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E11B / 09	Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatonummer: E11B / 10	

			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T)	Cumulatief teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen tot en met (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor het komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 12	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 13	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 14		
			1 2011/68452	€ 0	€ 0	Nee		
			2 DOC201100045295	€ 0	€ 0	Nee		
I&M	E17	Nota Ruimte project Maastricht Belvedere Wet Ruimtelijke Ordening Besluit Ruimtelijke Ordening Gemeente Maastricht	Besteding (jaar T)	Bijdrage particuliere grondeigenaren	Verwachte einddatum project afspraak	Verwachte einddatum project realisatie	Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulatieve bestedingen tot en met (jaar T)
								Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
			Aard controle R Indicatornummer: E17 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E17 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E17 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E17 / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E17 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E17 / 06
			€ 925.717	€ 17.073	31-12-2016	31-12-2017	Nee	€ 1.182.885
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
						Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
			1 2008/26680	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 DOC200900039669	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 DOC200900140769	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 DOC201000163761	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 DOC20100025846 TF2	€ 159.890	€ 240.189	€ 0	€ 0	
			6 DOC201100047204	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			7 DOC201100047219 TF3	€ 0	€ 0	€ 86.891	€ 86.892	
			8 KAR VV subsidie2013 ...	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			9 SAS-2014-00053	€ 36.234	€ 89.797	€ 0	€ 0	
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee	
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10	
			1 2008/26680	€ 1.368.645	€ 1.323.864	Sisa 2011 was eindverantwoording	Ja	
			2 DOC200900039669	€ 266.854	€ 239.511	Sisa 2011 was eindverantwoording	Ja	
			3 DOC200900140769	€ 479.883	€ 480.933	Sisa 2011 was eindverantwoording	Ja	
			4 DOC201000163761	€ 127.409	€ 127.409	Sisa 2012 was eindverantwoording	Ja	
			5 DOC20100025846 TF2	€ 662.950	€ 743.249		Ja	
			6 DOC201100047204	€ 0	€ 0	Dit is geen beschikking maar code van brief bij DOC 201100047219	Ja	
			7 DOC201100047219 TF3	€ 1.126.474	€ 1.138.752		Nee	
			8 KAR VV subsidie2013 ...	€ 0	€ 0	Geen project voor Maastricht bekend	Nee	
			9 SAS-2014-00053	€ 36.234	€ 89.797		Nee	
I&M	E30	Quick wins binnenhavens Tijdelijke regeling Quick Wins Binnenvaart Provincies en gemeenten	Hieronder per regel één projectaanduiding en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E30 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 04		
			1 5000001161	€ 377.988	€ 818.496	Nee		
			2 5000001265	€ 1.725	€ 69.132	Ja		

I&M	E30B	Quick wins binnenhavens SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E30B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E30B / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E30B / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E30B / 04		
			1 VPL52098	€ 175.960	€ 892.131	Nee		
			2 VPL54385	€ 2.819	€ 42.234	Ja		
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze			
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03			
			1.213,75	101,61	Nee			
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkelementen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 05	
			0935 (Maastricht)	1.309,00	123,55	1.047,81	39,88	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 49.402.244	€ 1.189.578	€ 1.750.229	€ 9.683	€ 227.732	€ 323
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.		
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
			€ 154.868	€ 6.436	€ 525	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Gemeente Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) Gemeente Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Gemeente Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 82.053	€ 36.835	€ 78.597	€ 127.465	€ 76.293	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			

SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen					
			Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering					
			Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02					
			Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01					
			3538					
			Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T) Regelluw
			De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07					Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk
			Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze					
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Aard controle R Indicatornummer: G5 / 07
			Ja	€ 7.759.514	€ 566.834	€ 55.879	€ 0	€ 0
VWS	H1	Ministeriële regeling heroïnebehandeling Regeling heroïnebehandeling Gemeenten	Gerealiseerde behandelplaatsen (jaar T)	Gerealiseerde behandelplaatsen (jaar T)	Besteding (jaar T)			
			Afspraak	Realisatie				
			Aard controle D1 Indicatornummer: H1 / 01	Aard controle D1 Indicatornummer: H1 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H1 / 03			

Bijlage 9: Stand van zaken burgerinitiatieven

Sinds 2004 is het mogelijk om in Maastricht een burgerinitiatief in te dienen. Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdthuis, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven.

Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat.

Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt. In deze bijlage is de stand van zaken per 31 december 2013 weergegeven.

Burgerinitiatief Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen

Op 14 juni 2011 is het burgerinitiatief "Tapijnkazerne van legergroen naar parkgroen" namens de werkgroep Tapijnkazerne overhandigd aan de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad. De volgende beslispunten stonden hierin vermeld:

- a. Het kazerneterrein gaat volledig deel uitmaken van het park
- b. Enkel de waardevolle (monumentale) gebouwen worden behouden
- c. Hierin wordt een variëteit aan (binnenstad)-functies gehuisvest waaronder de universiteit
- d. De wandel- en fietsverbinding met het Jekerdal, onderlangs de Jeker wordt hersteld.

De raad heeft bij amendement besloten beslispunt c. te schrappen en beslispunt d. te vernummeren tot c. met als overweging "dat het niet mogelijk is om beslispunt c. te honoreren omdat de voorwaarden en omstandigheden waaronder de Tapijnkazerne kan worden aangekocht niet bekend zijn" en "de gemeente naar de burgers toe eerlijk willen zijn over hetgeen wel en niet tot de mogelijkheden behoort".

Stand van zaken per 31-12-2013

De gemeente is, op basis van het door het Rijk aan ons toegekende voorkeursrecht tot koop, in onderhandeling getreden met het Rijk, Ministerie van Financiën, thans Binnenlandse Zaken over de aankoop van de Tapijnkazerne. Parallel hieraan is de gemeente in overleg getreden met de universiteit over de invulling van het terrein binnen de reeds door de raad aangegeven kaders en bovengenoemde punten uit het burgerinitiatief. Tijdens dit proces is ook de Provincie Limburg ingestapt.

Een en ander heeft geresulteerd in een raadsbesluit op 22 mei 2013 over de aankoop van de Tapijnkazerne door de gemeente in samenwerking met de Universiteit Maastricht en de Provincie. De aankoop komt erop neer dat de gemeente eigenaar wordt van de grond en verantwoordelijkheid draagt voor de openbare ruimte en inrichting en aanleg van een openbaar park. De Universiteit Maastricht richt samen met de Provincie Limburg een exploitatiemaatschappij op die de gebouwen gaat beheren. Deze gebouwen worden overgedragen ten behoeve van de nader gespecificeerde bestemming 'Onderwijs- en onderzoeksgelateerde functies'. Onderdeel van het raadsbesluit is een samenwerkingsovereenkomst tussen de drie partijen, welke in september ondertekend is. In deze overeenkomst zijn de randvoorwaarden en condities, behorend bij de aankoop en doorverkoop opgenomen, evenals belangrijke uitgangspunten voor het vervolgproces en participatie van belanghebbenden/belangstellenden.

We zijn in een andere fase van stadsontwikkeling terecht gekomen: er is op dit moment niet voldoende programma voor de Universiteit Maastricht om de gebouwen gelijk te vullen. Daarom ontstaat er een transitieperiode, een periode van 10 jaren, waarin de gebouwen stap voor stap gevuld worden. Daarmee ontstaat ook ruimte voor tijdelijke functies. Ook het park kent een transitieperiode waarin stap voor stap naar de eindsituatie wordt toegewerkt. Gezien de belangrijke en bijzondere plek die de Tapijnkazerne inneemt in de stad en bij de bevolking zal gedurende het gehele traject de betrokkenheid van de stad bij zowel de planvorming voor de toekomst als bij de vertaling in het bestemmingsplan intensief worden betrokken.

De aankoop van het kazerneterrein vond plaats op 1 oktober 2013, waarna de opstallen direct zijn doorverkocht aan de Universiteit Maastricht en de Provincie Limburg. Hierdoor vond de aankoop voor de gemeente kostenneutraal plaats. Op 16 november 2013 is door de drie partijen een open dag voor de stad

georganiseerd, waar inwoners kennis konden maken met het gebied en de toekomstplannen van de drie partijen. Hier kwamen 1200 bezoekers op af. De planvorming voor de transformatie van het gebied zal in 2014 plaatsvinden, waarbij inwoners en belanghebbenden van de stad mee kunnen doen. Eind 2014 zal het toekomstplan aan de raad voorgelegd worden ter vaststelling en vertaald worden in een bestemmingsplan voor het gebied. Ook bij het proces van opstellen en vaststellen van het bestemmingsplan zullen inwoners nadrukkelijk worden betrokken.

Burgerinitiatief Hondenlosloopgebied Sint Pieter

Op 13 september 2011 heeft de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad het burgerinitiatief Hondenlosloopgebied Sint Pieter ontvangen. De raad wordt in het burgerinitiatief verzocht het college opdracht te geven het hondenlosloopgebied op de Sint Pietersberg op de huidige locatie en in haar huidige omvang te handhaven.

Stand van zaken per 31-12-2013

In de vergadering van 20 december 2011 heeft de raad het burgerinitiatief hondenlosloopgebied Sint-Pietersberg behandeld. Een meerderheid van de raad stemde in met het geamendeerde burgerinitiatief. Als gevolg daarvan zijn de initiatiefnemers van het burgerinitiatief hondenlosloopgebied betrokken bij de optimalisering van de plannen. Het finale plan voor het hondenlosloopgebied Sint-Pietersberg is ter informatie aan de raadscommissie Stadsontwikkeling gezonden.

De gemeente Maastricht, Provincie Limburg, Natuurmonumenten, stichting "de Gebete Hoond", VVV Maastricht, Buurtplatform St. Pieter-Jekerdal-Villapark, Chalet Bergrust en de indieners van het burgerinitiatief hebben in gezamenlijk overleg een oplossingrichting opgesteld. De indieners van het burgerinitiatief hebben mee gesproken, maar geven aan zich niet te kunnen vinden in de oplossingsrichting.

De in 2012 gestarte werkzaamheden voor de aanpassing van het hondenlosloopgebied zijn nagenoeg afgerond. Na realisatie is gebleken dat op sommige plaatsen langdurig water bleef staan. Dit is inmiddels opgelost. Daarnaast is geconstateerd dat de twee poortjes voor invaliden niet conform wens functioneren. De aannemer zal eind mei de nodig aanpassingen hebben uitgevoerd. De beheergroep is inmiddels samen gekomen. Afspraken zijn gemaakt over het toekomstig beheer en onderhoud.

Burgerinitiatief Minckelers moot branne

Op 8 oktober 2013 heeft de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad het burgerinitiatief "Minckelers moot branne" ontvangen.

Vanaf 1 juli 2011 heeft het energiebedrijf Essent de sponsoring van de gasvlam van het standbeeld Minckelers beëindigd. Dit betekende dat de kosten van het branden van de vlam niet meer waren gedekt. Vanwege de bezuinigingen heeft het college besloten deze kosten niet voor haar rekening te nemen en heeft destijds een prijsvraag uitgeschreven t.b.v. een alternatief. Dit heeft geresulteerd in het plaatsen van een betaalautomaat, na inworp van een geldbedrag leidt dit tot het kortstondig branden van de vlam van Minckelers.

De indieners van het burgerinitiatief zijn van mening, dat de raad niet in stelling is gebracht om gebruik te maken van haar budgetrecht en haar controlerende taak omdat bovenstaande is besloten door het college en niet door de raad. Reden om de raad een burgerinitiatief aan te bieden met het verzoek het college opdracht te geven de gasvlam 7 dagen per week structureel te laten branden. Op 19 november 2013 heeft de raad het burgerinitiatief behandeld.

Stand van zaken per 31-12-2013

Het kunstconcept voor de Vlam van Minckelers is gerealiseerd conform wens meerderheid gemeenteraad. De vlam brandt na inworp van een munt van één Euro en zonder muntinworp op de hele uren van de dag tussen 12 en 24 uur (tegelijk met het spelen van het stadhuiscarrillon). De opbrengst van de automaat wordt gebruikt voor de aankoop van kunstwerken van talenten uit de regio. De inwerper van de munt ontvangt een ticket met een gedicht, elke 10de muntinwerper ontvangt bovendien een gratis ticket voor een culturele voorstelling in Maastricht of Luik.

Burgerinitiatief Spoorwegverbinding Hasselt-Maastricht

Op 5 december 2013 heeft de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad het burgerinitiatief “Spoorwegverbinding Hasselt-Maastricht” ontvangen.

Na ontvangst heeft de griffier getoetst of het ingediende burgerinitiatief voldoet aan de formele criteria die de ‘Verordening Burgerinitiatief Maastricht’ stelt aan een burgerinitiatief. In het opgestelde proces verbaal is vermeld dat het overgrote deel van de ondersteuners steun heeft verleend via de website petitie.nl. Aangezien deze website geen mogelijkheid biedt tot het plaatsen van een handtekening wordt in het proces verbaal de strijdigheid aangegeven met art. 5 tweede lid onder d van de verordening Burgerinitiatieven. De conclusie is dan ook dat het burgerinitiatief volgens art. 2 lid a ongeldig moet worden verklaard. In lijn met het advies heeft de raad op 17 december 2013 het burgerinitiatief “Spoorwegverbinding Hasselt-Maastricht” niet ontvankelijk verklaard en de inhoud van het burgerinitiatief in de vorm van een petitie te betrekken bij haar beraadslagingen over het Bestemmingsplan Tramlijn Vlaanderen – Maastricht / MER.

Verordening Burgerinitiatief

Op 18 februari 2014 heeft de raad de Verordening Burgerinitiatief gewijzigd. Het college kreeg hierbij de opdracht het indienen van digitale steunbetuigingen via het Digitale loket van de gemeente Maastricht mogelijk te maken.

Bijlage 10: Financieel productenoverzicht

Programma	Product	Portefeuillehouder	Organisatieonderdeel
Programma 1	Bestuur en dienstverlening		
	Bestuur	Burgemeester	SSC
	Bestuurlijke en (eu-)regionale samenwerking	Burgemeester	B&O-Ruimte / BCZ
	Raad (incl. griffie)	Burgemeester	SSC
	Concernstaf	Weth. Aarts	BCZ
	Interne dienstverlening	Weth. Aarts	SSC / PD
	Publieke dienstverlening	Weth. Aarts	PD
Programma 2	Integrale veiligheid		
	Veilige woon- en leefomgeving	Burgemeester	V&L
	Bedrijvigheid en veiligheid	Burgemeester	V&L
	Jeugd en veiligheid	Burgemeester	V&L
	Fysieke veiligheid	Burgemeester	V&L
	Integriteit en veiligheid	Burgemeester	V&L
Programma 3	Economie en werkgelegenheid		
	Economische kaderstelling	Weth. Aarts	B&O-Economie
	(Internationale) kenniseconomie	Weth. Aarts	B&O-Economie
	Economische structuurversterking	Weth. Aarts	B&O-Economie
	Economie en werkgelegenheid: B&O algemeen	Weth. Aarts	B&O-Economie
	Vrijtijdseconomie	Weth. Aarts	B&O-Economie
Programma 4	Sociale zekerheid		
	Werk	Weth. Willems	B&O-Samenleving
	Inkomen	Weth. Willems	B&O-Samenleving
	Zorg/bijzondere bijstand	Weth. Willems	B&O-Samenleving
Programma 5 en 6	Samenleven		
	Maatschappelijke Participatie	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Informatie & Advies	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Ondersteuning vrijwilligers & Informele Zorg	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Opvoeding & Ontwikkeling	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Gezondheidszorg	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Opvang & Onderdak	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Voorzieningen	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Welzijnsaccommodaties	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Samenleven: Beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Damsma	B&O
Programma 7	Sport		
	Bewegingscultuur en sociale participatie	Weth. van Grootheest	B&O-Samenleving
	Sportinfrastructuur	Weth. Van Grootheest	Sport i.o.
Programma 8	Kunst en cultuur		
	Cultuurparticipatie	Weth. Costongs	B&O-Samenleving
	Cultureel erfgoed en culturele identiteit	Weth. Costongs	B&O-Samenleving
	Productieklimaat	Weth. Costongs	B&O-Samenleving
	Maastricht Culturele Hoofdstad 2018	Weth. Costongs	B&O-Samenleving
	Kunst & cultuur: Beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Costongs	B&O
Programma 9	Onderwijs		
	Versterken Onderwijsinfrastructuur	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Zorg in en om de school	Weth. Damsma	B&O-Samenleving
	Onderwijshuisvesting	Weth. Damsma	B&O-OBM
	Onderwijs: Beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Damsma	B&O
Programma 10	Stadsontwikkeling		
	Bestemmingsplannen	Weth. Costongs	B&O-Ruimte
	Grootstedelijke Projecten	Wethouders Nuss, Costongs, Willems, Van Grootheest	B&O-OBM
	Bouwtoezicht	Weth. Willems	V&L
	Monumenten, archeologie en cultuurhistorie (cultureel erfgoed)	Weth. Van Grootheest	B&O-Ruimte
	Beheer en exploitatie onroerend goed	Weth. Aarts	B&O-OBM
	Stadsontwikkeling: beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Aarts	B&O-OBM
Programma 11	Wonen		
	Wonen	Weth. Costongs	B&O-Ruimte
	Wonen: beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Costongs	B&O-Ruimte
Programma 12	Verkeer en mobiliteit		
	Verkeer & mobiliteit: beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Nuss	B&O-Ruimte

Programma	Product	Portefeuillehouder	Organisatieonderdeel
	Alternatieve vervoerswijzen	Weth. Nuss	B&O-Ruimte
	Parkeren als sturingsinstrument	Weth. Nuss	B&O-Ruimte
	Beheer en onderhoud verkeersinfrastructuur	Weth. Nuss	B&O-Ruimte
Programma 13	Beheer openbare ruimte en buurtgericht werken		
	Openbare ruimte	Weth. Willems	B&O-Ruimte
	Water	Weth. Willems	B&O-Ruimte
	Algemene begraafplaats	Weth. Willems	B&O-Ruimte
	Beheer openbare ruimte & buurtgericht werken: beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Willems	B&O-Ruimte
Programma 14	Natuur, milieu, water en afval		
	Groen, natuur en landschap	Weth. Nuss	B&O-Ruimte
	Milieu en bedrijf	Weth. Nuss	B&O-Ruimte
	Milieu en stad	Weth. Nuss	B&O-Ruimte / V&L
	Afval	Weth. Willems	B&O-Ruimte
	Natuur, milieu & afval: beleid en ontwikkeling algemeen	Weth. Nuss	B&O-Ruimte
Programma 15	Algemene inkomsten en uitgaven		
	Diverse posten	Weth. Aarts	B&O-Samenleving
	Buurtbeheerbedrijven	Weth. Aarts	B&O-Samenleving
	Belastingopbrengsten OZB	Weth. Aarts	PD
	Belastingopbrengsten Toeristenbelasting	Weth. Aarts	PD
	Belastingopbrengsten Hondenbelasting	Weth. Aarts	PD
	Belastingopbrengsten precario	Weth. Aarts	PD
	Bijdragen van en aan deelnemingen	Weth. Aarts	AD
	Algemene uitkering	Weth. Aarts	AD
	Stelpost onvoorzien	Weth. Aarts	AD
	Risicobuffer	Weth. Aarts	AD
	Stelpost personeelskosten	Weth. Aarts	AD
	Kapitaallasten MJIP	Weth. Aarts	AD
	Rente	Weth. Aarts	AD
	Diverse stelposten	Weth. Aarts	AD
	Kapitaallasten oude investeringen	Weth. Aarts	AD
	Planning & Control	Weth. Aarts	AD
	Financiering	Weth. Aarts	AD

Bijlage 11: Lijst van gebruikte afkortingen

AMW	Algemeen maatschappelijk werk
AU	Algemene Uitkering
AUTO	Audit Together
AVL	Afvalverwijdering Limburg N.V.
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
B=K	Bezuinigen is kiezen
B&W	Burgemeester en wethouders
BAG	Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen
BBZ	Bijstandsbesluit Zelfstandigen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatie Fonds
BCZ	Bestuurs- en concernzaken
BDU	Brede doeluitkering
BIBOB	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIS	Bestuursinformatiesysteem
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOG	Bebouwd Onroerend Goed
BOP	Buurtontwikkelingsplan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BWS	Besluit woninggebonden subsidies
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CC	Centre Céramique
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DD	Doelmatigheid en doeltreffendheid
DECL	Duurzame Energiecentrale Limburg
DOH	Decentralisatie Onderwijshuisvesting
DMS	<i>Document Management</i> Systeem
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ECB	Europese Centrale Bank
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FPU	Flexibel pensioen en uittreden
FWI	Fonds Werk en Inkomen
GAM	Gemeentelijke Archiefdienst Maastricht
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GEM	Gemeentelijke exploitatiemaatschappij
GEO	Geografische (informatie)
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIOS	Grootschalig groen in en om de stad
GOB	Gemeenschappelijke Ontsluiting <i>Basisregistraties</i>
GOMV	Gebiedsontwikkeling Maastricht Meersen Valkenburg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX wet	Grondexploitatie wet
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GSB	Grote Stedenbeleid
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
HST	Hoge Snelheidstrein
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs

IAB	Intergaal Accommodatie Beleid
IAS	Informatie en Automatisering Services
I&A	Informatisering en Automatisering
IBOI	Index Bruto Overheid Investerings
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICES	Interdepartementale Commissie Economische Structuurversterking
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
I/D	Instroom/Doorstroom
I-NUP	Implementatie-Nationaal Uitvoeringsprogramma
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPC	Innovatie prestatie contract
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IV 3	Informatie voor Derden
KBL	Kredietbank Limburg
KIM	Kinderopvang Maastricht
KVK	Kamer van Koophandel
KVO	Keurmerk veilig ondernemen
LFA	Limburgse Federatie Amateurtoneel
LSO	Limburgs Symfonie Orkest
MAA	Maastricht Aachen Airport
MARAP	Managementrapportage
MCH	Maastricht Culturele Hoofdstad
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
ME	Maatschappelijke effecten
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
M&O	Misbruik en Oneigenlijk Gebruik
MOP	Meerjarig Ontwikkelingsprogramma
MPE	Maastrichts Planologisch Erfgoed
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MTO	Medewerkers Tevredenheids Onderzoek
MVV	Maastrichtse Voetbal Vereniging
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht'
NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
NOx	Stikstofoxiden
NSL	Nationale saneringstool
NUGGER	Niet-uitkeringsgerechtigde
NWA	Netwerkanalyse
OALT	Onderwijs Allochtone Levende Talen
OBM	Ontwikkelingsbedrijf Maastricht
OCB	OntwikkelingsCombinatie Belvédère BV
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerende zaakbelasting
PDV	Perifere Detailhandels Vestiging
PISA	Project Integrale Saneringen
PO	Primair Onderwijs
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PPS	Publiek Private Samenwerking
P&C	Planning en Control
P&R	Park en Ride
P&W	Park en Walk
PRIS	Parkeer Route Informatie Systeem
PTA	Projectteam Archeologie
PVB	Project Versterking Brandweer
RAL	Rijksarchief Limburg

RAIL	Regionaal arbeidsmarkt Informatiesysteem Limburg
REA	Reïntegratie arbeidsongeschikten
RIF	Regionaal Interdisciplinair Fraudeteam
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RIS	Raadsinformatiesysteem
RKMC	Rekenkamer Commissie Maastricht
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RMP	Ruimtelijk mobiliteitspakket
ROA	Regeling Opvang Asielzoekers
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROR	Raamplan Openbare Ruimte Binnenstad
RUDDO	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
SAM	Samenwerkende Ateliers Maastricht
SAM	Sector advies en managementondersteuning
SBM	Stadsbus Maastricht
SHCL	Sociaal Historisch Centrum Limburg
SIB	Sociale Infrastructuur en Buurten
SISA	Single Information Single Audit
SKM	Stadskantoor Maastricht
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden
SMI	Sociaal medische indicatie
SOV	Strafrechtelijke Opvang Verslaafden
SPIN	Systeem Personeels Informatie
SSC	Shared service centre
STEPS	Stedelijke Peuterspeelzaal Stichting
STIREA	Stimulering ruimte voor economische activiteiten
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVO	Stuurgroep Vermindering Overlast
TGV	Train à Grande Vitesse
TIS	Team Integrale Schuldhulpverlening
TraXs	Traject Extreem en Sport
UM	Universiteit Maastricht
UP	Uitvoeringsplan 2000
UVI	Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VINEX	Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra
VIS	Vroegtijdig Interventie Systeem
VLG	Vereniging Limburgse gemeenten
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOL	Voortgezet Onderwijs Limburg (stichting)
VOM	Vervoer Op Maat
VRI	Verkeersregelinstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VVTV	Voorwaardelijke vergunning tot verblijf
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBP	Wet bescherming persoonsgegevens
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WIJ	Wet investeren in jongeren
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WIZ	Werk, Inkomen en Zorg
WKC	Warmte kracht centrale
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WOM	Wijk Ontwikkelingsmaatschappij
WOR	Wet op de Ondernemingsraad
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPV	Wet Personen Vervoer
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWnV	Wet werken naar vermogen
(X)AMA	Ex alleenstaande minderjarige allochtonen
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel